Radio & Showbiz de Diana Singer

MOTTOCOMPILAŢIE:
There are two reasons to live: 1. for the money and 2 for the show!

1 – In the begining, long time ago...

Sunt o grămadă cei care se dau în vânt după presă şi publicitate şi care vor cu orice preţ să lucreze în aceste domenii. Ba mai mult, au impresia că dacă nu vor ajunge la un microfon, în faţa unei camere de luat vederi sau în spatele unui birou dintr-o agenţie de advertising şi-au ratat întreaga viaţă. Pentru unii, dacă nu eşti în mass media nu exişti!

Cred că aşa am simţit şi eu la un moment dat, când lucrând în radio îi priveam pe ceilalţi (care de altfel aveau meserii foarte onorabile) ca pe nişte simpli contemporani, care-şi trăiau zilele, lipsiţi de şansă şi de „Gloria sublimă”! Ce era cel mai bine pe lume, gândeam eu pe-atunci era să lucrezi în radio sau în televiziune. Astăzi, unii ar mai adăuga şi publicitatea. Şi adevărul este că în aceste meserii îţi trăieşti viaţa din plin, ai şansa să cunoşti o grămadă de oameni, ştii mereu despre ce e vorba în culise, atunci când priveşti un spot TV sau asculţi o emisiune la radio, cunoşti toate detaliile şi te situezi altfel decât ceilalţi. Cu alte cuvinte: tu ştii „care-i treaba” şi-i priveşti pe sărmanii „muritori de rând” cu milă, sau cu un ochi cercetător, să vezi care este reacţia lor, a „cobailor”, le citeşti uimirea în ochi, îi simţi ca pe nişte copii nefericiţi, care habar n-au din ce-i făcută ciocolata!

Partea cea mai rea, dar de care nu e afectat nimeni foarte tare, asta e clar, e că nu mai poţi privi sau asculta nimic cu naivitate. Nu mai poţi fi cel căruia cei din mass media se chinuie să-i creeze „senzaţia”! Nici măcar minunatele spoturi de la Discovery nu te mai pot emoţiona,

pentru că deja vezi bucătăria în care au fost create.

Revenind la radio o să încerc se va povestesc aici câte ceva despre cum a început totul la sfârşit de secol XX în România, cum s-a lansat primul post de radio românesc care s-a numit mai întâi Fun, după postul mamă din Franţa, apoi UniFan (când românii au pus piciorul în prag şi l-au preluat), iar apoi Unilpus, când deja economia de piaţă a început să funcţioneze şi postul trebuia să supravieţuiască pe mai departe. Postul de radio despre care vorbesc poate fi ascultat astăzi în maşină, pe Internet, prin satelit şi în câteva oraşe importante sau mai puţin importante din România. Este un post ca oricare altul, un loc comun, o afacere. Am să povestesc apoi cum au început şi alte posturi, extrem de cunoscute azi în ţară: Radio Contact, PRO FM şi Radio 21. Nu voi încheia fără să vă dezvălui bineînţeles şi câte ceva din viaţa vedetelor şi din lumea muzicii.

2 – Francezii mi-au dat verde în radio

Pentru mine „filmul” cu radioul s-a rupt cam din 1995, atunci când dacă venea vorba de încă o emisiune pe care trebuia s-o prezint nu mă puteam gândi decât la droguri, alcool sau calmante. Sau toate odată! Sufeream de o lehamite catastrofală şi uram totul şi cred că şi pe mine însămi. Eram criticul meu cel mai acerb, iar ascuţişul propriei mele ironii mă dărâma… Ţin minte că la un moment dat ajunsesem să fiu atât de negativistă şi de „self hated” încât eram dispusă să renunţ la întreaga mea viaţa de atunci pentru 5 minute într-o maşină de formula unu, pentru 10 minute în Gara de Nord, ca responsabil la bagaje, pentru un sfert de oră de „glorie”, ca dresor de cimpanzei, pentru orice altceva numai radio nu.

Cu toate acestea am mai târâit-o aşa o vreme, mai precis timp de trei ani, la un alt post de radio, unde n-am făcut decât să-mi întăresc convingerea că radioul este pe departe ceea ce am eu nevoie. Nici acum, după patru ani

de pauză n-am sentimente cu mult mai bune. Sigur, mă gândesc uneori cu nostalgie la vremurile acelea, dar dacă m-ai pune în faţa unui microfon altfel decât în postura de invitat aş fugi cu 100 de km la oră dac-aş putea. Asta nu înseamnă că nu-i admir pe cei care lucrează în continuare acolo, dar îi admir doar că pe nişte copii pasionaţi de ceea ce fac, încântaţi că se pot face auziţi. Dulce copilărie, unde eşti?

Dacă vă întrebaţi ce m-a adus la astfel de sentimentear fi tare greu să vă spun. Au fost atât de multe încât mi-a devenit neclar până şi mie.

Povestea începe în februarie 1990, când eram studentă la Litere în anul trei şi am văzut scris pe tabla din sala de cursuri că un post de radio instalat în clădirea Universităţii caută oameni. Pe vremea aceea habar n-aveam ce e aia radio, ce e aia frecvenţă, sau cine naiba a fost Marconi! Nici Europa Liberă nu ştiusem cum se prinde, noroc cu tatăă, care găsea postul pe vremea lui Ceaşcă şi mai ascultam şi eu din când în când emisiunile de muzică rock.

Din anunţ mi-a plăcut termenul de „radio”, că mi se părea ceva exotic şi am povestit cuiva despre asta. M-a încurajat: „du-te, nu fi fraieră, poate e ceva mişto”. Şi m-am dus, la ora 5, în podul Universităţii, să dau concurs. Erau acolo câţiva români şi vreo trei francezi, cu nume ciudate, ca scoase din „Asterisc şi Obelix”.

Prima probă a fost scrisă, trebuia să redactez nişte ştiri. A doua a fost în faţa microfonului unui reportofon. Eram un pic sâsâită, dar francezilor le-a plăcut. A doua zi au afişat lista cu cei care au luat examenul şi mă număram printre ei. N-am realizat c-ar fi vreo mare chestie, eu credeam c-o să mă fac profă de română când voi fi mare (avem doar 22 de ani), dar totuşi m-am dus să văd despre ce-i vorba. Ne-au adunat într-o sală de cursuri şi ne-au întrebat care în ce departament vrem să lucrăm: la muzică sau la ştiri. Eu am vrut la ştiri, că mi s-a părut ceva tare greu pentru o fată să lucreze la muzică, acolo era prea multă tehnică, iar eu nu ştiam nici măcar să bat un cui. De

altfel la muzică s-a dus o singură fată şi ştiu că am admirat-o tare mult atunci, că are curaj!

3 – DJ sau ştirist

De a doua zi am început să lucrez sau mă rog, să mă maimuţăresc şi eu în faţa microfonului, nerealizând că mă şi aude cineva. Emisia (studioul) era amenajată într-o sală mare de cursuri, tot la mansardă (sau în pod cum spuneam eu), sală în care erau sute de cutii de cafea, suc, portocale şi alte atenţii pe care ni le-au adus francezii într-un camion, după Revoluţie. Erau ajutoare bine gândite. N-am cerut noi să nu mai bem cafea cu năut? Am cerut! Aşa că imaginaţi-vă cu cât nesaţ ne îndopam din bunătăţile capitălismului. Am băut atunci la cafele cât să-mi ajungă pentru încă trei vieţi.

Socoteala francezilor n-a fost însă una neinteresată, căci pe lângă cafele, ah da, şi ciocolată, multă ciocolată „Cadburry" au vârât în camion şi un modest post de radio. Neegalată dărnicie din partea poporului care se înrudeşte cu noi şi-o să vedeţi de ce. Sculăraia aparţinea unui post francez, „Fun Radio", foarte bine cotat la Paris. Au adus-o gândindu-se că vor face la început o asociere cu Liga Studenţilor din Universitate, după care, depinde de cum vor sta treburile îşi vor deschide o filială la Bucureşti şi cine ştie, poate şi o reţea în ţară. Însă n-a fost să fie chiar aşa şi-o să vedeţi mai încolo din ce motive.

Să revin însă la prima mea zi de „ştirista". În primul rând am adunat ştirile de pe unde-am putut, dar în special de la singura agenţie naţională de ştiri, aia care dăduse până la Revoluţie ştiri despre marile realizări ale Partidului şi despre vizitele tovarăşului şi ale tovarăşei. Le tăiam, le editam, le făceam să sune cum credeam eu de cuviinţă şi din oră-n oră pleosc, le trânteam bucureştenilor ştirile. Nu ştiu de ce aveam impresia că nu interesează pe nimeni. Pe atunci toată lumea se uita cu sufletul la gură la televizor, să vadă dacă nu cumva a reînviat Ceauşescu, sau dacă nu

ne întoarcem iarăşi la comunism. Ziarele se vindeau că pâinea caldă şi orice ştire despre Revoluţie era publicată.

Zvonistică era în toi. Încă.

DJ-ii, adică cei care au optat pentru departamentul muzical învăţau cu sârg secretele mixerului şi ale celor două magnetofoane din studio. Cred că aveam în total 8 benzi de magnetofon, care rulau de dimineaţa şi până seara, iar la 12 noaptea o luau de la capăt. Mai erau şi trei microfoane Sehnheiser, cu nişte fire foarte lungi şi colorate. Ştiristul venea la ora fixă, DJ-ul îl anunţa şi dădea drumul la calea de microfon. După ştiri urma iar muzica pe care toată lumea o ştia deja pe de rost.

4 – Dj Z, Dj Marmelada:)

Mai târziu francezii ne-au făcut cadou şi nişte ID-uri personale şi de câte ori intram în emisie le difuzam cu mândrie. Unii dintre noi am fost şi botezaţi, molipsindu-ne mai apoi de vocabularul DJistic. Astăzi auzi întruna de DJ Vasile, DJ Grunge, DJ Marmeladă, etc. Pe atunci însă nu eram obişnuiţi cu astfel de denumiri, iar „DJ Z” ni s-a părut o mare găselniţă, deşi cam ciudată la început. Oricum, aşa i-a rămas numele lui Cristi Gherguş, nume pe care cu chiu cu vai mi l-am amintit acum. De obicei îi spuneam „Zetone”, „Zâule” şi cum mai apucam. Îmi amintesc de el ca de-un tip volubil, gata de glume în orice moment şi mare gurmand, cred. În orice caz, un tip de nota 10, de care-mi voi aminti mereu cu mult drag. Dacă vrei să te sinucizi ar trebui să-l cunoşti, ca să-ţi piară cheful!

Mie mi-au făcut un ID cu propriul nume. Suna metalizat cumva şi dădea bine pe „intro-uri”. Îmi plăcea şi aveam să-l folosesc, ca toţi ceilalţi, în exces…

Francezii ne-au dădăcit vreo trei luni de zile şi aveau să mai vină, periodic. Le plăcea, căci stăteau la hotel, era viaţă bună aici, cu câţiva franci cumpărai orice. Nu că acum ar fi altfel, deşi 10 franci s-au făcut 100!

Ce mai ţin minte din primele zile este că apăreau în

radio tot felul de reporteri de la ziare şi reviste din străinătate, să ne întrebe ce credem despre Revoluţie. Eu am zis mereu că a fost o farsă şi m-au citat.

Ca să vă faceţi o idee despre cum arăta postul de radio imaginaţi-vă un coridor lung ce dădea în două săli: secretariatul, o încăpere mică, ce arăta cam ca un fel de vestiar, cu un dulap din fier şi o masă (da, da, ca la puşcărie, hehe), plus o sală mare de cursuri, în care se aflau câteva scaune şi mesele pe care tronau mixerul, microfoanele şi cele două magnetofoane. Pe pereţi erau două table pe care scriam cu cretă grila de programe şi numele celor care trebuiau să intre în emisie.

Pe jos-cafeaua şi bunătăţile de la prietenii noştri.

5 – Să furăm steagul rivalilor de la Radio Contact!

Trebuie să recunosc că n-au fost puţini ciudaţii care ne-au călcat pragul, iar pe unii dintre ei i-am şi adoptat, cum ar fi Nicky Boicu, un student la matematică strălucit, dar atins din greu de nebunie. O nebunie care însă ne-a încântat de la început. Şi-a făcut apariţia căutând postul de radio cu un neon lung de vreun metru. Spunea mereu: „Pe aici trebuie să fie, pe aici trebuie să fie, îl simt!”. Câteva luni mai târziu avea să-şi deschidă propriul lui birou de predare a limbii franceze. De fapt se instalase la o măsuţă pe care ţinea o lingură şi o furculiţă. Te taxa câte 5 lei ca să te-nveţe cum se spune în franceză „lingurition” şi „furculition”. Noi îi dădeam, că ştiam că e sărac. În plus – atât ne costa distracţia.

Mult mai încolo, Nicky a avut şi propria lui emisiune, „Acum vorbesc eu”. Nu mă întrebaţi despre ce, că nu mai ştiu. Ţin însă minte că n-am înţeles nici atunci exact despre ce era vorba, dar o ascultam cu plăcere. Puneţi pe hârtie un calcul matematic aiuristic şi două bancuri. O să vă faceţi o idee despre Nicky. Nebun cum era ne-am trezit într-o zi că a furat steagul „rivalilor” noştri: Radio Contact.

Ei aveau sediul vis-à-vis, în clădirea Facultăţii de Arhitectură, iar belgienii le aduseseră un steag mare şi frumos, cu delfinul pe el. Ei bine, Nicky s-a gândit că nu merită steagul, sau ştiu şi eu ce-o fi fost în capul lui… în orice caz l-a furat şi ni l-a adus ca pe o ofrandă. S-au prins cei de la Contact însă şi-a trebuit să le dăm steagul înapoi. L-am dat, că oricum al nostru era mai frumos, că era mai colorat!

6 – Gândacul de post

Dacă erai prin zonă şi urcai cu anticul lift până în pod aveai şansa să rămâi în radio. Aşa s-a născut o nouă specie: „gândacul de post”. Mulţi dintre ei erau fani ai unui DJ sau al altuia şi veneau să stea de vorbă. Dacă aveau ceva talent sau erau mai tupeişti, până la urmă se alegeau şi cu o emisiune. Dar asta n-a durat mult, căci lucrurile aveau să se schimbe mai încolo, să suferim şi noi de o anumită „vedetistică” cronică.

Într-o zi a apărut un băiat cu plete lungi, genul de rocker hâtru. Cântase în ceva trupe (printre care şi „Florian din Transilvania”) şi se pricepea bine la tehnică. Nu mai ştiu cum ajunsese în radio, dacă venise la cineva sau nu. Îl vedeam însă pe acolo aproape în fiecre zi şi tot discutând cu el l-am întrebat de ce nu vrea să lucreze şi el în radio. Ei bine, să lucreze era mult spus, că nu luam niciunul niciun ban. În fine, să participe şi el cu ceva la ceea ce făceam noi acolo. N-a vrut la început, dar mai apoi s-a lipit tare de tot de post şi a început să facă câte ceva, pe ici pe colo. A pus muzică, mai repara o sculă, etc. Era de gaşcă în orice caz şi l-am adoptat repede. Tot folosesc cuvântul adoptat pentru că practic noi eram ca o familie. La 20 de ani, fără griji şi fără bani, heh! Ceea ce făceam făceam din pasiune şi habar n-aveam unde avea să ne ducă atâta entuziasm!

Deocamdată eram aproape toţi studenţi şi ne interesau învăţătura şi diploma. Nu ştiam ce-o să facem cu

ea, dar aveam încă reflexe bine formate din comunism, că trebuie să ne luăm o diplomă (chiar dacă mai târziu am folosit-o drept hârtie igienică). Părinţii noştri erau fericiţi că învăţăm, noi fericiţi că după cursuri aveam radioul, deşi ne-am pierdut multe nopţi în emisie, sacrificând chiar examene din cauza lui. În orice caz, nu ştiu pe nimeni din cei de atunci să-şi fi lăsat facultatea. Am absolvit-o toţi, după care ne-am şters cu diploma la fund, marea majoritate. Au fost doar vreo doi cred, care s-au făcut profesori. Şi erau profesori celebri! Gândiţi-vă cum ar fi să-l vezi pe DJ-ul tău preferat în clasă, predând limba rusă sau geografia. Super, nu? Sau „marfă”!

Pe vremea aceea DJ-ul era un fel de Jesus Christ cel puţin şi toţi copiii visau să ajungă ca el într-o bună zi.

7 – Pentru mine, jurnalistica era un lucru (prea) serios!

Am stat câteva luni bune la ştiri. La un moment dat ajunsesem şi redactor şef, funcţie extrem de greu de îndeplinit, mai ales în condiţiile date. Mi-o amintesc şi acum pe Codruţa Florescu, care lipsea de la ştiri ba că avea examen, ba că trebuia să meargă la dentist. Trasă cu cheia cum eram, ştiţi voi, genul acela pasionat de ce face şi care vrea să-i meargă treaba bine la milimetru am zis c-o dau afara dacă mai lipseşte. S-a supărat rău cred atunci, deşi aveam să devenim prietene bune mai târziu.

Dar aşa eram eu: trebuia ca totul să fie făcut cu pasiune, după ceas, totul să iasă mai mult decât perfect. Voiam seriozitate şi ceream oamenilor să muncească mult. Cred că mă închipuiam într-o agenţie internaţională de ştiri sau la CNN. Nu ştiu unde mă credeam, dar în orice caz, pentru mine jurnalistica era ceva serios. Greşeala mea, sau ce păcat că nu m-am păstrat pentru vremurile în care meseria aceasta era să devină „pe bune” şi să fie răsplătită corespunzător. Aşa am fost eu, mereu defazată, mereu prea serioasă când nu era cazul.

Am uitat multe lucruri din acea perioadă, dar nu voi uita niciodată cum tremura Elena Lulea înainte să intre în emisie. Ştiu că i-am spus atunci că lumea nu stă în faţa aparatului de radio aşteptând să audă bâlbe, ci să audă ştiri şi că nimeni nu va fi pregătit să-i numere ei bâlbele, că nu ăsta-i scopul ascultătorului. Se pare că am convins-o, deoarece în curând şi-a intrat în rol. Mai târziu avea să aibă propriile ei emisiuni de divertisment şi cred c-a uitat complet cum a început.

În mod asemănător a intrat în emisie şi cineva care avea să facă o adevărată carieră de jurnalist la PRO FM şi la agenţia lor de ştiri, Mediafax. Se numea Mihai Simionescu, dacă nu mă înşel. Eu eram deja DJ atunci şi de câte ori apărea în faţa pupitrului să prezinte ştirile, parcă îl călcase trenul! La început l-am tot încurajat, pe urmă făceam mişto de el. Nu ştiu care dintre aceste două atitudini la motivat. Era un băiat de zahăr Mihai, genul calm şi săritor, genul liniştitor, dar în acelaşi timp parcă puţin cam nesărat. Oricum, genul despre care nu se va vorbi niciodată de rău, pentru că era „ca lumea" şi încântător în atitudinea lui.

Cu ştirile s-a pus până la urmă bine la punct şi a făcut carieră, ceea ce sinceră să fiu nu credeam.

8 – Eduard Manole – un personaj!

Dar iată ce scria la vremea aceea presa despre postul nostru de radio: „UNI FUN Radio emite nonstop pe 69, 8 MHZ – UUS: muzică, ştiri şi chiar emisiuni de sine stătătoare. Nu face niciun fel de politică. Disk Jokeii vă oferă cele mai noi discuri şi ritmuri: Andrei Stan, Bogdan Calu, Mircea Zane şi Sandu Alexandru. Ştiri şi emisiuni culturale: jurnaliştii coordonaţi de Diana Singer. Preferinţele muzicale şi alte informaţii se anunţă unui secretariat din care fac parte Elena Lulea, Eredith Luchen şi mulţi alţi studenţi. De azi au şi top. Telefonul lor: 14.35.08/140, între orele 7 – 17. Şef de antenă: Eduard

Manole”. (articol semnat de Mihai Bogatu, în România Liberă. P.S. Acum Mihai este administrator la cotidianul Gardianul).

Vă spune ceva numele de Eduard Manole? Cred că da, dacă aţi fost atenţi la „puştiul” care a candidat la preşedinţie în anul 2000, adică atunci când a candidat şi Marian Munteanu (acum îmi dau seama că radioul avea lipici la aspiranţii la titlul de preşedinte al României, hehe). Eduard era şi este un tip pe care eu personal îl consider deosebit de deştept şi cu o cultură politică bogată. De la el am învăţat după Revoluţie despre partidele politice şi despre cum stătea treaba cu comuniştii. Cel puţin atât îmi amintesc eu din discuţiile noastre.

Codruţa Florescu (actuala Marinescu sau „Florutza”) zice însă că pe vremea aceea eu n-aveam o părere prea bună despre el. Şi că cică Manole ar fi plecat în urma unei şedinţe în care mai mulţi am votat retragerea lui din funcţia de director.

În orice caz, când a vrut să se facă preşedinte n-a reuşit decât să pară un puşti ciudăţel, asta cu siguranţă! Dar poate că adevărata lui menire sunt afacerile, ca şi în cazul lui Munteanu, o altă minte strălucită, de altfel.

9 – Să facem radio, iar radioul să fie al nostru!

Ca director al postului de radio, Eduard visa la deschiderea mai multor filiale, mai ales la cea din Constanţa, oraşul lui de baştină. Visa să facă mulţi bani cu radioul, la nivel naţional. Nici acum nu-mi amintesc exact cum şi unde a plecat, căci n-am mai auzit de el de la Universitate şi până în 2000, când l-am văzut în campanie, la televizor. Dar noroc cu ziarele astea! Iată ce apare într-unul dintre ele, într-un articol care încercă o scurtă istorie a radioului: „Martie 1990. Soţia noului director renunţa la căsătorie în favoarea unui DJ francez, venit în România pentru a-i iniţia pe tinerii DJ-i români. Acesta este unul dintre motivele pentru care Eduard Manole părăseşte radioul. Urmează instalarea noului director, Cristofor

Iosub”.

Deci de-asta plecase Eduard, hehehe. Adevărul este că avea o nevastă tânără şi frumuşică. Prea frumuşică pentru România de-atunci, săracă şi în derivă…

Daniel Klinger (ultimul mohican sau ultimul director al radioului) îşi aminteşte totuşi că pe vremea aceea Eduard „uneltise împotriva Ligii”, precum un boier împotriva stăpânului aş spune eu zâmbind la expresiile lui Dani. Intenţiona să facă o firmă (căreia îi pusese denumirea de „Portocala mecanică”), care să preia radioul. Noi am aflat şi n-am fost de acord. Apoi n-am fost de acord să fie radioul Ligii. Pe urmă am scăpat de francezi. Din prima clipa noi n-am vrut decât să facem radio şi ca radioul să fie al nostru.

10 – Primul concurs de urlete ever!

La data de 19 octombrie, 1990, adică la 8 luni de la lansare, FUN Radio, prin asociaţia noastră, Uniclub a avut prima iniţiativă care a şocat presa şi publicul, pe atunci uşor de scuturat. S-a organizat primul concurs de urlete, pe al cărui afiş scria: „Uni-Club organizează primul concurs de URLETE. Două probe: intensitate şi energie. Premii substanţiale în lei. Vineri, 19 octombrie, ora

17.00. Facultatea de Filologie”.

Imaginaţi-vă clădirea Universităţii seara, după ce studenţii şi profesorii au plecat acasă. Acum imaginaţi-vă aceeaşi clădire (intrarea din Edgar Quinet), într-o seară de toamnă târzie, după ora 19.00, când au reuşit să se strângă toţi concurenţii. Auziţi urletele? Dacă le auziţi să ştiţi că ăia am fost noi. Dar nu cumva să credeţi că ne-am strâns acolo doar ca să urlăm unii la alţii. Nu, nici vorbă. Concursul a fost bine gândit, iar urletele măsurate cu un decibelmetru. Ideea le-a aparţinut lui Dragoş Caliţoiu şi Dani Klinger. Taxa de intrare a fost 5 lei, iar din banii astfel adunaţi s-au acordat premii.

Iată însă ce-a scris un dobitoc de la ziarul AZI: „Ei, ce

ziceţi?! Ce sesiuni ştiinţifice?! Ce seminarii de literatură?! Ce comunicări, ce cenacluri literare, poezie, proză, critică şi alte prostii comuniste?! Urlete, fraţilor!! Şi se mai plâng că i-au bătut minerii? Păi dacă-i bătea cineva, le venea mintea la cap şi nu se ţineau de astfel de bazaconii pentru care până şi Marian Munteanu este prea deştept!

Şi când te gândeşti că bieţii părinţi îşi dau sufletul pentru ca odraslele lor să intre la facultate, să fie studenţi…”

Articolul este semnat I.C. Atât.

Să sperăm că între timp a revenit la sentimente mai bune şi nu stă în boxa apărătorilor lui Miron Cozma.

11 – Ce cauta asta aici?!

De ştiri m-am săturat când am ajuns la concluzia că poţi să te exprimi mult mai bine la DJ. Aşa că l-am rugat pe „şeful de DJ” (am încheiat citatul) să mă ia la el în departament. Nu prea a vrut la început, dar până la urmă a fost OK. Nici acum nu mai ştiu de ce nu voia. Ştiu însă că DJ-ii erau deja mici vedete şi cam greu puteai să te lipeşti de ei, mai ales dacă erai şi fată. În fine, cumva am reuşit să mă fac DJ!

Oamenii începuseră deja să aducă muzică de-acasă, ba chiar şi scule. Doamne, n-o să-l uit niciodată pe Sandu Alexandru (cu siguranţă cel mai bun dintre noi), cum chiuia prin studio, într-o microfonie crâncenă (dar cui îi păsa!), pe „The Look” a grupului Roxette. Venea mereu cu discurile proprii (fusese DJ într-o discotecă), iar emisiunile lui erau că… festivalul berii! À-propos de bere, se beea enorm în radio atunci. Aproape obligatoriu. Dimineaţa era oribilă pentru cel care îl schimba pe DJ-ul de noapte. Duhnea în studio ca la birt, iar mucurile de ţigară împodobeau decorul şi mai rău.

Au fost o grămadă de scandaluri şi pe tema asta, dar degeaba. Adevărul este că emisiunea parcă nu „curgea”, parcă n-aveai niciun chef de ea fără stimulente. Iar gândacii de post, care-şi petreceau noaptea în radio, fie din proprie iniţiativă, fie că-i chema DJ-ul aveau grija să nu

rămâi fără „ambrozie”. Ce mai chefuri se făceau atunci! Destrăbălare în toată regula. Uneori dădea bine pe post, alteori, nu. Dar cui îi păsa?

Cel mai enervant lucru cu putinţă era că atunci când „erai pe post”, în studio intra cine voia. Dădea buzna, pur şi simplu. S-a fabricat o instalaţie dintr-un bec şi o carcasă vopsită în roşu şi de câte ori deschideai microfonul „instalaţia” lumina, ca să ştie ceilalţi că eşti în emisie, să nu intre. Dar cine ţinea cont de asta? Nimeni! Îmi amintesc că odată (aveam sediul în hotel Dorobanţi pe vremea aceea) a intrat în studio un tip înalt, între două vârste, cu ochelari şi îmbrăcat la costum. Cam ciudată figură, mi-am spus„Ce naiba caută ăsta aici?” şi i-am zis politicos să şteargă puţină. Am aflat mai târziu că era un tip de la BBC, cu un nume ciudat, Mititelu parcă, directorul secţiei de limba română. Păi la BBC aşa faceţi, intraţi în studio când vă taie pe voi cheful? Huuuooo! În fine, a ieşit până la urmă, cred c-a înţeles, că doar vorbea româneşte, mititelu, hehehe.

Daniel Klinger şi Cristi „Tehnicu” au fost însă maeştrii aducerii mele la exasperare. Dani era directorul postului, iar Cristi era de la „tehnic”, că de-aia i se şi spunea Cristi „Tehnicu”. Mereu aveau câte o inovaţie de făcut, descopereau ei ceva, cel puţin Klinger era omul cu o sumedenie de idei pe zi. Reparau mereu ceva şi îmbunătăţeau studioul non-stop. Când îi vedeam c-apar (şi nu ştiu zău cum mă nimereau numai pe mine pe post, de parcă era un făcut) căutam teancul de CD-uri sarunc după ei.

Cristi săracu’ n-avea nicio vină, Klinger era capul răutăţilor, dar urlam la amândoi din toţi rărunchii.

12 – Klinger, fumatul şi munca patriotică

Odată, era seara pe la 11 – 12 şi aveam sediul în strada Latină, într-o casă pricăjită, când aud un zgomot de la geam. După câteva minute văd capul lui Toţi (jurnalist şi

pe vremea aceea redactor şef) făcându-şi apariţia pe geam. M-am speriat îngrozitor, să-mi ajungă pentru câţiva ani. Nu-mi mai amintesc despre ce era vorba, cred că întindeau un cablu sau ceva. Este posibil însă ca săracul să nu fi putut intra în post şi să fi găsit geamul ca singură alternativă. Stăteam la parter şi la uşă era un interfon (o altă „invenţie" a lui Klinger), care mai mult nu funcţiona sau dacă funcţiona, DJ-ul nu prea îl auzea seara. Şi-atunci numai geamul îţi rămânea.

Adevărul este că nu exista nicio protecţie atunci în radio. Putea să intre oricine şi mă mir că n-a făcut-o vreun hoţ sau ceva. De aceea şi aduceam cu noi pe cineva seara în post, de frică să nu stăm singuri. De câte ori am rămas singură peste noapte am avut câteva momente de panică şi m-am gândit că habar n-am ce-aş face dac-ar intra vreun hoţ. În naivitatea mea nici nu mă gândeam că ar putea să-mi facă mie ceva rău, ci că ar putea intra cu forţa pe post să zică cine ştie ce tâmpenii! Asta era marea mea teamă: ce-ar fi auzit Bucureştiul, dacă ar fi făcut cineva takeover!

Mai târziu am văzut „Airheads", un film despre un post de radio ocupat de o trupă de rock care voia să se afirme. Hmmm, pe ăia eu i-aş fi primit cu mare drag, dar la noi n-au venit…

Doar câteva vorbe mai vreau să vă spun deocamdată despre Dani Klinger, căruia toată lumea îi zicea numai Klinger, că ne plăcea cum sună. Dani era student pe vremea aceea la Politehnică, dacă nu mă înşel. La început a fost şi el DJ, ţin minte că marii lui favoriţi erau Duran Duran. Găsise el un single adus de francezi şi-l tot difuza, când pe-o parte, când pe cealaltă. Dani era genul care-ţi explică orice teorie ştiinţifică, cu hârtie şi creion şi rămânea consternat dacă nu băgai la cap. Odată am auzit c-a fost şi profesor, meserie care cred că l-ar fi prins foarte bine. Şi-a ratat vocaţia, cu siguranţă, căci a ajuns directorul postului, în istoria căruia a intervenit din plin şi am să vă spun şi cum, ceva mai încolo.

Ei bine, Dani avea mereu idei, aşa cum am mai spus. De la atâtea idei până la urma postul a ajuns un fel de pilot

automat, dar şi despre acest lucru am să vorbesc ceva mai încolo. Meşterea mereu câte ceva. Şi făcea regulile. Nu se fuma, nu se bea, nu se asculta muzică în difuzoare, la maxim (la modul teoretic). N-o să uit niciodată cum s-a gândit el într-o zi, că toată lumea trebuie să mătură în curtea radioului, ca la munca patriotică pe care o prestam în faţa blocului pe vremea lui Ceaşcă. Cu greu i-am băgat în cap ideea că ne trebuie o femeie de serviciu. Până la urmă n-a avut încotro.

Dar întâmplarea cu munca patriotică a rămas celebră. La fel şi palmatul ţigărilor. Klinger nu fuma şi zicea că se duc dracu' sculele dacă fumăm în studio. Dacă-l ascultai, pe post vorbeai de 2 ori pe oră, restul stăteai pe hol la fumat, numai aşa, că era interzis! Dar a avut idei şi mai şi! De exempluplaylistul. S-a gândit el ce s-a gândit şi a ajuns la concluzia că nu mai merge să vină fiecare cu muzică de acasă, că trebuie să ne facem o bază muzicală, iar cineva să facă playlistul. Cine să-l facă? Diana! Păi sigur, hehehe. Şi m-am pus pe treabă. La început scriam tot playilistul de mână.

Piesuliţă cu piesuliţă.

Făcusem o listă de heavy rotation şi-am trecut la bombardarea Bucureştiului cu aceeaşi piesă de cel puţin 20 de ori pe zi.

13 – Primul playlist din România

Pe urmă, vrând nevrând a trebuit să fac cunoştinţă cu computerul, căci Klinger a ajuns la concluzia că trebuie să ne automatizăm. Habar n-aveam de computere pe atunci. Aveam nişte 386 cred, pe care le foloseam să ne jucăm Solitaire şi Majong. Ei bine, m-a chemat Dani şi a zis: „Pe ăsta facem playlist acuma" şi m-a învăţat câteva comenzi ca să pot să deschid un program făcut de un tânăr promiţător într-ale programării (acuma cred că a ajuns să câştige câteva mii de dolari pe ce face).

Programul era simplu. Îţi dădea posibilitatea să

construieşti o bază de date muzicală şi să setezi câteva criterii de difuzare ale pieselor. M-am pus pe treabă, serioasă cum eram şi-am muncit de zor să fac baza de date. Şi dă-i şi luptă!

Până la urmă m-am ales numai cu înjurături din partea colegilor, care considerau playlistul o groazanică şi teribilă modalitate de a le distruge programele. Pe atunci toată lumea avea pretenţii de producător în radio şi eram cu toţii nişte rebeli. N-aveam chef să vină cineva să ne explice nouă ce muzică trebuie să difuzam. Astăzi însă playlistul este o regulă nenegociabilă şi firească. Dar noi eram Mendeleevi atunci, cum să vină altcineva să ne explice cum să ordonam elementele în tabel?!

În orice caz, după numai câteva luni de playlist, numărul ascultătorilor crescuse cu 11 procente, ceea ce abia acum ne dăm seama că este enorm (şi că nu s-ar mai putea repeta, hehe). Well done.

Klinger!

Şi ca să închei deocamdată cu acest capitol, să vă povestesc de încă o idee năstruşnică a sus-numitului. Ce s-a gândit el: că ar trebui să predăm nişte cursuri de jurnalism studenţilor de la un ştiu ce facultate. Hah! Eu nu m-am dus. Am considerat că un profesor de jurnalistică trebuie să fie cu totul altceva decât un DJ amărât de radio, care a învăţat meserie de la nişte francezi ce-au stat 3 luni beţi prin România.

14 – Dialog rock

Să revin însă la cum am început.

După câteva luni de ştiri m-am profilat aşa cum am mai spus, pe muzică. Ţin minte şi acum prima mea intrare în emisie: era seară şi trebuia să-mi încep programul. Înainte de a intra pe post mi-a explicat DJ-ul de dinainte cum stă treaba cu mixerul. A durat cam 10 minute. Cred c-am făcut câteva tâmpenii la început, dar dimineaţa eram deja DJ! În două săptămâni veneam cu propriul meu

casetofon de-acasă, cu căşti şi tot tacâmul. Utilizam şi pick-up-urile (aduse tot de unul de-ai noştri, cred că de Sandu) şi toată cealaltă aparatură. Ce mai, eram „meseriaşă”!

Apoi am stat eu şi m-am gândit ce-ar fi să-mi fac propria emisiune de rock, căci aveam „relaţii” în lumea rockerilor pe atunci, hehe. Zis şi făcut: prezint ideea, care este imediat acceptată şi caut un titlu. O tipă jurnalistă, Galina parcă o chema propune ca emisiunea să se numească „Dialog în paşi de rock”. Am zis că-i prea pompos titlul şi sună prea a radio Bucureşti, aşa că l-am prescurtat la „Dialog Rock”. Am rugat un coleg DJ să mă ajute, căci nu puteam să mă ocup eu şi de invitaţi şi de partea tehnică.

15 – Jesus Jones şi Holograf

Ţin minte două lucruri din perioada aceea. Primul: într-una din emisiuni l-am avut că invitat pe Mike Edwards, liderul grupului „Jesus Jones” din Marea Britanie, care venise în România să participe la turneul „British Rock For România”, turneu sponsorizat de Ambasada Britanică. Am fost şi eu în turneu cu ei şi am luat o grămadă de interviuri, împreună cu Anca Lupeş (acum ea are propria agenţie de impresariat), după care, când ne-am întors la Bucureşti l-am invitat în studio.

DJ-ul care m-a ajutat era Sandu Alexandru. Doamne, ce nebunie a ieşit şi cu Sandu, hahaha, aşa reclamă cum a făcut el grupului n-a avut nimeni în viaţa lui! Chiuia din toţi rărunchii şi rostea numele grupului în fel şi chip. Nu mai ştiu ce l-am întrebat pe Mike la emisiune, dar a ieşit super. Am şi-o casetă video de-atunci, ar trebui s-o mai studiez, dacă vreau umor de calitate!

Mike a filmat totul, avea mereu camera video la el. În afară de emisiune, pe casetă mai apar tancuri, un Bucureşti distrus şi turneul lor în România.

Al doilea lucru pe care-l ţin minte este că am invitat

grupul Holograf şi m-am simţit foarte onorată de prezenţa sa în studio. Am purtat o conversaţie mişto zic eu, deşi ţin minte că timbrul lui Bittman mă scotea din minţi la vremea aceea. Acum ori îmi place, ori m-am obişnuit cu el. E la modă. „Ţi-am luat un în (t) el”, hehehe, piesa asta e genială, nu mă aşteptam, deşi piesa pe care-a prezentat-o la Eurovision împreună cu Tino Furtună mi se pare iar genială, poate doar din cauza faptului că îmi place foarte mult pianul, iar pe Tino îl consider un om – pâinea lui Dumnezeu. Nu ştiu de ce, aşa l-am perceput întotdeauna. Pe el şi pe Mircea Vintila. Cu Mircea am inventat chiar şi cârnaţii „PNL”, căci pe atunci eram amândoi fani convinşi ai acestui partid şi îl uram de moarte pe Iliescu.

16 – Andrei Partoş

Despre trupe şi artişti o să povestesc ceva mai încolo, căci „Dialog Rock” a făcut carieră, nu glumă. L-au programat toţi şefii de DJ de atunci înainte, printre care m-am numărat şi eu la un moment dat.

Şi cum spuneam am inventat prima mea emisiune şi invitam tot felul de artişti care mai de care. Mă luase rău flama concertelor şi participam la toate conferinţele de presă. Un pic mai târziu am scris şi pentru o revistă muzicală, „Pop Rock & Show” se numea parcă, revista lui Andrei Partoş pentru care numai el ştie cât s-a luptat, s-o menţină în viaţă.

Andrei a fost şi este în continuare un om extraordinar, un Leu care-şi poartă mândru talentul de gazetar şi om de radio. La un moment dat a fost unul dintre invitaţii permanenţi ai emisiunii „Dialog Rock”. De fapt era singurul care lucrase într-un radio comunist şi despre care eu credeam că poate susţine cu succes o emisiune la un post de radio independent. Am fost împreună şi la un concert sau două în Ungaria şi am scris o groază de lucruri despre ce-am văzut acolo.

Cel mai tare ne-au entuziasmat Guns N’ Roses, cred. Totuşi, n-am uitat niciodată de articolul lui din ziarul „Ţara” în care făcea praf şi pulbere festivalul „Funrock”,

organizat de mine şi Fun Radio. „Când constaţi că este un festival concurs cu majoritatea trupelor de „hard”, „heavy” sau „thrash” („a ciomăgi, a bate rău, a burduşidin „English-Romanian Dictionary” – Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti, 1984) nu te prezinţi dacă abordezi „new wave”, „rock progresiv” sau „techno-pop”. Nici rockul de avangardă nu avea cum să-şi găsească adepţii în acest context!” scria Andrei. Viitorul l-a contrazis, dar pentru vremea aia mergea, oricum, asta credea şi publicul, că genurile trebuie separate într-un concert, chiar dacă fac parte din aceeaşi tulpină.

În afara emisiunilor mai aveam câteva programe cum se nimerea, majoritatea de noapte, programe în care prezentam ce muzică mă tăia pe mine capacul.

17 – Liga studenţilor şi radioul

Liga Studenţilor se supărase prin aprilie 1990 rău pe comuniştii de la guvernare, recte pe Iliescu şi ceilalţi, pe FSN în special, aşa că organiza meetinguri în faţă Universităţii, până când manifestanţii au ocupat definitiv toată porţiunea situată între Teatrul Naţional şi Universitate, cu stradă cu tot.

Circulaţia era blocată, trebuia ocolită toată zona aceea dacă voiai să te deplasezi cu maşina.

Se cânta, se înjurau comuniştii, se ţineau discursuri. Iar deasupra adunării, în clădirea Universităţii eram noi cu postul de radio. De multe ori ne căţăram pe geamuri cu microfoanele Sehnheiser şi transmiteam în direct din piaţă. Era să zburăm de câteva ori din pod în încercarea noastră de a apropia cât mai mult microfonul de vocile celor care participau la meeting. Adevărul era că parc-am fi fost zi şi noapte în carnaval! Mergeai la radio trecând prin mulţime, te întorceai trecând prin mulţime. Până la urmă am reuşit să ne obişnuim atât de tare încât ignoram fenomenul.

Ţin minte însă că într-o frumoasă seară de primăvară

am primit un anunţ de difuzat pe post, cred că-l găsisem pe mixer, cum că Liga Studenţilor ORGANIZEAZĂ UN CONCERT în Piaţa Universităţii, la ora h. L-am citit aşa cum scria pe bileţel.

După numai câteva minute, în studio s-a produs o adevărată nebunie: pe uşă a intrat Marian Munteanu, liderul Ligii de atunci şi coleg de an cu mine. A început să urle încă din uşă, cu ochii ieşiţi din orbite şi cu o figură de om numai bun de internat într-un spital: „cum vă permiteţi să difuzaţi aşa ceva pe post? Ce, credeţi că în situaţia asta Liga n-are altceva mai bun de făcut decât să se ţină de concerte? Ce-aţi făcut din postul de radio al Ligii? Vă dau afară pe toţi" răgea el. „Cine a difuzat anunţul ăsta?". „Eu", am răspuns „pentru că a fost lăsat de cineva spre difuzare". Adevărul este că pe vremea aceea nu ne prea pierdeam noi timpul cu verificarea sursele şi nu exista o persoană care să se ocupe de difuzarea anunţurilor, publicitare sau nu.

Aşa că făceam fiecare cum ne tăia capul şi mai ales făceam reclamă, în special dacă ne ducea cineva gratis cu taxiul, ceea ce se întâmpla frecvent, doar eram de la radio, nu?!

18 – Marian Munteanu

În fine, m-a speriat de-am crezut că mor Marian Munteanu ăsta, aşa că m-am sculat de pe scaun şi am plecat acasă. N-avea niciun rost să mă cert cu nebunu' care parcă-şi ieşise cu totul din minţi. Atitudinea lui m-a mirat extrem de tare, mai ales că l-am admirat întotdeauna la seminarii. Era un student eminent şi cu mare talent pentru literatură. Mai târziu, când l-am văzut candidând la preşedinţia României am considerat că face greşeala vieţii lui şi se pare că şi-a dat şi el seama de asta, la timp. Am să revin şi asupra lui Munteanu, căci l-am avut invitat la emisiune, dar abia peste trei ani.

În fine, după o zi sau două cred am aflat că Liga,

adică Marian Munteanu împreună cu nişte voinici preluaseră postul şi îi sechestraseră pe câţiva dintre ai noştri, printre care şi Dani Klinger.

A fost un întreg scandal care până la urmă s-a rezolvat prin plecarea noastră din clădirea Universităţii, dar cu tot cu echipamentul de radio.

19 – Run baby, run!

Iată ce am declarat noi presei la momentul respectiv:

„Ca urmare a multiplelor variante apărute în presă privind cele ce s-au întâmplat în noaptea de 15 spre 16 mai 1990 la postul de radio Uni Fun, membrii postului de radio se consideră datori să prezinte corect filmul evenimentelor.

În seara zilei de 15 mai la orele 22.00, doi meruri ai Ligii Studenţilor, Drăgan Sorin şi Constantinescu Bazil au venit cu o decizie din partea Consiliului Ligii, în care ni se cerea să oprim activitatea postului şi să-l părăsim imediat, pe motiv de incompetenţă profesională şi funcţionare necorespunzătoare.

Deoarece această decizie a fost luată unilateral, fără acordul parţii franceze, personalul prezent în studio nu a fost de acord cu punerea ei în practică.

În urma încercărilor noastre de a transporta cu acordul reprezentantului părţii franceze, aparatura aparţinând firmei FUN RADIO FRANCE, precum şi bunurile personale, Marian Munteanu a declarat că va chema poliţia. În realitate a chemat 15 – 20 de manifestanţi din Piaţa Universităţii, cu ajutorul cărora am fost sechestraţi, interogaţi, puşi să dăm declaraţii, înjosiţi şi patru dintre noi au fost bătuţi. Un reporter al ziarului Robinson, care a încercat să înregistreze potopul de injurii adresate nouă de Marian Munteanu a fost bătut în mod bestial de liderul Ligii.

Din cei 12 sechestraţi, 3 au reuşit să scape escaladând zidurile Universităţii, ei fiind şi primii care au informat Poliţia.

La orele 16.15, după aproape 6 ore de sechestru am fost eliberaţi.

Cerem pe această cale ajutorul Poliţiei şi al Procuraturii, pentru soluţionarea conflictului şi recuperarea materialelor”.

20 – Al cui e radioul?

Iată însă care era poziţia Ligii, exprimată în România Liberă, în articolul intitulat pompos „Adevărul în legătură cu postul de radio Uni Fun”:

„Pentru elucidarea cazului Uni Fun Radio şi cunoscând deja poziţia membrilor acestui post din apariţia intempestivă la TVR am luat contact cu Liga Studenţilor, cu dl. Bazil Constantinescu, student anul I la Filologie, secţia română-chineză. Iată ce ne-a declarat domnia sa în legătură cu evenimentele petrecute în urmă cu câteva zile: în seara zilei de 15 mai, pe la orele 10.30 am primit o însărcinare din partea lui Marian Munteanu, în numele unei hotărâri a consiliului Ligii Studenţilor, consiliu format din 25 de membri, să mă ocup de reorganizarea postului de radio Uni Fun. M-am deplasat la sediul postului de radio, împreună cu Sorin Drăgan, membru în consiliul de conducere al Ligii Studenţilor şi unul dintre semnatarii hotărârii care spune că, datorită faptului că postul de radio Uni Fun nu are un nivel cultural de ţinută se propune întreruperea provizorie a emisiunilor până la reorganizarea programului său.

Trebuie să menţionez că LS este proprietara de drept a acestui post de radio şi deţine actele de donaţie. Era vorba de o hotărâre scrisă şi semnată de LS, pe care cei de la Uni Fun au refuzat să o recunoască. Între Uni Fun şi Ligă există disensiuni, întrucât ei vor ca postul de radio să fie rupt de Ligă. Ei nu vor să facă informare, ei nu vor să se amestece în problemele curente ale oraşului, pe motiv că „vine poliţia şi ne închide radioul”. Dar nu e vorba de a face politică, ci de a prezenta ştiri şi comentarii oneste în legătură cu evenimentele ce se produc în jurul nostru. Se

pare însă că cineva i-a sfătuit să aibă o astfel de atitudine.

Vreau să menţionez că domnul Petre Roman ne-a dat aprobare pentru acest radio, cu condiţia ca el să nu fie implicat în politică, ceea ce nu mi se pare o atitudine democratică, pentru că nimeni nu poate să impună unui post de radio, într-o ţară cu adevărat liberă ce să transmită pe post.

21 – Războiul

Aşadar ei au refuzat să se supună hotărârii LS de a închide postul pentru câteva ore, motivând printre altele c-au adus în acea seară doi tehnicieni, care urmau să facă unele verificări ale aparaturii.

Am coborât cu Sorin în club, unde ne-am consultat cu Marian Munteanu. Am ajuns la concluzia că la ora aceea din noapte nu puteam convoca din nou Conşiliul LS şi că noi trei nu aveam în niciun caz dreptul de a modifica o hotărâre luată de acesta. În foarte scurt timp ne-am reîntors la sediul postului de radio, pentru a le comunică hotărârea definitivă. Pe holul Facultăţii de Filologie ne-am întâlnit cu cei 10 membri ai postului de radio. Unul dintre ei, Dan Iliescu, cel care mă acuza de terorism în ziarul Libertatea avea asupra lui un magnetofon Revox şi două boxe, acesta făcând parte dintre primele materiale donate de francezi Ligii Studenţilor. În acelaşi timp, cineva dintre ai noştri a venit dinafară şi ne-a informat că în faţa intrării se află două maşini, pline cu aparatura postului de radio Uni Fun. Am trimis de urgenţă pe unul dintre colegi să urce în sediul postului de radio şi acesta a constatat că acolo nu se mai afla absolut niciun aparat.

Am ieşit în stradă şi am luat câţiva oameni la întâmplare, ca martori. Lucrurile luaseră o întorsătură periculoasă, iar noi putem fi acuzaţi de subiectivism. Vreau să specific, că printre lucrurile sustrase din sediul postului de radio se afla şi aparatura care aparţinea membrilor acestui post, dar pentru aparatura donată de partea

franceză, Liga este direct răspunzătoare, fiind aşa cum spuneam, posesoarea acesteia.

Am încercat să-i convingem absolut diplomatic să ducă aparatura ce nu le aparţine la loc. Ei însă au refuzat şi asta pe un ton cât se poate de violent, încercând probabil să ne provoace. În acest moment am hotărât să chemăm poliţia. Am sunat la Circă 10 şi am vorbit cu domnul plutonier maior Ioniţă, care ne-a spus însă că nu poate interveni întrucât litigiul părţilor se întâmpla sub acelaşi acoperământ. Am înţeles că este o chestiune de procedură. Tot ce putea face poliţia era să înregistreze numele celor de la postul de radio şi numerele de la maşini, asigurându-ne că a doua zi până la ora 16.00 vom avea aparatura înapoi.

Reîntorcându-ne la membrii postului de radio, era deacum miezul nopţii, le-am cerut să ne dea cheia de la pod, acolo unde se afla sediul radioului, dar ei au refuzat afirmând că nu o au. A fost momentul când noi ne-am enervat şi i-am ameninţat că-i vom percheziţiona. Atunci fiecare dintre ei şi-a scos cheile şi le-a pus pe bancă, dar am observat că unul se înroşise la faţă şi ne-am dus direct la el. Bineînţeles c-am găsit cheia podului imediat. O ascunsese în pupitru.

În cele din urmă i-am convins să aducă materialele înapoi în postul de radio, le-am inventariat de faţă cu martori, dar spre marea mea surprindere, dintre materiale lipseau exact aparatele de maximă necesităte pentru ca postul să poată funcţiona: mixerul, microfoanele, cablurile de emisie, o boxă, material pe care nu l-am recuperat nici până la ora actuală. Numai microfoanele se ridică la o valoare de aproximativ 80.000 de lei. Menţionez din nou că aceste aparate aparţin LS.

22 – Cine a furat radioul?

În acest moment, pentru că situaţia luase din nou o întorsătură gravă le-am cerut să ne dea nişte declaraţii.

Au refuzat, deşi i-am rugat să spună în faţa unei camere de luat vederi cu care s-au filmat de altfel o parte din aceste neplăcute evenimente, cum califică ei acţiunea lor. Unii dintre ei recunoscuseră că materialele trebuiau duse acasă la Radu Pârlog, şef disc jokey la Uni Fun, iar alţii au declarat că postul trebuie să emită de acolo... A existat tot timpul temerea că funcţionarea postului de radio în interiorul Universităţii ar putea duce la implicarea lui în cursul evenimentelor din jur. Cuiva îi este frică că pe undele acestui post de radio, cu o rază de acţiune de aproximativ 50 de km, s-ar putea emite unele adevăruri deranjante. Cu studenţii nu este de glumit. Eu personal mă lupt de patru luni de zile ca să bag pe post nimic altceva decât reportajele primite din stradă, nu comentariu politic, ci informare, pentru că singura informare politică cu adevărat veridică consider a fi vocea străzii.

Este de altfel de aşteptat ca studenţii să fie implicaţi în viaţa de zi cu zi a ţării lor, fie ea şi politică. Noi nu considerăm informarea politică altceva decât o atitudine civică absolut firească. Dar ca să revenim la problema noastră trebuie să mai spun că în declaraţiile pe care le-au făcut cei de la Uni Fun nimeni nu a pomenit nimic, nimeni nu ştie nimic despre mixer, microfoane, cabluri şi boxe.

Nouă ni s-a părut că toată chestiunea era probabil manevrată din culise. Închipuiţi-vă ce s-ar fi întâmplat dacă noi nu-i surprindeam în timp ce cărau aparatura din post şi ne-am fi trezit a doua zi cu sediul complet gol.

A fost o încercare evidentă de a se discredita manifestaţia din Piaţa Universităţii. E de altfel surprinzătoare receptivitatea televiziunii care i-a primit pentru a face declaraţiile pe care le-au făcut, fără măcar să ne consulte şi pe noi. Este evident că postul de radio nu trebuia să funcţioneze în mijlocul evenimentelor din Piaţa Universităţii, pentru că, în caz că se întâmpla ceva, să nu poată fi transmisă nicio ştire directă şi imediată. Mai vreau să menţionez că în dimineaţă zilei de 24 aprilie, când oamenii din piaţă au fost bătuţi de poliţie, câţiva dintre ei s-au refugiat aici şi au făcut declaraţii pe care postul Uni

Fun a refuzat să le transmită. În dimineaţa zilei de 16 mai, poliţia a făcut o descindere la faţa locului şi constatând cele întâmplate şi inventariind materialele aflate în postul de radio. Atât doar că între orele 6 şi 10 dimineaţa, cineva a sustras din sediu blocul de emisie.

Aceasta reprezenta ultima noastră şansă de a emite" (articol semnat de Paul Gheorghiu).

23 – Fenomenul Piaţa Universităţii

Adevărul era însă foarte simplu: am fost întotdeauna de partea manifestanţilor din Piaţa Universităţii, altfel nu stăteam să ne rupem gâturile, cu microfoanele pe geam, nu?! Dar nu ne plăcea Liga Studenţilor, pur şi simplu! Nu ne dăduseră niciun ban şi nici vreun alt sprijin n-am primit din partea lor. Munceam zi şi noapte în radio, pentru postul pe care la un moment dat s-au trezit să-l revendice. Niciun act de donaţie foarte clar şi legal nu aveau şi asta din vina vremurilor pe care le trăiam, cine se gândea la acte imediat după Revoluţie? Cât despre Bazil, el a lucrat o vreme în radio, ştiu c-am fost împreună să facem un reportaj la o fabrică de încălţăminte. Pe urmă nu ştiu ce s-a întâmplat cu el, că nu l-am mai văzut prea des pe acolo. Cât despre înregistrările lui din Piaţă nu ştiu cine nu a fost de acord să le transmită, că toată ziua bună ziua numai declaraţii difuzam.

Dar iată ce scria un alt ziar la vremea aceea: „Pe 11 ianuarie, staţia de radio adusă de la Paris a început să emită în Universitatea bucureşteană. S-a făcut un prim protocol de acord cu Liga Studenţilor. Denumirea postului: UNI FUN RADIO. Neavând aprobare, staţia a funcţionat ca post pirat până în luna mai.

În aprilie începe fenomenul Piaţa Universităţii. Uni Fun se implică, difuzând ştiri şi transmiţând direct din piaţă.

Cu o săptămână înainte de alegeri, echipa de emisie intra în conflict cu Liga Studenţilor. Astfel, posibilitatea că Liga să aibă la dispoziţie o staţie de RADIO GOLAN s-a spulberat. Pe de altă parte cei de la Uni Fun au pierdut un

sediu şi au fost nevoiţi să întrerupă emisia. Timp de 5 zile, sediul Uni Fun-ului a fost în parcul Ioanid. În urma publicităţii care i s-a făcut atunci, Uni Fun-ul, având de acum renumele de post de radio fesenist a obţinut cu trei zile înainte de alegeri semnătura domnului Petre Roman pe autorizaţia de funcţionare. Datorită abilităţilor reprezentantului staţiei, domnul Petre Roman a acceptat ca Fun Radio să difuzeze ştiri „neutre din punct de vedere politic”.

De fapt, sediul Unifan a fost timp de 9 zile în Parcul Ioanid. Acolo ne strângeam ca să mai ţinem legătura unii cu alţii, cât timp nu emiteam şi ca să hotărâm ce este de făcut. Soluţia a fost Hotel Dorobanţi. Emiţătorul îl furaseră de la Ligă, Gabi Stoian şi Ligia Marin, aşa că aveam cu ce să ieşim din nou „în lume”. Vedeţi ce viaţă de artişti am avut (că să nu zic circari)?

Ne-am tot mutat din hotel în hotel. Iar noaptea petreceam şi ziua dormeam, hehe, cei care n-aveam de făcut matinalul!

24 – Fun Radio, la meilleure radio!

Aşadar, după câteva luni de la începera emisiei, în urma scandalului cu Liga ne-am mutat trecând prin multe peripeţii, la hotel Dorobanţi. Francezii (după ce şi-au cerut înapoi sculele donate Ligii) au început să vină şi ei cu pretenţii şi au făcut o societate comercială (înfiinţată de fapt la 23 mai 1990) în care noi, cei care lucram în radio şi care ne-am constituit într-o asociaţie, numită Uni Club aveam 17% (procente constituite din aparatura donată de francezi).

În rest erau francezii cu 68% parcă şi o agenţie de turism, Simpaturism. Din păcate nici unii nici alţii nu băgau niciun ban în radio, pe măsura procentelor pe care le deţineau. Eram numai noi cu munca şi aia nerăsplătită, iar în restnimic. Ne trimiteau muzică de două ori pe an şi atunci numai vechituri, piese pe care noi deja la difuzasem

de pe casetetele noastre. Şi se făcea al naibii de greu rost de muzică pe vremea aceea. În plus-fiecare eram pe cont propriu, nimeni nu ne ajuta.

Iar postul îşi schimbase denumirea în FUN RADIO BUCUREŞTI.

25 – Hotel Dorobanţi şi începuturile businessului de radio

În hotel Dorobanţi viaţa era tare dulce: aveam barul la dispoziţie, unde beam cafea după cafea, aveam autonomie, nu mai trebuia să arătăm legitimaţia la poartă şi în plus nu mai aveam treabă cu Liga, care cred că renunţase la post sau mai bine zis a fost forţată s-o facă.

Aveam sediul la etajul 17 (ultimul) unde însă „zburdălnicia plină de viaţă a tinerei echipe a radio Fun-ului şi permanentul du-te-vino" cum scria un ziar „a deranjat conducerea hotelului care, altfel tolerează foarte bine prezenţa junelor seducătoare care asezonează viaţa străinilor cazaţi la Dorobanţi. Aşa că postul a fost mutat din nou, de data aceasta la mezanin. Chiria plătită pentru cele două camere este de 17.000 de lei pe lună. Contractul semnat pe termen cât mai scurt trebuia reînnoit foarte des. Suma, în orice caz e prea mare în condiţiile în care femeia de serviciu face curăţenie dacă i se dă bacşiş, centralista dă legătura telefonică dacă primeşte ciubuc, iar contractul se reînnoieşte dacă se împinge peşcheşul cuvenit, conducerii. Cu toate acestea, direcţia hotelului e greu de mulţumit. Asta se vede din faptul că electricianul, domnul însurăţelu, om cu apucături şi înfăţişare cazone a oprit curentul pe 5 februarie 1991, pe motiv că trebuia să decupleze emiţătorul SRI-ului aflat pe acelaşi circuit cu radio Fun.

Liftierul se trezeşte şi el după luni de zile de funcţionare că Radio Fun nu are aprobare de la

„Ascensorul" pentru a-şi păstra emiţătorul în camera liftului. Reiese că Salvarea, Pompierii, SRI-ul şi poliţia au astfel de aprobări pentru emiţătoarele lor de la Hotel Dorobanţi. După o întrerupere de patru ore, postul a

început să emită din nou. A doua zi, ca un făcut, s-au ars siguranţele. „Să vină Găină!”, propune directorul adjunct al hotelului. Domnul Găină e coproprietarul postului Fun radio din partea Simpaturism. „Ce treabă are domnul Găină aici?” întreabă naiv Daniel Klinger, unul dintre studenţii care lucrează la Fun. „Să vină să pună o priză!”. „Dar este priză!”. „Ei, atunci să pună un ştecher!”. „Dar este ştecher”, refuză Daniel să priceapă. „Ei, să pună un ştecher franţuzesc cu cheie!”. „Nu mi s-a cerut niciodată şpagă de la obraz!” spune Daniel revoltat. „Probabil că acum ne trebuie un ştecher cu o cheie foarte mare, pentru că ni s-a pus în vedere să evacuam postul până la 15 februarie 1991″. Şi ne-am mutat, dar numai până la mezanin.

În Dorobanţi am pus pentru prima oară în mod serios problema necesităţii unui director comercial şi a unui departament care să ne-aducă bani. Trebuia deja să începem să şi câştigăm, oamenii începuseră să nu mai vrea să lucreze gratis. În plus, tot atunci ne-am pus şi problema unei emisii mult mai bune şi a modernizării studioului. Deja începeau să se pună bazele departamentului de marketing şi al celui tehnic. Începeam să privim radioul ca pe o afacere, deşi francezii continuau să aibă un procent mult mai mare decât noi. În perioada iunie-august am început să percepem „taxe publicitare”, cum scria Cătălin Giosan în ziarul „Viaţa Capitalei”. „Anunţurile citite costau 9 lei minutul de difuzare (pe atunci 1$ = 60 lei), iar spoturile publicitare 500 de lei. Primele firme interesate în publicitate: BUCUREŞTI-BERLIN, RANK XEROX, ANA, MODA 2000, FEPER şi AGFA”.

Vă mai aduceţi aminte de apucatul care striga în spotul publicitar: „Bucureşti-Berlin?”. Nu cred caţi putut să uitaţi aşa ceva!

Eu continuam să-mi fac emisiunile şi deveneam din ce în ce mai interesată de a învăţa mai multe despre jurnalistică. Facultatea devenise chiar facultativa, deşi mai mergeam la cursuri, pe cât posibil şi la examene.

26 – Primul festival liber, de rock

Nu la mult timp de la mutarea noastră în Dorobanţi, prin luna septembrie mi-a venit ideea organizării unui festival rock. Participasem până atunci la o sumedenie de concerte şi credeam că pot face ceva mai bun. În plus, la emisiunea mea începuseră să apară tot felul de trupe abia înfiinţate şi din diverse colţuri ale ţării.

Zis şi făcut: hai să organizăm un festival mare, la Ssla Palatului. Am folosit pluralul pentru că Festivalul era organizat sub egida radioului. În fond, singurul om care s-a zbătut să-l pună pe picioare am fost eu. Ocazional şi destul de puţin m-au ajutat Bogdan Niculescu şi Liviu Zamora. Ei erau de-ai mei, rockeri, adică o specie privită cu tare multe rezerve de către ceilalţi. Ţin minte că toţi colegii noşti erau de-a dreptul stresaţi când apăream noi la program: „auăleo, iar au venit ăştia cu rockul" şi pac! închideau radioul. Nimeni dintre colegi nu ne-asculta emisiunile, ceea ce era mai bine, că puteam să ne desfăşurăm în voie. La ei tot ce trecea de muzică de discotecă sau melodii plângăcioase era aiureală. Dacă le spuneai de Led Zeppelin se simţeau înjuraţi, cred, heheh, dar oricum asta nu ne-a deranjat şi-am ţinut-o în continuare cu ale noastre. Pe parcurs aveau să mai vină în post câţiva „săriţi de pe fix" ca noi şi am mărit puţin gaşca.

Să revin însă la festival. Numele FUNROCK. Locul: Sala Palatului. Acolo avea să pună rockerul bocancul lui, pe covorul roşu care ducea cândva la tribuna tovarăşului nostru mult „iubit".

În prima fază am dat un anunţ să văd pe câte trupe mă pot baza şi am reuşit să strâng destul de mulţi amatori să participe la festival. Genericul festivalului şi totodată spotul audio mi l-a făcut Dinel Tolea, fie-i ţărâna uşoară. A fost un muzician deosebit şi un prieten nepreţuit. Dinel a fost multă vreme clăparul grupului Cargo după care a lucrat pe cont propriu în diverse trupe. Eu l-am întâlnit la mare înainte de festival şi am discutat cu el despre proiect. Îmi trebuia un generic şi l-am rugat să mă ajute. Când am revenit în Bucureşti genericul era gata. Cred că mai am şi

acum banda de magnetofon pe care a fost imprimată piesa.

Acum câţiva ani, Dinel a murit stupid, a avut un accident cerebral dacă-mi amintesc eu bine. Dumnezeu să-l odihnească.

După trupe a trebuit să-mi găsesc şi un loc de desfăşurare al Festivalului. Am vorbit cu cei de la Sala Palatului şi am reuşit să obţin o chirie decentă pentru trei zile. Au urmat hotelurile (de care s-a ocupat însă altcineva, îmi cer scuze că nu-mi mai amintesc acum cine), ca să avem unde să-i cazăm pe băieţi. A venit apoi rândul afişelor. Rămânând doar puţine zile până la spectacol m-am dus în tipografie şi i-am rugat în mod direct pe tipografi să-mi facă afişe repede şi bine! Au fost de acord contra unei sume de 5.000 de lei (pe atunci erau bani, nu glumă, cam echivalentul a 5 milioane de astăzi). N-o să uit niciodată ziua în care au fost gata. Le-am luat de la tipografie după care am oprit un taxi. Ajunsă în radio cu ele le-am cărat cu chiu cu vai până la etajul unu, unde aveam sediul.

Câţiva dintre colegii mei se aflau jos, marea majoritate bărbaţi, dar nu s-a oferit nimeni să m-ajute la cărat, căci nu era niciunul rocker… după afişe am trecut la lipirea lor şi la împărţirea biletelor. Sau oferit câţiva fani, contra unei sume mici de bani.

Am făcut şi backstage pass-uri, pentru ca trupele să poată intra în voie. Până la urmă a intrat şi un sfert din fani cu ele, dar asta n-a contat. Am fost fericită să văd sala plină şi ţin minte de parc-ar fi fost ieri cum călca rockerul cu bocancul lui enorm pe frumoasele covoare roşii. Ca să nu mai vorbesc de cât de mulţumită am fost să văd pe scenă, în locul unei tribune a tovarăşului-lumini şi scule. Pe astea le închiriasem de la Sfinx Experience, cred… sau erau numai Sfinx pe atunci? Nu mai ştiu, dar oricum, ce mai contează!

Lumea începea să vină şi sala să se umple. Eram în culmea fericirii văzând că pot aduna atâta norod. Am intrat pe scenă, îmbrăcată cel puţin ciudat, cu nişte cizme din piele şi o pălărie cam bizară şi am prezentat prima trupă.

Au urmat altele şi altele, prezentate de colegii mei Liviu şi Bogdan. A ieşit bine. În ultima zi am acordat premiile. Cel mai bun solist vocal a fost desemnat cel de la trupa Acvila, a cărui voce semăna cu cea a lui Bruce Dickinson, de la Iron Maiden. Sau cel puţin aşa mi s-a părut mie atunci. Alte premii au luat formaţiile: Asterisc (din care pe vremea aceea făcea parte şi Bodo, astăzi la Proconsul), Rond (formaţia lui Cristi Paţurcă), ambele din Bucureşti.

Amala, Cardinal şi Survolaj din Timişoara, plus Transilvania (tot din Bucureşti). În recital au cântat atunci Kappa (din Cluj), Cargo (Timişoara), Roata, Krypton, Mihai Pocorschi şi Formula 5 (toate din Bucureşti).

A mai participat şi bodyguard-ul „Butelie”, pe care nu ştiu cine îl adusese să stabilească ordinea acolo, în orice caz, cred că a fost unicul bodyguard din istorie care a sărit cu pumnii pe solistul vocal al unei formaţii care tocmai cânta pe scenă. Dar ştiţi cum sunt rockerii ăştia „descreieraţi”: fac multă gălăgie pe scena şi nu se poate „concentra” publicul. Bravo „Butelie”! hehe…

Dar ce mă plâng eu de bodyguard când ar trebui să ţin cont mai mult de ce-a scris Mihai Bogatu în „Tineretul Liber”. Cică: „O amară deziluzie am avut participând la festivalul FUNROCK de la Sala Palatului, manifestarea având lipsuri evidente: muzical, organizatoric, financiar, participare şi comportament al publicului. Personal particip la concerte şi festivaluri de rock de 15 ani, dar niciodată o sală de spectacol nu a fost maltratată în aşa hal. Ceauşescu s-ar fi răsucit în mormânt dacă ar fi aflat ce s-a întâmplat în sala atâtor congrese şi conferinţe. Nu mă refer aici la libertatea de manifestare a rockerilor pentru care am pledat mereu, mă refer la lipsa de civilizaţie şi bun simţ elementar: fotolii distruse, difuzoare smulse, stat cu bocancii pe fotolii şi fumat în sală sau stinsul ţigărilor pe difuzoarele încorporate în fotolii, sau şi mai rău, pe catifeaua acestora”. În realitate, distrugerile n-au fost chiar atât de mari, dar oricum, dacă de Ceauşescu îi ardea lui Mihai Bogatu şi de „sala atâtor congrese şi conferinţe” atunci îmi pare rău că nu i-au dat foc! Poate că cei mai

tineri nu realizează, că nu au de unde, de ce ne-a stresat pe noi atât de tare Ceauşescu ăsta. Nici n-am să încerc să explic, am să-i rog doar să-şi imagineze că singurele spectacole care se ţineau pe vremea lui în ţara asta erau „Cântarea României" şi „Cenaclul" lui Adrian Păunescu.

27 – Banii vorbesc...

La puţin timp de la această întâmplare ne-am certat cu francezii. De data aceasta pentru salariul pe care nimeni nu-l primea, mai puţin directorul postului de la vremea aceea, Cristofor Iosub, student şi el, dar „mai pe felie" cu partea franceză. El a fost de altfel şi singurul care a participat din partea noastră, a Uni Club-ului la şedinţa de constituire a Societăţii mixte, şedinţă ţinută cu uşile închise. Cristofor nu informase pe nimeni în legătură cu locul şi ora la care avea să aibă loc adunarea, semnând fără acordul celorlalţi, actele de constituire ale societăţii. „De menţionat" scria pe atunci ziarul „Fraierul Român" (nr. 1 din aprilie 1991) „că în afară de Iosub, niciun membru al clubului, indiferent de rolul său nu figura cu carte de muncă sau acte pe vreo listă. Deci nimeni nu primea salariu, iar reprezentanta părţii franceze, doamna Mirijana Robin ajunge chiar la concluzia că Funul este un post de radio studenţesc, la care participă neprofesionişti, salariile devenind „o chestiune de suflet". Se pare că la francezi puţine trec prin stomac... din păcate, înfometaţii clubului au făcut o grevă de două zile, aducând-o pe doamna Robin în crize de isterie. Aşa s-a ajuns la stabilirea unei sume: 12 leizora pentru disk jokey, o ştire 5 lei şi alte legume. După o nouă grevă s-au mărit tarifele, s-au legalizat actele. Postul a emis din nou. Dar nimeni nu a văzut niciun ban. Iosub a fost exclus. Distracţia a durat până în jurul Crăciunului, când în urma unei înscenări – o cameră de hotel distrusă de inamicimembrii Fun-ului au fost evacuaţi din Hotelul Dorobanţi, domnul Todică (directorul hotelului tocmai îşi terminase toate casetele de

înregistrat”.

Aici aş vrea să fac o precizare. Pe vremea aceea toţi Dj-ii sau aproape toţi înregistrau casete pe bani. Muzica era a postului sau o luam unul de la unul la altul şi o vindeam. Lui Todică îi făceam o favoare, i-o dădeam gratis!

„La plecarea lui Cristofor Iosub” scrie în continuare ziarul „s-a constatat o lipsă în fondul financiar de 200.000 lei. FUN RADIO FRANCE reprezentat la Bucureşti de Didier Sola nu s-a amestecat în problemele radioului, ba mai mult a vândut discurile cu muzică destinate radioului, postului Nova 22, prin Teddy Dumitrescu”.

Francezii au impus apoi un nou director, pe Dorin Ştefănescu, un profesor a cărei singure legături cu acel radio erau limba franceză şi faptul că-i plăcea şi lui muzica: Vangelis în special. Era un domn durduliu, fericit că şi-a găsit un astfel de job din care intuia că se poate trăi bine. În realitate n-a fost aşa niciodată, pentru el. Nimeni nu i-a recunoscut autoritatea, mai ales că era de acord cu francezii, că trebuie să difuzăm cât mai multă muzică de-a lor. Mai târziu, după ce ne-am desprins de Fun şi am devenit independenţi el a rămas ca director şi a condus radioul spre un faliment ridicol, noroc cu francezii, care din nu ştiu ce motive au continuat să-l susţină financiar multă vreme.

În decembrie, 1990 am aflat că din contul societăţii dispăruseră 40.000 de dolari care, după numeroase investigaţii s-au regăsit într-o vilă din Cotroceni, acolo de unde avea să emită postul de radio Fun, condus de Ştefănescu.

28 – În greva, daţi afară din hotel şi în judecata

În ianuarie 1991 am împlinit un an de activitate, prilej de sărbătorit în mod festiv. Am organizat o mare petrecere în aer liber, chiar în Piaţa Aviatorilor, sub clar de lună. Am pus o scenă şi nişte boxe, am chemat lumea şi-am început distracţia. Noi puneam muzică şi ei dansau. Toată

lumea a fost mulţumită. Şi cred că ceva focuri de artificii s-au auzit şi atunci. După lăsarea gravă a întunericului am plecat să facem baie. Cineva încheiase un contract cu firma „Freshquick” şi ne-au lăsat să ne distrăm în piscină la Centrul de Sănătate de la Socului. La meilleure radio!

Supăraţi de descoperirea investiţiei în vilă şi a neplăţii salariilor am mai organizat o grevă. La 7 martie 1991, la ora 8 dimineaţa s-a transmis pe post primul protest. După numai câteva ore, francezii au oprit emisia. Protestul conţinea revendicări salariale. A urmat vizita agentului comercial Jaques Delaleuf, a ex-directorului Iosub şi a lui Dorin Ştefănescu, care au ameninţat cu tribunalul şi poliţia, fără a argumenta însă nimic.

Între timp ne mutasem în hotel Modern, la ultimul etaj, ca să fim sub antenă, se pierdea enorm pe firul care ducea la ea, asta în primul rând, iar în al doilea rând pentru că numai acolo mai aveau apartamente libere. Şi apoi, nu le-am fi deranjat nici clientela, sau cel puţin aşa au crezut ei.

Adevărul a fost însă cu totul altul: nu i-am enervat, i-am exasperat! Noroc însă că au intrat în renovare, ceea ce a fost bine pentru ei, dar horror pentru noi. Nu mai erau lifturi iar tot hotelul era un dezastru. Singurii locuitori ai lui eram noi şi muncitorii constructori. Imaginaţi-vă cum era să urci seara pe întuneric douăsprezece etaje. Dar astă a fost ceva mai târziu.

Aveam o grămadă de încăperi la dispoziţie şi deja lucram clar pe departamente. Se înfiinţase chiar şi un bord director, compus dintr-un marketing manager, din şeful departamentului tehnic, şeful ştiriştilor şi cel al DIlor.

Problema noastră însă era… francezul. Francezul, el ne stătea în coastă rău de tot, hehe. Mai târziu am avut altă belea pe cap: britanicul, cu programele BBC, dar asta a fost floare la ureche.

Rămăsesem la intenţia francezilor de a ne da în judecată. Între timp intrase în scenă şi Jaques Delaleuf, cel care avea să ducă la renunţarea noastră la numele de Uni Fan, Uni Fun sau Fan, prin faptul că a fost mai rapid şi a

înregistrat oficial toate aceste mărci.

Au urmat aproape două luni de grevă şi nebunie. În toată această perioadă, de la mutare la aprobarea licenţei de emisie pe numele nostru am păzit efectiv postul, pe ture. Colegii mei (mai ales Zetone şi Sandu Alexandru) ştiu că aproape se mutaseră în hotel. A fost o haiducie dulce. Aveam practic o tabără permanentă, fără corturi. Fanii ne iubeau atât de tare încât au deschis chiar şi un cont în bancă pe numele nostru şi ne susţieau cu tot ce puteau: mâncare, ţigări, vizite şi scrisori.

Când au văzut că nu le merge, directorul şi ex-directorul s-au retras şi nu mai aveau curajul să dea pe acolo, iar noi păzeam sculele să nu le ia francezii şi noii lor acoliţi.

Iată cum relatau ziarele:

Libertatea: „Domnul Dragoş Caliţoiu, care se recomandă a fi directorul din partea română a societăţii Fun Radio Bucureşti ne spune că nu este vorba de o grevă, pentru că aceasta ar presupune existenţa unui contract de muncă, ci este o mişcare revendicativă. Ni se comunică faptul că din cele 42 de persoane ce alcătuiesc personalul postului, 31 sunt semnatare ale petiţiei privind salariile pe decembrie-februarie. Am fost sincer surprinşi când am aflat la cât se ridică venitul lor mediu lunar. O mie şi ceva pe luna! De lei, desigur… şi pentru această brumă de bani (teoretici) s-au destrămat familii, au rămas oameni pe drumuri… () aflăm, printre altele, că pachetele care sosesc din Franţa nu ajung la post, ci la domnul Didier Sola. Dotarea postului de radio este aceeaşi de acum un an şi ceva. Despre aparatele care ar fi trebuit să sosească, se ştie doar că s-au pierdut pe vreun aeroport din Europa. Un pick-up purtând marca „Proprietee Insăissisable de la Société” se spune că ar fi fost vândut în târg. Această siglă am văzut-o şi noi pe un reportofon din post. Cât despre discuri, din când în când, câteva… () impunerea unei anumite scheme de programe, care nouă românilor nu ne este specifică a dus la scrisori şi telefoane de protest şi, ca o urmare firească, la scăderea drastică a numărului de

ascultători. S-au pierdut reclamele şi veniturile aferente.

Atmosfera din cadrul postului de radio Fun Bucureşti nu este nici ea una dintre cele mai cordiale. Este incriminată politica „Divide Et Impera”, promovată de conducere. Despre domnul Dorin Ştefănescu ce-am putut afla? Că este angajat de 4 luni şi a trecut pe la post doar în ultima lună... Tinerii spun că se poartă firesc, cum consideră domnia sa că trebuie să se comporte un director general cu nişte copii, adică autoritar, dictatorial, cum spun ei. Şi cam atât...

Apare şi domnul Botezatu, contabilul postului. Luat direct, declară: „Sunt ceva bani”...după ce încearcă să ne învăluie cu vorbe meşteşugite este silit a ne spune că mai sunt doar 700 de dolari în cont, faţă de 34.000 la început... „Se pare” că a fost cumpărat un imobil de către partea franceză... când, unde şi cum, nimeni nu ştie... „Dumneavoastră aveţi salariu?” îl întrebăm. „Am o promisiune”...Despre dolari se discută intens, dar inutil. Nimeni nu ştie nimic. Doar că nu mai sunt. () Domnul Dorin Ştefănescu ne spune de la bun început: – Aş dori să se facă lumină, pentru că situaţia este insuportabilă. Este vorba de cei care efectiv au venit în post, nu i-a chemat nimeni. Au început să se adune... cum se spune „qui se semble, se ressemble”. Între ei au fost şi oameni entuziaşti, de bună calitate, de pildă, Cristofor Iosub, vechiul director, care a fost eliminat... Intrau acolo numai cei care erau de acord cu ideile lor. Ceilalţi erau rejectaţii...

— Vi se pare firesc sentimentul lor de nesiguranţă?

— Nu, când am venit, am încercat să o iau din aproape în aproape. Am încercat să le explic că nu este tocmai corect ceea ce fac. Ei răspund printr-o lozincă: „Noi am făcut acest radio, nouă aşa ne place” Vă daţi seama că la argumente de acest gen... Poziţia fostului director era destul de slabă, fiind un student, de aceeaşi vârstă cu ei... Situaţia contabilă era la pământ. Cea financiară la fel. ()

— Cei care s-au ocupat de acest post de radio nu au înţeles ce înseamnă un radio comercial, care trebuie să-şi

câştige banii, intervine domnul Delaleuf.

— Ce este cu acea donaţie?

— Nu exista o donaţie. O convenţie scrisă se pare că există. Eu nu am văzut-o… Aparatura a fost evaluată, suma respectivă acoperă diferenţa de 17%, partea Uniclub. Pe mine m-a deranjat faptul că ei au ajuns în post şi-au spus: „Astea sunt ale noastre”…lăsând strict ceea ce a fost adus de francezi. Au folosit valenţele postului de radio pentru a-şi impune punctul de vedere. Este un act de iresponsăbilitate… Se vehicula ideea că vor fi daţi afară. În repetate rânduri li s-a spus şi de către Paris şi de către Simpaturism că nimeni nu va fi dat afară.

— Cine face parte din Consiliul de administraţie?

— Directorul general, din partea franceză, doamna Robin, din partea Simpaturism domnul Fodoreanu, iar din partea Unillub, Dragoş Caliţoiu şi Daniel Klinger, care sunt primii care creează debandadă, o susţin şi o întreţin… () Doar salariile n-au fost plătite la zi, din luna iunie, practic niciodată! Cum iei o hotărâre fără să anunţi conducerea postului, fără niciun avertisment, fără niciun preaviz?

O altă lozincă pe care ei o folosesc: „Noi suntem studenţi. Noi am făcut Revoluţia!”. () Şi eu am lucrat în Politehnică cu studenţi. Dar eu aşa studenţi n-am mai văzut! Le-am cerut să nu mai fumeze, să nu mai bea acolo. S-au găsit scrum de ţigară şi mucuri de ţigară în canalele potenţiometrelor! Credeţi că astfel francezii vor trimite scule de nivel actual?

— Donaţia aceasta rămâne, totuşi, un mister. Puteţi să-l lămuriţi?

— De fapt nu este o donaţie făcută la notariat. Este o punere la dispoziţie, cu acordul asociaţilor, a acestor scule. Au dispărut din scule pentru că în Dorobanţi venea cine voia. ()

— E adevărată povestea cu acel imobil cumpărat pe dolari?

— Eu nu ştiu despre ce imobil este vorba, ce ştiu este că o parte din capitalul în dolari a fost, cu acordul asociaţilor scos pentru cumpărarea a nu ştiu ce. Probabil a

unui imobil…

— Deci ştiţi despre imobil?

— Ştiu, dar nu văd care este legătura cu faptul că sunt 872 de dolari în cont, atâta timp cât banca are confirmarea că banii au fost trimişi înapoi. Împrumutul acela a fost făcut cu acordul asociaţiei.

— Ei susţin că nu.

— Nu, eram de faţă… o sumă de… nu ştiu… vreo 20 şi ceva de mii de dolari, care urma să-i scoată şi să-i trimită înapoi.

— De ce vreţi să-i aduceţi în faţa instanţei?

— Este o problemă de natură judecătorească: ori sunt colaboratori şi atunci e o problemă de muncă, ori nu şi atunci e violare de spaţiu. () Am încercat să discut în toate manierele posibile, dar m-am lovit ca de un zid. Dacă aş fi avut banii necesari, vreo 450.000 de lei, m-aş fi dus la bancă şi aş fi pl atât salariile, ca postul să nu se oprească. Dar, de unde?”

29 – Fun Radio şi Uni-Fan Radio

Problema era că trebuia să intrăm în legalitate. „Licenţă de emisie”, mai bine zis aprobarea semnată de Roman era dată francezilor, noi nu aveam nimic la mână. Atunci cineva, cred că Dani Klinger şi Dragoş Caliţoiu au avut iniţiativa obţinerii unei noi licenţe. În cursul lunii aprilie ei au făcut demersuri şi au obţinut aprobarea Ministerului Telecomunicaţiilor de a emite tot pe frecvenţa de 69, 8 MHZ, sub numele de Uni Fan Radio. Postul a reînceput să emită pe 30 aprilie 1991. „Noul post de radio”, declară Radu Pârlog (fostul şef DJ al Unifan) unui ziar „foloseşte ca bază tehnică pe cea aparţinând societăţii franceze FUN RADIO (1200 discuri, peste 100 benzi înregistrate, 2 pick-upuri, 2 microfoane profesionale, reportofon, antenă etc). PENTRU ACEST FAPT SOCIETATEA MIXTĂ Fun Radio cheamă în faţa instanţei judecătoreşti pe asociatul Uni Club, pe data de 9 mai 1991.

Aşadar Fun Radio Bucureşti nu are nicio legătură cu Uni-Fan Radio, motiv pentru care nu-şi asumă nicio responsabilitate a celor emise pe frecvenţa de 69, 8 MHZ de către Uni Fan. Se cere totodată elucidarea situaţiei celor două posturi Fun radio şi Uni-Fan, cărora li s-a aprobat aceeaşi frecvenţă. Şi încă ceva: Fun radio Bucureşti nu a reînceput încă emisia, cel care emite fiind Uni-Fan".

Nu mai înţelegeţi nimic, pun pariu. Nici nu trebuie, pentru că lucrurile au fost atât de încâlcite încât şi mie mi-a fost greu să reconstruiesc toată povestea, noroc că păstrasem nişte ziare din vremea aceea, ziare care însă conţineau destul de multe inadvertente.

Cât despre Radu Pârlog abia de curând, când am aflat că are o firmă de publicitate am înţeles ce l-a dus în tabăra adversă: barba şi gândirea lui de familist, hehehe. Francezii au mai protestat multă vreme, iar capacul le-a fost pus când am obţinut licenţa de emisie. Cel mai rău era însă că CNA-ul ne impusese să împărţim frecvenţa cu FUN Radio „La meilleure radio". Dar noi emiteam, ei stăteau la vilă şi aşteptau să înceapă să emită. Între timp ne ascultau pe noi la radio şi dădeau declaraţii după cum urmează:

„Postul de radio, acuzat într-un articol din ziarul Liberţătea din 4.06.1991 de „epigonism de cea mai joasă speţă" datorită reportaajelor realizate de pseudogazetarii săi este, de fapt postul de radio al Asociaţiei Uni-Club care, în mod ilegal, se identifică în emisie că fiind UNI FAN RADIO. Abuz ce a indus în eroare nu numai Ministerul Comunicaţiilor, şi pe ascultători, ci chiar şi ziariştii de la cotidienele importante. Regretăm că, prin acest furt de marcă al Asociaţiei Uni Club este pus în seama FUN RADIO (care temporar nu emite din 7 martie curent) sondajul de opinie privind „Invadarea Transilvaniei de către trupele maghiare". Aceasta, în plină campanie publicitară TIBCO 91! Incidentul ar trebui luat în consideraţie de forurile competente, inclusiv Ministerul Comunicaţiilor, în vederea soluţionării conflictului dintre FUNRADIO şi asociatul său, Uni Club". Sau alt protest:

„Societatea FUN RADIO protestează împotriva asociaţiei Uni-Club pentru:

1) Ocuparea abuzivă a postului Fun Radio şi întreruperea emisiilor muzicale pe data de 7 martie 1991.

2) Furtul numelui de marcă FAN, care prin simpla schimbare scriptică a vocalei U în vocala A a dus în eroare opinia publică, Ministerul Turismului şi Ministerul Telecomunicaţiilor, obţinând avantaje ca: aprobarea de emisie, aprobarea de frecvenţă de 69, 8 – fapt care duce la existenţa a două posturi de radio pe aceeaşi frecvenţă; aprobarea de loc de emisie în acelaşi spaţiu.

3) Furtul şi folosirea ilegală a întregului material muzical şi a aparaturii societăţii FUN Radio.

4) Furtul moral în faţa opâniei publice de care sus numita societate s-a folosit pentru a câştiga respectul ascultătorilor. Subliniem că FUN RADIO nu are nicio legătură cu UNI FAN RADIO, motiv pentru care nu ne asumăm nicio responsăbilitate pentru eventualele interpretări spuse pe frecvenţa de 69, 8 MHZ. Din aceste motive FUN RADIO nu a început încă emisia”.

În realitate n-au început emisia deoarece nu aveau scule şi nici oameni (reuşiseră să fure doar vreo doi, trei, pe care nu-i voi înţelege niciodată). În orice caz, cu toate declaraţiile lor, cine-i băga în seamă? Fanii noştri erau fericiţi că ne puteau asculta din nou şi eram singurul post de radio pe care îl recunoşteau. Puţin le pasă lor de capitalul francez!

30 – Împărţirea frecventei

În fine, am scăpat de francezi şi eram pe cont propriu. Acum ne privea direct şi personal cum plăteam salariile şi de unde făceam rost de bani de chirie pentru hotel şi pentru plătirea tuturor celorlalţi cheltuieli.

Directorii postului de radio erau Daniel Klinger şi Dragoş Caliţoiu. Cel din urma însă n-a rezistat prea mult… Pe vremea aceea erau o grămadă de lupte interne şi scandaluri zilnice. Încă încercam să ne putem pe picioare

şi să alegem în ce direcţie pornim.

Emiteam de la 12 după amiaza şi până noaptea la 12 pe aceeaşi frecvenţă cu FUN-ul şi ca să le mai facem puţine zile fripte francezilor şi acoliţilor lor (hehe). Ioana Mateescu (pe care o chema în realitate, Anca, parcă) îşi făcuse o emisiune de sfârşit de program Unifan. Era un fel de batjocură la adresă lui Dorin Ştefănescu, pusă într-o formă gen comedie horror. Îmi aduc aminte că pentru a produce efectele sonore necesare stăteam şi scârţâiam uşile, scoteam tot felul de sunete ciudate şi băteam în farfurii (pe care le mai primeam de la room service, doar stăteam într-un hotel, nu?). Cred că i-am băgat în sperieţi pe francezi, că nu ştiau ce să se mai facă de nervi. Protestau prin toate ziarele, dar degeaba. Şi apoi, dacă stăm bine să ne gândim, ce poţi să faci unor copii tâmpiţi, care se cred mari vedete şi care oricum au tot Bucureştiul de partea lor?

Of, că bine e să te nimereşti la momentul potrivit şi la locul potrivit! Acum nu s-ar mai fi putut întâmpla aşa ceva, iar radiourile pirat care emit de câţiva ani încoace o demonstrează. Acum ai reguli peste reguli, iar opinia publică s-a schimbat. În plus, Revoluţia (sau ce-o fi fost) a trecut demult…

În orice caz, la data de 7 august, 1991 noi împărţeam încă frecvenţă, că „mai bine e să emiţi 12 ore decât să nu emiţi deloc” şi – scriau ziarele – ne pregăteam să obţinem una nouă, numai pentru noi. 8 luni mai târziu aveam să emitem pe aceeaşi frecvenţă, însă sub un alt nume. Când a fost să aleagă un nou şef de DJ m-au ales pe mine. Hah! Taman pe rockerul cel rău şi-au găsit. Aveau impresia că de-atunci încolo postul va difuza mult mai mult rock, ceea ce s-a şi întâmplat căci am avut grijă să-i zgâlţâi un pic. Practic, de ce le era lor atât de teama de rockeri? Pentru că acum „discării” n-aveau cum să se mai ascundă. Studioul nu era antifonat iar noi nu ştiam de căşti pe vremea aia. Acestea erau doar pentru căutarea pe casete. Muzica aşadar urla tare în boxe, de dimineaţa până seara (ceea ce se întâmplase şi în celelalte sedii, dar acolo aveam

ceva mai mult spaţiu, nu două camere). Erau nişte microfonii când deschideam microfonul, de te durea capul, dar în timp am căpătat experienţă şi ştiam exact din ce unghi să vorbim, că să nu-i mai înnebunim pe ascultători cu microfonia.

Cicirică, vorba lui DJ Z, ce chefuri mai erau, mai ales noaptea! Şi credeţi c-a dormit cineva liniştit în hotelul ăla cât am stat noi acolo? Nici vorbă. În fiecare zi primeam reclamaţii, sesizări şi alte mâzgăleli din partea conducerii. Acum le dau dreptate, c-am îmbătrânit şi poate mi-o fi venit mintea la cap, dar pe vremea aceea nici prin creasta minţii nu-mi trecea să dau muzica mai încet, sau să-i spun vreunui DJ să-şi pună căşti. Iar ca scândalul să fie şi mai mare inventasem şi o emisiune de rock, o „Metal Party" care trezea şi babele surde de la marginea oraşului. „Cool, hahahaha", cum ar zice Beavis and Butthead şi cred că o comparaţie cu aceştia nu-i deloc forţată.

31 – Singer, o şefă severa:)

Dar iată care erau DJ-ii postului în mai 1991: DJ Z, Bagheera, Costel Ionescu, Liviu Zamora, Ligia Marin, Alex Preda, Andy Moisescu şi… cu voia dumneavoastră, ultimul pe listă: Daniel Klinger! Dintre noi toţi acum cel mai cunoscut este desigur Andy Moisescu, de la PRO TV. Nu ştiu cine îl adusese în radio, dar n-o să-i uit niciodată „uniforma" lui: un costum de blugi şi o mapă, venea sau pleca mereu de la/la şcoală. Avea 16 sau 17 ani, dacă nu mă înşel şi era rocker convins. Când intra în emisie sigur era AC/DC, când ieşea din emisie, la fel. Dar voia să se facă inginer…

La colaboratori pe listă erau: Markus şi Ziele, Bogdan Stratula şi Radu Niculiu, ultimul – un tip de caracter, ca berea Hopfen, hehehe, cu educaţie germană şi bine crescut.

Salariile variau între 24 – 25.000 de lei per total. O oră de emisiune era plătită cam cu 250 de lei! 60 de lei era

o oră de program normal, în care puneai doar muzică, dădeai ora exactă şi mai îndrugai câteva tâmpenii pe lângă.

În afară de muzică la maximum, nebunia de pe lume era că uitai din când în când microfonul deschis şi te trezeai că se-auzea în eter tot ce vorbeai cu cine se nimerea prin studio. Ştiu că odată eram într-o mare controversă cu Ligia Marin, până când a venit Cornel Ciomâzgă, redactorul şef de atunci să ne atragă atenţia că avem microfoanele deschise! Ne-am ruşinat, dar nu prea tare, căci lucrurile acestea se întâmplau frecvent.

Tot atunci, dacă nu chiar mai devreme apăruseră „caietele de antenă”. Ele serveau pentru tot felul de scopuri: în primul rând că să ţinem evidenţa casetelor, benzilor, vinyl-urilor şi sculelor din studio. Am uitat să spun că fiecare DJ, înainte de a-şi începe programul număra o groază de discuri şi casete, după care nota în caiet. De obicei lipseau din ele cam în fiecare zi şi a fost o perioadă când era să înnebunim cu toţii din această cauză. Lumea le mai lua acasă, le împrumuta şi uita să le aducă. Alţii le furau pur şi simplu, dar ce era să faci? La un moment dat ştiu că am ajuns să scoatem toţi „chiloţii” de pe orice suport audio, că să nu se mai fure. Dar „adevăraţii iubitori de muzică” nu ţineau cont.

Tot în caiet se mai scria şi despre starea studioului, care de cele mai multe ori era dezastruoasă, mai ales noaptea, când veneam şi noi de-acasă cu mâncare şi ce-o mai fi. Dimineaţa era full de cafea şi resturi de mâncare pe lângă mixer, că să nu mai vorbesc de scrum şi mucuri de ţigară aruncăte peste tot. Şi nu erau numai ale noastre, pentru că noaptea nu puteam sta singuri şi chiar dacă chemam, chiar dacă nu chemam pe cineva, tot ne alegeam cu cel puţin trei fani ai emisiunii noastre în studio. Şi doar n-o să-i dăm afară, că îi ştiam din scrisori şi de la telefon!

În afară de DJ, mai existau compartimentul de jurnalişti, cel de producţie (unde-l găseai mereu pe Vali Andronescu), tehnic şi bineînţeles marketingul. Eram aşa, un fel de firmă cu pretenţii, dar a cărei asociaţi şi angajaţi

urlau unii la alţii cât îi ţinea gura. Secretare erau Marina şi Cristina.

Amândouă simpatice, dar ne enervau la culme şi când n-aveai la cine să urli te descărcai la secretariat. Cristina mai era cum era, dar Marina era culmea culmilor! îşi citea în fiecare zi romanele ei siropoase (Sandra Brown era „the best”), iar dacă suna telefonul era o tragedie, că o întrerupea din lectură, hehe. Dacă-i cereai să-ţi aducă ceva, mai bine îţi luai singur, iar dacă venea cineva în radio şi dădea de ea, sigur o găsea dormitând sau, bineînţeles citind. Pe Marina trebuia s-o iei cu binişorul şi s-o rogi frumos, altfel n-aveai nicio şansă! Cu toate astea ne-a fost dragă tuturor Marina, sau mie cel puţin, deşi n-am avut motive prea întemeiate niciodată. Dar aşa s-a născut ea, simpatică!

Să ne întoarcem însă la DJ şi să aruncăm o privire la emisiuni. Dintre acestea aş enumera: „Rock by request” (of course!), „muzică pentru vecini” (dedicaţii), „Muzică pentru părinţi” şi „Music by request”. Mai erau bineînţeles „Dialog Rock”, topuri şi party-urile de sâmbătă seara şi cele cu rockul.

În agendele mele personale notam pe vremea aceea toate greşelile DJ-ilor mei, lucru care s-a dovedit extrem de folositor, căci am de ce râde acuma, după 11 ani. Dar iată câteva observaţii: „Vorbeşte pe text, în loc să vorbească pe intro-ul piesei, confundă melodiile, era beat în programul de slow (culmea, nu putea să fie beat în programul de blues!), a pus una după cealaltă piese cu aceeaşi trupă, vorbeşte prea mult, nu e dinamic, nu dă destule informaţii, repetă programul muzical a lui X, încurcă mereu frecvenţa, zice altceva în loc de 69, 8 etc”.

Ştiu că exprimarea lăsa mult de dorit la vremea aceea. Mai ales DJ-ii noi aveau nişte „texte” de te durea capul. Iată un exemplu: „O să bag câteva bâlbe pe post”, zice unu’ Mişu, de care nici nu-mi mai aduc aminte acum. Adevărul e că pe vremea aceea se perindau destul de mulţi prin emisie.

Făcusem la un moment dat un concurs la care au

venit DJI precum DJ Blue (Gabriel Guriţă care prezintă acum sport la PRIMA TV), DJ Ştrumf (Iulian Senoş), Adi Anghel (copia la indigo a lui Costel Ionescu, doar că nu era aşa bronzat, hehe), Laura Gheorghe (care-a vrut să se prezinte DJ Miţa şi mi-a trebuit mult timp şi energie s-o conving că nu suntem trupă de teatru şi că în sezonul ăsta nu jucăm Caragiale), Cătălin Chimirel şi mulţi alţii.

Dintre toţi aceştia singurul pe care l-am dat afară, căci ajunsesem la limita răbdării a fost DJ Blue. Cred că oricine ar fi înnebunit să-i audă programele romantice de noapte (în afară de DJ Ştrumf, cred). Când deschidea microfonul şi spunea de vreo 10 ori la rând „Sunt DJ Blue, Blue, Blue" şi punea muzică de ascultat în surdină, îţi venea să dai cu radioul de pereţi. „Ce-i aia domnule DJ Blue Blue Blue, de 100 de ori Blue?" „Păi aşa-mi place mie". „Păi nu-i bine c-o să-i înnebuneşti!" Nah, până la urmă a trebuit să-l dau afară sau de fapt cred că se afla încă în perioada de probă.

Că tot am pomenit numele lui Ştrumf, iată ce-am notat despre el: „Repetă prea des „superb" şi are o engleză de baltă". Tare bine-ar fi s-o lase mai moale cu Ştrumfii lui de desene animate c-o să mă cred şi eu Sandy Bell în curând". Mai târziu am descoperit că Iulian Senoş (alias DJ Ştrumf) era semnatarul unui articol apărut în ziarul „Oblio" (erau tot felul de ziare cu nume ciudate pe atunci) şi intitulat „Radio – Şfanţ?". Subiectul era postul nostru de radio care i-a cerut bani atunci când a vrut să-şi înregistreze nişte casete cu muzică, prin şeful DJ de atunci, Radu Pârlog. Ştrumfu' se plângea că ar fi donat cândva bani în contul radioului, ca pe urmă, când a vrut să-şi tragă nişte muzică, Pârlog să-i ceară plată. „Eu unul, începând de astăzi" încheia el articolul „prefer Radio Nova 22!"

Peste câteva luni de la vitriolul ăsta a venit să dea concurs la noi. Peste alte câteva luni, deoarece nu-i apreciam engleza de baltă şi faptul că se ţinea mai mult de chefuri a ameninţat că pleacă la Radio Delta, ceea ce a şi făcut, ca să se întoarcă din nou la noi, peste numai două

zile. Aşa a fost Ştrumful, indecis meru, hehe.

Alţi DJI care au venit în perioada aceea au fost Raoul Russu (şi cu el a început epoca romantică de agăţat ascultătoare, hehehe, acum e DJ RAOUL), Nicky Fodor şi Laur Drăguşin (ultimul, un băiat de zahăr, prieten de familie cu Alex Preda. Mai târziu avea să ajungă şef de DJ).

32 – „Zet-ule, ţi-am păstrat cuburi de gheaţă!”

N-am spus însă care erau piesele noastre preferate. Primele două au fost „The Road to Hell” a lui Chris Rea şi „Vals de Vienne”, dacă nu mă înşel. Le rulam de dimineaţa până seara şi nu păream să ne săturăm. Mie mi-a rămas lipită de suflet piesa lui Rea şi în ziua de azi. Asta a fost mereu, fără ca măcar să realizez, tema mea muzicală.

Au urmat Berlin, cu „Take My Breath Away”, Roxette, cu „The Look”, Dépêche Mode, cu „Enjoy The Silence”, Jean Michel Jarre cu „Oxygene” (piesă pe care aveam s-o difuzăm de câte ori reîncepeam să emitem), France Gall, cu „La Bacande”, Stevie Wonder, cu „Part Time Lover” şi multe altele. Ştiu că la un moment dat făcusem însă o listă pe care o agăţasem de perete, cu piesele care nu trebuie în niciun caz să se mai repete, iar cele de mai sus se numărau printre ele. Habar n aveam că de fapt era un heavy rotation involuntar, deşi prea ieşea unul din program pe o piesă şi intra celălalt cu aceeaşi piesă. Iar cea mai stridentă dintre toate era „placa”: „Ascultaţi UNIFAN Radio, pe 69.8 FM”. Asta se repeta în prostie, MULT, MULT mai rău decât o fac posturile comerciale actuale.

Mă uit acum prin agenda mea cu adnotări şi în [umflă râsul. Scrie că Z-ul a făcut într-o noapte aşa un chef mare încât a spart candelabrul hotelului. Bwahahaha. Chiar uitasem de asta. Prietenul lui, DJ Ştrumf pe de altă parte dădea şi el „ceaiuri” pe post şi urla cât îl ţinea gura: „Z-ule, ţi-am păstrat cuburi de gheaţă”, în speranţa că-l va mobiliza să i se alăture. Mai târziu în gaşca lor avea să vină şi Cristi Nemţeanu, altă belea, hehehe.

„Fără băutură şi invitaţi în post” scrie cam pe toate

paginile agendelor mele, că asta le spuneam la fiecare şedinţă, dar cine ţinea cont? Nimeni! În plus, foarte des apare „Distorsiuni!!!”, dar asta era, fără un studio antifonat n-aveai ce să faci.

În iunie, salariile ajunseseră la 55.000 per total. Deja se plăteau 300 de lei pentru o oră de emisie, ce mai, eram boieri, iar sumele aveau să crească în continuare, deşi la departamentul finanţe am stat întotdeauna prost, chiar dacă ne-am deschis o sumedenie de filiale care câştigau bine.

În afară de toată mizeria din studio mai era şi problema scrisorilor. Pe vremea aceea scriau fanii, nu glumă, mai ales la topuri şi la music by request-uri (dedicaţii). Fiecare primea cel puţin o sută de scrisori pe săptămână, care ajungeau să plutească prin toate colţurile studioului. Eu pe-ale mele le-am păstrat aproape pe toate şi am un sac acasă, dar cine le mai citeşte? Poate mai încolo am să dau şi câteva citate memorabile. Acum îmi amintesc doar de unul „Vampy”, rocker care-mi scrisese o scrisoare cu sângele lui! Tare m-a mai impresionat chestia asta la vremea respectivă.

De cântatul pe piese v-am zis? Hahaha, Nemţeanu era meşter. Ştiu că odată i-am zis c-o să-l ia Klaus Meine la Scorpions, dacă-l mai aude cântând pe „Wind of Change”. A cântat mai departe. De-aia nu ştiu eu pe unde o fi umblând acum!

Mai ţineţi minte moda cu Stevie B şi Timmy T? Ah, ăştia doi aveau şi ei piesele pe lista de „interzise” deoarece au fost rulate în marea prostie. Şi ce mai siropoşi, Doamne! Adevărul este că niciodată nu i-am înţeles pe discării ăştia. Dar ce mai dansa puştimea!

Ia uite ce-am mai găsit în agendă: „Nemţeanu: ce-a fost cu cei care s-au închis vineri noaptea în studio, cu lada de bere? Bagheera: ce-a fost cu pomelnicul de sâmbătă noaptea? Ştrumf şi Bagheera: gata cu dialogurile stupide dintre DJ! Ştrumf: Atenţie la reclame, te bâlbâi întruna! Ligia: ce-i aia „un om cu patru octave: Michael Bolton?” Şi uite-aşa eram eu spaima DIlor, reaua relelor, ce, mă

credeam la CNN? Hehehe, Zingeroaica, mi se spunea! Dar ce-mi păsa mie? Eu aveam lumea mea, preocupările mele, şcoala şi alte „tâmpenii”. Şi-apoi: „The beat is hoţ!”, vorba unui „discar”.

Iar acum daţi-mi voie să vă prezint câteva citate din „caietul de antenă”, în care semnau toţi DJ-ii când intrau în program: „Bah, dacă furi CD-uri, fură şi carcasa!” sau „Chiar nu se poate aspira în acest studio, care seamănă cu o cocină?”, ori: „Raportez: făcut curăţenie în studio, spălat toaleta cu mâna, pe jos aşa că dacă l-am prins pe ăla care face pipi pe jos-l-am spart!”. „Nu am pomenit mai mare balamuc în maxi singles ca azi. Nu am găsit nimic!”, „Boxele fâşie îngrozitor, imposibil de lucrat în condiţiile acestea!”

Au făcut însă şi lucruri bune DJ-ii. Iată de exemplu ce scria M. Zvrijinschi despre unul dintre ei, în articolul intitulat „Calm în eter” din mai, 1991: „Mulţi adolescenţi erau singuri acasă în timpul cutremurului din 30 mai, ora 13.41. Panica înfloreşte lesne în singurătate. Numai că mulţi dintre aceşti tineri ascultau Unifan. Muzica s-a oprit pentru o clipă şi un glas calm, prietenos a spus: „Cred că este un cutremur de pământ... staţi liniştiţi... să lăsăm muzica... O s-o va povestesc cum a fost pe aici...”. Muzica a reînceput, în umbra ei pereţii parcă nu se mai zdruncinau atât de ameninţător... Şi din nou glasul: „Ei, a trecut, dacă la noi e bine, înseamnă că e bine şi la dumneavoastră! Să lăsăm muzica... şi o să mai vorbim”. Cât de mult bine a făcut acest glas (care nu ştim ce nume poartă) au simţit mai ales adolescenţii care se aflau singuri acasă. Felicitări „glasului” care s-a dovedit a aparţine unui adevărat profesionist al radiofoniei”.

Cine o fi fost acel profesionist, din păcate nu ştiu nici eu dar îl admir, căci nu e uşor să vorbeşti la radio în timpul unui cutremur, tu aflându-te la etajul al 12-lea al unui hotel în reconstrucţie.

33 – Eu sunt Ştefănescu, directorul vostru. De unde pot să iau coniac?”

Un singur lucru mai am de adăugat despre capitolul „francezi”, pe care îl voi încheia apoi definitiv. În timp ce noi emiteam din vârful hotelului Modern ei s-au refugiat prima oară în clădirea Arenelor Romane. Emiteam 12 ore noi, 12 ore ei şi nu numai că noi făceam emisiuni în care îi spurcam în toate felurile, dar mai exista şi o luptă a antenelor, emiţătoarelor şi a puterii de emisie. Ei au pretins mereu că noi emitem mai tare decât ei. Iată ce declara domnul Ştefănescu ziarului „Cotidianul” din 12 august, 1991: „Cota dealului pe care se află Arenele Romane este cu 12 m mai mare deasupra zonei Piaţa Rosetti (unde se află hotelul Modern). Iar antena noastră are 30 m. Problema e că UniFanul emite cu mai mult de 80 de waţi, cât este legal. Atunci când am început să emitem şi noi şi am intrat peste emisia lor, ei au ridicat brusc puterea. Imediat m-am dus la Minister, la domnul director Constantinescu. Dânsul a vorbit la telefon cu Direcţia Controlului Frecvenţelor, care i-a confirmat că emisia Unifan avea o putere de 200 de waţi. Constantinescu a spus: „Nu au voie.

Urmăriţi-i o jumătate de oră şi dacă continuă luaţi măsurile necesare”. Bineînţeles, nu s-a luat nicio măsura, până la decizia ministerială privind acest partaj, care se aplică din 5 august”.

Ştefănescu era ferm convins că noi aveam pile peste tot şi că „în pofida aerului lor de teribilişti şi infantili”, cum declara dânsul tot în Cotidianul „cred că cineva îi dirija din umbră, pentru că loviturile ulterioare pe care le-au dat societăţii noastre au fost foarte puternice, bine gândite şi bine plasate”. Când cu greva de la Modern, înainte să ne separăm definitiv „toate uşile mi s-au închis. Nimeni nu voia să ne dea un local!” povesteşte Ştefănescu. „Aparatura franceză am închis-o într-o boxa şi i-am dat cheia recepţiei domnului Diaconu, rugându-l să nu dea nimănui niciun obiect.

Suspect de uşor, noul post de radio, UniFan a primit licenţă de emisie de la Petre Roman şi culmea, aprobarea pe aceeaşi frecvenţă de 69.8 MhZ! Când noi am cerut un

spaţiu la hotel Modern am fost refuzaţi categoric. Dar, în aceeaşi zi directorul Diaconu de la Modern mi-a arătat o hârtie prin care directorul general al SC LIDO (de care aparţine hotel Modern) domnul Albeiter, aproba acordarea apartamentului de la eţăjul 12 pentru Unifan în baza unei hârtii semnate de domnul Bogdan Vasilescu (care deţine un post înalt în Ministerul Turismului) în care se spune: „Vă rog să acordaţi tot sprijinul necesar Asociaţiei Unillub (Unifan), care are aprobarea primului ministru pentru înfiinţarea unui post de radio, pentru acordarea unui spaţiu în hotelul Modern”. „Aparatura depozitată în recepţie am recuperat-o, mai puţin antena de emisie, pe care au luat-o cei de la Unifan. Într-o zi ei au adus un civil, pe care domnul Diaconu l-a recunoscut a fi colonel de poliţie. Acest domn m-a forţat verbal să le dau antena, arătându-mi o hârtie semnată de directorul IIRUC (unde era fabricată) care certifică faptul că ea aparţine Unifan-ului. Lucru fals pentru că antena a fost făcută pentru Fun Radio, deci era a noastră. (). Mai târziu domnul Diaconu n-a mai rezistat presiunilor şi le-a dat antena”.

În acelaşi ziar au apărut apoi şi opiniile lui Dani Klinger, într-un interviu destul de amplu. Iată ce povesteşte el despre domnul Dorin Atanas (că aşa îl mai chema, lucru care ne-a distrat la nebunie) Ştefănescu: „Prima dată când a venit la sediul radioului a trimis-o pe Liliana Homocea (pe atunci director comercial) să-i cumpere cafea de la bar, ca pe o servitoare. Iar pe mine şi pe Dragoş Caliţoiu a vrut să ne dea afara fiindcă vorbeam tare la telefon!!! Venea uneori la sediu în stare de ebrietate, deşi el interzicea vehement consumul de băuturi alcoolice în studio. Într-o seară de octombrie, în jurul orelor 20.30 – 21.00 a intrat în studio sub influenţa alcoolului, s-a aşezat cu fundul pe birou şi a spus: „Eu sunt Ştefănescu, directorul vostru. De unde pot să iau coniac?” () Apoi, în perioada următoare a încercat să ne impună un regulament interior absurd, care interzicea staţionarea membrilor în postul de radio, înainte sau după emisiunea pe care o aveau de făcut. Să venim cu cinci minute înainte

şi să plecăm cu cinci minute după, aşa, ca nişte roboţi”.

Despre recuperarea antenei din recepţia hotelului Modern, Dani spune: „La colonelul Slobozeanu, de la Circă 8 (de care ţine hotelul), primul a apelat Ştefănescu, când noi am ridicat aparatura asociaţiei UNIFAN, separând-o de cea donată de francezi. Dl. Ştefănescu a încuiat aparatura franceză într-o boxă din recepţie, împreună cu antena. A făcut o listă de inventar, dar nu a trecut şi antena pe ea, fiindcă ştia că nu e a lui. Noi aveam o hârtie oficială de la IIRUC (unde era fabricată antena) conform căreia antena aparţinea IIRUC-ului, care ne-o încredinţase nouă spre testare şi folosire”. Aici aş vrea să mă opresc puţin şi să mă întreb: cum e posibil, dragă Klinger să nu fii ÎNCĂ în politică? Îţi prevăd o carieră strălucită, mon cher!

Adevărul este că niciuna din părţi n-a fost cinstită până la capăt, nici cu presa, nici cu propriii ei membri. Au câştigat însă cei care au fost mai dibaci, adică noi, că-l aveam pe Klinger. Câţiva ani mai târziu aveam să privesc la un conflict în care eram numai parţial implicată, între Uniplus şi o parte din Uniplus, care cumpărase majoritatea acţiunilor Societăţii ce patrona radioul. Cine a câştigat?

Partea lui Klinger, bineînţeles, căci au reuşit să se lege de ceva ce se numeşte chichiţă avocăţească, deşi destul de importantă: vânzarea acţiunilor fără acordul celorlalţi acţionari. Numai că acest lucru a fost practicat şi de Klinger! În plus, vremea a trecut, chichiţa le-a cumpărat suficient timp şi partea adversă a vândut. În fine, voi reveni mai încolo asupra acestei probleme.

Să ne întoarcem însă la declaraţia lui Klinger din ziarul „Cotidianul” din data de 13 august, 1991: „L-am solicitat pe Slobozeanu (fiindcă ştiam că se mai ocupase de problemă), pe 28 aprilie. El i-a spus clar lui Ştefănescu: antena trebuie cedată pentru că nimeni în afară de procuratură nu are dreptul să sechestreze obiecte, pentru că nu se afla pe lista de inventar şi pentru că ea aparţine legal Unillub-ului”. „După o discuţie (în holul hotelului Modern) calmă, de 15 minute, Ştefănescu a cedat antena. Nu a fost nicio ceartă. Avem, de fapt o casetă video pe care

i-am filmat când plecau, în faţă hotelului, pe Ştefănescu, Slobozeanu, Delaleuf, Iosub şi Dănăriciu. Zâmbeau şi discutau cordial”.

Cât despre puterea de emisie, Dani a făcut un calcul sofisticat: „Ei acoperă cam 50 %, adică jumătate din cât acoperim noi. Noi avem altitudine. Dacă dublezi înălţimea, raza de emisie se dublează de 4 ori. E o lege fizică. Ei au o cotă de 12 metri deasupra Pieţei Rosetti, plus o antenă de 15 metri. Deci circa 27 – 30 metri. Hotelul Modern are 13 etaje, deci 39 de metri. Antena e pusă pe casa liftului, deci încă trei metri, adică 42 de metri. Antena are 15 metri. Deci 42 + 15 = 57 metri. Logic, nu? Dublu faţă de ei. () Rep: Domnul Ştefănescu susţine că sunteţi susţinuţi din umbră de unul dintre consilierii domnului Petre Roman. Dacă e aşa, cum se numeşte? D.K.: Cererea pentru aprobarea de înfiinţare am depus-o la Departamentul de Structuri Socio-Politice din cadrul Guvernului. Datorită birocraţiei n-ar fi ajuns niciodată la Petre Roman, dacă n-ar fi promovat-o domnul Ion Olteanu – ministru adjunct şi domnul Daniel Şandor, secretar de stat, de la Ministerul Tineretului şi Sporturilor.

Ne-am adresat deci, logic, acestui minister. Cei doi sunt foarte tineri şi ne-au înţeles. Am făcut totul pe cale ierarhică şi a durat peste trei săptămâni.

Francezii, în schimb, pe 8 mai, 1990, au avut acces direct la Petre Roman, prin d-na Robin. Au primit aprobarea la o jumătate de oră după aceea, după ce şi-au strâns mâinile şi au semnat hârtiile”.

34 – Deşi BBC-ul ne enerva la culme...

Prin august 1991 francezii primiseră frecvenţa de 67.8 MHZ. Se terminase în sfârşit cu împărţirea spaţiului de emisie, ceea ce era o fericire. N-aveau să fie însă niciodată mai buni decât noi!

Ştiţi câţi ascultători estimam noi că avem în acea perioadă? 1.500.000, adică aproape toată populaţia

Bucureştiului! Nu ştiu cum că şi sondajele de opinie ale IRSOP-ului de atunci ne dădeau dreptate.

Gândindu-mă acum mai bine, cred că IRSOP-ul număra şi sugarii!

În orice caz, toate concertele pe care le-am organizat au umplut sălile, de la Fun Rockul meu de la Sala Palatului, la cele din Sala Polivalentă şi alte săli. Pe urmă am trecut la concertele în aer liber, iar locul din faţa Casei Poporului era locul nostru preferat.

La câteva luni de la înfiinţare, mai precis la data de 26 aprilie, 1990, când aveam încă sediul în Clădirea Universităţii am organizat la Sala Polivalentă spectacolul „Unifan Show”, la care au participat peste 7.000 de spectatori (locuri erau doar pentru 6.000). Show-ul a vrut să celebreze prin muzică şi programe, bucuria că existăm. De aceea fiecare DJ sau jurnalist a avut bucăţică lui din spectacol. Eu şi cu Bogdan Nicolescu (care a trecut mai târziu în tabăra „adversarului”) am prezentat trupele de rock: B22, Krzpton, Mihai Pocorschi, Asterisc, Trans Expres, Pro Muzica şi Cargo. În spectacol au mai apărut: actorul Victor Rebenciuc, care a recitat poezie, o trupă de dans intitulată „Stil”, Brigada ASE, au cântat muzică electronică Florian şi Cristian Nanu (singurii care cântau aşa ceva pe vremea aia) şi grupul de umor „Inedit”.

La sfârşit, în cea de a doua zi de spectacol, Unifan a prezentat concursul „Miss Unifan Radio”, care s-a bucurat de un succes IMENS!

Acesta a fost primul spectacol care avea să deschidă o istorie lungă de astfel de „manifestări cultural artistice”, organizate de postul nostru de radio.

În august 1991 ne ţineam de discoteci în aer liber. Făcusem contract cu o firmă şi în fiecare seară nişte DJ de la UniFan ţineau câteva ore de zbânţuială. Era aşa, un fel de program extins al radioului. Rockerii însă nu participau, că n-aveau ce să prezinte, deşi m-am dus de multe ori pe la discotecă, doar aşa, să văd ce-mi mai fac colegii. Întotdeauna am inventat emisiuni tare ciudate, dar cu priză la public. Într-o perioadă emisiunea cu cea mai mare

priză era cea de răspunsuri la scrisori (am spus ceva mai devreme că primeam cam o tonă de scrisorele), emisiune pe care o realizam prin rotaţie.

De mai multe ori am nimerit s-o prezint împreună cu Dani Klinger. Imaginaţi-vă, Singer şi Klinger „într-un show de neuitat", cum suna promo-ul nostru! În timp ce eu mă gândeam la răspunsuri stufoase acolo unde era cazul, Klinger răspundea la întrebări gen: „Cum o cheamă pe soţia lui George Bush?". „Doamna Bush, evident" răspundea Klinger. Ei şi tot aşa o ţinea, dintr-un mişto în altul, ceea ce era entertainment la maxim pe-atunci. În orice caz, dacă nici noi nu ne-am distrat „la viaţa noastră" cum se spune, atunci cine s-a distrat?! Îmi pare şi astăzi rău că nu am scrisorele din vremea aceea, să vedeţi ce probleme importante aveau fanii noştri. Oricum, să nu se înţteleagă cumva că nu eram criticaţi, pentru că nu-i adevărat. La un moment dat fanii au făcut şi un fan club (înfiinţat la 29 iunie, 1991) şi scriau proteste dacă se întâmpla ca vreunul dintre noi să aibă mai puţine emisiuni sau să fie sancţionat. Asociaţia avea 300 de membri, legitimaţi, dintre care 54 erau membri fondatori. Iată ce ne scriau, spre exemplu: „În conformitate cu statutul asociaţiei, membrii îşi pot exprima punctul de vedere asupra evoluţiei postului de radio. Vă atragem atenţia asupra faptului că în ultimele opt zile programele dumneavoastră au evoluat lamentabil, iar după grila alcătuită nu se întrevăd schimbări esenţiale. De asemenea, circulă o serie de zvonuri despre o modificare în cadrul colectivului de animatori ai postului de radio, prin plecarea unor membri de bază, cu mare popularitate în rândul ascultătorilor. Aceasta ar conduce la schimbarea radicală a stilului şi personalităţii postului de radio. () Ne-am învăţat să considerăm cei 69.8 MHZ drept o frecvenţă a bucuriei şi a bunei dispoziţii. Unde sunt nopţile vesele din toamna lui 1991 când doi-trei animatori evoluau pe post spre deliciul ascultătorilor? Unde sunt petrecerile la care participau Bagheera, Cristi Nemţeanu, Sandu Alexandru, DJ Z şi alţii?"

Am impresia că sus-numiţii erau suspendaţi sau cel puţin emisiunile lor erau scoase din grilă, datorită faptului că încercăm să punem pe picioare un radio… serios. La 25 noiembrie, 1991 au avut loc în salonul Diplomat al Hotelului Athénée Palace conferinţa de presă şi recepţia, prilejuite de inaugurarea transmisiunilor emisiunilor redacţiei BBC în limba română prin postul de radio UNIFAN Bucureşti. Pot spune că aceasta a fost prima noastră acţiune de radio „serios”, deşi emisiunile BBC ne enervau la culme şi asta pentru că, din punct de vedere tehnic era un iad să le transmiţi şi mereu ceva nu mergea bine. În plus, ne luau foarte mult din propriile noastre emisiuni, ceea ce ne enerva şi mai tare! Aveam ore fixe de difuzare a BBC-ului prin satelit. Aveam o antenă de satelit care mereu era dereglată sau ceva se întâmpla. Iar emisiunile variau între 5 minute şi o jumătate de oră. Greu, foarte greu ne-am obişnuit cu ele. În cele din urmă însă, când ne-a mai pierit elanul am ajuns să le considerăm doar simple pauze de o ţigară-două, sau de dat telefoane. Şi cam asta însemna BBC-ul pentru noi…

35 – Aniversare la Palatul Elizabeta

11 ianuarie, 1992. Sărbătoream deja doi ani de la înfiinţare. Iată ce scria ziarul „Cotidianul” despre acest eveniment:

„Sâmbăta seara, Palatul Elizabeta a găzduit recepţia oferită de Unifan Radio, cu ocazia aniversării a doi ani de la înfiinţare. Primul post de radio independent din România, de după decembrie, 1989 şi a aniversat pe 11 ianuarie, 1992 o istorie aventuroasă, bogată, deşi scurtă. Scăparea de sub tutela sufocantă a francofoniei s-a dovedit a fi benefică pentru tânărul post de radio. Momentul respectiv a marcat începutul unei ascensiuni calitative care a culminat, la finelel anului 1991, cu încheierea contractului cu BBC privind difuzarea unor programe de ştiri de cel mai înalt nivel. Programele Unifan-ului s-au

diversificat, s-au îmbunătăţit, reliefând profilul unui post de radio solid, de mare audienţă, bine înfipt în circuitul publicitar.

Sâmbătă, ziua aniversară a început prin organizarea undei discoteci-dialog, în aer liber, în Piaţa Aviatorilor şi s-a încheiat cu recepţia de la Palatul Elizabeta., oferită pentru oamenii de cultură, presă, oamenii politici, televiziune, oamenii de afaceri şi alţi oaspeţi. Am remarcat printre invitaţi pe Dl Radu Câmpeanu, Cazimir Ionescu, doamna Iolanda Stăniloiu, dl Cornel Nistorescu, dl Stelian Tănase, membri ai „Acădemiei Caţavencu”, dl Mircea Dinescu, dl Florin Călinescu, redactori ai Televiziunii Române şi numeroşi ziarişti.

L-am „răpit” pentru cinci minute, îndatoririlor de gazdă pe dl Daniel Klinger, tânărul preşedinte al postului de radio Unifan, pentru un scurt interviu.

R: Dany Klinger, când s-au împlinit exact doi ani de la prima emisiune a Unifan-ului? D: Astăzi, sâmbătă, 11 ianuarie, la ora 12 ziua!

R: Cum te simţi azi, după doi ani?

D: Sentimentul pe care-l avem acum este că suntem mult mai puternici. Cea mai puternică ascensiune am avut-o în ultimele 5 – 6 luni. Au fost şi lunile în care am început să punem mai mult accent pe informaţie, în care activitatea noastră a fost mult mai coerentă, mai programată. Şi asta fără să mărim efectivul de angajaţi ai postului.

Asta înseamnă, în mod cert, că am câştigat experienţă. Dar mai există o motivaţie: orice post de radio, pentru a fi puternic şi profesional, are nevoie de bani. Singura soluţie pentru noi a fost reclama. Firmele apărute, interesate de reclamă au creat o forţă comercială postului de radio. Este singura sursă de bani. Mitul ajutorului din afară s-a spulberat demult pentru Unifan. Mulţi se mai hrănesc cu această iluzie. Noi am fost loviţi de soartă şi ştim că nimeni nu ne ajută. Apoi contractul cu BBC-ul dă un punct de seriozitate în plus informaţiei noastre. Principala noastră strategie este servirea mai buna şi mai

promptă a comunităţii Bucureştiului. Principiul localismului, care a dus mass-media americană la o perfecţionare extraordinară vrem să stea şi la baza activităţii noastre.

R: Care va fi implicarea voastră în campania electorală?

D: Ne-am format, în cadrul redacţiei, un grup de trei redactori, care se ocupă numai de campania electorală pentru alegerile locale. Oferim spaţiu gratuit tuturor partidelor politice. Spaţiul este de 50 de minute zilnic, pentru toate partidele, timp echivalent cu cel oferit de Televiziune. Fiecare partid are deci şapte minute de emisie gratuite, săptămânal. Peste acest timp se poate cumpăra spaţiu suplimentar, la acelaşi preţ cu spaţiul de reclamă.

R: Ce planuri de viitor aveţi?

D: Niciodată nu ne-am făcut planuri grandioase, de lunga durată. Preferăm să construim încet, dar sigur, pas cu pas, prin mişcări tactice. Vrem să ne îmbunătăţim emisia, deci trebuie să ne amplasăm emiţătorul într-un spaţiu mai bun. Ne vom face nişte amenajări fonice în noul studio şi printr-o îmbunătăţire de echipament. În ceea ce priveşte structura programelor, noi n-am făcut niciodată schimbări bruşte. Am încercat să ne mulăm pe preferinţă ascultătorilor, prin două tendinţe: urmărirea dorinţelor publicului şi ridicarea nivelului calitativ printr-un control riguros. Dacă am da curs numai preferinţelor, am face un fel de prostituţie radiofonică. Deci aceste două tendinţe opuse îşi găsesc un optim pe care îl urmărim în activitatea noastră. Nu avem un program de schimbare radicală a programelor. Schimbările le vom face în funcţie de feed-backul dintre noi şi ascultători. Facem mereu sondaje de opinie, iar biroul nostru de relaţii cu publicul este deschis în permanenţă”. Right! Biroul nostru de relaţii cu publicul, în spatele căruia tronează Marina! Am spus ce funcţie are Marina în prezent la UniPlus? E „traffic manager”, adică… te joci eu te-ncurci, cum se spune? Trebuie neapărat să-i fac o vizită zilele acestea, să văd ce mai citeşte.

36 – Cum am reinventat eu roata

Marea noastră problemă a fost după doi ani de la începerea emisiei, frecvenţa în banda est. După Revoluţie toţi ne ascultau la radiourile din bucătărie (la care ascultau în surdină şi Europa Liberă), care aveau numai banda est. Lucrurile s-au schimbat însă în timp, căci lumea a început să-şi cumpere radiocasetofoane, care majoritatea nu aveau deloc banda est, ceea ce ne-a redus cu mult numărul ascultătorilor şi a dat câştig de cauză posturilor apărute mai târziu, dar în bandă vest. Cu tare mare greutate am reuşit să obţinem banda vest, dar asta abia în ianuarie 2000! N-o să înţeleg niciodată de ce CNA-ul n-a vrut cu niciun chip să dea licenţă pentru banda vest primului post de radio independent din România postrevoluţionară, cum scriau ziarele. De altfel n-am înţeles niciodată nimic din ce are legătură cu CNA-ul şi Ministerul Comunicaţiilor, adică instituţiile care decid asupra eterului românesc şi se leagă de tot felul de convenţii pentru a nu scoate la licitaţie frecvenţe. Părerea mea e că sunt doar două posibilităţi: ori vor şpagă, ori sunt stupizi. În orice ţară dezvoltată există câte-un post de radio din mm în mm. La noi nu, că avem milimetrii ocupaţi! În fine, asta e, să schimbe situaţia cine poate! (Aţi observat cum s-au dezocupat mm între timp?)

La obţinerea unei licenţe de emisie, cred că pentru Uniplus Cluj am participat şi eu o dată, era prin 1993. Ţin minte că eram eu şi Dani Klinger, în faţa comisiei CNA. După ce Dani şi-a expus teoria şi a promis marea cu sarea mi-a dat mie cuvântul, doar mă născusem în Cluj şi cunoşteam cel mai bine comunitatea. N-am reuşit să spun însă prea multe despre cum vom servi noi comunitatea clujeană, că cineva din comisie era tare scandalizat de un subiect şi anume: emisiunea mea” Azilul de noapte”. Emisiunea aceasta era la un moment dat poate cea mai ascultată emisiune din Bucureşti.

Era mai importantă decât ştirile şi decât viaţa de noapte a cuplurilor! A iscat o grămadă de discuţii aprinse şi de controverse şi s-a scris destul de mult despre ea.

Am inventat-o la sfârşitul anului 1991, după ce mă săturasem de metal party-ul de noapte. În plus trebuia să fac un program de noapte, iar de muzică nu mai aveam chef. Între timp, Vali Andronescu şi Klinger au făcut o „deşteptăciune" şi au reuşit să cupleze telefonul la mixer astfel încât să poată face înregistrări pentru jurnalişti. Descoperiseră că pot lua interviuri şi prin telefon, ca să nu mai trebuiască să se deplaseze. Iar eu, sătula de muzică şi destul de dezamăgită de rutină m-am gândit prima dată, zic: „oameni buni, dar telefonul ăsta nu poate intra şi în emisie, să pot face o emisiune cu telefoane în direct, pe diverse teme?". „Ba da", mi-au spus ei şi s-a trecut la instalarea unui telefon în emisie. Le-am spus cam ce fel de emisiune aş dori să fac şi au zis „OK". De altfel nici n-aveau ce să zică altceva, căci pe vremea aceea era binevenită orice idee de emisiune noua, mai ales dacă nu era muzicală.

Eu voiam de fapt să fac ceea ce ştim că astăzi se numeşte „talkshow". Dar pe atunci am reinventat pur şi simplu roata, căci habar n-aveam că asemenea emisiuni se fac la radiourile şi posturile de televiziune din străinătate şi mai ales la cele americane, de foarte multă vreme.

Ţin minte că în prima emisiune am vorbit despre paranormal. Ajunsesem în radio pe la 11 seara şi deoarece nu exista decât un telefon am pregătit câteva casete (nu existau CD-uri pe atunci) cu muzică, să le pun drept fundal şi între două convorbiri.

La partea tehnică m-a ajutat cineva atunci şi pentru că era prima emisiune şi pentru că nu mă puteam descurca şi la mixer şi la telefon şi la microfon.

Emisiunea a avut un succes foarte mare, a doua zi toată lumea din radio vorbea despre ea. Telefoanele au sunat întruna până spre dimineaţă şi am tocat mărunt mărunt tema propusă. Ascultătorii erau deosebit de încântaţi de o astfel de emisiune, pe care aveam s-o duc în spate până la plecarea mea la Radio 21, în decembrie, 1994.

Un alt subiect abordat într-o emisiune următoare a

fost „Sinuciderea”. Deja aveam experienţă în problema aceasta, căci reuşisem să conving un fan al emisiunii „Dialog Rock” să stea cuminte şi să o lase mai moale cu gândurile sinucigaşe. Semna în scrisori „Mr. Antihrist” şi era la vârsta adolescenţei, când credea că viaţa nu mai are niciun rost, etc.

Dar iată ce scrie Sorin Tudor în revista „Tinerama” din ianuarie, 1992: „Primele ore ale zilei de 13 ianuarie 1992. Un aparat de radio deschis, un post emiţând pe ultrascurte. O emisiune numită frumos „Azilul de noapte”. Şi o temă: „Sinuciderea”. O ziaristă răspunzând întruna la telefon. Şi opinii, multe opinii. Pro şi contra. Voci tinere şi mai puţin tinere. Dezamăgiri, speranţe spulberate, compromisuri. Într-un târziu, vocea plictisită a unui psihiatru. Apoi vocea unui tânăr. Un eşec în dragoste şi…6 pastile de diazepam. Redactorul îl îmbărbătează: „Ai auzit că asta nu foloseşte la nimic?” „Dar am luat şi 14 pastile de Rudotel şi aş avea nevoie de un sfat…” „Dacă ţi-aş spune să nu te sinucizi, tu ce ai face?”…

Noi nu ştim ce-a făcut.

Un procent de sinucideri ceva mai mic de 2% planând peste Bucureşti. Constant? În creştere?

O emisiune de care avem nevoie? Fără nicio îndoială. Dar poate fi încredinţată o astfel de emisiune cuiva care nu are nicio urmă de pregătire profesională în domeniu? Sub acoperişul mass media independente are cineva dreptul să se joace cu vieţile noastre? Cu procentele disperărilor noastre?

P.S. Nu ne-am îndoit nicio clipă de bunele intenţii ale colegilor de la Unifan. Şi nu ne îndoim că, încet, încet, aceste intenţii vor fi puse în practică aşa cum se cuvine”.

37 – Zelea Codreanu vrea să dea foc la ziar!

Nici eu nu m-am îndoit niciodată că un astfel de ziarist n-are ce căuta în presă. Faceţi şi voi un calcul de câţi bucureşteni din 2 milioane se sinucid, dacă rata sinuciderilor ar fi de 2%. Păi asta înseamnă că 40.000 de

bucureşteni se sinucid zilnic. Poate-şi făceau harakiri şi nu ştiam eu! De unde-a scos Sorin Tudor procentul acesta, nu mă prind nici acum. În plus nu consider nici în ziua de astăzi că puteam face mai mult pentru acel tânăr, decât să folosesc psihologia inversă. Sunt convinsă că nu s-a sinucis şi că e bine sănătos. Probabil că ştiţi foarte bine genul de teribilist care sună la posturile de radio anunţându-şi sinuciderea. Nu, n-a fost în niciun caz o moarte anunţată, a fost doar vocea unui puşti pentru care două şuturi în partea dorsală ar fi făcut minuni. Sunt convinsă că le-a primit…

Găsind o agendă din perioada aceea în care mi-am notat întrebările pentru emisiune am descoperit că întrebasem la Spitalul de urgenţă cam câte tentative de sinucidere sunt în medie pe zi şi mi-au spus că sunt cam şapte, dar toţi trăiesc bine mersi, sunt internaţi şi după două zile pleacă acasăsă. Cât despre Sorin Tudor ce să zic? Aveam să-l cunosc câteva luni mai târziu şi iar m-am întrebat de ce e el Doamne, ziarist?! În fine… cel mai rău îmi pare că în timp, înfrântă de viaţa astă de două parale mi-am pierdut veninul, acidul, ironia tăioasă. Cred că cel mai frumos telefon pe care l-am primit vreodată a fost de la un ascultător matur, un domn cu o voce gravă, care mi-a spus că apreciază ironia şi c-ar fi un mare păcat dacă aş renunţa la ea şi la emisiuni (îmi pusesem odată această problemă, acum nu mai ştiu dacă voiam să-mi dau demisia sau renunţasem doar la o singură emisiune). M-a bucurat enorm că mai există în oraşul acesta şi un om pe sufletul meu. Alţii erau mult prea moi, mult prea puţin subtili, cu o ironie decentă şi controlată. Eu dimpotrivă. Când ironizam pe cineva sau ceva parcă tăiam în oţel, ceea ce mi-a adus o grămadă de neajunsuri. Aşa că nu fiţi ironici dragi copii, că nici nu ştiţi ce pierdeţi, hehehe. În plus nu sunteţi nici… pe target!

Dar à-propos de ziarişti şi de „Azilul de noapte”: cel mai cel articol pe care n-am să-l uit toată viaţa a apărut pe prima pagină a „Evenimentului zilei”, alături de o fotografie a lui Corneliu Zelea Codreanu. Redactorul care

semna era un puşti care cred că habar n-avea de capul lui, altfel cum ar fi putut să scrie că l-au sunat ascultătorii la redacţie, că un anumit domn Zelea Codreanu vrea să le dea foc la ziar? Iar toate acestea în urma unei ediţii a „Azilului de noapte” în care vorbisem despre legionari, difuzând şi câteva fragmente din discursul unuia dintre liderii mişcării.

Cam cât de tembel poţi să fii oare să crezi că vine Zelea Codreanu să-ţi dea foc la ziar în anii ’90?! L-am sunat pe puştiul respectiv, dar mi s-a făcut milă de el. Sărmanul habar n-avea despre ce scrisese. Mai tare m-am mirat de redactorul şef, care a permis apariţia unui astfel de articol, însă pe vremea aceea de dragul de a avea pe prima pagină o fotografie şocantă, cred că nici n-a mai citit nimeni conţinutul articolului care o însoţea. Alte teme abordate în prima perioadă la „Azilul de noapte” au fost: „Viaţa de după moarte”, singurătatea, simţul umorului, muzica, mass media, bunul simţ, comunismul. La ediţia a noua n-a mers telefonul, lucru care s-a mai întâmplat de multe ori.

Îmi amintesc că odată, datorită ideilor lui Klinger, bineînţeles, s-au făcut tot felul de schimbări tehnice şi-au uitat să mai pună firele la telefon aşa cum trebuia. Puteam suna, dar nu puteam primi telefon. L-am sunat pe susnumitul şi mi-a zis ce să schimb în minicentrala noastră (aveam deja sediul în strada Latină şi ne dotasem cu tot felul de şmecherii, printre care şi această centrală). N-am reuşit să fac nimic, era neapărată nevoie să vină Klinger. Dar n-a venit deoarece pe vremea aceea prea puţin conta o emisiune ratată.

M-am descurcat până la urmă făcând adiţionale cât cuprinde. I-am rugat pe ascultători să sune în redacţie şi să-şi lase numărul de telefon, iar eu aveam să-i sun din studio. Mi-aduc aminte că tema era: „Ce-aţi face cu un milion de mărci germane (suma câştigată la Loto în Germania, pe vremea aceea). I-am sunat pe ascultători toată noaptea, pe unii i-am şi trezit din somn, căci adormiseră până le-a venit rândul, aveam o listă lunga

lunga de telefoane...

Cel mai greu la „Azil” a fost să-i întrerup pe cei care se lansau în discuţii temeinice, care durau cam o oră. Dacă la început îi lăsam să bată câmpii, când am mai evoluat în această meserie de talkshow host sau ghost simţeam că emisiunea îşi pierde din dinamicitate şi încercam să le mai tai macaroana. A fost mare supărare mare pe capul ascultătorilor, dar n-aveam ce să fac. Într-o noapte ajunseseră să intre în direct cam 100 de „telefoane”, ceea ce a contribuit mult la audienţa emisiunii.

38 – Ascultătorii noştri aveau tati fani Judas Priest

În afară de „Azilul de noapte” mai făceam şi anticul „Dialog rock”, „Rock by request” şi un nou top, minunat intitulat „Nice fuckâng ballads”. Dacă nu vă place titlul, asta e, rockerii îl apreciau pe vremea aceea. Iată câteva piese după care erau înnebuniţi şi care au stat multă vreme pe primele locuri în top: „Knocking On Heavens Doors”, piesa lui Bob Dylan, în varianta grupului Guns N’ Roses, „Edge of Heaven”, Candlemass, „What it Takes”, Aerosmith, „You’re Not the Only One”, Kingdom Come, „Black”, Pearl Jam, „The edge of the World”, Faith No More, „What You Give”, Tesla, „Nothing’s the Same”, Garry Moore, „For the Love of God”, Steve Vai şi „Polly”, Nirvāṇa. Cu fanii emisiunilor mă întâlneam mai mereu. Organizasem întâlniri în Piaţa Aviatorilor în fiecare săptămână. Ţin minte că o fetiţă de 14 sau 15 ani venea la acele întâlniri cu tatăl ei rocker, mare fan Judas Priest. Aşa tată, da!

Pe urmă am înfiinţat asociaţia „Amarock” şi ne întâlneam în fiecare sâmbătă într-o sală pe care n-au pus-o la dispoziţie cei de la PNŢCD, la sediul lor de lângă hotel „Modern”.

Am strâns şi cotizaţii şi ne-am gândit să organizăm spectacole etc, dar n-a ieşit nimic până la urmă, căci ne-am plictisit...

Consider o datorie de onoare să-i pomenesc aici pe câţiva fani ai emisiunilor mele, care îmi scriau aprobe zilnic. Din păcate nu am reţinut decât pseudonimele lor. Iată-le: 666, Odin, Satan, Dave, Helter Skelter, Syd, Bloody, Vampy, Mike N, Chilly Willy, Sad Angel, Pestilence, Skid, Mr.

Antihrist, Thor, Eric Adams, Scott Columbus, Dora şi mulţi alţii. Majoritatea îşi luau pseudonimele de la numele unor rockeri sau ale unor trupe. Nu erau în niciun caz satanişti, asta în caz că vă vine ideea…

Tare aş fi curioasă ce mai fac acum aceşti ex-copilandrii… mi-ar plăcea să mai corespondăm.

După apariţia lui Bogdan Şerbu (un alt fan al emisiunilor mele) pe post, care le dădea numai metale super grele au început să mă acuze de moliciune. Pe vremea aceea nici nu mai eram atât de convinsă că îmi mai place atât de tare trash metal-ul şi începusem să difuzez şi trupe mai soft. Dar cei care mă enervau cel mai rău erau Manowar, în timp ce fanii îi adorau. Mie începuseră să mi se pară ăştia cam „eroici”, îmbrăcaţi în blănurile lor de vikingi războinici. Nu ratam nicio ocazie să fac mişto de ei, ceea ce a atras o serie de înjurături la adresa mea, hehe. Doamne ce-mi mai plăcea să mai iau de ei şi de muzica lor eroică. În plus, nici nu credeam c-o să mai scoată vreodată un album după primele 6, pe care le difuzasem integral de mai multe ori, la cererea dracilor de copii. Am pus şi un pariu cu ei, că dacă Manowar mai scot vreun album eu mă fac fanul lor înfocat. Şi-a trebuit să mă fac, c-au mai scos o ameţeala. Istoria însă mi-a dat dreptate, căci trupa n-a mai rezistat mult. Ura!!!

Cel mai bun exerciţiu pe care l-am făcut în perioada aceea a fost să încerc să ghicesc care va fi următorul hit de pe un album. Ştiţi cum se întâmplă de obicei: scoţi un album şi pe urmă primul single (sau invers). Eu făceam rost de LP-uri destul de repede şi încercam să ghicesc care vor fi single-urile. Şi ajunsesem să ghicesc 99% din extrasele pe single la un moment dat. Boală lungă (mă ţinut câţiva ani), moarte sigură, căci de vreo 4 ani, de când

nu mai lucrez în radio nici acasă nu mai ascult nimic. Habar n-am de ce albume s-au mai scos, n-am mai ascultat chiar nimic şi nici nu prea suport ideea de a asculta muzică, decât foarte rar. Închipuiţi-vă cum este ca zi de zi să asculţi timp de 3 – 4 ore o grămadă de muzică şi asta opt ani la rând! Unii o fac de doisprezece ani şi încă le mai place, dar eu m-am săturat. Aşa cum am spus şi în debutul acestei scrieri ajunsesem să mă plictisesc, apoi să mă scârbesc şi datorită întâmplărilor şi a dezamăgirilor, să urăsc nu numai muzica şi tot ce înseamnă radio, ci şi pe mine însămi. Primul care m-a atenţionat că sunt genul „self hated" a fost Bobby (Dumnezeu să-l ierte şi pe el, căci a murit în 1997, din cauza unui infarct cred. El fusese de altfel foarte bolnav de diabet şi în plus în ultimul an trăia cu un pacemaker).

Bobby era un tip extrem de interesant. Un amestec de maghiar, român şi american. Numele său adevărat era Ioan Torok. A murit într-o iarnă cu multă zăpadă şi l-au îngropat în cimitirul Bellu. La înmormântare soţia lui, Ela i-a respectat ultima dorinţă şi l-a însoţit pe ultimul drum pe muzica grupului Pânk Floyd. Întotdeauna piesa lui preferată a fost „Confortambly Numb". De atunci nu mai ascult Pânk Floyd.

A murit relativ tânăr, la 48 de ani, dacă nu mă înşel. Când m-a sunat Ela să-mi spună am crezut că e o glumă proastă. Cu numai două luni în urmă îl vizitasem la terasa lui „Blues Garden Caffe", din Cotroceni. Fuma trabuc şi era plin de viaţă. Încă visa la un nou sistem de boxe pe care să le pună pe terasă şi la ce trupe de rock să mai asculte. După două luni am primit acel telefon, pe la 9 dimineaţa şi Ela îmi spunea cu un glas calm în aparenţă că „Bobby a murit". Neah, am crezut c-o fi vreo farsă de-a lui, nu se putea. Cum să moară Bobby?! Am fost asigurată că din păcate este cât se poate de adevărat. „Cei care doresc să-l vadă pentru ultima dată îl pot găsi la morga spitalul lui. La înmormântare, conform tradiţiei catolice, sicriul lui va fi închis".

Când l-am condus spre locul unde avea să fie

îngropat ţin minte c-am tras o trântă zdravăna pe gheaţă. M-am ridicat zâmbind în sinea mea: „Ia uite, nici pe ultimul drum nu mă lasă în pace, ticălosul!”. Adevărul este că în ultima perioadă de radio Uniplus (cu 2 – 3 ani înainte să moară) neam cam păruit şi ne-am făcut albie de porci, o să vedeţi mai încolo de ce. El mă amenința c-o să mă calce cu maşina şi eu îi răspundeam că nu reuşeşte să calce nicio furnică cu rabla lui de Mercedes sau cu Porshe-ul lui antic pe care-l cumpărase, dar care nu se mişcase niciun centimetru din faţa magazinului lui.

39 – Bobby Torok şi „Azilul de noapte”.

Dar cine era Bobby şi ce legătură avea el cu mine şi cu radioul? Ei bine, Bobby era un tip de peste 40 de ani, care avea un magazin de gadget-uri în cartierul Cotroceni. Pe firmă scria „New York New York”, după denumirea oraşului în care-şi petrecuse viaţa timp de aprobe cincisprezece ani. L-am cunoscut prin cineva care-i spunea „rockerul american”, deoarece cântase în tinerţe la bass într-o trupă de rock şi era pasionat de muzică şi de chitara. Pe vremea aceea eu aveam în spate câteva ediţii bune de „Azilul de noapte” şi eram în mare căutare de invitaţi. Aşa am ajuns să vreau să-l cunosc şi să-l invit la emisiune. Trebuie să recunosc că-mi era cam târşă, căci în ciuda tupeului de care dădeam dovadă pe post, în realitate eram o fire timidă când venea vorba de povestit cu altă lume, necunoscută. Iar ăsta credeam că-i american get beget la început, iar eu cu un american nu mai vorbisem până atunci şi nici engleză nu prea ştiam foarte foarte bine. Dar când am auzit că vorbeşte româneşte, m-am mai liniştit.

Bobby se îmbrăca de obicei în blugi şi purta tot felul de veste şi de cămăşi, catarame şi alte accesorii, cum ar fi inelele, identice cu cele pe care le poartă cei ce conduc motociclete Harley-Davidson. Era un om destul de înalt, peste 1.80, cu barba aproape albă, dar bine îngrijită. În ciuda hainelor care te pot induce în eroare, Bobby era un om curat, îngrijit, chiar cochet uneori. Dar îi plăcea să

şocheze prin apariţie. Conducea un jeep jerpelit, cu număr de New York şi un Mercedes ramolit. Marile lui pasiuni erau muzica rock şi maşinile. În timpul liber sculpta corăbii din lemn şi stătea de vorbă cu toţi cei care treceau prin magazin. Soţia lui, Ela era şi ea de multe ori împreună cu el, de fapt ea era directoarea afacerii. Veniseră de câteva luni în Bucureşti, că să-şi pună la cale un business în ţara lor de baştină, după ce-au muncit la New York. Copiii Elei (dintr-o căsătorie anterioară) au fost crescuţi împreună cu Bobby. Acesta nu s-a sfiit niciodată să declare că „fiu-miu e toxicoman, toată ziua-şi înfige ace-n venă”, iar fiică-mea nu mai are nici ea mult până să se apuce de asta, dar lucrează deocamdată pe Wall Street.

Emigraseră cu 15 ani înainte, mai întâi el, apoi şi ea. Înainte de a ajunge pe tărâm american au stat prin lagăre de imigranţi, în Italia. Odată ajunşi la New York şi-au închiriat o locuinţă insalubră. „N-aveam nici căni”, povestea Bobby. „Ne făceam mâinile căuş, ca să bem apă”.

Mai întâi s-a angajat ca reparator de casetofoane, la un service auto. „Mă uitam la unul care repara, vedeam ce face şi îl imitam”. Ela îşi găsise un job de cosmeticiană, sau de manichiuristă, nu mai ştiu.

Mai încolo Bobby s-a făcut taximetrist, doar avea experienţă în transporturi, fusese şofer de TIR înainte să plece. Cel mai mult îi plăcea să povestească despre cum se orienta la clienţi. „Dacă-l vedeam pe unul străin de oraş şi mai ales pe asiatici, îi duceam de la aeroport pe drumul cel mai lung cu putinţă spre oraş, ca să le iau cât mai mulţi bani”.

În orice caz, avere n-a făcut acolo, însă cu dolari americani puteai să cumperi mult mai multe în România. Acesta a fost şi unul din motivele pentru care s-au întors. În plus, nu mai erau tineri şi le stătea mai bine în propriul lor magazin, decât muncind pe la unul, pe la altul, în America. Dacă ei au venit, pe copii nu puteau să-i aducă. Ei crescuseră acolo, erau americani cinstiţi deja. În plus, ce să mai facă copiii deja mari, în România? Ela şi Booby făceau însă o grămadă de drumuri la New York, să aducă

marfă pentru magazin şi să-şi vadă rudele (o duseseră acolo şi pe mama lui).

Bobby avea un mare cult pentru America. Tot ce ara american, tot ce făcea americanul era bine. Din această cauză era şi atât de supărat pe ce se întâmpla în România. Aici toate abia se puseseră în mişcare după Revoluţie, oamenii nu ştiau cum să procedeze, era o degringoladă totală, iar la mentalitate mai aveam mult de lucrat.

Sigur, din dragostea lui pentru America mai exagera uneori lucrurile sau le mai umfla. El nu era un tip cult, n-avea educaţie, dar şcoala vieţii l-a învăţat multe. Era deştept şi ştia să vorbească despre orice subiect, de la Bobby Fisher, marele jucător de şah, la avioane. De-asta i-a fost şi aşa de uşor să-şi găsească locul lui la „Azilul de noapte” şi a cucerit publicul din primul moment. Făcea dezacorduri gramaticale, cuvintele pe care nu le ştia în română le adapta din engleză şi voia să aibă întotdeauna dreptate, cam astea erau cusururile lui, însă lumii nu-i păsa de ele. L-au îndrăgit repede, deşi mai erau câţiva care sunau să-i facă morală.

Îi plăcea să şocheze prin expresii gen „Fuck you!”, care a devenit favorita să ţin minte că la concertul aniversar al radioului din 11 ianuarie 1993 s-a urcat pe scena improvizată în faţa Casei Poporului şi i-a învăţat pe copiii din public să strige „Fuck you”. Iar lor le-a plăcut!

Cuvinte precum „cur”, „ţâţe” şi alte părţi anatomice erau deseori repetate într-o emisiune şi nici măcar n-avea pătrăţel roşu, hehehe. Până la urma CNA-ul, care i-o cocea de multă vreme a recomandat suspendarea emisiunii lui „Azilul de nebuni”, pe motiv că a citit pe post şi a comentat „Povestea pulii”, scrisă de marele nostru autor, Ion Creangă.

Pe vremea aceea eu realizam în continuare „Azilul de noapte”, iar el îşi făcuse propria lui emisiune, „Azilul de nebuni”. Eram certaţi la cuţite în acea perioadă şi ne ironizam reciproc cât puteam, fiecare în emisiunea lui.

Supărarea lui pe mine a pornit de la un „Azil de Noapte” la care invitat era Corneliu Coposu. Ideea mea de

a-l aduce în studio pe acest mare om politic i-a plăcut foarte tare. Ştiu că invitatul sosise deja, însoţit de bodyguarzii dânsului, care au împânzit toată strada Latină, iar noi ne gândeam cum să începem. Mi-a zis: „Las' că încep eu, dacă tu nu vrei, fac eu introducerea". Nu ştiu de ce, când am deschis microfonul (eu stăteam la mixer, el pe un scaun în faţa mea, alături de invitaţi) după ce am prezentat începerea unei noi ediţii a „Azilului de noapte" am deschis şi discuţia, punându-i întrebări domnului Coposu. Din acel moment n-a mai vrut să scoată o vorbă şi aşa s-a încheiat colaborarea noastră. Probabil că s-a simţit trădat, că nu-l lăsasem pe el să dea startul, nu ştiu ce-a fost în capul lui, căci nu mi-a spus niciodată. Păcat… în acea seară ştiu că venise să mă ia la emisiune cu jeepul lui cu număr de New York. Era iarnă, frig şi maşina era decapotabilă. Intra frigul prin pânza trasă peste noi, dar ne încălzea în schimb entuziasmul de a-l avea în emisiune pe domnul Coposu. Păcat că s-a sfârşit aşa. N-am discutat niciodată despre asta. Chiar niciodată… Acum poate că stau amândoi la taclale. Deşi, domnul Coposu e în Rai, dar de Bobby nu sunt sigură, hahaha.

A trebuit să susţin singură toată emisiunea şi să-i pun o grămadă de întrebări seniorului, care calm răspundea între două fumuri de Kent. Asta era ţigara dânsului preferată, nu fuma nimic altceva decât două pachete de Kent pe zi.

Mai târziu l-am avut invitat şi pe domnul Radu Câmpeanu, al cărui fan fusesem la primele alegeri de după Revoluţie. Spre deosebire de Corneliu Coposu, domnia să a venit însoţit de o singură persoană, ceea ce m-a mirat foarte tare. Eu credeam că domnul Coposu va fi cel care va veni neînsoţit, dar m-am înşelat.

A fost aspru criticat Câmpeanu atunci, însă ştiu că a dat dovadă de multă tactică, aşa cum îi şade bine unui politician. La 3 dimineaţa aproape că nu mai sunau telefoanele, iar majoritatea ascultătorilor de până atunci îl cam luaseră în balon. S-a legat de un singur telefon şi a manevrat în aşa fel discuţia, încât să fie chiar lăudat până

la urmă. De atunci au sunat numai telefoane favorabile şi a încheiat emisiunea, triumfător, la 6 dimineaţa.

Un alt invitat al meu la Azil a fost Ion Cristoiu, pe atunci cel mai popular şi de succes om de presă. Reuşise să facă din „Evenimentul zilei" ziarul care se vindea cel mai bine.

Cristoiu fuma trabucuri, ceea ce mi-a făcut la un moment dat imposibilă şederea în micul studio şi l-am lăsat să dialogheze singur cu ascultătorii, asta după două sau trei ore de la începerea emisiunii.

Iată ce a scris domnul Ion Cristoiu după participarea la această emisiune, într-un articol intitulat „Şapte ore la Azilul de noapte": „Postul de radio UniPlus a avut excelenta iniţiativă de a organiza în fiecare vineri noaptea, sub titlul de „Azilul de noapte", un dialog în direct cu ascultătorii, susţinut de un om public al momentului. Au răspuns până acum tirului de întrebări telefonice: Marian Munteanu, Corneliu Coposu şi Radu Câmpeanu. Judecând după telefoanele de noapte pe care le primeşte „Evenimentul zilei", emisiunea se bucură de succes. () După aproape patru ani din decembrie, 1989, populaţia e dezamăgită, obosită de evenimente care n-au dus nicăieri, îngrijorată că nu se întrezăreşte nimic bun în viitor. () Nu întâmplător unii ascultători m-au somat să spun precis, în număr de ani, cât timp vom mai fi în această stare, când vom ieşi la liman. () La niciun ascultător care a sunat n-am întâlnit o poziţie pro Iliescu, sau pro FDSN".

40 – Unii în plus?

Sic transit glora mundi (aşa trece gloria lumii) …Toţi cei care cândva au reprezentat ceva pentru lume ori au murit, ori au fost uitaţi, ori ceva s-a întâmplat. Bizar ciclul acesta al vieţii, cu ups and downs, azi eşti sus, mâine ajungi în Gara de Nord cerşind sau mai rău, azi eşti cineva, iar mâine ajungi la mâna altora, de obicei a celor pe care i-ai ajutat şi evident că au uitat. Nu ştiu de ce m-am lansat în această dizertaţie tocmai acum. E un gând mai vechi,

dobândit odată cu vremea. Mă gândesc de exemplu la Alan Freed, DJ-ul care a inventat termenul de „rock and roll”. A murit în cea mai cruntă mizerie, pentru că a luat „payola”, şpagă mai pe româneşte, din partea unei case de discuri, pentru a-i promova muzica la radio. Oare unde-i mai erau prietenii, ascultătorii, cunoştinţele? Unde s-a dus toată gloria lui şi cui i-a folosit?

E foarte uşor să judeci pe cineva, că-i comunist, că-i fascist, că e bâlbâit, că e nu ştiu cum, dar important este să ai limite şi mai ales să-i întinzi o mână de ajutor, când îl vezi în şanţ. La urma urmei suntem o grămadă de oase umblătoare, dotate cu un strop de creier, nici ăla folosit ca lumea. Ce ne rămâne după ce trece gloria, după ce trece viaţa? Amintiri şi prieteni, familia, cărţile, cultura şi din păcate şi greşelile, pe care unii le plătesc foarte scump. Toţi se îmbulzesc să dea cu piatra şi dintr-odată te trezeşti singur printre cei care odată îţi erau prieteni.

Dacă se întâmplă să fii o persoană cunoscută cazi de mult mai de sus decât oamenii obişnuiţi. Şi când cazi realizezi cel mai tare cât de interesată-i lumea asta şi că de fapt prietenii adevăraţi sunt mai rari decât ai învăţat şi ai crezut. Care prieteni adevăraţi? Nu există aşa ceva! Există doar cunoştinţe, care în funcţie de conjunctură te pupă-n fund sau nu. Când s-au căţărat destul pe umerii tăi şi sunt gata să zboare devin altcineva, devin nişte oameni pe care, de fapt nu-i cunoşti.

Încercaţi să priviţi un grup de copii de şcoală, în pauză. Fiţi atenţi la relaţiile lor de grup, la cum se manifestă faţă de unul sau altul dintre colegii lor şi-o să vedeţi că ceea ce pune în funcţiune mecanismul prieteniilor şi-al amiciţiilor este purul interes. Ăla are şapcă frumoasă şi e bine privit de alţi copii, aşa că mă voi împrieteni cu el. Altul are note bune, altul are mulţi bani. Hai să fim prieteni. Departe, tare departe este realitatea faţă de cărţile pe care le citeam în copilărie…

Mă uit acum la multe vedete radio sau TV cum se descurcă în echilibristica asta a vieţii. Sunt la un singur pas greşit pentru ca de a doua zi să ajungă nişte gospodine

fără respect de sine, în faţa cratiţelor, sau nişte trişti pescari la o baltă fără peşte.

Important e să ştii însă ce-ţi doreşti în viaţă. N-am să-i înţeleg niciodată pe cei pasionaţi de medicină de exemplu, care când se văd în faţa unui microfon îşi uită pasiunea şi motivul pentru care s-au pregătât atâţia ani, lansându-se într-o carieră diametral opusă.

E foarte greu să ştii exact unde te potriveşti, dar cel mai rău este totuşi să nu afli niciodată". Începând cu data de 30 aprilie 1992, la ora 18 postul de radio UniFan se va numi Uniplus Radio. Decizia a fost luată pentru a elimina orice confuzie între postul nostru şi Fun Radio. () Sperăm că această schimbare nu va afecta obişnuinţa ascultătorilor de a rămâne lângă noi, pe 69.8 FM, 24 de ore din 24". Semnează preşedintele asociaţiei Uni Club, Daniel Klinger.

De fapt şedinţa în care am hotărât cum se va numi postul de radio (francezii îşi înregistraseră toate mărcile care aveau legătură cu „Fun" şi în plus, în sondaje se crease o mare confuzie) a fost extrem de scurtă. Ne-a convocat Klinger, care a zis că el s-a gândit să ne numim „Uniplus". „Cum mai Dani, să zică ăştia că suntem unii în plus?". „Păi alegeţi voi altul, că aştept sugestii!". N-am resuşit să găsim nimic mai bun aşa că l-am lăsat să boteze el postul cum îi place.

Cu două luni înainte de această hotărâre a plecat Dragoş Caliţoiu, în urma unui puci organizat chiar de el împotriva lui Klinger. Cel puţin aşa povesteşte Dani. Trebuia să supunem la vot într-o şedinţă, care dintre noi va fi acţionar al societăţii comerciale pe care urma să o înfiinţăm şi care nu. Pe vremea aceea habar n-aveam ce facem, ce hotărâm şi ce va ieşi. Un S.R.L. era o joacă şi o necesitate (că altfel nu puteai să iei bani pentru publicitate), în niciun caz nu ne-am gândit la înfiinţarea unei firme pentru a ajunge miliardari. Dragoş Caliţoiu, nu ştiu din ce motive se pare că voia postul de director (post pe care Klinger şi l-a asumat fără a fi votat, s-a întâmplat pur şi simplu că aşa să fie perceput, ca directorul

postului). El zicea că, dacă Dani ar fi şi preşedintele asociaţiei Uniclub (pe care noi o constituisem încă din Universităte) şi directorul noii firme în acelaşi timp, sar face „vinovat” de cumul de funcţii. În plus, Dragoş voia şi membri în societate, cum ar fi Niky Boicu, pe care noi nu-l doream, dar care, zice el, era membru al asociaţiei şi avea deci tot dreptul să devină acţionar. A avut însă o mare surpriză când trei sferturi l-au lăsat cu buza umflată şi au votat pentru Dani (după ce mulţi l-au asigurat că sunt de partea lui). Atunci pot să spun chiar că a fost prima recunoaştere „oficială” a lui Dani ca director şi aşa a rămas Klinger şi în zilele noastre.

Între timp reuşisem să antifonăm studioul şi să ne extindem în mai multe camere. Aveam un studio mai mare, aveam o cămăruţă în care erau serviciul tehnic şi producţia (pentru spoturi şi reportaje), aveam secretariatul, încăperea jurnaliştilor (adică redacţia), biroul de marketing şi vânzări, în care se înghesuiau Daniel Klinger şi încă vreo 2 – 3, care trebuiau să aducă bani, plus holul destul de mare.

Dar iată cum eram percepuţi la vremea aceea de o ziaristă, Rodică Ciobanu, care a scris un articol intitulat: „Cineva acolo sus vă iubeşte”.

„Nu are nimic din mirajul electronic al unui mare studio de radio. Nu are nimic din vânzoleala creatoare a unei redacţii de cotidian. Are mai curând ceva din zumzăitul unei săli de clasă, amplasată aproape de o discotecă. Radio Uni Plus: un cuib solitar la ultimul eţaj al unui hotel dezafectat. Cinci cămăruţe izolate fonic prin forţe proprii, aparatura – minimum necesar – obţinută prin contrapartidă cu publicitate pentru diverse firme şi 20 de redactori, posesori ai celor mai tinere voci din radiofonia românească. Materialiceşte, asta-i aproape totul. Să adăugăm talent, pasiune şi ambiţie, plus un spirit de zeflemea – terapeutic –, transpus adesea în expresii studenţeşti. Problema unui spaţiu corespunzător nu a fost rezolvată. Hotelul Modern – unde funcţionează prin bunăvoinţa firmei Adagrirom – pare pe cale să fie demolat.

De fapt societatea respectivă intenţionează să-l amenajeze. Deocamdată nu mai există ascensor, nici pereţi interiori, doar câteva fâşii de tapet murdar, care fâlfâie în curentul rece. Cărămizile formează mici piramide în mijlocul palierelor pustii, lângă mormanele de moloz şi gunoi. Chiar la intrarea în studio, o parte din tavan stă să se prăbuşească. Apa curge când şi când, iar caloriferele sunt reci. Unica sursă de căldură: un reşou.

Se poate lucra în asemenea condiţii? Toată lumea e de acord că da. De altfel, tinerii redactori au căpătat – în cei doi ani de existenţă publică – un optimism de nomazi. Cele 12 etaje până la redacţie au fost suite gâfâind de mulţi oameni politici, candidaţi la preşedinţie, şefi de partide, senatori, deputaţi. Toţi şi-au aşteptat cuminţi, la un colţ prăfuit de masă, intrarea în emisie. Mai ales în campania electorală. Actualul primar al Capitalei, Crin Halaicu, a fost la UniPlus în timpul campaniei pentru alegerile locale. Aflu că s-a arătat, cu această ocazie, extrem de amabil: i-a tratat pe jurnalişti cu bere la cutie, a stat la şuetă. Pe urmă, după ce şi-a luat scaunul în primire, nu i-a mai cunoscut. „Când ne-am dus să ne ajute pentru un spaţiu corespunzător, ne-a ţinut pe la uşi”, spune cineva, dând din umeri în semn de „la ce te poţi aştepta?”

Neîncrederea în puternicii zilei răzbate din comentariile trensmise pe post („Mai mult ca să ne facem mâna”) şi din „glumele” care adeseori deranjează. Nu demult, un consilier prezidenţial, rănit în admiraţia şi devotamentul lui pentru preşedinte, a ripostat telefonic destul de dur la o glumă electorală, intenţionând o intimidare.

„Bineînţeles că avem simpatiile şi antipatiile noastre în politică, dar ne străduim ca ele să nu se „vadă pe post”, spune Mircea Marian, 25 de ani, student în anul doi la Filosofie, după ce a abandonat TCM, în ultimul an. El şi Constantin Druică, 25 de ani, TCM sunt acreditaţi la parlament, guvern şi preşedinţie, alături de Corina Rădulescu (anul 2, la Drept) şi Alin Paidiu (elev) bat tot Bucureştiul în căutare de informaţii. „Câtă lume cunoaşte

programele noastre de ştiri?” se întreabă retoric Ovidiu Nahoi, 26 de ani, îngâner şi, de vreo două luni, redactor şef la UniPlus. „Asta e drama noastră. Toată lumea ne ascultă pentru muzică, dar noi vrem să fim altceva decât un post muzical”.

Contra simbolicei sume de 1 lira pe an, UniPlus preia şi transmite jurnalele şi comentariile BBC. Dar 80 la sută din programul non-stop al postului este ocupat de muzică. Muzică pentru toată lumea, cu şi fără dedicaţii. Emisiuni – idilă ca acea „Buna seara, iubito” a lui Toţi Marinescu, care s-a bucurat de succes. Diana Singer e disk-jockey. Ea, ca şi ceilalţi redactori muzicali, vine cu muzica de acasă. Pentru hit-urile de ultimă oră se cheltuie mulţi bani şi multă energie, căci România nu este cea mai bogată piaţă în acest tip de marfă. Ajunge pentru asta sălariul modest încasat lunar? Tinerii redactori se descurcă destul de greu. Pe feţele lor se citeşte, însă, o mândrie de self-made man.

De la etajul al 12-lea al hotelului Modern se transmite în eter o melodie lentă, nici veselă, nici tristă, cu un sunet prelung de trompetă, ca o invitaţie la călătorie. Ovidiu pregăteşte o ştire, Corina îşi pune căştile, iar directorul general Daniel Klinger, 24 de ani, se pregăteşte pentru o întâlnire de afaceri.

Care este mesajul ce ar trebui să ajungă până la ascultători? Ei bine, cineva, acolo sus, la ultimul etaj al unui hotel dezafectat, vă iubeşte”.

41 – Love me Fender, Profesorimea, Asta suna ca dracu’...

Uite asta n-am înţeles eu la jurnaliştii noştri: vor să facă şi poezie, dar să şi relateze jurnalistic întâmplarea. Rezultatul este un limbaj de lemn, un articol de niciun fel, fără sare şi piper. În ultima perioadă am studiat destul de mult tehnicile de adresare unui public numeros. Am învăţat cum să scrii când te adresezi cuiva şi nu scrie pentru propriul tău orgoliu. Cel mai mult îmi plac americanii, pentru că sunt calzi şi direcţi, prietenoşi.

Englezii însă m-au cucerit cu poezia, cu metaforele şi filosofia. Nici unii, nici alţii nu îţi dau senzaţia că vor să facă jurnalistică. Ambele categorii scriu natural, după sufletul lor. Vă mai trece multă apă pe Dâmboviţa până vom ajunge ca ei. Eu una mă străduiesc zi de zi să spun oamenilor ce simt şi ce cred, aşa cum văd şi simt eu lucrurile. Sigur, la ştiri e altceva. Dar şi acolo se mai poate lucra. De altfel cel mai popular ştirist de la CNN e un tip care aduce tot felul de lucruri de-acasă sau din stradă, pentru a le arăta telespectatorilor. E cel mai iubit, cel mai uman. Şi Tom Brokaw, favoritul meu de la NBC, la fel.

Şi încă ceva: i-aţi urmărit vreodată pe străini cum se manifestă când dau interviuri şi ce spun?

Discursul le vine turnat ca o mănuşă şi indiferent dacă sunt gunoieri sau scriitori celebri ştiu cu siguranţă să spună câteva lucruri despre orice subiect. La noi parcă le-a înfipt cineva o şurubelniţă în creier. Se blochează iar apoi spun „nu ştiu”, sau bombăne ceva într-un limbaj de parcă româna ar fi o limbă străină pentru ei. Ovidiu Nahoi. Ovidiu este acum analist politic, este chemat să-şi dea cu părerea într-o grămadă de talkshow-uri şi într-o grămadă de probleme. O altă „vedetă” formată la Uniplus.

Pe vremuri făceam matinale împreună. Îmi plăcea să lucrez cu el pentru că era serios şi pentru că, spre deosebire de alţi colegi el chiar voia să înveţe meserie. Ceea ce a şi făcut. Acum lucrează la Evenimentul Zilei, pe politică, bineînţeles. Printre emisiunile care s-au aflat pe grila noastră de programe în primii doi ani de emisie se număra: „Nişte jurnalişti pentru liniştea noastră”, „emisiune de atitudine politică, în care personalităţi ale epocii răspund întrebărilor deloc comode ale redactorilor”, cum scria un ziar, apoi ar mai fi „Bună seara iubito”, o emisiune realizată de Toţi Marinescu şi Monica Galeriu, dacă nu mă înşel, o emisiune de sfaturi pentru cei cu inima-n chiloţi. Timp de aproape două ore, cei doi realizatori răspundeau scrisorilor venite din partea ascultătorilor adolescenţi, scrisorele de dragoste, lacrimogene şi pline de patos. Ah, să te împuşti, nu alta!

Mie, care niciodată nu mi-au plăcut dulcegăriile şi prostiile astea romantice îmi venea să-mi iau câmpii încă de la generic, aşa că de îndată ce-o auzeam pe Loredana Groza cântând o tuleam pe scări în jos şi nu mă lăsam până la metrou. Sau până la maxi taxi... dar à-propos de stat în staţia de maşină: zile de-a rândul, de câte ori aşteptăm maxi taxiul în staţia din faţă de la Intercontinental mă uitam la oamenii care treceau pe-acolo. Odată am văzut nişte fete tare elegant îmbrăcate. Mi-am zis: „Ia uite, fetele astea se duc la petreceri, numa' io mă duc acasă, să spăl vasele!". A doua zi, la fel. Fetele erau tot acolo şi tot elegant îmbrăcate, prea elegant pentru ora aceea, iar eu, ca proasta, venită din provincie credeam că fetele alea se duc la chefuri. Am înţeles că fac asta vinerea, sâmbăta şi duminica, dar când au început să apară în faţa hotelului şi lunea mi-am zis că-i prea de tot. Târziu mi-a picat fisa că fetele alea îmbrăcate de petrecere 7 zile din 7 erau la produs!

Revenind la emisiuni, o altă „capodoperă" mai era şi „Love me tender" (sau Fender, cum îi ziceam eu). Emisiunea era tot despre dragoste şi tot aşa, curgeau râuri de sirop. Emisiunea care însă mi-a plăcut a fost: „Profesorimea", o emisiune crudă cu profesorii şi bineînţeles blândă cu elevii. Ţin minte c-au venit sute de profesori să se plângă de cum sunt „caracterizaţi" pe post şi că, în majoritatea cazurilor s-au făcut şi mai de cacao. Mai bine stăteau acasă şi aşteptau să treacă.

Profesoare rănite în orgoliul propriu, mai proaste ca noaptea, veneau să ne amenințe că ne vor da în judecată sau scriau proteste din cele mai ciudate.

„Born in the USA" era o emisiune cu un generic care mă ungea pe suflet: piesa a cărui titlu îl dădea şi pe cel al emisiunii, interpretată de Bruce Springsteen. Dacă nu mă înşel, tot Toţi Marinescu o realiza. Era vorba despre sfaturi pentru cei care vor să emigreze.

Alte emisiuni au fost: „Asta sună ca dracul", „Pagini dizidente", „Cuplu", „Vocea", „Păsările", „Rock by request", „Cea mai adevărată poveste de dragoste",

„Istoria bluesului”, „Top dance”, „Jazz à la Fun”, „Raggae”, „Music by request”, „Top hard rock”, „Acum vorbesc eu” (emisiunea lui Nicky Boicu), „Gala rock” şi „Muzica electronică”.

Eu mai aveam două emisiuni: „Topul lui Mady”, un top absolut tâmpit, în care făceam clasamentul celor mai oligofrene melodii difuzate de noi (cum ar fi „Beau de la vabeau”) şi „Cronica TV, făcută de DJ”, pe care o realizam la un moment dat împreună cu Codruţa Florescu. Ca generic foloseam „Wind of Change”, Scorpions. Ştiu că nu ne-a scăpat emisiune TVR (că acesta era singurul post TV naţional pe atunci) pe care să n-o facem de 2 lei. Cel mai tare făceam mişto de emisiunea lui Petre Magdin „Întâlnirea de la miezul nopţii”. Cred că ne-a urât din tot sufletul omul ăsta, deşi avea să accepte invitaţia la „Dialog rock” ceva mai târziu. Dar ce să facem? Când îl vedeam cum ţopăie prin studio şi cât e de exaltat ne stricăm de râs. Nu că am fi împotriva ţopăielilor sau al exaltărilor, ci pentru că pe domnul Magdin acest gen de manifestări nu-l prindeau pur şi simplu…

În fine, mai erau câteva emisiuni TVR pe care le făceam ferfeniţă. Pe vremea aceea Codruţa Florescu (măritată Diaconescu, divorţată şi apoi măritata din nou, cu Marinescu) habar n-avea că va lucra în TVR mulţi ani, înainte de a se mută la B1 TV.

În TVR, după Revoluţia din 1989 şi după ce George Marinescu îşi făcuse „mea culpa” pe post, motivând c-a fost nevoit să-l facă trădător pe generalul Milea, care s-a sinucis în timpul evenimentelor din decembrie, constrâns probabil de clanul Ceauşescu, era tristeţe mare la programe. La ştiri au apărut figuri noi şi au încercat o revigorare a jurnalelor, lucru pe care nu l-au reuşit însă niciodată, deoarece au preferat să păstreze în poziţii cheie epave comuniste, care habar n-aveau să-şi facă meseria. În plus preferau aceleaşi subiecte, într-o ordine enervantă, care nu făcea decât să plictisească: Parlament, guvern, partide, primărie şi ce-o mai fi.

La alte departeamente tot felul de redactori interzişi

pe vremea lui Ceaşcă au început să răsară şi să-şi facă emisiuni, care mai de care. Remarcabilă a fost însă cea a doamneai Lucia Hossu Longin, „Memorialul durerii”, o emisiune despre lagărele şi suferinţele datorate erei comuniste. Despre asta n-am avut ce să zic, însă despre celelalte scriam câte 10 pagini zilnic. Când a ajuns în TVR, Codruţa mi-a spus că o grămadă de angajaţi ai instituţiei cu pricina ne ascultau „Cronica TV”. Şi ne înjurau, bineînţeles. Dar cui îi păsa?! Nu ştiam pe atunci că aceste critici pot duce la o ură puternică, pot strica sufletul omului şi-i pot otrăvi mintea şi comportamentul într-un hal cât se poate de josnic… iar pe vremea aceea eram suficient de naivă să nu cred că oamenii răniţi în orgoliu sunt mai bestii decât o haită de lupi flămânzi.

În afară de TVR mai era şi SOŢI, primul post TV particular de după Revoluţie. Acolo am cunoscut-o prin 1991 cred, pe Andreea Esca, prin amicul meu, Sorin Păsărin. Sorin (cameraman) venise să facă un reportaj despre Unillub, pe care am ajuns să-l prezint eu până la urmă (de fapt mă prosteam pur şi simplu, prezentând redacţiile şi cabina de emisie, plus colegii aflaţi la ora filmării în radio).

Într-o zi i-am spus că vreau să văd şi eu cum arată SOŢI şi a acceptat să-mi prezinte postul.

Încă de pe atunci îmi plăcea foarte tare Andreea Esca şi consideram că va face carieră în televiziune. Chiar speram că va apărea şi la noi o televiziune ca lumea, care s-o ia în echipă. Andreea era o fată foarte drăguţă şi modestă. Pe vremea aceea purta părul lung iar faţa îi era deosebit de surâzătoare. Era în studio, se pregătea să prezinte ştirile. După ce am făcut cunoştinţă eu m-am îndeletnicit însă imediat cu studierea măsuţei la care stăteau ştiriştii.

42 – Esca şi alţii

Când mă uităm la ştiri o remarcam mereu şi mă tot întrebam cum încap redactorii în spatele ei, că să nu mai

spun că nu înţelegeam nici în ruptul capului la ce folosesc florile alea pe care se chinuiau săracii să le tot înghesuie pe măsuţă.

Studioul era pe atunci o cămăruţă mai mare, cu nişte perdele care serveau drept fundal, o masă, două scaune şi o canapea. Intra cred că cine voia, nu era mare şmecherie.

Aparatura era super sărăcuţă, ca să nu spun jalnică. Studioul la fel. De aceea nu pot spune că m-a impresionat foarte tare vizita la SOŢI. Mi-a rămas însă impregnat în memorie faptul că am cunoscut-o pe Andreea. Fata asta este, după părerea mea una dintre FOARTE PUŢINELE vedete de televiziune din România. Rar se va mai naşte o Andreea Esca, chiar şi la CNN. Pe lângă Andreea aş vrea să-l mai amintesc şi pe Florin Călinescu, de asemenea carismatic. Oamenii aceştia s-au născut cu multă multă carismă şi vor supravieţui prin ea multă vreme. Cu greu va putea să-i ia vreun puşti sau vreo puştoaică răsăriţi din nu ştiu ce colţ de ţară, cu puţina şansă şi un gram de talent.

Spuneam la începutul acestei cărţi că multă lume se visează în spatele unui microfon sau al unei camere de luat vederi. Cred că orice contabilă între două balanţe de lună stă şi se gândeşte cum ar fi… greşeala pe care o face însă publicul este să creadă că meseria asta ar fi foarte grea. Nu e, nici pe departe. Ba chiar pot să spun că atunci când nu te pricepi să faci nimic, dar ai papagal şi voce sau imagine, fă-te redactor radio sau tv. Dacă atârni printr-un studio câteva săptămâni te obişnuieşti repede cu termenii (oricum nu foarte mulţi), „materia” o ştii deja, de pe sticlă sau de la radio, aşa că poţi lua foarte uşor examenul, mai ales dacă ai şi şansă. Apoi înveţi din mers şi orice informaţie nouă va fi hrană, nu chin. Nici să nu vă gândiţi că un om de ştiinţă sau chiar şi unul care se ocupă cu marketingul la o companie mare este inferior unui om de presă. Ba pot spune că oamenii din presă ar avea multe de învăţat ca să priceapă ce ştiu cei despre care vorbeam mai sus. Uite de-aia nu înţeleg eu copiii care învaţă pe brânci să-şi facă o facultate şi când li se oferă şansa de a sta în faţa unui microfon lasă baltă tot (şi eu am făcut la fel,

hehe).

Pe de altă parte nu-i înţeleg nici pe cei care urmează jurnalistica. Ce să înveţi la jurnalistică? Istoria presei?! Nu iei premiul Pulizer cu ea şi nici ratingul nu-ţi creşte. Asta în cazul în care măcar te-ar angaja cineva în baza acestui criteriu. Să luăm numai presa scrisă, din care cred că fac parte 70% absolvenţi de Politehnică. În fine, concluzia e simplă: dacă nu te pricepi la nimic, fă-te prezentator la radio sau la tv! Şi ţine-te cu dinţii de meseria asta, că o să constaţi mai târziu că tot nu te pricepi la nimic, dar eşti şomer şi nu te-angajează nimeni într-un alt domeniu. V-am spus c-am fost la Uniplus? Da… zilele trecute. Primul om peste care-am dat a fost Marina, evident! Fuma, cu Andi (nu Moisescu, ci o fată, redactor la radio), pe hol. Am avut marea surpriză să constat că nimic nu s-a schimbat şi în niciun caz oamenii. Parcă nu s-ar fi mişcat nici măcar un metru. Parcă ar fi stat acolo nemişcaţi atâţia ani (7 la număr) şi m-ar fi aşteptat. Erau ACEEAŞI. Aceeaşi faţă, acelaşi gen de îmbrăcăminte, aceeaşi ochi. Doar că Marina nu mai citea. În rest era aşa cum am lăsat-o. Stăteam în birou cu Klinger şi bârfeam despre vremurile de altă dată, când a intrat să-i mai explice cum trebuie făcut ceva. Mi-am amintit, asta-mi plăcea la Marina: îi spunea mereu lui Klinger cum şi ce trebuie să facă. Şi avea mereu idei. Atitudinea ei cred că a fost mereu influenţată de doi factori: unu, că era şi acţionar al postului şi doi că Dani Klinger oricum era mereu nehotărât. Dacă nu-i plăcea, până la urma tot i-o tăia. Dar în general o lăsa în pace.

Hai să vă spun de Andi (Mihăilescu). Fata asta a apărut acum mulţi ani în radio, la emisiunea Ligiei Marin cred şi nu ştiu cum a reuşit să rămână şi să fie angajată. Apoi iar nu ştiu ce-a făcut şi n-a mai apărut până când şi-a terminat şcoala şi din nefericire n-a reuşit să-şi găsească un job. După cum mi-a spus chiar ea a apelat la Klinger, care a primit-o cu drag. Povestea asta mi-a amintit de o dup-amiază în radio, în biroul lui Klinger. Dani îi explică lui Andi o lecţie la fizică cred şi ţin minte că se supăra grozav când draga de ea nu pricepea. O punea să repete ce i-a

explicat şi Andi – bâtă! Cu spiritul lui didactic, Dani se chinuia din nou s-o ia de la capăt, de fiecare dată mai pedagogic.

Până la urmă cred c-a reuşit să-i facă singur temele sau măcar să-i demonstreze că nu ştie nimic. Biată Andi… nu spuneam eu mai înainte că dacă nu te pricepi la nimic ajungi redactor în radio sau la tv? Îmi venea să-i spun fetei: „vezi dacă n-ai fost atentă când ţi-a explicat Klinger la fizică? Uite unde ai ajuns!”, hehehe. Acum însă Andi este contabil la Prima, o duce bine, e mulţumită, are chiar şi propriul ei studio. Am discutat cu Dani despre ce s-a întâmplat la începutul istoriei tumultuoase ale radioului şi m-a mirat c-a fost de acord cu mine când i-am spus că noi n-am avut dreptate de nicio culoare cu francezii şi că în alte condiţii nu s-ar fi întâmplat ceea ce au permis francezii să se întâmple (de exemplu dacă nu eram în România acelor vremuri). Dar aşa a fost să fie, noi ne-am ales cu acţiuni într-un post de radio, pe care mulţi le-am vândut mai devreme sau mai târziu. Cei care au rămas până în august 2002 le-au vândut cu bani mai mulţi decât ceilalţi, însă în final toată lumea e fericită.

Da, chiar, radioul se vinde! Am aflat asta tocmai când mi se făcuse şi mie dor să mă întorc la el. Acţionarii rămaşi se pare că s-au plictisit în mare hal de jucăria lor. Ma întreb însă ce-or să se facă acum că şi-au terminat şcoala şi au devenit oameni mari. Lui Klinger i-ar sta bine profesor. Da Marina nu ştiu ce se va alege, dar i-o recomand lui Dani, ca asistentă. Au mai rămas dintre acţionari Cristi Singer, Costel Ionescu, Bogdan Calu, cred şi… şi încă vreo 2 – 3 probabil. Cam aşa se va încheia, după 12 ani de existenţă istoria primului post de radio independent din România. Cei care-l vor prelua sper să aibă inspiraţia să-i schimbe numele. Oricum, vor scrie o altă istorie, a altui post. Păcat că nu am putut eu să-l cumpăr, căci erau doar două lucruri pe care mi le doream pe lume: postul ASTA de radio şi maşina AIA, o Alfa Romeo 33, vai de mama ei (ca şi radioul de altfel, hehe). Aşa mi se întâmplă mie: mă îndrăgostesc de vechituri pentru că mi

se potrivesc. Apoi nu-mi mai pasă cât sunt de vechi şi ramolite, eu pe acelea le vreau. Bine că n-am avut bani! A treia aniversare a radioului a avut loc în faţa Casei Poporului. Cu scena împrumutată de la Dan Chişu am organizat practic un fel de discotecă cu scenă, în aer liber. Am pus muzică şi am prezentat fiecare câteva piese, apoi Bobby i-a înjurat şi le-a plăcut. Invitaţii noştri, printre care şi Nicu Covaci au fost şi ei tare încântaţi. Era o grămadă de lume acolo, puteam să desfiinţăm Parlamentul dacă voiam, hehehe.

Un an mai târziu aveam să aniversăm în acelaşi loc, dar cu trupe de data aceasta. Sarmalele Reci parcă, Cargo şi cine-o mai fi fost. În 1995, anul în care am plecăt mulţi din radio aniversarea n-a mai avut loc, iar în 1996 s-a sărbătorit pentru ultima dată, la 26 ianuarie însă. S-a organizat un spectacol „Premiile muzicale Uniplus”, care, zice Klinger „a fost cel mai bine organizat spectacol la ora aceea, din punct de vedere tehnic”. Păcat că n-a ştiut prea multă lume de el…

43 – De ce se extaziază femeile când gătesc bărbaţii

Şi uite de ce sunt feministă, acum să privim puţin critic: bărbatul aduce bani (cică!) şi este stâlpul familiei, el rezolvă tot (repară prin casă, repară maşina etc), iar femeia trebuie să stea la cratiţăă şi să aibă grijă de copii. Bun… aiurea, ce-i bun?! În timp ce bărbaţii află mereu ceva nou, învaţă, trăiesc, femeia trebuie să vadă în faţă doar duşumeaua, cratiţa şi boarfele murdare. În scurt timp ajunge o îndobitocită fără nicio perspectivă. În timp ce bărbaţii îşi mai permit luxul de a se juca, femeile trăiesc o viaţă anostă. Eu doar atâta sper; că femeile să devină şi ele un homo ludens, o fiinţă care se joacă. Avem şi noi dreptul, nu? Dacă aş intra acum în banalităţi, să vă spun că şi femeile câştigă, că şi ele se descurcă etc ar fi de-a dreptul plictisitor şi nu asta-i ideea. Ideea este că şi femeile

trebuie să se joace! Şi cum te joci cel mai bine? La serviciu, în maşină, la cumpărături, la film, teatru, pe computer, etc.

Mulţi dau stupidul exemplu cu bărbaţii celebri. Câţi bărbaţi celebri şi câte femei celebre au fost. Iar aici cred că un sociolog şi un istoric ar putea explica foarte bine de ce n-au fost atâtea femei celebre. Păi cum să devii celebră dacă societatea te ţine la cratiţă?! Când, cum, unde? Sper din tot sufletul să ne luăm revanşa în secolele următoare.

Şi pentru că tot am adus vorba de cratiţă, mai sunt unii care zic că bărbaţii sunt cei mai buni bucătari. Aiurea! Ce înseamnă bun? Păi dacă-l obligai pe Shakespeare să scrie în fiecare zi, mai ieşeau capodopere? Nici câinele nu latră mereu la comandă! Şi tot de bucătărie: nu mai puneţi dragi bărbaţi aceleaşi şi aceleaşi condimente, la orice fel de mâncare. Noi vă apreciem (pe când voi uitaţi şi cât de bine vă gătesc mamele, în infatuarea voastră!), dar totuşi. Da, heh, dar totuşi: ce naiba au toate femeile astea de se extaziază când un bărbat zice că ştie să gătească? Aşa ştiu ăştia să gătească cum ştiu io să schimb roata la maşină! Pe bune, o schimb, dar nu pretind că sunt campioană. Şi atenţie, mărarul merge bine la varză, nu şi la fasole! Haha.

Hai să vă mai spun ceva: mă dau în vânt după cuplurile de gay. Ba pot merge până acolo încât să afirm că femeile ar trebui să se căsătorească numai între ele, iar bărbaţii-treaba lor. Şi vorbesc de căsnicie acum, nu de sex. Să vă spun de ce: pentru că bărbaţii cu femeile pur şi simplu nu se înţeleg. Specii diferite, precum spuneam, haha... Femeile se înţeleg mult mai bine între ele (cât timp nu apare un bărbat), sunt mult mai sensibile şi chiar ŞTIU despre ce e vorba în propoziţie. Bărbaţii într-un cuplu se cred de fapt singuri. Şi da, au mereu au nostalgia copilăriei. By the way, dacă v-aţi săturat de neveste şi începeţi să visaţi multe gagici în cuşti de discotecă, care dansează din buric, poate c-ar fi mai bine că înainte să vă deplângeţi viaţa de rahat la care v + aţi înhămat, să analizaţi dacă nu cumva vă e dor de copilărie. Tuturor ne e dor de copilărie la un moment dat, pentru că tuturor ne

place să ne jucăm, indiferent dacă suntem femeie sau bărbat. Şi cred că nu e rău să copilărim puţin, decât să luăm viaţa în tragic şi să nu ne mai suportăm. Cred că atât femeile, cât şi bărbaţii ar trebui să se joace, chiar dacă ajung de râsul copiilor lor! Poate să pară un clişeu ăsta cu copilăria, dacă nu înţelegi exact. Nu mă refer aici la un joc oligofren cu păpuşile, când ai 40 de ani, ci mă refer la un mod de viaţă, la o schimbare de mentalitate. Sau la jocurile pe calculator!!!

Hahaha. Aţi observat ce puţine femei se joacă la calculator, cel puţin în România? Ele au alte griji, vin acasă, trebuie să facă papa, să calce, să spele. Când toate femeile din România vor veni acasă şi se vor juca la calculator înseamnă că feminismul a învins! Oare să scriu aici că totul nu e decât e o ironie? Să scriu dară, că să înţeleagă tot poporul, mai puţin copiii, că să nu intre în grevă că vrem să le ocupam locul la PC!

44 – Prima reţea de radio

Gata cu subiectul ăsta, că e desuet. M-a plictisit rău. Să revin la radio. După ce l-am mazilit cu toţii pe Doru Ilie, în locul lui l-am pus pe „uzupătorul” principal, Cătălin Tohăneanu. Nu ştiam atunci că el va deveni finul lui Bobby şi că împreună vor cumpăra mai mult de jumătate din acţiunile societăţii care deţinea postul de radio.

Acum aveam S.R.L. şi toţi asociaţii din Unillub au devenit asociaţi şi în S.R.L. Eram vreo 24 parcă. La început habar n-aveam ce-o să facem cu acţiunile şi nici la dividende n-aveam pretenţii. De altfel nu s-au luat dividende niciodată cât am fost şi eu asociat, sau acţionar, sau cum i s-o mai spune! Aveam acţiuni că aşa s-a nimerit, nu că am fi conştientizat cât sunt de importante.

Curând însă aveau să se deschidă filiale în multe oraşe importante din ţară. A fost prima dată cea de la Suceava, apoi cea de la Constanţa, cea de la Cluj (de care m-am ocupat personal), Deva, Baia Mare, etc. Potul începea să crească. În acelaşi timp însă şi oamenii se reorientau spre radiouri care plăteau mai bine (vezi PRO

FM sau BBC) sau spre alte job-uri şi-atunci îşi vindeau acţiunile. Cei rămaşi le cumpărau şi apoi eventual anunţau în şedinţă. Conform statutului eram însă obligaţi să le scoatem la licitaţie, în interiorul societăţii, iar dacă voiam să le vindem unui străin trebuia că toţi să fie de acord. După aceea s-a renunţat la asta, nu mai aveam voie decât să le vindem între noi.

Daniel Klinger a fost primul care a început să acumuleze şi asta deja prin 1993 sau 1994. Tot pe atunci am cumpărat şi eu acţiuni, de la Andi Moisescu şi de la Cristina Nistor, fosta noastră secretară. Andi şi-a vândut acţiunea că să-şi ia maşină (abia terminase facultatea, era plin de elan, hehe şi în plus s-a şi mutat la PRO FM), iar Cristina n-avea bani şi oricum voia să plece şi ea.

Acţiunea lui Andi am cumpărat-o din banii mei (ţin minte că ne-am întâlnit undeva în oraş, să facem deal-ul) iar pe cea a Cristinei am cumpărat-o de fapt pentru Bobby, care mă tot bătea la cap că vrea să fie acţionar. Nu putea, din cauza statutului despre care am vorbit mai sus, aşa că am luat acţiunea în contul meu. Cred că i-a dat un televizor color Cristinei, sau ceva de genul ăsta, plus nişte mărunţiş. Bobby avea încă de pe atunci un plan însă eu, sinceră să fiu, habar n-am de ce cumpăram acţiuni, era o nouă modă, cred! Nu prea ştiam eu ce să fac cu ele, căci nu prea ştiam eu cum e cu banii, de fapt nu prea ştiam nici matematică! În curând aveam însă să aflu cât este de importantă…

Nebunia asta cu acţiunile a durat destul de mult timp, cam până prin 1996, când jocurile au cam fost făcute şi-atunci a urmat procesul, despre care am să vorbesc… puţin mai târziu.

Nu ştiu dacă aceste acţiuni ne-au schimbat prea mult statutul faţă de simplii angajaţi, însă ştiu că nu ne-au adus beneficii decât atunci când le-am vândut. Atunci am aflat şi care este motivul pentru le-am cumpărat, în primul rând!

Dar vorbeam de filiale. Prima a fost deschisă la Constanţa, dacă nu mă înşel şi a fost destul de fiasco, deşi s-au ocupat de ea oameni buni de-ai noştri, dar în final au lăsat-o în mâna unora mai puţin inspiraţi… A urmat

Suceava (sau invers de fapt), oraşul de baştină a lui Klinger. Aici treaba a mers destul de bine, pentru că Dani îi cunoştea pe majoritatea celor angajaţi, îi fuseseră, mulţi dintre ei colegi de şcoală sau prieteni din copilărie. Apoi a urmat Clujul, oraşul meu de baştină. Ţin minte că am fost cu Klinger la CNA, să ne dea licenţă pentru Cluj şi ne-au dat-o, după o lungă controversă în consiliu, stârnită de una dintre ediţiile „Azilului de Noapte”. Vorbisem despre fascişti şi legionari şi am difuzat câteva discursuri. Ba mai mult, Bobby susţinea că alta ar fi fost soarta României dacă nu întorceam armele împotriva fostului nostru aliat din cel de-al doilea război mondial, neamţul fascist. Tema a fost chiar asta: ce s-ar fi întâmplat cu România dacă rămâneam aliaţi?

În Consiliu Naţional al Audiovizualului au fost voci (cea mai vehementă a lui Vaeni, regizorul) care spuneau că am difuzat materiale fasciste. Acuma stau şi mă gândesc dacă OTV (postul căruia acelaşi CNA i-a suspendat licenţa de emisie) n-a fost de asemenea victima unei greşite înţelegeri.

Nu ştiu, nu m-am uitat prea mult la ştiri, dar din câte am înţeles a fost acuzat de propagandă fascistă şi legionară, etc.

În orice caz, atunci pentru Uniplus s-a ridicat Răzvan Teodorescu argumentând că o emisiune nu se poate face dacă n-o ilustrezi şi cu pasaje precum discursurile, că nu-i nimic fascist în asta. Eu pe de altă parte eram gata să explodez, dacă nu era în joc draga noastră licenţă şi mai ales că era pentru Cluj. Aşa că am tăcut mâlc şi am fost mulţumită că ne-au dat-o. La fel şi Klinger.

După asta am plecat la Cluj. Nu ştiu dacă aţi observat, că oraşul ăsta e că într-o oală, este săpat între nişte dealuri, motiv pentru care locul amplasării antenei de emisie trebuia să fie ori pe-un deal, ori pe altul. Aşa că am privit eu în zare că haiducul, hehe şi am ochit locul unde să ne amplasăm radioul şi antena de emisie. Destul de repede am semnat contractul de închiriere a spaţiului (într-un bloc, azil de nefamilişti) şi m-am pus pe strâns oameni. Şi

la cine era să apelez, dacă nu la amicii mei din copilărie? Rău a fost când am constatat că ăştia sunt ori prea poeţi, ori prea fricoşi. Acum sunt canadieni majoritatea, hehehe.

Eram singură singurică. Am închiriat casa şi m-am trezit uitându-mă pe pereţii goi. Prietenii mei artişti nu prea se pricepeau şi nu ştiau cu ce se mănâncă radioul. Am apelat la un politehnist, care a zis însă că el are un job şi nu l-ar lăsa. Şi pentru ce, pentru că să fie directorul unui post de radio?

M-am înfuriat rău pe el atunci şi l-am lăsat în plata Domnului, să fie el vânzător la magazin în continuare (asta făcea atunci şi job-ul i se părea mai sigur). Mi l-a recomandat însă pe un prieten de-al lui, şomer şi disperat după o slujbă. Am zis OK, dacă tu garantezi pentru el... Adevărul este că mereu m-am bucurat să ajut pe cineva care are nevoie şi m-a încântat ideea de a-i întinde o mână acestui om. Îl cheamă Marcel Marian. A acceptat imediat, deşi a fost şi el cam neîncrezător la început, deh, pe atunci, după mulţi ani de muncă la stat era mai greu să ai încredere într-o afacere privată. Dar avea nevastă, familie, nu putea şomeri la nesfârşit. I-am oferit job-ul de director de marketing şi director general. Ca-n povestea cu prinţul şi cerşetorul, hehhe.

Marcel şi-a adus un prieten, pe Gabi, care avea să fie tehnicul şi ulterior paznicul radioului, că renunţase să mai doarmă la căminul studenţesc, aşa că s-a mutat în radio.

După ce i-am găsit pe cei doi l-am sunat pe Klinger, să vină cu sculele, cu antena, emiţătorul şi echipamentul de studio şi de producţie. Îmi amintesc că a ajuns în Cluj într-o seară, târziu şi s-a apucat de montat, împreună cu încă doi oameni, îmi cer scuze, nu mai ştiu acum exact cine. Peatunci nu era mare scofală montarea unui post de radio, practic au terminat toată treaba într-o noapte.

După ce-am dat drumul la emisie am rămas din nou singură, să angajez personal. Am organizat concursuri de DJ şi jurnalişti, ştiu c-au venit cam 200 de concurenţi pentru fiecare departament. Stăteau pe holuri că la meeting şi se întrebau care sunt probele şi ce îi punem să

facă. Concursul (sau interviul dacă vreţi) n-a fost ceva foarte sofisticat. M-am asigurat doar că au dicţie, că ştiu ceva engleză şi ceva muzică, că sunt dezinvolţi şi... tupeişti. Wrong! Greşit lucru pentru un oraş conservator cum era Clujul. DJ-ii cei mai dezinvolţi aveau să fie huliţi. Îmi amintesc de Renate Rocca de exemplu, o puştoaică plină de viaţă şi de tupeu. Au hulit-o cel mai aprig. Istoria însă i-a contrazis. Acum câţiva ani, când am vorbit cu ea mi-a spus că lucrează pentru Mediafax. Mulţi însă dintre cei care au fost consideraţi OK atunci, acum nu mai există.

La primele şedinţe de redacţii (DJ şi jurnalişti) se înfiinţa mereu şi Marcel, până într-o zi când l-am dat efectiv afară. I-am zis să nu-şi mai facă apariţia în radio până când nu semnează un contract de publicitate, căci în curând avea să vină şi ziua de salariu. Şi-apoi, asta era treaba lui, nu grila şi personalul! Ştiu că a plecat şi s-a întors a doua zi cu un contract. Am fost fericiţi cu tonţii.

Adevărul este că a fost cel mai potrivit moment pentru deschiderea unui post de radio la Cluj. Pe de o parte pentru că era singurul post independent din oraş şi pe de altă parte pentru că era Carâtaşul în floare. Pe atunci, lumea credea în Dumnezeu, dar şi mai mult credea în Stoica, patronul acestei piramide, care avea să se prăbuşească inevitabil, problema era când. Pai când a apărut Uniplusul, care difuza programe BBC, evident! Acolo erau mereu jurnale în care întorceau pe toate feţele fenomenul. BBC-ul a prezis căderea piramidei, iar Clujul ne-a hulit. Merseseră până acolo încât credeau că noi suntem vinovaţi că s-a terminat cu „jocul de întrajutorare”, parcă aşa se numea.

În Cluj toată lumea avea bani la Caritas. Fenomenul a ţinut atât de mult pentru că unii chiar îşi scoseseră cel puţin o dată suma investită, ori opt. Iar preţurile erau pe măsură. Taximetriştii de exemplu vânau clienţi în gară, mai ales pe cei din alte oraşe, despre care ştiau că vin să-şi depună bani aici, aşa că ce conta 1.000 de lei pe km, când în Bucureşti era 200 de lei! Toată lumea îşi cumpăra case, lucruri noi, haine de blană, etc. Clujul era o comunitate

fericită, care nici nu se gândea la posibilitatea „căderii” lui Stoica. Vă închipuiţi deci ce decepţie au avut când acest lucru s-a întâmplat… îmi amintesc că lumea care auzea că sunt de la Uniplus îmi reproşa că noi vrem să-l dărâmăm pe cel care le asigura traiul, că suntem împotriva lor, „ai naibii bucureştenii ăştia, vor să ne ia pâinea de la gură”, ziceau ei. Până la urmă s-au calmat, iar Stoica a intrat la puşcărie. Însă a venit Funar, să le zăpăcească iar minţile, hehehe.

45 – De ce să-mi fac io reclama breh?

Între timp, la Bucureşti treaba cu banii nu era prea roz. Şi ştiu că am cam trăit din banii de la Cluj şi Suceava multă vreme, până când Klinger a decis că banii din filiale trebuie reinvestiţi în… filiale. Aşa că n-a mai plătit salariile, căci n-avea de unde, Bucureştiul câştiga slab de tot, culmea, deşi aici erau cele mai multe firme. Pe vremea aceea să aduci bani în radio însemna să te cam milogeşti pe la un patron sau altul. Nu existau sondaje de opinie, rating şi altele, iar patronii habar n-aveau ce-i aia publicitate şi de ce ar trebui să cheltuie vreun ban pentru ea. Îmi amintesc că am întrebat-o odată pe directoarea de la fabrica de ciorapi Adesgo, dacă nu vrea să facă publicitate la noi şi mi-a răspuns: „Pentru ce? Că eu îmi vând marfa foarte bine, n-am nevoie de publicitate!” „Şi Coca Cola îşi vinde marfa foarte bine, i-am răspuns şi totuşi îşi face reclamă”, dar cred că n-a înţeles nimic.

Altă dată am fost la patronul unui mare magazin şi până la urmă l-am convins să investească nişte bani, dar tare greu mi-a fost, parcă şi-ar fi rupt din suflet, hehe. În orice caz, de-atunci mi-am promis solemn că n-o să lucrez niciodată în vânzări, deşi toată viaţa am avut de negociat câte ceva.

Treaba cu neplata salariilor a fost momentul în care s-a rupt filmul pentru majoritatea angajaţilor şi acţionarilor din radio, însă şi despre acest lucru am să povestesc mai încolo.

La Cluj totul se pusese pe picioare în doar câteva luni. De câte ori mergeam în vizită mai găseam câte un aparat nou în studio şi la producţie. Eram tare mândră şi la fel de mândri erau şi clujenii mei. Ba eu chiar mi-am adus şi o sumedenie de colegi, să vadă minunea! Curând au început chefurile şi balamucul de „ce frumoasă-i viaţa în radio” şi pe acolo, dar în general a fost OK.

Oamenii s-au pus pe treabă şi pe studiu, au început să ia jurnalistica în serios. Ba chiar unii şi-au schimbat şi viaţa. Prietena mea, Fulga Dumitrescu de exemplu a fost atât de încântată de ideea asta cu mass media că s-a mutat la Bucureşti, să fie... în inima problemei! Nu ştiu de ce însă, n-a lucrat la Uniplus, ci la 2M Plus, postul nou deschis al Tele7 abc (al cărui acţionar principal era pe vremea aceea Marcel Avram), la care lucra şi Teo Trandafir. Acum postul se numeşte Activ FM, dacă nu mă înşel.

Ce nebunie a fost şi cu radioul ăsta. Au investit o grămadă de bani în aparatură şi în mobila fancy şi au angajat pe cele mai bune salarii tot felul de oameni, vedete şi necunoscuţi. La început radioul acesta s-a vrut mai ceva decât PRO FM-ul sau cel puţin la fel de elitist, însă atunci când n-au mai fost bani s-a ales praful. În schimb a creat vedete, vezi Teo şi Mircea Badea. Cine bănuia unde vor ajunge?

Cred că românul s-a născut ziarist...

46 – Metalica şi Dumnezeu, pe aceeaşi frecvenţă!

În luna octombrie a anului 1993, Daniel Klinger declara ziarului „Mesagerul transilvan” că: „Se poate face un post de radio comercial” şi argumenta că un post de radio poate să supravieţuiască, de exemplu noi, Uniplusul, care n-avem nicio societate comercială în spate să ne susţină financiar prin alte activităţi, am adunat bani şi i-am reinvestit. „A mers bine Bucureştiul, am deschis apoi un post la Suceava şi pe rând la Constanţa şi Cluj”, mai

declara el. „Bineînţeles că nu avem o dotare tehnică foarte profesională, dar pe măsură ce activitatea continua, profitul exista şi trebuie reinvestit. Deci răspunsul meu este clar că se poate face un post de radio comercial care să se poată susţine numai prin activitatea sa. Acum particularizăm, pentru Cluj pentru că atunci când i-am dat drumul (28 august, 1993) dacă nu începea în primele două săptămâni să vină publicitatea, nu era prea bine.

În momentul de faţă sunt încheiate contracte de publicitate cu o serie de firme, ceea ce înseamnă că se plătesc salariile, se plăteşte chiria şi alte cheltuieli şi probabil va fi şi un profit care, aşa cum facem la toate posturile, va fi reinvestit pentru a îmbunătăţi calitatea tehnică a postului de radio”.

În realitate salariile nu s-au prea plătit la timp, ba în Bucureşti nu s-au plătit vreo 3 luni la rând prin anul 1994. Klinger reinvestea mereu, salariaţii nu-şi primeau salariile, iar asociaţii nici nu mai sperau să-şi ia vreodată în viaţa lor dividende! În fond, Uniplusul n-a făcut altceva decât că, prin filiale şi licenţe, prin aparatură de studio şi prestigiu, să-şi crească valoarea în timp. Aşa se face că acum, când se vinde radioul, fiecare asociat dintre cei rămaşi ar fi putut să iasă la pensie cu banii pe care ar fi trebuit să-i ia, teoretic. N-a fost chiar aşa, din cauza încurcăturilor financiare… În orice caz îi felicit pentru răbdare.

Dar iată ce scria „Tribuna Ardealului” despre un alt eveniment important din viaţa Uniplusu Cluj:

„Duminică, 10 octombrie, la Hotel Continental, marcante personalităţi ale Clujului, ziarişti şi reprezentanţi ai radioului şi televiziunii au participat la recepţia de inaugurare a unui important eveniment. Postul clujean Radio Uniplus (organizatorul recepţiei) va transmite zilnic, începând cu această săptămână, emisiunile de actualităţi BBC… zilnic, pe frecvenţa de emisie de 88.30 MHZ, cu muzică, ştiri, emisiuni de actualitate şi culturale şi mai ales, celebrele buletine de ştiri BBC, radio Uniplus vă aşteaptă.

Programul de transmisie al emisiunilor BBC: 6.00 –

6.30, 11.00, 14.30, 18.00, 19.00 şi 21.00 – 21.30, în fiecare zi". Semnează unul, „D.J".

Acuma nu ştiu de ce trăiesc eu cu impresia că noi românii trebuie c-am avut mai multă experienţă în presa scrisă decât în radiourile independente. Cert este că mă doare capul când citesc astfel de articole fără cap şi fără coadă, că să nu mai zic că nici conţinut n-au… şi nu ştiu de ce de la presa scrisă am avut pretenţii. Scriitori tot mai erau şi pe vremea lui Ceaşcă… şi profesori de limba română. Ar fi trebuit să-i angajeze redactori la ziar şi astfel n-ar mai fi apărut asemenea

„Capodopere". În radio era însă altfel. Acolo greşelile erau permise, căci niciun profesor universitar n-ar fi putut să nu se încurce vorbind live la un microfon. Dar revenind la presa scrisă, mă uit prin tot felul de ziare şi îmi dau seama că ziarişti mai tineri, foarte mulţi (prea mulţi!) nu ştiu să scrie.

Bine, bine, dar unde-i redactorul şef atunci, să-i corecteze? Cred că-i la bere! Să nu vă supăraţi pe mine, că n-am oricum de gând să pornesc un război cu presa, dar ăsta-i adevărul. Fraţilor, care le mai aveţi cu scrisul, chiar dacă editaţi un ziar de scandal, mai băgaţi ochii prin el, că prea scriu copiii ăştia fără subiect şi predicat. Încercaţi să faceţi scandal, n-am nimic de zis, se vinde, dar faceţi măcar un scandal bine scris!

Iată însă ce mai scria presa clujeană despre Uniplus Cluj. „Mesagerul Transilvan", de vineri, 17 septembrie, 1993:

„Sâmbătă, 11 septembrie au avut loc noi angajări la Uniplus radio, post recent înfiinţat în oraşul Cluj-Napoca! Cu acest prilej am stat de vorbă cu domnul Marcel Marian, directorul filialei din Cluj-Napoca al acestui post de radio, care ne-a furnizat un mare număr de date despre activitatea instituţiei pe care o conduce.

La această oră exista 10 redactori muzicali, 7 redactori jurnalişti, un birou comercial (care se ocupă de serviciile de reclamă, singurul venit care asigură supravieţuirea acestui post de radio!), precum şi un mare

număr de colaboratori. Alături de muzica de o excelentă calitate cu care postul de radio ne încântă 18 ore din 24, Uniplus are un contract de colaborare cu BBC în cadrul căruia partea română se obligă să preia ştirile postului englez, zilnic între orele (...). de asemenea, jurnaliştii postului de radio au în fiecare dimineaţă la ora 8.00 un grupaj de ştiri proprii (...), luni o emisiune economică, miercuri o emisiune culturală, marţi un cabinet juridic, joi o emisiune şi un cenaclu SF, iar în weekend – mult sport, curiozităţi şi umor".

Uitasem să menţionez că la început în Cluj emiteam pe aceeaşi frecvenţă cu radio Vocea Speranţei, un post evanghelic care musai să aibă frecvenţă! Uite de-aia nu ştiu eu ce-i în capul CNA-ului ăstuia. Păi cum să-i pui pe aceeaşi frecvenţă pe Metalica şi pe Dumnezeu?! În fine, până la urmă cel mai deştept a cedat şi noi am emis 24 din 24, dar după multe luni, dacă nu chiar după un an.

47 – Domnul Topescu

Cam asta a fost şi cu filiala noastră de la Cluj, care sper să trăiască fericită până la adânci bătrâneţi! Să revenim la mine, că s-a explic totuşi ce a contribuit la aducerea mea la disperare, căci toţi cei care au citit prima parte a acestei cărţi m-au întrebat ce e cu pesimismul din primele pagini. Ei bine, pe lângă neplata salariilor au fost şi tot felul de şicane. Klinger era maestru la asta! Când m-am întors de la Cluj aveam să constat că părerea domnului director mai sus menţionat era că eu am stat bine mersi la mama, în vacanţă, nu că am ridicat una dintre cele mai profitabile filiale ale Uniplusului.

N-o să uit niciodată când mi-a spus că diurna mea trebuie să fie cam la jumătate... În plus, în curând aveau să nu se mai prea dea salariile, iar eu şi Codruţa Florescu (actuală Marinescu), care aveam familii, nu ne ţinea mămica că pe studenţi, devenisem „sindicaliste", pentru că noi, culmea tupeului! ceream bani pe muncă. Klinger în schimb era băiat de bani gata, îi trimitea tata din

Germania, iar mama din Bucureşti plătea întreţinerea şi alte cheltuieli ale băiatului. N-avea cum să înţeleagă deci de ce vrem noi bani. E-adevărat, el îşi plătea un salariu de nimic, atât cât îi trebuia lui să-şi ia un suc, căci era antialcoolic şi nefumător (ceea ce este şi în prezent, bravo lui). Dar ce te faci cu alcoolicii?! Ce te faci cu fumătorii de două pachete pe zi?! Păi le dai un suc şi-un sandviş? Ce te faci cu cei pentru care salariul contează?

Culmea era însă că mulţi membri ai societăţii Uni Club S.R.L. erau studenţi sau neinteresaţi de problema financiară, căci aveau alte surse de venit, cum ar fi o discotecă sau un job „serios”. Alţii ori erau prea fascinaţi de Klinger (un om extrem de carismatic), ori prea naivi, ori voiau gloria eternă. Numai bani, nu! Aşa că am rămas noi două, eu şi Codruţa, acompaniate de câteva proteste timide de nemulţumire, să ne ciondănim prin şedinţe (şi era o modă a şedinţelor atunci, nu glumă!). Ascultătorii însă habar n-aveau de problemele ăstea, căci eram clovni pe post şi oi negre în radio.

Diferenţa dintre mine şi Codruţa era că în timp ce ea îşi căuta un job şi în altă parte, îşi făcea relaţii şi imagine eu m-am orientat mai mult tot înspre radio, încercând să inovez mereu. Astfel au apărut primele emisiuni unplugged cu trupe precum Timpuri Noi şi Sarmalele Reci, ultima fiind o formaţie pe care abia o descoperisem prin 1994 şi eram tare încântată de ea.

Sinceră să fiu, nici nu cred c-am dat vreodată prea mare importanţă bârfelor, aşa eram de absorbită de ce se poate construi pe un post de radio. Talkshow-ul „Azilul de Noapte” mergea bine, ţin minte că într-o zi m-a sunat domnul Cristian Ţopescu şi mi-a spus că doreşte să ne ia un interviu, mie şi lui Bobby. Postul nu emitea atunci, căci avusesem probleme cu emiţătorul. Ne mutasem în strada Latină, la doi paşi de Hotel Modern şi lăsasem emiţătorul şi antena de emisie la etajul 12. Ne-au furat echipamentul sau nu mai ştiu exact ce s-a întâmplat, dar, oricum, nu emiteam, aşa că reportajul domnului Ţopescu ne-a prins în pauză. Am intrat în studio şi am mimat că emitem, pe

Bobby l-a pus la mixer să dea din butoane în gol, iar eu stăteam lângă el, apoi ne-a luat un interviu şi ştiu că am fost cel mai timid om de pe planetă! Bobby venise cu un fular roşu, parcă era Moş Crăciun şi îi spusesem dinainte ce să nU zică. S-a conformat iar interviul s-a difuzat în emisiunea „Turnul Babel” de la TVR. Mare succes! Ne-a văzut o grămadă de lume şi ne-a felicitat. Am înregistrat şi noi emisiunea, că să ne mândrim pentru eternitate, doar ne luase Cristian Ţopescu interviu!

Doamne, ce n-aş da să am eu modestia acestui om, deşi uneori parcă te înjură cu atâta bun simţ. Ţin minte că i-am spus că eu ar fi trebuit să-i iau prima dată un interviu, nu dânsul, deoarece este mai vechi decât mine în branşă şi este o adevărată personalitate! Dar nu, dânsul mi-a tăiat elanul foarte scurt (şi zău că m-am simţit aiurea de tot), spunându-mi ceva de genul „hai lasă, nu e cazul să mă lauzi”. Şi chiar n-am avut intenţia. Cum poţi să lauzi cea mai bună voce şi cel mai bun jurnalist pe care îl are România? Cum poţi să-l „lauzi” pe omul care a fost cu sufletul alături de noi în transmisiunile de la Montreal şi nu numai? Cum poţi să „lauzi” un om care a suferit în vremea regimului comunist, doar pentru că şi-a făcut meseria de român şi om de televiziune? Nu, domnilor şi doamnelor, lauda este pentru şcolari, nu pentru un astfel de om. Unui astfel de om merită să-i faci statuie şi să înveţi de la el să scrii şi să vorbeşti, să transmiţi ce simţi şi ce gândeşti! Şi în ziua de azi îmi pare rău că orice laudă la adresa dânsului sună ca un pupincurism ieftin, atunci când domnia sa se află de faţă. Pentru că nu vrea nici în ruptul capului să priceapă că lumea chiar îl apreciază şi chiar îşi spune părerea sinceră! Nu, dânsul zice că nu merită, sau ce-o fi în capul lui? Să-l

„Trezească’ cineva la realitate pe domnul Ţopescu! A fost, este şi va rămâne cel mai bun jurnalist român al tuturor timpurilor.

Dar gata cu lauda, că iată, mă entuziasmez şi eu că şi fiica dânsului, Cristina Ţopescu, care era să-şi dea sufletul pentru cauza sinistraţilor! Doamne, nu ştiu cum de n-o

pufneşte plânsul, că parcă ar fi chiar sfârşitul lumii (as we know it), când prezintă ea vreun eveniment mai nefericit. Eu una plâng în faţa televizorului, ca mama la telenovele. Nu că n-ar fi un foarte bun jurnalist Cristina, ci pentru că uneori parcă pune prea mult suflet...

48 – Mutatul în str. Latina

În fine, să revenim la oile noastre. Unde-am rămas?

La mutarea în Latină. Klinger a zis că nu mai e de stat în Hotel Modern, că trebuiau să pună la punct şi etajul la care aveam noi studioul aşa că într-o seară ne-am luat calabalâcul, adică tot în afară de sculele de emisie şi ne-am mutat. Ţin minte că eu şi Bobby aveam „Azilul" în noaptea aia. Era iarnă şi-am urcat până la etajul 12, ţinându-ne de câte-o lanternă şi ferindu-ne ca nu cumva să cădem în gol, printre scări, aşa era de pustiu totul. În studio ne aştepta un mixer pus pe jos şi-o lampă, o veioză. Ne-am aşezat pe nişte perne luate din canapelele hotelului, ne-am scos sandvişurile, Bobby, Pepsi lightul lui tradiţional (căci suferea de diabet) şi ţigările. El fuma mereu Dunhill, mult Dunhill. Io – de-ale noastre.

Da' à-propos de ţigări: v-am zis de „mama Tamba"? Ei bine, femeia asta e o jurnalistă foarte sensibilă şi apreciată, dar foarte foarte mică de înălţime, aproape pitică. Şi unde erau conferinţe de presă, hop şi ea. Iar Bobină, tot văzând-o a poreclit-o „mama Tamba", nu ştiu nici acum de ce şi nici să-l întreb nu mai pot... Ţin minte însă că rostea porecla asta cu mare plăcere şi patos. „Uite-o şi pe mama Tamba!!!" îmi spunea. „A venit MAMA TAMBA!!!". Iar mama Tamba fuma mereu. Pe oriunde o vedeai era numai cu ţigară-n gură. Fuma la Snagoave şi Carpate cât o cazarmă şi ştiu c-avea o geantă imensă pe care-o ţinea mereu pe umăr. La conferinţele de presă se fâţâia de la un ziarist la altul, să schimbe impresii. Cu dreapta fuma, pe stânga-şi ţinea imensa geantă şi tacă tacă tacă. Mie-mi plăcea de ea şi mi-ar fi drag s-o întâlnesc din nou, că era veselă, dar şi ironică şi flegmatică

atunci când i se punea. Iar când ajungea la subiectul muzică clasică (iată o cacofonie permisă!) te] nnebunea. Era atent [la gre; eli muzicale şi te ardea dac [le f [ceai cumva.

Da, haioasă mama Tamba asta. Parc-o văd şi-acum, trăgând din ţigară, hehehe.

Aşa, şi să vă povestesc cu Modernu' ăsta. Am ţinut „Azilul" în moloz şi era vai de capul nostru cum ne chinuiam să butonam. Microfoanele stăteau pe jos cumva, iar telefonul într-o sârmă vai mama ei. Dar nouă ne-a plăcut, deşi ne-am plâns toată noaptea că-i frig (nu mai aveam încălzire şi stăteam cu pufoaicele pe noi). Ascultătorii chiar te compătimeau pe vremea aia, nu ca acum, hehehe.

Nici nu mai ştiu despre ce-am vorbit, dar noaptea aia mi-a rămas în memorie, chiar dacă sunt cel mai uituc om de pe pământ. Cred. Ba ştiu despre ce-am vorbit! A povestit Bobby cum a fost el taximetrist în America şi de ce s-a întors. Au fost o mulţime de telefoane, lumea era fascinată tare de pământul făgăduinţei, deşi nici în România nu te puteai plânge din unele puncte de vedere. Se înfiinţau firme, lumea începea să prospere, impozitele nu erau foarte mari. Atunci era vremea aceea, despre care se tot vorbeşte astăzi, că „dacă aveai 2000 de dolari şi investeai primul într-o afacere, acum erai miliardar". Tot aceea însă era şi vremea când dacă chemai salvarea venea după două ore…

A doua zi după „Azil" ne-am mutat cu totul în strada Latină, într-o casă care, am descoperit mai târziu a aparţinut unei mătuşi a lui Radu Câmpeanu. Stăteam în chirie, ceea ce nu ne-a împiedicat însă să spargem pereţii, ca să facem studioul de emisie. Iar cu barosul, iar dă-i cu muşchiul! După aceasta, lui Dani i s-a pus pata că trebe să scăpăm şi de teracotele din dotare, că… nu dau bine pentru un post de radio. No problem! Le-am dărâmat şi pe alea, cu elan şi convingere patriotică. Nu ştiu însă cine-a construit casa aia cu un etaj, că a pus aşa, un fel de geam într-o spărtură ce ne despărţea de vecinul nostru de jos,

sculptorul. Iar prin geamul ăla, mare cam de 1 metru pătrat, se auzea tot, vă daţi deci seama că bârfele trebuiau şoptite. Muzica însă nu, era la maxim. Ne înjura sculptorul every night and every day, că facem gălăgie. Şi noi îl înjuram pe el, cu tupeu. Pe urmă i-am făcut inundaţie, lăsam poarta deschisă (şi aveam aceeaşi curte), câte neplăceri şi neajunsuri a mai avut săracul din pricina noastră... acum, când nu mai are radio deasupra are o firmă, hahha, asta a fost karma lui, să stea cu balamucul în casă.

În strada Latină aveam aşa: un studio de producţie, unde dormea şi-şi petrecea zilele Vali Andronescu. O toaleta mică rău de tot, la care „deşteptul" de Klinger (sic!) i-a pus cheie la un moment dat, ca să n-o mai frecventeze străinii veniţi în vizită. Mai era un holişor, din care dădea studioul de emisie, a cărui uşă a devenit de sticlă în curând. Apoi dădeai într-un hol mai mare unde şefă era Marina. De la Marina intrai în biroul comercial, unde stăteau Klinger şi Tohăneanu. Tot de la Marina (secretara a cărei principală calitate, cred eu este că nu are acea enervantă „voce de business") dădeai şi într-o cămăruţă minusculă, care avea să găzduiască centrala telefonică şi tot felul de scule. Ăsta era tot radioul. Ah, şi-am uitat să pomenesc şi curtea, pe care ne-a pus Klinger s-o măturăm, ca la muncă patriotică. Io n-am înţeles asta atunci, dar în timp am început să-i apreciez pe străinii care îşi amenajează workplace-ul, nu se gândesc că dau din banii lor pe vaze sau ghivece, doar să fie workplace-ul frumos, să le tihnească ălea opt ore. Aşa şi cu această curte, doar prin ea treceam every day, nu?

Deja nu mai aveam voie să fumăm în studio, dacă ne prindea şefu' ne dădea 10.000 de lei amendă, ceea ce era mult la vremea aia. În curând nici muzica în boxe n-o mai puteam asculta, că intram în microfonie şi deranjam şi sculptorul pe deasupra. Numa' în căşti aveam voie. Atât. Am făcut la bube în urechi de m-am săturat. Şi mă dureau urechile de la strânsoarea căştilor, de nu mai puteam. Parcă aş fi purtat din nou cordeluţă elastică! Unde mai pui

că îmi erau şi mari. În curând aveam să venim toţi cu căştiile proprii, io-mi aduceam şi microfon, că eram mai şmecheră, hehe.

49 – Alin Oprea, cel mai bun chitarist

Curând aveam să alegem şi o mascotă a radioului, tot datorită lui Bobby. I-am zis eu că ne trebuie ceva, un animăluţ, orice, căci Contactu' avea delfinaşul. A zis că da, că hai să facem un concurs, îl sponsorizează el, să dăm anunţ să deseneze ăştia cu talent ceva. Am dat anunţ pe post şi în curând ne-au asaltat mai ales copiii de la Liceul de artă „Nicolae Toniţa", cu desene. Am ales în consens un tigrişor, pentru că îţi dădea impresia că e genul care nu se lasă. Îl dai afară pe uşă şi vine înapoi, se alege cu plasturi pe nas şi tot ţine coada sus. „Aşa e Uniplusul" a zis Bobby. Iar asta a rămas pentru multă vreme emblema noastră, tigrişorul. L-am făcut afiş şi apoi calendar şi câte şi mai câte.

Artistul a fost şi el decorat într-o emisiune, nici acum nu ştiu ce i-a dat Bobby.

Mare organizator de evenimente şi Bobină ăsta, de Sărbătorile de iarnă a făcut un concurs cu cea mai fainã colindă aiurita, iar la un „Dialog Rock" la care a participat a făcut un concurs de chitară. Eu pe vremea aceea eram bună amică cu băieţii de la grupul SÂN, am şi scris despre ei în revista lui Partoş, „Pop Rock & Show". Veneau mereu pe la mine şi îi invitam în emisiuni cât de des puteam. Trupa era compusă în principal, dacă se poate spune aşa (sau suna aiurea?) din doi copii pe numele lor Bogdan Hladiuc (textier şi solist vocal) şi Alin Oprea (mare star acuma, la Talisman). Alături de ei mai erau: Lucian Cioargă la baterie şi un bass-ist mai vechi, cunoscut din grupul Semnal M, Nelu Roşca. Cântau ăştia super! Hladiuc răgea ca dementul la voce, iar Alin cânta dumnezeieşte la chitară. Muzica era un grohăit mişto, cu înfloriturisuperalambicate de chitară. Genul cool, chiar cool! Pe vremea aceea Alin mi-a declarat pentru un articol că ascultă Annihilator, Overkill şi Sacred Reich. Acum nu ştiu

zău ce mai ascultă…

Când am făcut concursul am cerut ca pe casetele trimise să nu se scrie nimic, nici nume, nici adresă. Bobby avea să premieze cu o chitară Fender cel mai bun chitarist care ne asculta. Am strâns casete vreo lună de zile şi le ascultam cu sfinţenie. Am avut o mare surpriză, când am constatat că al nostru câştigător era nimeni altul decât Alin Oprea! În sinea noastră speram să fie el, că doar ne era prieten bun, însă nu l-am recunoscut pe casetă. În orice caz, Bobby i-a dat cu mare drag Fenderu, pe care sper că-l mai are şi-n ziua de azi. Acum e supervedetă, după ce a cântat cu Sfinx Experience o perioadă. Pe urmă nu ştiu ce-a făcut, dar acum când îl văd că şi-a luat chitarist (bun de altfel!) la Talisman şi că n-a scos nici măcar un singur LP de chitară solo, mi-e un pic ciudă. Păcat de talentul lui, cum e păcat şi de talentul de chitarist a lui Paul Ciuci (Compact). De ce nu scoateţi măi fraţilor un album solo? Studiouri aveţi, nu vă costă, scule aveţi, ce vă opreşte? Ştiu că nu e comercial, dar merită ca măcar câţiva să asculte şi altceva decât „Fata din vis”! Ce? Nu vor casele de discuri? So what? O viaţă aveţi şi talentul vostru minunat! Ciuci ştiu că avea la un moment dat material de album, iar pe Eugen Mihăiescu (Krypton) n-am să-l uit niciodată cum studia el Satriani. Eram la mare odată, el tocmai se întorsese din Germania, îşi luase maşină şi o super sculă de casetofon, la care asculta toată ziua Satriani. Prin 95 el a scos însă un album, „Chitaromania”, dacă nu mă înşel, dar fără prea mare tam tam. Poate-l reeditează, cine ştie… am să revin la muyică şi la albume ceva mai încolo, când am să dedic câteva rânduri caselor de discuri şi industriei muzicale. Ciuci era cu Steva Vai, însă Alin nu ştiu cu ce era. Cu trasherii înrăiţi, după ce studiase însă vioara la şcoală.

Un alt chitarist excepţional este şi Adrian Weinberger. Cânta după Jimi Hendrix şi nu sesizai schimbarea de la CD la chitara lui din stuioul amplasat în strada Speranţei, la… subsol. Hai să vă zic de bluesmanul ăsta căruia eu îi port un mare respect. După închirierea

casei din Latină, Klinger s-a gândit că nu-i de ajuns, că trebe studio special de producţie publicitară şi de producţie de piese pentru trupe. În plus îi mai trebuia şi un locuşor pentru birourile comerciale, din ce în ce mai demanding, adică mai pretenţioase. Nah, încerc să traduc, nu vă supăraţi pe mine, ăştia de ştiţi inglish. Aşa că a închiriat o casă şi în strada Speranţei, nu departe de Latină. Au tras la cabluri într-o iarnă, agăţaţi prin pomii de pe trotuar... mare nebunie a fost şi cu asta, cred că mai are careva nişte poze cu evenimentul. În sfârşit, în strada Speranţei era un studio meseriaş, în care-şi mai făcea veacul Andronescu, mare ureche, mare caracter! Să vă povestesc pe urmă cum mi-a făcut el negativul la pian, să cânt piesa 4 Non Blondes, „What's Up".

În studioul din Speranţei găzduiam eu trupele la emisiunea „Dialog Rock", care avea de obicei loc marţi seara, pe la 9. Eu stăteam în studio în Latină şi preventam emisiunea în care cântau LIVE (ce pleonasm!), trupele din Speranţei. Când a venit Weinberger cu trupa am ştiut dinainte că trebuie să dotez studioul cu o ladă de vin (asta-i plăcea lui), ca să se ungă băieţii, altfel nu ieşea mare brânză. I-am cerut bani lui Klinger şi cineva s-a dus să cumpere vin. Aşa e când eşti şi producător şi realizator, trebuie să te ocupi şi de buna dispoziţie, de veselie şi antren, hehe. În fine, s-a făcut ora 9 seara, eu am plecat în studio, iar băieţii au rămas cu Vali şi cu Cristi Singer în Speranţei. Eu aveam să pun întrebările, iar ei răspundeau şi cântau de-acolo. Obsedată cum eram de muzici i-am făcut propunerea lui Weinberger (nume predestinat de băutor de vin, haha) să preia el la chitară o piesă a lui Hendrix. Adică să cânte CD-ul, după care să se facă trecerea în studio. Era, logic, o partitură de chitară destul de complicată, dar ştiu că Adrian W. n-a cerut decât să-i las o mică pauză, că trebuia să-şi acordeze cu un ton mai jos chitara. I-am dat pauză şi am pus CD-ul, din studio, iar după 15 – 20 secunde am tăiat calea la CD şi l-am lăsat doar pe el, din Speranţei. Nici nu s-a simţit! Hendrix sută în mie au fost Weinberger şi cu trupa! Le-am atras atenţia

apoi de o mie de ori ascultătorilor asupra acestui fapt. Eram tare entuziasmată de chestia asta, pentru că eu habar n-aveam să citesc o partitură şi mi se părea minunea secolului să cânte cineva după ureche atât de bine! Cât despre vin vreau să vă spun că n-a ajuns aşa cum ar fi trebuit, cred c-au completat cu votcă.

50 – Trupa Iris

Asta cu băutura era o mare şmecherie. De la artist la om de rând, arta nu ieşea neunsă! În Modern ştiu că l-am avut odată invitat pe Cristi Minculescu, de la Iris. Numai el singur, fără trupă, l-am invitat să mai povestim. N-am avut bani de alcool, dar a venit el cu o sticluţă de votcă şi ne-am pus pe povestit. La început a fost discuţie serioasă, am avut şi invitaţi prin telefon, care-au vorbit, ca de obicei tare frumos de Iris. În cea de-a doua oră de emisiune însă, Cristi o luase atât de tare pe „ulei" că spunea întruna: „Vă iubesc pe toţi, fanii noştri, cei mai minunaţi fani din lume ai trupei Iris, vă iubesc! Vă iubesc pe toţi. Vă mulţumim, vă mulţumim, vă iubesc din tot sufletul". Frate, da' nu-l mai puteam opri cu iubitul ăsta de fani! Şi uite-aşa a ţinut-o tot restul emisiunii, noroc cu DJ-ul de noapte, care-a venit să întrerupă potopul de mulţumiri. Să nu credeţi însă că Minculescu era beat!

Nici vorba! A plecat acasă pe picioarele lui, ca un gentleman. Doar cu mulţumirile a avut el treabă, hehe.

Am fost alături de Iris şi la aniversarea lor de 15 ani şi-a fost bestial, s-a ţinut la Sala Polivalentă din Bucureşti spectacolul şi-am făcut tone de ştiri despre asta. Aveam un adevărat fix cu bootleg-urile pe atunci şi ştiu că înregistram tot ce prindeam în concert aşa că am difuzat o grămadă de concerte în stilul ăsta. Se auzea ca naiba, dar cine putea să-mi scoată fixaţia din cap? Mă fascinase faptul că Newsteed de la Metalica cumpărase toate bootlegurile formaţiei, făcea colecţie, aşa c-am zis c-o fi ceva cu chestia asta. Aţi observat c-acuma nu se mai fac bootlegs? De ce oare?

Reîntorcându-mă la Iris nu pot să spun decât că toţi sunt nişte băieţi minunaţi, da, da, inclusiv omu' care crede că Burebista a fost nevasta lui Decebal, hahaha. Am fost şi la concertul lor de 20 de ani, tot de la Polivalentă. Pe atunci eu lucram în tembeliziune, la ştiri şi-am făcut un reportaj la repezeală, că trebuia să fug repede cu el, să intre pe post în aceeaşi seară, la jurnal. Anul ăsta însă, când aniversează 25 de ani nu cred că mă mai duc, deşi, nu ştiu, să vedem. Vine şi Uriah Heep. Aţi văzut clipul cu „Lady în Black"? Excelent Minculescu, dar solistul de la Uriah e departe de original...

Tot prin perioada aia au început să-mi placă şi Sarmalele Reci. Trupa zic, hehehe. Mă duceam la concertele lor ţinute prin tot felul de săli obscure şi-i chemam des la emisiune. Pe urmă am tras şi câteva piese în studioul nostru, am făcut un unplugged (primul din România!) şi o casetă live, pe care o mai am şi acuma cred. Marfă de marfă! Până şi în ziua de azi îmi place trupa asta, căci „viaţa mea, e-un şpriţ de vară...". Şi ce dacă nu mai sunt aceeaşi membri? Ei, nah!

51 – Radio Vacanta

Dacă prin anii ,90 posturile de radio difuzau orice, acum au devenit mai selective, fie din cauza formatului, fie din alte motive pe care nu vreau să le discut aici. În anii de după Revoluţie difuzam trupe româneşti pentru că erau ale noastre. Din păcate înregistrările nu erau prea calitative, mai ales cele făcute la Electrecord, casa de discuri existentă şi în vremea regimului ceuşist, singura casă de discuri din ţară. Târziu au început să se facă studiouri de înregistrări. Printre primele au fost cel al Sfinxului, apoi al firmei Migas Real Compact (la care lucra Adi Ordean), a lui Vali Sterian (Dumnezeu să-l ierte) şi încă câteva. În orice caz, niciun studio nu descoperise încă computerul, această maşinărie care avea să ne sucească tuturor minţile, definitiv şi cred că irevocabil.

Înregistrările nu erau de calitate, iar pe CD a început să se lucreze mai mult după 1996. Nici la radio n-am avut

CD-uri, ceea ce era tare rău, căci ne chinuiam să difuzăm piese de pe casete, lucru care a devenit un chin mai ales după inventarea playlist-ului, căci trebuia să cauţi şi să potriveşti melodia la fix. În perioada aceea mulţi DJ aveau chiar coşmaruri noaptea, se făcea că trebuiau să difuzeze o piesă şi nu reuşeau s-o găsească pe casetă.

De reclame nici nu mai spun. La producţie, Vali Andronescu făcea spoturile pe bandă de magnetofon, cu lipituri şi după aceea le trecea pe casetă, iar noi puneam spotul 15 de pe faţa A sau B, sau spotul 12, etc. Chin de chin! De câte ori n-au intrat alte reclame, sau n-au intrat deloc, ehehe! Şi-atunci să-i auzi pe cei de la comercial cum urlau… Mai erau şi anunţurile pentru firme, pe care le „interpreta" fiecare la microfon în stilul propriu.

Mai puneam şi discuri de vinyl, pe pick-upuri şi se-auzea ca de pe patefon, că erau zgâriate, de la atâta uzură.

De mixer ce să zic, că era vai mama lui, deşi… stereo! Ne aduseseră francezii o miniatură, de care n-am mai fost mulţumiţi şi atunci am tot schimbat mixere ruseşti, ridicam două căi deodată, să seaudă stereo. Mă rog, poate că n-am reuşit eu să explic cel mai bine, dar cam aşa se lucra şi era vai de noi, noroc că eram destul de pasionaţi ca să continuăm să muncim în asemenea condiţii… care oricum erau mai bune decât la Radio Bucureşti!

Ţin minte că am lucrat două veri la rând la Radio Vacanţa, postul „Radioului Mare", de la Mamaia. Chemau în fiecare vară DJ de la poşurile independente, pentru că s-au prins că asta era noaua direcţie, iar ei n-aveau oamenii necesari. Şi la Bucureşti şi la Mamaia emiteau cu regie, adică aveau 2 – 3 tehnicieni în studio, unul schimba banda, altul mixărea, iar altul stătea de 6, hehe. În studioul celălalt venea „compeurul" (nu vă speriaţi dacă n-aţi mai auzit termenul), sau realizatorul emisiunii dacă vreţi. Şi-atunci să vezi balet. Să-i vedeţi ce mişcări ample făceau prin studio, ca să comunice celor de la mixer să schimbe banda… sau să-i vedeţi cât trebuiau să care din fonotecă la benzi de magnetofon pentru emisiune.

Ce m-a enervat însă pe mine la acest gen de radio

este că întotdeauna, tot ei voiau să ne înveţe meserie, mai ales mixeriştii, care se credeau super profesionişti!

Dacă în prima vară am lucrat şi eu în sistemul lor, cărând muzică de la etajul 1 la etajul 2, în cel de-al doilea an ne-au pus propriul mixer (datorită lui Vali Andronescu, care fusese înaintea mea şi-a făcut scandal) în studioul de emisie (în cabina realizatorului de emisiuni). Avem o jumătate de oră sau o oră să ne facem emisiuni, în care mai intercalau ei reclame şi promo-uri. În timpul ăsta

„Mixeristii" îşi luau pauza de fumat şi criticau de zor stilul nostru de a mixa piesele. Istoria avea să-i contrazică, deşi nu s-au lăsat nici în ziua de azi de vechile năravuri, nici la radio, nici la televiziunea română. Când îi văd pe cameramani filmând solistul la un solo de chitară sau filmând un concert fără prim planuri mă gândesc că Brucan era un optimist când zicea c-o să se schimbe România în 20 de ani. N-o să se schimbe, pentru că nu se schimbă oamenii şi culmea, că cei cu totul depăşiţi dau şi lecţii de jurnalism şi de film!

Revenind la Radio Vacanţa trebuie să remarc însă şi un lucru bun pe care l-am învăţat, dar care n-avea să-mi folosească decât acolo: să tai banda de magnetofon şi s-o lipesc. Ajunsesem să fac nişte lipituri super meseriaşe la un moment dat. Realizam mici reportaje şi promo-uri pentru emisiune şi trebuia să scot unele pasaje sau vorbe şi să introduc altele. M-a învăţat o tanti de-acolo şi m-am distrat toată vara cu jucăria asta. Acum mixajele se fac pe calculator, în doi timpi şi trei mişcări de mouse, dar pe vremea mea, haha, uite cum vorbesc şi eu precum bunica, alta era schema. Ce-mi mai plăcea mie la Radio Vacanţa era că mă ducem la plaja, pe urmă hop în studio, aşa, în costumul de baie, după care iar la plajă, pe terasă, la un suc, o atenţie, o măslină, pe urmă mai prezentam nişte muzică din studio sau mai aveam ceva invitaţi, de obicei artişti care se nimereau să fie în concediu sau să aibă concerte pe Litoral.

Şi te întâlneai cu o groază de lume pe-acolo, care mai de care. Îmi amintesc c-am fost tare încântată când a venit

Florin Piersic de exemplu şi am avut ocazia să-l cunosc… Nah, ce vreţi, ca tot omul care n-a crescut într-un mediu artistic şi care a avut şi el flebeţile lui. Uneori îmi pare rău că nu sunt destul de bătrână, ca să mă fi putut întâlni şi cu marele nostru actor, Toma Caragiu. Îmi spuseseră

„Mixeriştii" că era un om de o mare politeţe şi de un extraordinar bun simţ, era cumsecade, când intra în radio saluta pe toată lumea, inclusiv pe femeia de serviciu. Azi când îi văd pe unii care se dau artişti după ce scot un album, cum trec cu nasul pe sus aşteptând să fie salutaţi când intră într-o încăpere îmi vine să le pun coji de banane pe duşumea!

Revenind la reclame şi la promouri pentru emisiuni trebuie să menţionez şi pentru cei care nu ştiu, că ele erau făcute la marea inspiraţie… dădea firma X comanda, iar agentul de vânzări sau directorul comercial, mă rog, ăla de făcea contractul, se chinuia să facă un text de reclamă împreună cu cei de la firmă, care de obicei nu prea ştiau ce vor, dar un lucru era sigur: adresa şi numărul de telefon trebuiau menţionate. Nu erau filme mari pe atunci, firme care voiau să-şi facă brand-ul cunoscut şi atunci făceam reclamă pentru boutique-uri şi magazinase. Şi dă-i cu strada, dă-i cu numărul de telefon, ca la ziar. După ce textul era stabilit ajungea la Vali Andronescu, care găsea nişte

„Instrumentală", iar un DJ citea textul, peste. La sfârşit intra un efect şi gata reclama. Nici vorbă să se plătească vreun drept de autor pentru instrumentală!

Cu emisiunile era la fel. Voiai să-ţi faci o emisiune, îi dădeai titlu şi făceai un text (precum celebrul

„Singer şi Klinger într-un show de neuitat: răspunsuri la scrisori, miercuri de la 3") şi puneai apoi muzica pe fundal. Spotul ţi-l difuzau colegii când îşi mai aminteau sau dacă se întâmpla să găsească caseta cu promo-ul, sau dacă se plictiseau, ori când le plăcea emisiunea sau moaca ta.

Pentru reclame, târziu au intrat agenţiile de publicitate pe fir, după 1997 – 98. Până atunci, cei care aveau să-şi facă astfel de agenţii nu erau decât simpli

comercianţi: închiriau spaţiu la un radio sau o televiziune şi îl revindeau firmelor. De-aia nu exista producţie publicitară adevărată. Câteva încercări timide însă tot au mai fost, vă amintiţi de spotul cu: „V-am prins, vrăjitoarelor!”, reclama la calculatoarele Felix, parcă?

Acum s-a rezolvat, au apărut directorul artistic şi regizorul şi copywriteri care mai de care mai isteţi. Se lucrează la imagine, nu glumă. Atunci însă imaginea era doar o chestiune de orgoliu, hehe.

Oare de ce toată lumea vrea să-şi facă imagine în ziua de azi? Artist sau nu, cheltuie o grămadă de bani pe cosmetice extravagante, pe ţoale fancy şi pe maşini. Iar mulţi mint de îngheaţă apele, numai din dorinţa de a epata sau de a părea altfel. Cred că astfel le va creşte box office-ul şi vor câştiga şi mai mult. În cazul muzicienilor, aceştia sunt ajutaţi şi de departamentul de promovare al caselor de discuri. PR-ii se întrec în a scoate ştiri, care mai de care şi, din proprie experienţă vă spun, de multe ori inventează iubiri pătimaşe sau mutări strategice în media. Dacă merge, merge, nu? Presa înghite pastila şi nici nu îl întrebă pe cel despre care scrie, dacă ştirea e reală su nu. În fine, artistul e încântat că se vede la ziar, iar PR-ul e mulţumit de încă o manipulare strălucită, hehehe.

52 – Gânduri naive:)

Reîntorcându-mă la muzica românească trebuie să mai adaug că în 1990 nici nu se difuza prea multă şi asta din cauză o dată că nu exista dintr-aia care era pe gustul DJ-ilor şi a doua oară pentru că noi preferam muzică de-afară, ceea ce mă gândesc că nu era rău. Muzica preferată românească era muzica rock, dar erau puţine trupe (pe care le promovam însă de câte ori aveam ocazia) iar calitatea înregistrărilor era proastă. Muzica străină suna însă într-un mare fel şi toţi o ascultam şi o promovam, mai ales genurile rock şi alternative rock. Mai erau piesele pop, mai ales slow-urile (nu bluesurile!) şi ceva muzică latino. La MTV se uitau toţi DJ-ii non stop şi cred că asta era foarte bine, deoarece ne-a format gustul muzical. Cei

mai serioşi au trecut apoi pe VH 1 şi citeau articole despre trupe, din revistele străine. Din acest punct de vedere am învăţat de la cei mai buni. Acum însă, cu atâta muzică românească nu ştiu dacă n-o să ajungem să suferim de autosuficienţă şi dacă nu cumva copiii sunt privaţi de varietate. Deşi am auzit că mai ascultă ei şi de-afară, mai ales că acum au internetul la dispoziţie.

Dar à-propos de internet, ce nebunie şi cu pirateria asta, mă refer la site-ul Napster. Din punctul meu de vedere, casele de discuri care au făcut atâta scandal ce a dus la desfiinţarea celebrului site de MP3-uri au avut mai mult de pierdut, nu de câştigat. Nu ştiu ce zic cifrele şi statisticile lor, dar eu cred că dacă lăsau copiii să facă în continuare schimb de muzici prin intermediul internetului, multe formaţii ar fi avut mai mult de câştigat şi deci şi casele de discuri. Internetul mi se pare a fi un excelent mijloc de promovare pentru muzică, iar faptul că aceşti copii stăteau să downloadeze (descarce) mp3-uri nu făcea decât să crească mult cota unor artişti. De aceea nu înţeleg grupul Metalica, de ce s-a strofocat atâta să oprească „pirateria”. Ei care ziceu că sunt alături de fanii lor, care înseamnă totul pe lumea asta! Aiurea! Până la bani. Fani că fani, da’ brânza-i pe bani. Numai că risca astfel ca multe piese ale lor să nu mai fie nici măcar ascultate, darmite cumpărate. De artiştii noi nici nu mai vorbesc. Vor trebui să ajungă cumva vedete mai întâi, ca să le cumpere lumea albumul şi să le-asculte muzica, pe când prin internet, fiind la îndemâna tuturor aveau mai mari şanse de promovare şi se alegeau cu mult mai multe concerte.

Şi la noi, unele case de discuri n-ar pune un mp3 pe site nici să le pici cu ceară, de frică că pe urmă n-o să mai cumpere nimeni albumul, ceea ce mi se pare pe jumătate fals. Fanii unei trupe îl vor cumpăra întotdeauna, iar faptul că dai o piesă gratis e în avantajul tău şi al lor. Artiştii cred c-ar pune însă mp3-uri pe net, că ei grosul banilor şi-l iau din concerte…

Subiectul cu pirateria în muzică este foarte dezbătut

în lumea muzicală din România şi în cea internaţională. Cei de-afară au ajuns atât de departe încât au făcut legi care permit Poliţiei să-ţi pătrundă în casă şi să-ţi confişte hard discul din calculator, dacă cumva constată că downloadezi multe programe sau muzică… te mai alegi şi cu o amendă de vreo 5.000 de dolari, aşa, pentru început. Dacă nu te cuminţeşti faci şi un pic de pârnaie… Deşi pirateria pe internet este o problemă serioasă, deoarece într-adevăr casele de discuri pierd mulţi bani din această cauză, eu tind totuşi să dau dreptate experţilor care spun că cea mai gravă problemă este la A & Rs (cei care ascultă albumele şi le propun spre vânzare), deoarece nu întotdeauna fac cea mai bună alegere. O altă mare problemă o constituie preţul, deosebit de pipărat. În ceea ce priveşte internetul cred c-ar trebui speculat în favoarea caselor de discuri. Nu numai ca internetul îţi oferă cea mai ieftină reclamă, dar este şi cel mai rapid mod ca o piesă să ajungă la urechile publicului. Pe bani, desigur, dar mult mai puţini decât pretind.

La noi mai există, spre deosebire de Occident şi piraţii care pur şi simplu vând o marfă copiată, dar asta-i altă poveste… uneori se vând cd-uri pirat la acelaşi preţ cu cele originale, cred c-ar trebui făcută o campanie pe această temă, deoarece cred că lumea pur şi simplu nu este educată. Poate că nişte spoturi publicitare precum cele cu „citeşte eticheta produsului” n-ar strica nici în muzică…

53 – Bill Gates, pirateria şi Europa de Est

În orice caz, din păcate, dacă vrei s-ajungi popular trebuie să închizi ochii inclusiv la piraterie şi Bill Gates cred că este cel mai conştient de asta, degeaba se tot luptă atâta cu cei care-i piratează produsele. La urmă urmei, dacă Windows-ul nu era atât de piratat n-ajungea veci pururea cred, cel mai cunoscut sistem de operare de pe planeta noastră, poate şi din alte galaxii, sau de pe alte planete, cine ştie dacă nu cumva şi marţienii îl au!

Dacă Windows-ul nu s-a vândut în câte exemplare

este de fapt folosit înseamnă că nu există putere de cumpărare. Uite de exemplu în România, citi îşi permit să dea minimum 100 de dolari pe o licenţă? Nici măcar casele de discuri, care multe dintre ele, nu zic toate, nici n-au licenţe pentru acest sistem, dar îl folosesc să facă bani cu el… Cu alte cuvinte, de unde nu-i, nici Dumnezeu nu cere. Aşa că ori ieftiniţi produsul pentru ăştia care n-au, ori nu mai faceţi atâta scandal şi atâtea conferinţe. Io una aş pirata şi Coca Cola, că e mai scumpa la noi decât în supermarketurile americane!

Să nu credeţi că nu apreciez însă munca depusa de artişti sau de programatori. Într-adevăr, ca să faci o piesă sau un sistem de operare e muncă multă şi trebuie răsplătită. Sunt unele programe pe care, dacă aş avea bani le-aş plăti triplu. Uneori mi-e şi ruşine că le iau piratate, de la noi, de pe piaţa neagră. Mi-e ruşine pentru că mă gândesc la câtă muncă s-a depus şi ce inovaţii fantastice conţin… de exemplu, programele shareware le plăteşti dacă vrei, creatorii lor zic doar că dacă poţi să le trimiţi nişte bănuţi. Şi tu, userul din România nu le trimiţi că n-ai de unde sau şi dacă ai de unde, te doare capul până să expediezi nişte bani afară din ţărişoara asta. Acum un an, de exemplu am vrut să trimit 10 dolari pentru un astfel de program. Dar am putut? Păi nu şi să vă spun de ce. M-am dus la bancă şi mi-a zis femeia de la ghişeu că pentru a trimite bani cuiva, respectivul trebuie să-mi fie rudă de gradul 1, că aşa vrea statul român, să nu se poată scoată prea mulţi dolari din ţară. În al doilea rând, la 10 dolari îmi luau comision 13! Ah, viaţa mea (hehe), păi ăia de au muncit la program iau 10 dolari, iar banca 13, că scrie tanti Miţa 2 cifre?! În fine, n-am mai trimis, eu am avut bunăvoinţă, da' statul român, nu şi nici băncile. Aşa că să dea statul român în judecată pentru piraterie, nu pe mine! Ăştia-s cei mai mari piraţi prin faptul că nu ştiu cum să mai facă legi din ce în ce mai certate cu logica. Auzi, rudă de gradul 1!

Da' nici ăia din America nu-s perfecţi, mai ales prin sistemul de preţuri. De Bill Gates v-am spus, că-şi vinde

Microsoaftele la nişte preţuri mult prea mari mai ales pentru piaţa Europei de vest, acum hai să vă spun de companii precum Maxis, un label Electronic Arts. Ăştia au făcut un joc celebru, THE SIMS. Deştept om, Will Wright, autorul lui, dar aiurea marketingul… sau nu ştiu dacă aiurea, că au făcut miliarde de dolari până la urmă, dar politica de preţuri mi se pare cel puţin ciudată: apare jocul în prima zi la 29 de para. Reclamă, spoturi TV, etc. După o lună, când nu mai este o noutate îl distribuie la 19 para. Deci iată că se poate şi mai ieftin! Iar în decurs de 2 ani au vândut jocul original, plus 5 addon-uri. 6 ori 3 fac 180 de para pe un singur joc, cel mai bine vândut joc din istorie, cred. La 20 para ar veni 150. Tot e bine, deşi până şi americanul se uită la ăia 20 de dolari pe care-i scoate din portofel, darmite europeanul din ţările de est! Păi să dau 5 milioane 4 sute pe un joc e way too much! Sau 4 milioane 5 zeci. Aşa că îl cumpăr piratat, la 50 de mii CD-ul şi gata… am 5 addonuri şi jocul original la 300.000! Faceţi diferenţa… aş da şi un milon pe toate, sau două, dar nu 4 sau 5! Sau un salariu numai pe produse Microsoft? Come on!

54 – Când nu existau vedete…

În fine, hai să revenim la muzică şi la vremea în care nici nu exista noţiunea de single în România. Trupele n-aveau impresari şi nici casă de discuri, se autopromovau şi ele cum puteau, cu PR-ul propriu. Venea unul dintre ei la tine şi te întreba dacă nu poţi să le difuzezi o piesă pe post iar tu ca DJ ascultai caseta şi dacă aveai chef sau era muzica ok o promovai în programele tale, când te tăia capul. Îi mai invitai şi în studio şi gata. Apoi ei mai cântau în concerte şi din când în când mai dădeau şi câte-un interviu minuscul la ziar.

Pe-atunci presa scrisă nu se omora după muzică şi după vedete. Dădeau şi ei câte-o ştire sau aveau o rubrică minusculă în care mai scriau trei surcele. Nici vorbă să povestească de ce muzician şi-a mai lăsat breton sau s-a culcat cu X! Nu prea ştia presa pe atunci ce-i aia

entertainment! Şi nici ascultătorii de radio nu prea ştiau, căci şi noi ca post independent eram la concurenţă cu Radio România Actualităţi, mai ales când venea vorba de ştiri. Nu reuşisem să ne facem încă credibili în ceea ce priveşte informaţia, însă pe muzică eram cei mai buni, iar românul s-a orientat încet încet spre divertisment, mai ales că nebunia Revoluţiei trecuse şi încercam să ne vedem de treabă. Cu televiziunea a fost mai greu, căci până în decembrie 1995, când s-a lansat PRO TV-ul eram nevoiţi să ascultăm aceleaşi ştiri anoste, în jurnale care musai să-ţi spună cine a mai râgâit în Parlament, apoi se ocupau de partide, puţin de social şi la sfârşit dacă mai era timp dădeau ştiri politice, externe. Sigur, au fost Alegerile prezidenţiale şi locale şi atunci a fost normal, dar în rest erau plictisitoare rău. Şi în ceea ce priveşte TVR aşa au rămas şi în ziua de astăzi, hehe…

Ţin minte că prin 1998, când am lucrat eu în televiziune mă tot trimiteau la conferinţele de presă ale unor partide uitate de Dumnezeu. Se aşezau vreo cinci boşorogi la o masă şi aşteptau întrebări din partea jurnaliştilor. Ăştia nu prea întrebau, că nu-i interesa, lumea începuse să fie preocupată de protecţia socială şi altele, nu de conferinţele lor săptămânale în care nu spuneau nimic. Dar televiziunea română musai să dea informaţia… aşa că luam un operator cu o cameră de filmat şi făceam prezenţa la sediul partidelor. De obicei aveau câteva foi pe care-şi scriau punctul de vedere şi apoi le împărţeau prin sala de conferinţă. Le înşfăcam, rugam operatorul să ia câteva cadre, mă duceam în redacţie şi mă torturam vreo jumătate de oră să scot o ştire pe care n-o pricepeam nici măcar eu. Aşa era şi la conferinţele de la ministere, mai ales la cele de la Ministerul Agriculturii.

Venea domn ministru şi povestea ce bine stăm cu producţia, aducea şi nişte grafice savante şi ţinea o prelegere de vreo 2 ore. Ţin minte că m-am chinuit împreună cu o colega de la Radio 21 (Claudia, parcă) să înţelegem fiecare pentru postul la care lucra, ce vrea omul ăla să zică şi cum naiba a crescut producţia de ştiuleţi dar

tot n-ajungeam la o concluzie care să ne fie şi nouă foarte clară.

Până la urmă întrebam ziarişti care ni se păreau nouă mai cu multă înţelegere faţă de fenomen şi chinuiam cumva o ştire. Mă simţeam ca la teză, când mă uitam pe fiţuica colegului. Era clar că meseria asta de jurnalist de televiziune nu era pentru mine, mai ales dacă jurnalele arătau aşa... m-au lăsat chiar la început să fac o ştire despre concertul aniversar Iris şi mai târziu una despre avionul prezidenţial american, dar cam atât... eu încercam să fac reportaje despre alte subiecte, cum ar fi un guru care se îngrijea de o casă de copii de pe lângă Bucureşti. Investise o groază de bani în ea şi copiii erau fericiţi. Nu le dădea doar mâncare, îi învăţa şi alte lucruri, avea grijă de viaţa lor în adevăratul sens al cuvântului. Unde mai pui că gurul ăsta, care provenea din India arăta tare interesant pe sticlă, în roba lui portocalie, decupată parcă dintr-un film cu Jedi!

Şi-am mai făcut un reportaj despre căminele de refugiaţi, despre bosniaci pripăşiţi pe la noi din cauza războiului. Nici pe ăsta nu l-au difuzat. Când am făcut însă un reportaj despre viruşii informatici am avut noroc, tocmai venise un nou producător, o tipă care fusese la ştiri la PRO TV şi care mi-a susţinut cauza. O auzeam spunându-i producătorului principal, că e important subiectul, că „anul trecut viruşii au blocat toată informaţia PRO TV-ului”. Producătorul nu prea înţelegea de ce ar fi necesară o astfel de ştire despre viruşii informatici (făcusem un reportaj cu Radu Georgescu, patronul firmei Gecad, care acum e distribuitor Microsoft şi a ajuns cea mai tare firmă de soft din ţară), dar până la urmă l-a difuzat. Evrika!

Asta spuneam, în televiziune nu prea era entertainment, iar ştirile erau mai mult politice. proTV-ul a mai schimbat ceva, inclusiv intonaţia. La TVR nu, acolo ziceau că nu sună româneşte felul în care vorbeşte PRO TV-ul şi aşa a rămas acesta singurul post cu intonaţie autohtonă. Şi ştiri anoste şi în ziua de azi!

Intonaţia PRO au preluat-o toate posturile şi tv şi radio. Ca TVR-ul numai la catedră cred că se mai vorbeşte acum, hehe. Uite, mă gândesc ce intonaţie aveam noi la ştiri şi nu-mi aduc aminte, dar cred că tot „neromânească”. În programele muzicale nici nu mai vorbesc, acolo mai mult cântam, nu vorbeam. Dar în general cred că intonaţia de televiziune sau de radio trebuie să fie altfel, adaptată ritmului.

Cât de frumos vorbesc americanii la ştiri, aţi observat? Cât de liber şi cât de multe au de spus, mai ales dacă nu se uită pe prompter. Cred că-i ajută şi limba, dar cel mai mult îi ajută harul lor narativ, nativ. În plus, ei se şi implică mult în evenimentul despre care relatează şi-atunci ştirea curge de la sine. La noi cred că e altfel pentru că noi n-avem opinie. Suntem îndoctrinaţi de mici că trebuie să reprezentăm radioul sau televiziunea la care lucrăm şi facem asta încercând să fim „imparţiali”. Nu ne dăm cu părerea, nu relatăm decât faptele, ceea ce dă naştere unui discurs simplist şi cu multe ăăăuri. Personalitatea reporterului aproape că nu transpare, decât poate în ştirile despre catastrofe, când ziariştii sunt convinşi că e bine să zică şi de la ei, mai ales că părerea lor nu poate diferi de cea a celor care îi ascultă. Sigur, sunt şi excepţii, bravo lor! Iar la PRO TV a fost prima oară când am auzit un „ştirist” spunând că el personal ne mulţumeşte pentru atenţia pe care i-am acordat-o tot lui personal, când ne-a prezentat jurnalul, nu postului sub a cărui sigla apare.

55 – Primii paşi pe net!

La Uniplus, până în 1995 redeactori şefi am fost eu, în prima fază, până am trecut la muzică, apoi Codruţa Florescu, Corina Rădulescu şi Toţi Marinescu. Dacă la început ne culegeam ştirile din ziare şi de la agenţiile de presă, curând am început să creăm chiar noi ştiri. Aveam reporteri de teren, luam interviuri prin telefon, în direct sau înregistrate (by the way, ce-o mai fi şi aia „înregistrare live, cum aud acum pe la diverse posturi?), aduceam

invitaţi în studio şi ascultam foarte des pe frecvenţa poliţiei sau a altor instituţii, cu un aparat special de care făcuse Klinger rost, dacă nu mă înşel îl adusese din America.

Dacă în 1990, după Revoluţie lumea nu prea ne asculta pentru ştiri, curând şi mai ales după semnarea contractului cu postul BBC am început să prindem şi noi cheag din acest punct de vedere. Ba chiar am început să ne mândrim cu ştirile pe care le produceam şi de multe ori eram chiar citaţi prin ziare. Curând au început să apară şi agenţii de presă autohtone, independente, cum ar fi Mediafax, ceea ce a fost o binecuvântare!

Acum e şi mai simplu, că avem Internetul, deşi de multe ori ştirile de pe site-uri şi mai ales de pe site-urile personale nu sunt întotdeauna corecte.

À-propos de asta, în toată lumea s-a creat un fenomen tare interesant: există o grămadă de pagini de internet care-ţi dau impresia că trebuie să aparţină unei firme serioase, când de fapt ele nu sunt decât nişte pagini scrise şi desenate de un singur om, că aşa i-a venit lui într-o zi, să-şi facă site… Practic, pe internet oricine poate da impresia că este altcineva sau că pagina lui ascunde în spate o afacere foarte bine pusă la punct. Poţi crea un ziar, un site de astrologie, un site de fitness, orice îţi trece prin cap, iar lumea (nu ştiu de ce), oricât de explicit ai fi va crede că pagina aparţine unei firme. Am făcut şi eu un astfel de experiment cu o revistă electronică, în care mi-am exersat talentul de publicist şi pot spune că a fost o experienţă foarte interesantă. Din păcate nu am fost genul care să se agite să-şi caute sponsori şi proiectul a murit, din lipsă de fonduri. Era o revistă electronică săptămânală de entertainment, în care scriam tot ce-mi trecea prin cap, traduceam ştiri de pe site-uri străine, publicam caricaturi şi aşa mai departe. Cel mai mult îmi plăcea că puteam să mă folosesc de efecte de care o revistă tipărită pe hârtie nu se putea folosi. Astfel i-am desenat lui Vadim Tudor mustăţi mişcătoare, iar pe Băsescu l-am făcut „criminalul number one” într-un articol ilustrat cu fotografii şi bannere

animate, care descriau un proces pus la cale de patrupede. L-am condamnat şi executat rapid şi rich media! Acesta din urmă este un concept foarte interesant, care deschide internetului valenţe nebănuite. Practic acum, pe computer poţi să ai şi radio şi televiziune şi presă scrisă laolaltă. Efectele grafice, video şi auditive, strânse la un loc pot crea o imagine complexă a oricărui subiect abordat. Din păcate însă, cel mai mare succes îl au site-urile porno, care fac bani mulţi din cauză că strâng suficiente hit-uri, suficient de mulţi vizitatori pentru a-şi asigura finanţarea.

Ce mi-a mai plăcut mie la faptul că aveam o revistă electronică a fost că am strâns în scurt timp şi o groază de abonaţi, cărora le trimiteam newsletters săptămânale despre ce mai publicam între timp. Chestia asta m-a ajutat foarte tare să-mi creez un stil în scris şi am început să studiez chiar tehnici de marketing prin e-mail şi pe site. Descoperisem o pagină în care scriau cei mai buni profesori într-ale advertisingului online şi într-ale marketingului şi sorbeam fiecare cuvinţel scris de ei, pe urmă puneam în practică ce-am învăţat. Cu timpul am început să desenez şi bannere pe care le publicam în regim de barter pe site-urile unor oameni cu reviste sau ziare similare. Din păcate însă, partea financiară ne-a cam gonit pe toţi de pe internet, căci, iată, dacă banii nu aduc fericirea, lipsa lor distruge pasiunea… în orice caz, am învăţat foarte multe din experienţa mea pe Internet şi cred că e foarte bine să-ţi exersezi stilul într-un astfel de mediu, electronic. Poţi scrie ce vrei, poţi publica o grămadă de lucruri, iar dacă ai şi un feedback corespunzător, cu atât mai bine!

Tare mi-e frică însă că şi în acest mediu se vor introduce curând tot felul de legi stupide, care ne vor îngrădi. Poate curând o să se facă şi un fel de comitet mondial, aşa, un fel de CNA sau CIA al internetului, care să ne spună că trebuie să băgăm bulina roşie, sau că n-avem voie să publicăm nu ştiu ce. Da, pentru că omenirea, trebuie să recunoaştem este suficient de stupidă că să-şi pună singură piedici.

56 – Toţi Marinescu

În America au fost scandaluri mereu în ceea ce priveşte filmele cu violenţă. O grămadă de comitete şi comiţii au sărit de fund în sus că aceste filme le influenţează negativ odraslele, ceea ce în parte este adevărat, dar nu cred că problema este atât de umflată pe cât vor ei s-o facă. Copiii în general moştenesc un temperament şi-apoi fac ce văd în familie în primul rând, apoi la şcoală. Nu filmele sunt cele care le modelează caracterul. În fine, acesta este oricum un subiect care nu poate fi dezbătut în câteva rânduri şi nici să nu credeţi că aş pleda cumva pentru violenţa la televizor (ar trebui să încep cu ştirile dacă aş face-o), vreau doar să afirm că stăm mult mai prost la cei şapte ani de acasă, decât stăm la capitolul reguli şi interdicţii.

Revenind la Internet mai vreau să remarc că deocamdată, fără CNA-ul planetar, aici poţi să-ţi laşi imaginaţia, talentul şi pasiunea să se desfăşoare în voie. Dacă ceilalţi te apreciază şi-ţi vizitează site-ul este perfect, înseamnă că le-a plăcut ce ai în cap, punct. Nimeni nu-i stresează să se ducă pe site-ul tău, se duc dacă vor şi le face plăcere. Sigur, iar intervine şi aici problema copiilor pe care părinţii au început să-i supravegheze deja destul de atent, nu cumva să „aterizeze” pe site-urile porno sau să devină prin Internet victimele cuiva. Dar oare îi poţi opri? Greu. De aceea, tot educaţia şi cei şapte ani de-acasă sunt esenţiale. Şi informaţia! Uite, de exemplu ştiu un om sărman, care se tot chinuie să-şi găsească un job afară. Într-o zi a venit la mine cu o scrisorică din partea unuia care pretindea că are o firmă în America şi care îi cerea să-i trimită 120 de dolari prin bancă, în schimbul unor formulare de angajare pe care avea să i le trimită, după ce plătea. Din instinct, m-am dus pe internet, să văd ce-i cu pagina lui, de care pomenea în scrisoare. Nu era nimic cu ea, era doar o poză şi linkurile nu duceau nicăieri. I-am scris şi un e-mail, cerându-i explicaţii. Nu mi-a răspuns, am

avut noroc. I-am zis deci omului că e o ţeapă, că mai bine bea banii ăia decât să-i trimită unuia care nici site-ul pe internet nu-l are pus la punct. Dar dacă-l avea şi îmi răspundea frumos (căci ştiu să scrie tare frumos)? Intram la îndoieli, dacă să-i trimită bani sau nu? Intram. Şi-acum intră informaţia în scenă: văzând la televizor despre tot felul de firme de manpower fictive am ştiut că trebuie să sun la Ministerul Muncii, să mă interesez şi într-adevăr au confirmat şi ei că e o ţeapă.

Uneori stau şi mă gândesc dacă nu cumva omul acela nu a răspuns la e-mail pentru că zace prin cine ştie ce puşcărie americană, unde încă nu au la dispoziţie un computer şi internet, ehehee.

Dar à-propos de puşcării şi de poveştile dacă computerul te însingurează sau nu. Cu siguranţă că da! Sunt unii care nu ies din casă, care n-au nicio meserie, care nu fac nimic altceva decât să stea în faţa computerului. Şi culmea este că se simt foarte bine şi că în timp nici nu mai au nevoie să iasă din casă, să se întâlnească faţă în faţă cu alţi oameni. Mă gândesc chiar că, dacă în puşcării s-ar pune calculatoare, pentru deţinuţi chiar şi închisoarea pe viaţă ar fi floare la ureche. Ar fi mereu la curent cu tot, ar comunica prin e-mail, ar citi ziarul, s-ar uita la filme, etc. Doar c-ar fi în închisoare şi nu acasă. Big difference! dacă ai în faţă un computer… acum îmi aduc aminte de o scrisorică pe care am primit-o odată via e-mail şi în care se făcea o paralelă între viaţa la serviciu şi cea dintr-o puşcărie, încercând să demonstreze că e şi mai ieftin şi mai distractiv la puşcărie, hehe.

Să revin însă la radio şi la ştiri. Iată ce povesteşte Toţi Marinescu, fost redactor şef la Uniplus, un om care spune că, citez din e-mailul pe care mi l-a trimis: „În fond trăiesc din ştiri şi numai asta ştiu să fac”.

„Am ajuns la FUN RADIO în aprilie sau mai 1990, prin concurs. Erau pe atunci în juriu Codruţa Florescu (actualmente Marinescu), Claudia (viitoarea soţie a lui Marian

Stan, DJ-ul greucean) şi, bineînţeles, Nicky Boicu –

reflector şef. Trebuia să completăm un test de cultură generală şi să scriem un material de 35 de cuvinte, care să conţină obligatoriu nişte definiţii care nu aveau nicio legătură una cu alta.

Echipa de ştiri de la FUN (în care alături de Corduţa şi mine mai erau Sergiu, Diana Bădulescu, Cătălin Tohăneanu, Monica Galeriu şi Corina Rădulescu) a propus montarea primelor generice pentru buletinele de ştiri. La ele am lucrat eu şi cu Codruţa. Tot Codruţa şi cu mine am aplicat (după ce le furasem din cărţi şi de pe teren) noile formate de buletin, după modelul BBC: reportaj, voice-piece, interviu, sincroane de bandă etc. La început ne chinuiam cu un deck şi un reportofon şi ajunsesem adevăraţi maeştrii în editarea benzilor încât cei de la BBC sau Europa Liberă când ne vedeau lucrând pe teren ne întrebau unde dracu' am învăţat aşa ceva.

M-am împrietenit cu Nicky Boicu cu care discutam filosofie, în special despre nihilişti. Pentru că pe vremea aia se bea cam mult prin radio, făceam razii nocturne cu Gabi Stoian şi Sandu Alexandru.

Îmi completam instinctele de vânător al senzaţionalului cu cafenele literare şi îi descopeream în lecturi necenzurate pe Noica, Cioran, Eliade, Dumitru Drăghicescu, Nietzsche, Jung şi alţii.

Mineriadele ne-au prins cu microfoanele atârnate afară. Transmiteam din Piaţa Universităţii. În 1991, echipa era deja schimbată la ştiri, eu eram tot acolo (de fapt am rămas până în 1996 când am plecat la PRO FM) şi am coordonat transmisiunile de la evenimentele din Piaţa Victoriei, ciocnirile cu jandarmii etc.

De ce eram noi meseriaşi? Pentru că spuneam tot ce voiam, de multe ori în direct iar, informaţional, oamenii ne priveau ca pe o alternativă la ceea ce ofereau alţii. Eram o oglindă mult mai puţin opacă decât ceea ce se întâmplă astăzi. În plus, lucram din entuziasm, ceea ce însemna totul. Scriam, citeam, fugeam pe teren, mă întorceam noaptea, nedormit, nemâncat, şi o luam de la capăt.

Din 1996 sunt la PRO FM, Media Pro International,

unde până în 1999 am fost şef de secţie pe politic. Din 2000 sunt redactor şef la ştirile PRO FM”.

În prezent, pe lângă faptul că este redactor şef, Toţi scrie şi o carte „despre omul care nu-şi mai găseşte locul în paradigma mizerabilă în care trăim”. De-abia aştept s-o citesc!

Iată deci traiectoria unuia dintre cei care şi-a început activitatea la Uniplus, cu emisiuni gen „Bună seara iubito” şi „Born In The USA”. Acum trăieşte din ştiri şi numai asta ştie să facă, heheh.

57 – O înmormântare vesela

Vali Andronescu era un om cu un suflet de aur şi înzestrat cu un mare talent de muzician. Ajunsese în radio prin 1990, la început n-a vrut să se implice, însă pe urmă a rămas fidel Uniplusului până la moarte (pe bune!). Făcea generice de emisiuni, spoturi, întindea cabluri, făcea producţie muzicală şi tot ce se mai putea, făcea inclusiv pe DJ-ul în nopţile în care nu putea să vină nimeni la program.

Am apreciat la el în primul rând simţul umorului şi-apoi talentul. Ţin minte că trebuia să plec într-o vară la mare şi-am vrut să fac o ultimă emisiune „Dialog Rock”, dând impresia că aş fi pe epava din Costineşti. L-am luat pe Vali la mine acasă şi am cărat după noi şi un mixer, plus o grămadă de scule, ca să putem crea efecte. Am stat toată noaptea în sufragerie şi râdeam ca nebunii de ce puteam să debităm. Zburau pescăruşi din boxă-n boxă, iar „epava” se clătina pe valurile mării, hahaha. Io „transmiteam” de zor numai tâmpenii, „gânduri” pentru ascultătorii din Bucureşti, fanii emisiunii. Ştiu că le-a plăcut, mi-a zis Vali c-au sunat o grămadă să-mi ureze vacanţă plăcută pe epavă!

După întâmplarea aceea m-a lovit alta dambla. Uite, şi asta mi-a plăcut la Vali: că mă puteam baza pe el să-mi pună în aplicare cele mai nebune idei. Cu alte cuvinte el a fost pentru mine prietenul de joacă ideal, unde mai pui că

la noi „hoţii şi vardiştii” avea şi muzică şi efecte speciale! În fine, damblaua mea era să cânt. Nu ştiu de ce, dar omul de radio e atins într-un mare procent de două lucruri: că la un moment dat vrea să cânte şi apoi să facă televiziune. Pe câţi i-am întrebat, toţimi-au confirmat. Mulţi dintre oamenii din televiziuni de altfel chiar şi sunt foşti DJ de radio. Alţii s-au lansat în muzică, c-au avut voce. Io n-am avut, dar descoperisem o piesă bestială, primisem un CD cu 4 Non Blondes de la cineva care-a fost în Elveţia, iar fetele din trupa asta au devenit repede idolii mei. Pe vremea aceea era un hit „What’s Up”, cu mult pian în el, aşa că l-am rugat pe Vali să-mi facă negativul. În timpul ăsta eu am scos versurile şi mă chinuiam de zor să cânt cumva. Urma s-o înregistrăm când eram gata amândoi. Sinceră să fiu eu am şi uitat de ea, când m-a chemat Vali într-o zi să ascult negativul. Am fost al dracului de impresionată, vă spun, ştiam io că a cântat la keyboards cu trupa lui Florian din Transilvania, dar nu credeam că poate interpreta atât de bine la pian (de fapt tot la keyboards) piesa asta. Nasol a fost când am descoperit că de fapt defectul era la mine, că nu puteam să cânt exact că fetele alea, aşa că am lăsat-o balta.

Tot cu Vali mă descurcam cel mai bine şi în studio, la emisiuni, căci atunci când aveam invitaţi, ca să mă pot ocupa şi de ei, îl rugam să facă „butoanele”. Culmea e că m-am înţeles mult mai bine cu el din acest punct de vedere decât cu Cristi Singer, sunetist de meserie! Vali mai era şi muzician şi om de radio, cred că asta era „misterul”, pe când Cristi era obişnuit mai mult cu sunetul de pe scenă. În plus, Cristi ăsta mă certa tot timpul, nimic nu făceam bine… Mrrrrr!

M-apuca disperarea când nu putea Vali să vină, căci cu el eram într-adevăr pe aceeaşi lungime de undă. Ştia ce vreau şi uneori îşi impunea punctul de vedere pentru că avea idei bune. Chiar mă bazam pe el şi-l lăsam de multe ori să facă după cum îl taie capul, ştiam că va ieşi bine. Şi mai era ceva: Vali nu uita nici cel mai mic amănunt, reţinea tot ce-i spuneam şi se implica. Unde mai pui că faţa lui

zâmbitoare şi faptul că-l cunoşteau toţi şi îl respectau făceau din emisiunile ălea o şueta super!

Nu mi-a venit să cred când a murit, la numai 39 de ani. Eu pe vremea aceea eram deja la Radio 21, când m-a sunat Marina să-mi dea vestea. Nu-l mai văzusem de mult timp pe Vali, dar i-am păstrat mereu un loc în sufletul meu, iar faptul că nu mai era m-a bulversat tare mult. Când m-am dus în radio, la sediul din strada Latină şi l-am văzut pe catafalc m-a pufnit plânsul. Stătea liniştit, îmbrăcat în sfârşit la costum (ceea ce nu cred că s-a mai întâmplat, ura genul ăsta de ţinută), iar gura îi era susţinută… îâân, dar mai bine nu povestesc, că e prea macabru. M-am speriat rău de moarte atunci şi mult timp n-am putut să-mi scot această ultimă imagine a lui din cap. Pe lângă sicriu erau multe flori şi lumânări şi se perindau toţi colegii care voiau să-i aducă un ultim omagiu. Am stat şi eu „de vorbă" cu el, aducându-mi aminte de vremurile bune… la final ştiu că ne-am strâns mai multe fete într-un colţ şi povesteam râzând cu gura până la urechi de tot felul de întâmplări haioase. Râdeam atât de tare încât cred că i-am făcut pe mulţi să zică „ăstea nu-s normale" sau „uite-te şi la ăstea, chiar la o înmormântare şi-au găsit să râdă". Eu nu cred c-a fost ceva rău însă şi sunt convinsă că doar în felul ăsta puteam să-i onorăm memoria lui Vali, un om cu un deosebit simţ al umorului.

Eram eu, Codruţa Florescu, Carmen Filipescu (medic veterinar care participa la emisiunile mele despre animăluţe), Dora Mitu şi altele, mai precis toată gaşca mea de prietene din radio. Împreună organizam sau mergeam la chefuri şi ne distram de minune. Îmi aduc aminte că la o petrecere ne-a venit ideea sa încropim o scenă din mese şi ne-aruncam toţi în cap de-acolo, ca trupele de rock în concert. În afară de noi, la aceste „agape" mai participau Mircea Radu, Cristi Balaci, Bogdan Tomulică, Cristi Marinescu, Piticu, adică Oana şi alţii. Niciunul nu eram chiar normali! La petrecerea de care ziceam mai sus eu mi-am adus cu mine şi-o perucă, făceam pe interesanta pe vremea aia, iar Carmen avea o prietenă cu un magazin

care vindea asemenea lucruri. Mi-am ales o perucă blondă, cu părul foarte foarte lung şi ţin minte că-mi stătea al dracului de bine cu ea… aşa ziceam eu, hehehe, copiii din cartier au fost tare şocaţi când m-au văzut, la plecare. Iar la petrecere bineînţeles că s-au prăpădit toţi de râs, inclusiv tatăl lui Carmen, în a cărui vilă se ţinea „Manifestarea'. Dar una peste alta ne-am distrat, a fost una dintre puţinele petreceri de care îmi mai aduc aminte.

Curios este că nu-mi mai amintesc despre ce discutam, cred că despre nimic, decât în ultima perioadă, când subiectul nostru devenise radioul şi mizeriile lui. Dar în general cred că ne trăiam doar clipa. Cel mai mişto lucru a fost că eram cu toţii foarte buni prieteni, căci în afară de Codruta şi Cristi Marinescu, care i-a devenit soţ, nu aveam niciunul vreo treabă „sentimentală' cu celălalt (fetele ce mai oftau după Mircea Radu, în afară de mine şi de Daiana, că noi eram mai şmechere, hehe). Eram o gaşcă mişto şi ne făcea plăcere să ne întâlnim. Ultimul loc de întâlnire a fost cârciuma de pe strada Olari, vis-à-vis de Primăria sectorului 2. Acolo mergeam aproape cu religiozitate în fiecare sâmbătă, chiar dacă între timp ne-am mutat cu toţii pe la alte radioui sau televiziuni.

După aceea ne-am despărţit, fiecare îşi cam făcuse gaşcă pe unde lucra şi întâlnirile în vechea formulă au devenit din ce în ce mai rare, până la desfiinţare… totuşi de un Revelion în Militari, la prietena prietenei noastre comune, Daiana Adam tot îmi mai aduc aminte. A fost mare harababură şi lărmăraie, muzica era atât de tare că nu ne mai înţelegeam unii cu alţii. Eu eram pe vremea aceea tare supărată, din motive personale şi le-am cam dat cu flit, stăteam singură pe balcon şi să autocompătimeam, hehe. Ştiu c-am băut atunci două sticle de vin, singură singurică şi n-am avut nici pe dracu'. Cred că eram atât de neagră de supărare, că s-a speriat până şi alcoolul din sânge.

Veneau pe rând pe balcon să mai bea cu mine, dar în general au fost drăguţi şi m-au lăsat în legea mea. M-am

dus până la urmă în casă, că văzând că nu mă îmbăt am considerat inutilă şederea mea pe balcon! La un moment dat petrecerea s-a cam încins şi ştiu că ne dădeam toţi cu capul de mese, ca headbangerşii. Între timp mai făceam şi pe Dj-ii, adică puneam fiecare muzica preferată. Să te ferească sfântul de un chef cu oameni de radio, că nu apuci s-asculţi niciodată o piesă cap coadă! Fiecare are ambiţia să pună el piesele lui, vin cu CD-urile de-acasă şi nu se lasă până nu le-ascultă. Totuşi aveam o piesă favorită, preferata întregului nostru colectiv inimos, o piesă cântată de o trupă de negri, a cărei nume îmi scapă acum. Clawfinger cumva? Aia era sfântă! Cântam pe ea ca apucaţii şi nimeni n-avea voie să schimbe muzica pentru cel puţin 4 minute, cât dura.

Frumoase vremuri! Acum sunt ani de zile de când nu ne-am mai văzut. Bogdan Tomulică lucrează la TVR, Balaci e senior producer la MTV România, Codruţa e producător la matinal, la B1 TV, Daiana are propriile ei farmacii, Dora e şi ea la televiziune, realizează reportaje pentru matinal, Piticu' printeleviziune, Mircea Radu e vedetă la „Din dragoste".

58 – Moartea domnului Andronescu

Nu v-am spus de ce a murit Vali Andronescu pentru că nu-mi mai aduc aminte şi de altfel niciunul dintre noi n-a ştiut vreodată exact. Unii credeau că, datorită regimului lui de viaţă, Vali nu prea mânca, fuma însă enorm şi-şi petrecea nopţile mai mult prin radio. Îl găseam dormind pe scaune, vai de el şi nimeni n-a reuşit să-l convingă să se îngrijească mai mult de sănătate. Aşa că într-o zi i s-a făcut rău, dar n-a vrut să meargă la spital, cu chiu cu vai s-a dus să-şi facă nişte analize. Mihai Godoroja l-a dus şi el câteva luni mai târziu, când starea lui se agravase, iar analizele au scos la iveală un cancer limfatic, aflat din păcate în ultima fază de evoluţie. Vali crezuse că se simte rău din cauză că îl lovise o maşină în zona coloanei şi de-asta nu s-a impacientat, iar când s-a dus a fost prea târziu… A murit pe 25 octombrie, 1996, după trei săptămâni de spitalizare.

De înmormântare s-a ocupat radioul, căci familia lui Vali era prea săracă. A fost înmormântat în Cimitirul Izvorul Nou. Pe ultimul drum l-a condus o grămadă de lume, printre care şi Bobby.

Marina îşi aminteşte că acesta ar fi vrut să rămână singur la mormânt, în final, însă ea, Klinger şi încă câţiva n-au vrut să-l lase nici în ruptul capului. Între timp trecuseră printr-un scandal cu acesta, de preluare a radioului, scandal care l-a afectat profund pe Vali. În orice caz, la final, Bobby a aruncat cu monede peste mormântul lui Vali, a salutat cu două degete şi a spus: „Adio camarade!”. Patetic, hehehe…

Vali a lăsat în urmă două fetiţe adolescente (din prima lui căsătorie), care aveau să îi moştenească acţiunile din radio. Reprezentantul legal, pentru că ele nu aveau încă 18 ani a fost mama lor.

Un an mai târziu, prin iarnă avea să se ducă şi Bobby, tot relativ tânăr… apoi, o grămadă de lume tânără, fotbalişti, muzicieni… vara asta a murit stupid, într-un accident de maşină, prietena mea Maria, producătorul emisiunii lui Mireca Radu, „Din dragoste”. Avea numai 25 de ani… nu ştiu de ce trebuie să plece oameni atât de tineri şi valoroşi… se prea poate însă ca prin stingerea lor, noi cei rămaşi să ne dăm de fapt seama că trebuie să trăim cu drag fiecare clipă a vieţii noastre.

Acum un an dacă îmi povestea cineva de moarte mi se făcea rău, acum însă încerc s-o iau ca atare şi să-nvăţ ceva din viaţă, atât cât mai am de trăit. „There’s a fire burning inside of me…”. Acestea sunt primele versuri ale unei piese care m-a entuziasmat enorm la vremea ei, White Lion cred c-o cântau. Iar atâta timp cât simţi acest foc lăuntric nu trebuie să-ţi fie teamă de moarte, înseamnă că misiunea ta nu s-a încheiat pe pământ. „We are în a mission from God”, cum ziceau The Blues Brothers, hehehe.

Ciudat este că-mi aduc încă aminte de trupe vechi, de piese pe care le cântam în timp ce erau difuzate, cred că dacă participam la un concurs tv cum au americanii, de

„recunoaşteţi piesa” le luam toţi banii, aşa de mult îmi plăcea muzica. Şi mai pasionată decât mine era însă Daiana Adam, care a venit la radio cu un ideal clar: să devină un bun DJ. Venea cu muzica ei de-acasă şi îşi dădea toată silinţa s-o prezinte cât mai bine. La început habar n-avea de muzică, nu cred că ştia mai mult de trei formaţii, dar a avut o ambiţie formidabilă. Ştiu că i-am dat la un moment dat un dicţionar pop rock, pe care l-a învăţat pe de rost! Devenise o enciclopedie muzicală în toată legea şi pe parcurs şi-a îmbunătăţit mult intonaţia şi vocea. Nu-mi venea să cred, căci la început nu-i dădusem nicio şansă, dar iată că m-am înşelat. În doi ani a ajuns la radio Delta, însă pe urmă se pare că s-a plictisit şi au interesat-o mult mai mult banii, aşa că a „trântit” două farmacii, care, dacă le conduce cu aceeaşi ambiţie pe care a avut-o şi în radio înseamnă că-i vor aduce mulţi bani.

În radio eram mereu noi veteranii pe de o parte şi boboceii, pe care-i învăţam meserie, pe de altă parte. Deseori ne enervam şi nu ştiam cum să facem să-i plasăm „tinerele talente” lui Vali, care avea ceva mai multă răbdare. N-o să-l uit niciodată pe Bogdan Stratula, care a venit în radio prin 1991. Era tare stângaci şi ştiu că-şi adusese cu el două casete, ca să mixeze când de pe una, când de pe cealaltă. I-am arătat eu ce i-am arătat după care l-am lăsat să se descurce singur, ceea ce a şi făcut. În scurt timp prezentam împreună celebra Metal Party, la care veneau toţi metalicii, fani de-ai noştri. Emisiunea ţinea toată noaptea şi urlau boxele din studio ca la balamuc, erau mai mult petreceri decât emisiuni de radio.

Bogdan a făcut câteva emisiuni bune şi era tare apreciat, deşi carieră în radio avea să facă la PRO FM, nu la noi. De altfel a şi plecat destul de repede, cred c-a fost în PRO de la deschiderea lui. Pe vremea aceea toată lumea voia s-ajungă la PRO FM, căci era un post care plătea bine şi se voia sofisticat.

59 – Raoul Russu

Un alt om de care îmi amintesc iarăşi cu plăcere este Raoul Russu. Şi el a venit parcă tot prin 1991 şi era extrem de pasionat de muzică. Şi de vorbitul la telefon cu „ascultuelele”, asta ţin minte foarte bine, căci eu aveam program de multe ori înaintea lui şi ştiu că venea mai devreme, să mai dea nişte telefoane… şi sunau şi fetele ca la balamuc, hehe. Pe urmă şi-a găsit-o pe Gabiţa şi s-a mai potolit, de fapt s-a făcut de-a dreptul familist! Încă de pe atunci îi plăcea să pună muzică în cluburi, avusese chiar şi un contract parcă, cu „Club A”, iar acum nu este nimeni altul decât celebrul DJ Raoul, atât de mediatizat de Radio 21.

Raoul ţin minte că era extrem de calm, stătea departe de agitaţie şi avea stilul lui cald şi prietenos de a-şi face programele. Pe vremea aceea difuza trupe precum INXS, U2, Tears For Fears, Simple Minds, Simply Red, Tracy Chapman, etc.

Iată ce notam eu prin agendele mele despre el: „Ar fi bine să nu vorbească pe text şi te rog, Răul, fără discotecă în programul MUSIC FOR PLEASURE!” sau „Spune tot ce ai de spus când deschizi microfonul, nu fragmenta fraza”, ori: „Duminică, timp de o oră n-ai scos un cuvinţel! În schimb a fost foarte mişto programul”. Uneori îl criticam mai aspru: „Citeşte prost reclamele, are un ton melancolic şi se bâlbâie, a pus un jingle pe textul unei piese, vorbeşte pe blanc, are un ton monoton, cică: „Hai să vă mai fac şi câteva anunţuri”, repetă programele, pune foarte mult slow”. Ţin minte că nu se supăra, adevărul că un om atât de senin ca el nu prea întâlneşti. E genul împăcat cu viaţa, efectiv!

L-am vizitat de curând pe Raoul, la studioul lui de pe lângă Piaţa Muncii. Tocmai înregistra o piesă cu Răzvan, vocalul de la Krypton. Suna bine şi m-am bucurat că am reuşit să-l văd la lucru!

Studioul în care lucrează e simplu, frumos, curat. Lângă masa pe care tronau clapa şi calculatorul, boxele, mixerele şi alte scule se afla şi case-ul lui de DJ. La el am văzut ceea ce nu mai văzusem de multă vreme: discuri de

vinyl!

Am plecat împreună de la studio şi am avut ocazia să mă conving că până nici jeepul decapotabil, nu făcea notă discordantă cu personalitatea lui, totul, dar absolut totul cadrează cu el, nu s-a dezminţit. E la fel de calm, senin, modest. Doar la claia de păr creţ din cap a mai renunţat, îi place mai mult tuns, hehe.

Când ne-am despărţit (el fugea acasă, la Găbiţa) am promis să ne revedem într-un club, mi-ar plăcea să-l văd la lucru şi acolo.

Raoul este unul dintre cei mai scumpi DJ de pe piaţa românească la ora actuală, alături de cei străini. Mi-a spus asta un prieten care lucru caza în domeniu şi care se ocupa şi de impresariat. Raoul

„A devenit foarte scump şi foarte cerut. Deja pe listele noastre pentru cântări el e la categoria superlux, alături de Maxx şi Manzotti”.

Sunt total îndrăgostită de muzica trance şi de muzica de club în general. Ascult sâmbăta noaptea Radio 21 numai pentru asta. Ciudat că în ultima vreme nu mi s-a mai lipit nicio trupă de suflet şi nici vreun anumit gen. Oare de ce? Unde sunt fanii de altă dată? hehhee… acum genurile muzicale se deosebesc prin bătăi pe minut…

Au trecut mulţi oameni prin radioul acela şi din păcate nu mi-i amintesc pe toţi. Chiar astăzi am vorbit cu Dani Klinger şi încercam să ne mai aducem aminte de ei. Am găsit însă undeva o listă cu acţionarii, să vedem ce mai ştim, pe unde mai sunt. Iată concluzia: Andronescu Valentin – nu mai este, Arnold Marina – traffic manager la Uniplus, Calu Bogdan – Dj şi profesor de liceu, Chivu Sergiu – nu mai ştim, Dumitrescu Robert – este secretar trei la misiunea româna la NATO, Diaconescu Maria Codruţa – producător la B1, Galeriu Monica – e în Belgia, Cristi Ghergus (DJ Z)

— Are o firmă de publicitate, Homocea Liliana – nu mai ştim, Ionescu Constantin – Uniplus, Klinger Daniel – Uniplus, Lulea Elena – profesoară, Marin Ligia – director comercial la BBC, Toţi Marinescu – redactor şef la PRO

FM, Mateescu Anca – nu mai ştim, Moisescu Alexandru (Andi) – PRO TV, Nahoi Ovidiu – redactor-şef adjunct la Evenimentul zilei, şef al departamentului de politică internă, Nistor Cristina – jurnalistă la radio Contact, Preda Cătălin Alexandru – a lucrat pe la Guvern, nu mai ştim, Corina Rădulescu Sandra – PRO TV, Singer Cristian – cu-ale lui, Liviu Zamora – producător muzical la Antena 1.

60 – Andrei Gheorghe şi muzica românească

Cică Andrei Gheorghe este omul care a promovat muzica românească la radio! Aşa am auzit ieri într-un spot difuzat pe PRO TV, postul specializat în producţia de megastaruri. Acum vor să-l ridice pe Gheorghe la rangul de Dumnezeu al muzicii româneşti! Păi dacă el a promovat muzica românească în radiourile din România, noi ce-am făcut până s-a apucat omul ăsta de radio?! Faptul c-am produs primele concerte unplugged cu trupe româneşti (Sarmalele Reci şi Timpuri Noi) ce înseamnă? Dar emisiunile în care chemam o sumedenie de artişti români? Dar playlistul din care nu lipseau Iris, Direcţia 5, Cargo şi alţii? Andrei Voiculescu, Andrei Partoş, Paul Grigoriu şi mulţi mulţi alţii ce-au promovat? Unde mai pui că Radio Bucureşti N-AVEA VOIE pe vremea lui Ceaşcă, să promoveze altceva decât… muzica românească!

Domnu’ Gheorghe, vă rog frumos, staţi la rând… vă ştiam un om cu creierii bine înşurubaţi, nu pot ss cred că vă lăsaţi umflat cu pompa!

În fine, cred că el n-are nicio vină, ci numai cel care a gândit spotul promoţional, care nici nu s-a mai difuzat de atunci am impresia.

Adevărul este ce PRO TV a produs cele mai mari vedete. Ba chiar într-o vreme, dacă nu erai la PRO, parcă nu existai. Practic, acest post a făcut, după modelul american, din oameni necunoscuţi – vedete peste noapte. Au audienţă, au acoperire, au stil, au bani, sunt agresivi şi cu papagal. Au tot ce le trebuie să înnebunească până şi America. Iar Cotimanis cred că numai reţete de raţă cu

varză n-a ridicat în slăvi, hehehe.

În plus, găselniţa cu show-ul ALEGE ASIA mi s-a părut iarăşi genială. Astfel şi-au asigurat şi un show tv cu rating mare şi două trupe, sau mă rog, pe una au reîntregit-o iar pe a doua au înfiinţat-o. În orice caz, ASIA s-a ales cu cea mai tare campanie promoţională pe care o poate avea o formaţie! Mă întreb însă cum or fi făcut să zicem Van Halen când au avut nevoie de vocal, ahahha. Parcă-i văd: „Alege Van Halen”, numai la VH1! În fine, nu cred că este cazul să explic aici de ce Van Halen nu ar fi organizat niciodată un concurs televizat pentru a-şi găsi un solist… iar comparaţia cu ASIA este pur… fantezistă…

Reîntorcându-mă la muzică trebuie să amintesc şi trupe precum Cargo, şi ei de multe ori prezenţi în emisiunile mele, deşi era „horror” orice interviu cu Adrian Barar, liderul grupului timişorean, că râdea mereu când îl întrebam ceva. Ţin minte că odată mi-a povestit cum i-a mâncat Schnautzerila, broasca ţestoasă şi ce mare jale a fost în familie. Unde mai pui că peste o carapace de broască ţestoasă trebuie să treacă tancul că s-o strivească, însă căţelul a fost mai tare! Cargo cântau un rock cu influenţe tradiţionale (sau un fel de etno rock, dacă vreţi). Îi iubea toată ţara şi erau mereu bine primiţi în concertele de la Bucureşti. Au avut ghinion cu accidentul lui Kempes. Eu lucram pe vremea aceea la Radio 21 şi ştiu că m-a sunat Anca Lupeş în emisie să mă roage să dau un anunţ pe post, se căuta sânge, grupa lui Ovidiu (Kempes). Am dat anunţul şi la fel a făcut toată presa. Până la urmă Ovidiu a scăpat şi a reînceput să repete cu trupa. În primele concerte citea versurile de pe foi, că nu le mai ştia pe de rost, dar cu timpul şi sprijinit de colegi şi-a revenit. Acum are iar plete şi e number one across the nation! Trupa mi-a adus aminte atunci de Def Leppard, când bateristul lor avusese un accident de maşină şi rămăsese fără o mână. N-au renunţat la el, ba mai mult, nici n-au mai cântat fără el. Au comandat apoi un set de tobe şi l-au ajutat răbdători să înveţe să cânte la ele, folosindu-se doar de o mână şi de picioare.

O altă trupă pe sufletul meu a fost Direcţia 5, trupa lui Marian Ionescu (bass). Ţin minte că au apărut odată în studio pe la prânz, îi invitasem să stăm de vorbă în emisie. Au intrat pe uşă cântând toţi o piesă a lui Freddie Mercury, „Living on my own”, unplugged, hehehe! A fost genial, băteau ritmul în mesele din studio şi am deschis imediat microfoanele, să audă tot poporul. Aveau un solist, o voce excepţională (Toni) şi-l mai aveau şi pe Mirica, un chitarist de mare excepţie!

Şi Voltaj au fost la mine în emisiuni de câteva ori, dar atunci trupa era TOTAL altceva decât este acum.

Frumoase vremuri! Invitam pe cine voiam şi oricând. Odată am găsit în pasaj la metroul de la Universitate o trupă de copii care cântau la tot felul de instrumente medievale, mandoline şi altele. Haideţi cu mine la radio, le-am spus. Erau vreo 12 la număr, abia au încăput în studio, dar au cântat minunat! Erau de la o casă de copii, dacă nu mă înşel, acum nu ştiu ce s-o fi ales de viaţa lor…

De Adrian Ordean îmi amintesc cu mare, mare drag, cum compunea el, la chitara lui cumpărată cu bani munciţi din greu pe la concerte. Plecase Paul Ciuci în Canada şi Compact l-au cooptat pe Leo Iorga la voce, iar Ordeanu devenise chitaristul şi compozitorul lor. Ca să păstreze stilul formaţiei a mers pe aceeaşi reţetă de succes, dar talentat şi inventiv cum îl ştim a compus hit după hit. Eram lângă el, la mare când a compus de exemplu „Trenul pierdut” între două spectacole, la un ştiu ce restaurant din Venus, unde îşi luau masa şi cântau cu toţii în fiecare seară. Adi a mai compus piese de excepţie şi înainte, cu alte trupe, cum ar fi Roşu şi Negru. Acum câţiva ani, când m-am întâlnit ultima oară cu el era tare fericit că reuşise să-şi strângă bani pentru un computer. Astăzi este o somitate în muzică. Când n-a fost!

Pe vremea când făceam emisiunea Dialog Rock ascultam bass-işti de excepţie (mulţi dintre ei – profesori la celebrul Berklay Collège) şi mă întrebam de ce la noi nu există aşa ceva, deşi aveam să-l ascult mai târziu pe Borobeică într-un concert şi-am rămas mască. Şi Iulian

Vrăbete este un mare bass-ist, ascultaţi-i de exemplu piesele de acum 30 de ani, de pe discul Club A, pe care făcea adevărate demonstraţii de virtuozitate.

Acum îmi plac trupe precum Bere Gratis, Proconsul (în mod special), K-RISMA, Holograf, Vama Veche (foarte mult!), Viţa de Vie, Omul cu Şobolani, Partizan (nici nu se putea altfel! Şi by the way, ştiţi că pe vremuri Artanu şi Marian Ionescu făceau un cuplu comic rău? Te prăpădeai de râs când se nimerau amândoi prin preajmă. Au fost colegi la Timpuri Noi.). Îmi mai plac NOD, plus cealaltă trupă a lui Dan Helciug, Spitalul de Urgenţă… şi altele. Urmăresc fenomenul „Paraziţii" cu interes.

Vank sunt o revelaţie pentru mine şi n-o să uit cât voi trăi că la mine în emisiune (erau mici rău pe atunci ei) Gabi Gomboş a venit cu o piesă de-a lor pe care am difuzat-o blând, ca la poker, heheh. Ce înjurături conţineau textele lor n-au auzit nici măcar Paraziţii! Imediat m-au sunat ascultătorii să mă ia de urechi. Ce mi-ai făcut, Gabi! Noroc că CNA-ul n-asculta rock!

Nu mă impresionează în mod deosebit VH_2 (hehe, inspirat nume!), pentru că, la valoarea lor de muzicieni ei nu mai pot fi o revelaţie. Au succesul pe care îl merită, în mod natural. Am ascultat casete cu Gabriel Cotabiţă de pe vremea când era solist la grupul rock craiovean Redivivus (trupa lui „Niki" Temistocle) şi cânta „Stairways to Heaven" 1 la 1! Aşadar nu cred că acum şi-a schimbat imaginea, ci că a revenit la cea iniţială… mda, welcome home! Şi pentru că iar am trecut la amintitri nu pot să nu-mi amintesc cu drag şi de grupul Kappa, din Cluj, fosta trupă a lui Sandi Deac (medic de profesie). Pe vremea când copilăream încă la Cluj mergeam des la concertele lor şi de multe ori asistam şi la repetiţii. Acum Sandi şi-a făcut o trupă nouă, Desperado.

61 azi doar showbizzzzzz

Dacă am scris despre trupe, nu pot să nu scriu însă şi despre oamenii din spatele lor şi despre cei care făceau posibile concertele. Pe Dorian Ciubuc de exemplu îl ştiu de

pe vremea când organiza concerte rock. L-am admirat întotdeauna foarte mult pentru ceea ce face, pentru că i-a plăcut şi a vrut să devină profesionist, ceea ce a şi reuşit. Acum are Zone Records, licenţiat Universal Records pentru România. Mai are şi Zone Vision, care distribuie în România MTV, Animal Planet şi Discovery, pentru cablişti.

Din aceeaşi branşă cu Dorian mai făceau parte şi Sandu Grosu, plus Sandu Calin, care a lucrat o vreme cu Compact şi Sfinx Experience, iar acum are împreună cu Bibi Ionescu firma „Stage Expert”.

Ehehei... şi cred c-aş putea să mai scriu încă o carte numai despre oamenii pe care i-am cunoscut şi admirat în acei ani „zbuciumaţi”!

E foarte interesant să vezi oameni care au crezut în steaua lor şi care pe vremea lui Ceauşescu se chinuiau să-şi câştige o pâine făcând meserii, hai să le spunem, liberale. Le-a plăcut showbiz-ul şi-au investit toţi banii câştigaţi în propriile lor instalaţii de lumini sau de sunet. Pe atunci nimic nu era profi, că n-avea cum să fie, însă ei au crezut în ceea ce fac, mai ales că nu le-a plăcut să meargă la uzină sau să le facă cineva program.

După Revoluţie au putut în sfârşit să-şi vadă cu adevărat de treaba lor şi cei care au fost deştepţi şi cu un ochi mereu „afară” au reuşit să-şi consolideze o afacere. Este şi cazul Sfinx Experience, ei însă pe vremea comunismului au avut mai mult noroc, stăteau mai mult prin Olanda, cu viză de lucru. Cântau în discoteci cam 6 luni pe an, dacă nu şi mai mult şi câştigau bani frumoşi, cu care şi-au amenajat apoi un super studio. Încă de pe atunci ei erau profesionişti, că aveau cu ce, hehehe!

Ceilalţi mai prindeau câte-o cântare prin Rusia sau la Chişinău, ori în alte ţări din fostul bloc comunist. Nu era rău, că toate aceste ţări erau oricum mai dezvoltate decât România şi se întorceau de acolo cu televizoare, mobilă, scule şi bani bunicei, care le mai asigurau câte un respiro în ţărişoara asta în care Ceauşescu voia să ne alinieze pe toţi la raport!

Vara aveau program, fiecare cu trupa cu care lucra,

mergeau la mare, aveau masa şi cazarea asigurate, în schimb în fiecare seară munceau la restauranul (terasa) la care avea trupa „program”. Imaginaţi-vă cum e să stai trei luni la mare şi în fiecare seară să vezi şi să asculţi aceleaşi lucruri.

„Trupeţii” începeau cu un caffe concert, iar apoi cântau piese din repertoriul internaţional, să danseze lumea. Mai cântau şi din repertoriul lor, iar dacă erau angajaţi la un bar de lux, pe scenă apăreau balerine îmbrăcate cu pene şi tot felul de drăcii şi dansau Conga! mai apărea un comic, zicea şi el două bancuri şi gata show-ul.

În luna septembrie când se întorceau în Bucureşti, cred că le era aşa o lehamite, de se închideau o săptămână în casă, să nu mai audă de nimic! Urmau balurile de boboci, la care îşi închiriau instalaţiile şi iar dă-i şi luptă, hehe. Pe urmă erau concertele de Sărbători, apoi concertele pe la casele de cultură din ţară şi iar venea vara, iar la mare la restaurant.

Să nu credeţi că pe vremea aceea trupele nu aveau impresari! Erau o grămadă, doar ei se ocupau de aranjarea turneelor prin ţară sau în străinătate. Unii lucrau la A.R.I.A. (Agenţia Română de Impresariat Artistic), alţii pe cont propriu. Printre cei mai buni impresari aş dori să-i amintesc aici pe Aurel Mitran din Bucureşti (un om deosebit!) şi Sorin Bocerean, din Timişoara. Amândoi au un talent nativ pentru munca asta şi parcă le scria pe frunte „impresar”. Ştiu să vorbească cu oamenii şi să găsească cele mai bune deal-uri pentru ei. Drept urmare şi în ziua de azi fac acelaşi lucru şi sunt extrem de apreciaţi.

Anca Lupeş, vechea mea prietenă de care am mai povestit are şi ea propria agenţie de management, la care au apelat o grămadă de trupe, mai mari şi mai mici. Multă vreme ea a lucrat la casa de discuri Nova Music, dar s-a săturat, după cum mi-a povestit chiar ea, de „fiţele şi talentele pe care unii artişti dau dovadă, nejustificat”. „Păi bine, măi Anca, ai plecat că te-ai săturat să-i promovezi şi acum la agenţia ta îi reprezinţi?”. Mi-a răspuns: „Da, dar

acum îi reprezint doar pe cei care îmi plac!”. „Şi ce faci acum mai exact?” „Uite, le aranjez cântări, turnee, emisiuni la radio şi la tv, îi îmbrac, le aranjez şedinţe foto, chem stilişti să le mai lucreze la look şi aşa mai departe”.

Anca mai crede şi că acum casele de discuri sunt într-un mare impas. Şi-au strâns o grămadă de trupe care n-au niciun pic de talent şi promovează muzică de slabă calitate. Asta e şi părerea celor care lucrează în radio, de altfel. Dar şi despre acest capitol voi vorbi un pic mai încolo.

62 – The bad guy!

Eu n-am putut niciodată să cred că există oameni fundamental răi. N-am crezut niciodată că Hitler sau Ceauşescu au gândit toate ororile la care au recurs regimurile lor. N-am putut să cred că cineva poate duce răul până în pânzele albe şi-şi poate susţine punctele de vedere, care nu sunt numai stupide, ci şi îndesate cu răutate. Cineva spunea că istoria se repetă, dacă nu bagi la cap. Mare dreptate a avut!

Nici Pitbull-ul nu pot să cred că este un câine fundamental rău. Poate nu am în mine instinctul sau teama care ar trebui... nu cred că un câine poate să-ţi facă vreun rău dacă nu eşti agresiv sau nu-l provoci. Ei bine – wrong! Şi oamenii şi câinii pot merge până la capăt, de aceea păziţi-vă mereu de ceea ce nu credeţi, de necredinţă şi de uitare.

Am întâlnit pe parcursul anilor zeci de oameni capabili de mult rău şi mereu am crezut că le trece. Eu i-aş fi acordat circumstanţe atenuante şi lui Hitler, aşa cum i-am acordat lui Ceauşescu, cumi-am acordat aproape toţi lui Ceauşescu, altfel nu stătea în fruntea ţării atâţia ani. Ba am crezut că-l influenţează Leana, ba că Marea Adunare Naţională, ba că-i bătrân şi senil, ba că, ba că... ţineţi minte că se spunea c-ar face şi lucruri bune, să mai aşteptăm, că acum ne plătim datoriile şi după aceea o să curgă lapte şi miere? N-a curs decât sângele unor

copilandrii nevinovaţi, la o Revoluţie care nu ne stătea în caracter!

Nu vreau să vorbesc acum despre regimul comunist, l-am luat ca exemplu doar pentru că-mi serveşte la analiza răului fundamental. Mă uit la televizor şi văd cum omul rău e mereu subiect de jurnale. Am descoperit c-avem mai mulţi oameni răi decât am crezut. Îşi omoară şi violează copiii, îşi bat soţii sau nevestele, îşi omoară semenii. Şi chiar e adevărat... chiar o fac, cu sânge rece şi declară că ar face la fel şi a doua oară! Şi asta nu numai la noi, peste tot există astfel de bipezi, doar am văzut la ştiri şi-n filme documentare!

Mă gândesc dacă nu cumva se poate construi un detector şi dacă nu se poate înfiinţa o poliţie care să te ferească de omul rău. Ar fi perfect, însă până atunci am putea să ne folosim mai mult de instincte. Sau să ţinem cont mai mult de instincte. Era mai demult un spot pe Discovery care pleda pentru acelaşi lucru… să nu te urci în lift de exemplu cu un om despre care ai îndoieli, instinctiv. Până la urmă nu mai ţii însă cont, te urci în lift spunându-ţi „eh, lasă, am citit prea multe romane poliţiste” sau „mă uit prea mult la ştirile de la ora 5”! Şi uiţi de ce ţi-a spus ţie primul impuls. Nu e rău mereu, nu e nici bine mereu… există însă şi situaţii în care nu numai instinctul te avertizează, ci şi faptele, dar n-ai puterea să spui „până aici!”, „gata!”

Nu sunt sigură că ştiu de ce m-am aruncat în aceasta dizertaţie… poate că gândindu-mă la trecut am avut nişte flashbackuri care m-au zdruncinat, mi-am amintit şi de cei care ar putea fi personajele negative ale acestei cărţi. N-am să scriu totuşi decât despre lucrurile frumoase. Voi încerca să le ignor pe cele care mi-au dat insomnii şi coşmaruri, am să le pomenesc doar dacă voi considera că pot găsi în ele măcar o umbră de umor…

Am să mă întorc acum la ultima perioadă petrecută de mine la Uniplus, când au început să se vândă en gros acţiunile şi lumea s-a răspândit care încotro. Am povestit deja că nu se dădeau salariile, că diferenţa dintre noi

acţionarii şi simplii angajaţi era inexistentă şi că oamenii vechi, cu priză la public erau trataţi cu partea dorsală. O mare vină a avut-o conducerea radioului care nu se descurca deloc cu banii. O altă vină a avut-o sistemul media, care nu crease încă vedetismul, aşa cum îl percepem astăzi.

Se scria de noi prin ziare, dar nu cum se scrie acum, când o grămadă de pretty faces, neavenite în media ajung totuşi vedete, numai pentru că locul lor de muncă este la un important post de televiziune sau de radio. Poate că nici acum nu s-a creat un box office adevărat, însă în câţiva ani lucrurile se vor aşeza cu siguranţă. N-aţi observat că aproape în orice domeniu, noi românii urmăm aproape centimetru cu centimetru, tiparele americane? Iar în media acest lucru este cel mai vizibil.

63 – in the end, my friend...

Lucrurile la Uniplus au început să se strice, aşa cum am mai spus, de prin 1993. În 1994 aveam 4 ani de experienţă în media şi începusem s-avem pretenţii de la meseria asta şi bineînţeles şi pretenţii financiare. Nu mari, modeste. Din păcate, radioul era însă în plină dezvoltare, se întocmeau o grămadă de dosare pentru obţinerea licenţelor în mai multe oraşe din ţară, iar Klinger strângea banii la ciorap şi reinvestea. Aşa se face că oamenii rămâneau neplătiţi cu lunile, ceea ce i-a îndrumat spre alte posturi de radio sau tv, sau spre ziare şi reviste. Emisiunile de la radio ni se păreau din ce în ce mai plictisitoare şi fără rost, deja începusem să le facem aşa, ca să treacă timpul. Noroc cu ascultătorii, care ne mai susţineau şi ziceau „dă-i înainte”, că în rest lehamitea era gata să ne omoare.

În programele obişnuite, de zi începusem să vorbim din ce în ce mai puţin pe post şi ne bucuram de câte ori aveam ocazia să ne pasam orele de program, care oricum nu ne erau plătite. Colaboram fiecare prin diverse părţi, ca să mai facem un ban, iar visul multora era să părăsească corabia.

Ne strângeam seara la terasă cu Mircea Radu, Cristi Balaci şi cu Tomulică şef de trupă şi plănuiam cum să facem să plecăm cât mai repede din Uniplus.

V-am povestit ceva mai devreme de Bobby, care îşi pusese în cap să cumpere radioul şi am să vă spun acum şi ce-a făcut. Mai întâi m-a convins pe mine să-i cumpăr o acţiune, pe numele meu, că altfel nu se putea. După aceea, noi deja nu mai eram în termeni amiabili, de când cu Azilurile (el îşi făcuse Azilul de Nebuni, eu rămăsesem cu Azilul de Noapte) s-a asociat cu Cătălin Tohăneanu, director comercial şi au început să cumpere cu bani buni acţiuni, de la cine apucau. Din cauză că sumele erau frumuşele, lumea a vândut. În plus, Bobby mai ştia şi cam ce nevoi ar avea fiecare şi încerca să-i ajute în schimbul acţiunilor. Pe unii i-a cumpărat chiar ieftin!

Eu nu vorbeam cu el, ne ignoram complet şi ne luam în balon reciproc, prin emisiuni. Într-o zi am avut însă o mare surpriză. Mă aflam în biroul comercial, unde se aflau şi Bobby cu Tohăneanu, Klinger şi alţii. La un moment dat Bobină îi spune lui Tohăneanu: „Să stabileşti exact la ce oră te întâlneşti mâine cu Diana Singer la notariat, să faceţi actele pentru cedarea acţiunii aceleia”. Deşi eram acolo n-a catadicsit să-mi spună direct, ci prin intermediari! Asta ca mulţumire pentru toţi anii în care l-am susţinut şi pentru tot ce-a avut de învăţat de la mine, pentru toate emisiunile făcute împreună şi pentru faptul că îl ajutasem să cumpere o acţiune în radio! Oare ce caracter poţi să ai ca să faci aşa ceva? Şi ce caracter poţi să ai că să vii invitat într-o emisiune şi pe urmă să-ţi faci emisiunea ta, la acelaşi post, cu un titlu asemănător? E ca şi când cineva ar veni invitat la tine în casă şi s-ar stabili fără să-ţi spună în camera de alături! E ca şi când ai fi furat cu tupeu în timp ce te uiţi la portofel stupefiat. Nu-ţi vine să crezi că asta se întâmplă chiar sub ochii tăi! Iar acum pretindea ceva fără ca măcar să aibă curajul să mă privească în ochi şi să-mi spună personal.

Încerc să mă amăgesc acum că i-ar fi fost ruşine, dar e doar o amăgire… atunci însă m-am înfuriat peste măsură

şi i-am spus de faţă cu toată lumea că îşi va vedea acţiunea în momentul în care va fi dispus să discute cu mine despre asta, că eu nu vorbesc cu el prin Tohăneanu şi nici nu stau la ordinele lui. A urmat o ploaie de înjurături din partea lui, una dublă din partea mea şi ameninţarea lui Bobby că mă va călca cu maşina. De dobitoc ce era şi de incult, nu se sfia să amenințe în acest fel, iar eu am fost prima căreia i s-a adresat în felul acesta. Au urmat şi alţii, ultima fiind Marina, la adresa căreia amenințările şi injuriile au fost ceva de neimaginat. Ştiţi cam cum se înjură şi se amenință ţiganii din piaţă sau cei de proastă condiţie, atunci când se cerată? Ei, cam aşa amenința şi Bobby. Adevărul este că el, aşa cum am mai spus nu avea o cultură solidă (era chiar agramat, nu nimerea două acorduri gramaticale), dar avea experienţă de viaţă. Şi nu avea maniere mai frumoase decât pieţarii care vând manele la tarabe!

În fine, după circul la care a fost martor cu satisfacţie şi uimire tot radioul am plecat trântind uşa şi l-am lăsat să bombăne pe limba lui. În următoare zile trebuie să recunosc că am fost ceva mai atentă la maşinile pe lângă care treceam pe stradă… nu că l-aş fi crezut capabil pe dobitoc să-şi pună în practică amenințările (avea totuşi suflet bun şi în plus, n-ar fi moştenit el acţiunile, heheh), dar rămăsesem aşa, cu o teamă… în plus, eu astfel de amenințări şi de înjurături nu mai auzisem în viaţa mea! Am crescut într-o familie civilizată şi de bun simţ. El se pare că nu…

În orice caz, după câteva zile, văzând Bobby că trebuie să-şi schimbe modul de abordare, că nu e de glumă cu nebuna, m-a sunat să-mi spună că vrea nu numai acţiunea lui, ci şi să cumpere de la mine acţiunile, în număr de două (a mea şi cea care o cumpărasem de la Andi Moisescu). Eu abia îl aşteptam! Aveam aşa o lehamite de radio Uniplus, încât plecarea mea era doar o chestiune de timp. Aşa că ne-am întâlnit urgent, omul s-a purtat cu respect şi n-a fost nicio problemă, în câteva zile am încheiat tranzacţia, i-am cedat acţiunea lui şi i le-am vândut pe ale mele. După aceea am fost liberă că pasărea

cerului! Dacă mai ţin bine minte eu nu puteam să plec la alt radio fără să-mi vând acţiunile mai întâi, deoarece se stabilise într-o şedinţă că cei care pleacă trebuie să vândă sau să-şi cedeze acţiunea. Dacă plecai însemna implicit că renunţi automat la statutul de acţionar. Nu ştiu cum s-ar fi putut şi aplica aşa ceva, dar ştiu că nu ne prea venea să ne luăm tălpăşiţa ştiind că există o asemenea hotărâre. Dar acum, gata! Vândusem şi puteam pleca încotro voiam. Eu voiam în vacanţă, dar trebuia să-mi câştig cumva şi existenţa…

Bobby şi Tohăneanu s-au pus între timp pe acumulat şi în câteva luni au şi anunţat că vor prelua radioul. Lumea a vândut şi rămăseseră s-o mai convingă pe Marina, singura care mai putea fi convinsă dintre cei rămaşi. Şi cum mai putea fi convinsa? Prin şantaj! Din câte mi-a povestit chiar ea o aveau la mână cu nişte lucruri pentru care ea – şi pusese semnătura… nu vreau să intru acum în detalii, mă rog, nimic ilegal… doar că ei i-ar fi putut face zile fripte şi-atunci Bobină şi Tohăneanu (care între timp sau şi făcut rude prin alianţă, respectiv Bobby i-a devenit naş de cununie, probabil pentru a fi sigur că nu fuge cu acţiunile, hehe) s-au pus pe ameninţări. Primul lucru a fost desigur, co s-o calce cu maşina… Apoi că-i omoară copilul şi soţul, apoi au terorizat-o cu telefoane noaptea, îi spuneau că n-o să-şi mai vadă familia, c-o s-o omoare, că, că, că… şi până la urmă Marina n-a mai rezistat să umble sub escortă şi-a cedat, moment în care Cătălin Tohăneanu (cu banii lui Bobby şi ai lui) a devenit acţionar majoritar. Iar prima lor manevră a fost să vină cu bodyguarzii şi să dea pe toată lumea afară din radio. Apăreau DJ-ii la program şi constatau că nu pot intra în clădirea unde era postul de radio, pe strada Latină, decât dacă au legitimaţie de la Tohăneanu! Iar legitimaţiile se eliberau din strada Speranţei, la parter! Acolo s-au strâns aproape toţi angajaţii şi acţionarii radioului la acea data, să hotărască ce vor face. N-au putut acţiona, decât pe cale legală.

Şi-au luat avocat, s-au dus la poliţie şi după 12 zile au intrat ei (Klinger & Co.) cu bodyguarzii. Nebunie curată,

hehhe. Războiul Rozelor!

Când emiteau a lui Bobby, duminica se difuza muzică lăutărească şi populară. Suna radioul ca-n târg, dar asta era concepţia lui Bobină. Avea şi teorii care mai de care mai interesante pe tema asta… de fapt Bobină era tare fericit. În sfârşit i se împlinise visul, avea radioul lui, precum cravata de pionier. Degeaba plângeau copiii pe la porţi, că-i radioul lor, el avea o teorie care cică era de la americani, că treburile se rezolvă „cu banu' şi cu ganu'". Bani le-ar fi dat tuturor celor care voiau să lucreze în radio sub conducerea lui (mi-a propus şi mie la un moment dat), iar cu ganu' i-ar fi împuşcat pe toţi care i se împotriveau. Ciudată combinaţie omu' ăsta, care la 47 de ani era ca un copil dispus oricând să-şi dea cele mai frumoase cartonaşe pe o jucărie că radioul. Din păcate n-a avut parte de el decât câteva zile, căci Klinger a ripostat cu poliţia şi statutul societăţii, care interzicea vânzarea acţiunilor fără un anunţ prealabil şi licitaţie în cadrul societăţii. Aşa se face că am ajuns eu din nou acţionar! Iar Cătălin Tohăneanu mă chema, pe mine şi pe ceilalţi, la data de 23 mai, 1995, „în judecată şi personal la interogatoriu" „pentru că în contradictoriu" să se constate că are „o cotă de participare la pierderile şi/sau beneficiile S.C. Uniclub Multimedia S.R.L., de

54, 08%".

„Cu toate că în prezent am o participare la pierderi şi/sau beneficii de 54, 8%" continua el în citaţie

„Mi se refuză de către ceilalţi asociaţi posibilitatea înregistrării la Oficiul Registrului Comerţului al Municipiului Bucureşti a drepturilor şi obligaţiilor ce decurg, motivându-se că există NEMULŢUMIRI MORALE. Totodată s-au adoptat hotărâri care îmi încalcă dreptul meu de decizie şi vot în Adunarea Generală".

În fond, chemarea foştilor acţionari la tribunal a fost făcută pentru ca fiecare să declarăm în faţa instanţei că ne vândusem acţiunile (sau părţile sociale).

Ce făcuse de fapt Klinger: de câte ori cumpăra o acţiune nota repede şi se ducea la Registrul Comerţului să

o înregistreze. Aşa a făcut şi cu ce-au cumpărat ceilalţi acţionari, de exemplu eu. Cum cumpăra cineva, cum se făcea înregistrarea, însă atunci când a început Tohăneanu să cumpere en gros şi era clar că vrea să devină majoritar nu s-a mai înregistrat nicăieri şi s-a impus regula cu anunţul şi licitaţia în cadrul societăţii. Ceea ce mereu am susţinut că n-a fost cinstit. În love, as în war… dacă ai pierdut, ai pierdut… iar statul român ar fi trebuit să dea dreptate celor care aveau majoritatea. Asta dacă nu erau avocaţii, ehe, când apar ăştia e vai mama ei de justiţie, hehe.

Pe vremea aceea eu eram deja la Radio 21 şi aveam o emisiune, „Blow Up”, un talkshow de noapte. Am sunat la Uniplus şi am aranjat un duplex (în direct, normal) despre scandal. La ei pe post erau Traian Radu, Radu Filip, iar în studio Bagheera parcă, Klinger şi alţii. La noi pe linia telefonică erau Bobby şi Tohăneanu. De nedescris tărăboiul care a ieşit! Eu eram în tabăra lui Bobină, pentru că n-am putut înghiţi chiţibuşurile de care se lega Dani. La urma urmei şi visul lui, ca şi visul lui Bobby a fost să devină acţionar majoritar. S-au luptat amândoi pentru acelaşi lucru, cu diverse arme. Pe de o parte Bobby avea banii şi acţiunile, iar de cealaltă parte Klinger avea chiţibuşuri avocăţeşti şi o droaie de fanatici şi războinici prin vocaţie, care-l susţineau.

De ce am fost de partea lui Bobby? Pentru că am ales dintre două rele şi pentru că aşa mi s-a părut mie mai cinstit! Şi-apoi, Bobby ceruse o emisiune, iar Klinger i-a dat-o… cu alte cuvinte, dacă de la unul aveam pretenţii (respectiv de la Dani, ca să nu existe confuzii), de la celălalt mă aşteptam la orice! Pe Dani l-am preţuit enorm şi nu mi se par decât simple speculaţii în stilul caracteristic, vorbele celor care spun că aş vrea să-l denigrez în vreun fel… nici vorbă! Cu Dani, dacă vreţi, m-am simţit mereu pe un câmp de luptă amical, în care aveam fiecare toate piesele pe masă şi aşii în mânecă. Chiar şi povestea cu radioul a fost un joc permanent, cu echipe diferite, dar din care fiecare a câştigat câte o

rundă.

În fine, atunci s-au certat, s-au dus şi s-au întors, a venit fiecare cu bodyguarzii şi-au ocupat clădirile, a fost un circ total. După aceasta, unii emiteau din Latină, ceilalţi din Speranţei, până când Klinger a depus plângere la CNA, că se emite ilegal din Speranţei (unde era Bobby & Co), când în acte scria că trebuie să se emită din Latină… aşa că CNA-ul a suspendat licenţa de emisie a Uniplusului pe o perioadă de trei luni. Punct.

Trei luni! Atâta timp a avut Dani la dispoziţie să câştige războiul şi l-a câştigat, căci ăilalţi doi s-au plictisit şi-au vândut. Pe bani buni, lui Popa Cristinel care a fost, din câte am înţeles principal acţionar la RDT, Tofan şi ESS.

Iar acum Popa Cristinel i-a vândut lui Burci, care însă a pus condiţia că ori cumpără tot, ori nimic, aşa că şi ceilalţi acţionari rămaşi (Klinger & Co) au fost nevoiţi să vândă… şi iată cum a luat sfârşit toată tărăşenia până la urmă… tot din cauza banilor… când au vândut n-a mai făcut nimeni grevă, n-a mai păzit nimeni radioul cu trup şi suflet… acum sunt fericiţi dacă-i angajează noii patroni…

Ciudat e că simt aşa, o tristeţe, când mă gândesc că după toate aventurile s-a spulberat un vis frumos în care am crezut odată… timpul nu se mai poate întoarce, noi nu mai avem entuziasmul de atunci… mă gândeam dacă am mai putea noi cei de-acuma să ne strângem şi să facem măcar pentru o zi, un post de radio pirat, care să se numească Unifan… oare cum ar suna? Din păcate, cred că foarte profesionist…

64 – Radio 21

N-o să uit cât trăiesc seara în care am făcut eu cunoştinţă cu Radio 21. Era o zăpadă pe stradă, albă şi de vreo juma’ de metru, de nu mă vedeam şi eu umblam de nebună să găsesc sediul postului, din strada Ion Slătineanu, intrarea Filioara. Era pe la începutul lui decembrie, 1994 când eu deja eram pornită rău să plec de la Uniplus, aşa că m-am dus să văd ce-o fi şi cu acest radio care emitea precum internetu, hehe. Aveam un bun amic

acolo, pe Vădi Ruş, pe care-l descoperisem pe vremea Uniplusului, în martie 1993, când, îşi aminteşte Vădi „aţi dat un anunţ pe post că aşteptaţi casete demo. Am trimis şi eu. Şi m-ai sunat că e ok. M-ai învăţat butoane şi după aceea m-ai plasat lui Liviu Zamora, noaptea. Apoi am primit şi programe, mai veneam prin nopţile tale de program… Cam ăsta a fost începutul. Am plecat… nici nu mai ştiu când… după vreo 3 sau 4 luni? Ceva de genul ăsta. Dia (care era şef de DJ) avea probleme cu vocea mea şi m-a trimis acasă să mai studiez dicţie şi intonaţie. Ironia sorţii face ca peste ani, Dia să-l roage pe Nic Cocârlea să vorbească cu mine ca să îi fie invitat permanent în „La Stradă” (la radio 21). Nu m-am opus… Dia are voce bună!”

Cam asta îşi aminteşte Vădi despre începuturile lui în radio. El e medicinistul de care vă vorbisem mai pe la începutul cărţii, omul cu 10 pe linie la toate materiile, dar căruia i-a luat radioul minţile, hehehe. Avea o adevărată pasiune, mai ales pentru chirurgie, dar i-a scos Dumnezeu radioul în drum şi asta a fost. În timp a devenit şef DJ la radio XXI, iar apoi director general. Acum e director de programe, dar la Uniplus, de fapt Radio Star. Ce mică e lumea şi cum se învârte… Poate apare iar şi Dia în contextul ăsta, hehe. Vedeţi, nu toţi îşi dau seama de la început dacă vreun om sau altul va face sau nu carieră în radio. Trebuie să asculţi de instinct. În cazul lui Vădi, eu l-am avut, Dia nu.

Dar à-propos de Dia: chiar are voce bună! Păcat că acum şi-o foloseşte doar să vorbească cu clienţii în magazinul lui de computere… mare păcat!

Au fost însă şi cazuri când m-am înşelat, de exemplu în cazul lui Mircea Radu, căci dacă e adevărat că i-am ascultat caseta demo (nu ştiu nici eu exact, eram doi care le ascultam, eu şi Z-ul) şi nu l-am primit în radio înseamnă că am făcut o greşeală… peste ani mi-a şi spus: „Sângeroaico, nu m-ai primit atunci…” I-am răspuns că dacă aş fi ştiut cât de bine arată, sigur nu-l refuzam, trebuia să-mi aducă caseta personal, hehehe. E o glumă, nu trageţi concluzii pripite!

Radio XXI (scris exact aşa cum vedeţi) s-a lansat în septembrie, 1993, iar şef pe atunci era domnul Marin Traian, omul care făcea pe vremea lui Ceaşcă la Televliziunea Română „Un zâmbet pe 16 mm”, singura emisiune pe care o mai urmăreau românii. Printr-o cunoştinţă, Vădi a ajuns la el şi la întrebat dacă mai fac angajări. „Erau doar trei DJ la ora aia, locuri libere destule, deci m-au luat”, povesteşte el. „Prima oară am ascultat Radio 21 după ce mă angajaseră. Era o tragedie… dar am crezut în steaua lui. Erau 3 categorii de voci pe post la vremea aia: ştiriştii, compeuriiadică ăia care povesteau poporului lucruri inteligente şi redactorii muzicali, adică ăia care puneau muzică şi mai prezentau piesele din când în când, de regulă într-un mod neinteligent pentru că altfel ar fi fost compeuri”.

Bine că n-am ajuns la compeuri, un termen de care n-aţi avut de unde să auziţi decât dacă aţi fost angajaţi la Radio Bucureşti sau aţi lucrat la începuturile lui, la radio XXI. Compeurii erau ceea ce noi azi numim jurnalişti sau redactori, adică cei care prezintă emisiunile şi le şi scriu de obicei.

Compeurul se presupunea că e un om inteligent şi cu o vastă cultură. Stătea în cabina de emisie şi baleta încercând să-l facă pe mixerist (azi DJ) să priceapă când trebuie să-i închidă sau să-i deschidă microfonul, ca să se adreseze naţiunii. Compeuri dintr-ăştia mai văzusem numai la Radio Vacanţa, v-am spus, iar când am făcut prima vizita la XXI, Vădi făcea parte din tagma lor. M-am speriat rău de stilul ăsta de lucru, eu veneam de la un post independent, la care tu centrai, tu dădeai cu capul… Am stat eu ce-am stat, m-am gândit bine (da’ nu foarte) şi-am zis: „soartă, unde m-ai adus?”, după care m-am mai calmat, căci studioul arăta mai bine şi mai curat decât la Uniplus, ba aveau şi aer condiţionat! Oamenii erau veseli şi drăguţi (deşi unii mai practicau iluzionismul şi astfel dispăreau şi de acolo o grămadă de CD-uri şi casete). Iar afară era iarnă, se apropiau sărbătorile, aşa că am zis că n-ar fi rău să schimb locul.

Acum sunt pe cale să scriu ultima parte a acestei cărţi şi e tot decembrie, în câteva zile sărbătorim Crăciunul. Ieri am fost în vizită la Radio 21, care acum îşi are sediul într-o clădire de birouri din Calea Victoriei, la etajul 9. Urci cu liftul şi când ajungi sus alegi: la stânga Radio Total, la dreapta: Radio 21 (fac amândouă parte din acelaşi trust). Încăperile sunt minuscule şi întunecate, iar atmosfera e rece, neprimitoare, în ciuda pomului de Crăciun şi a ghirlandelor agăţate peste tot.

Directorul radioului, Alex Macavei, alintat de colegi şi de cei care vor să se pună bine cu el „Maca”, băiatul care venise acum 10 ani în radio cu o floare pentru Doina Ene era într-o şedinţă care dura de vreo cinci ore. Nu l-am mai aşteptat.

65 – Radio 21, comuniştii şi finu’

La momentul lansării, proprietarul Radio XXI era Fundaţia Secolul XXI, care avea scopuri culturale şi avea ca membri fondatori personalităţi de seamă printre care Oliviu Gherman, părintele Tatu, Solcanu şi alţii. La sfârşitul anului 1993, Marin Traian renunţase la conducerea postului şi rămăsese colaborator, director general fiind numit domnul Mircea Cranta. Director de programe era Cristian Unteanu, redactor şef la ştiri, Sofia Şincan iar director muzical a fost numită celebra Daniela Caraman Fotea. Aşa s-a târât Radio XXI vreo 2 ani şi jumătate, încercând sub „măreaţa conducere” să fie o copie palidă a radioului public din anii ’60. Cei pe care i-am amintit mai sus încercau practic să facă pe stil vechi un radio în FM şi credeau că experienţa într-un radio care nu avea niciun fel de legătură nici cu piaţa în schimbare, nici cu muzica de atunci le este suficientă. Alţi contrazişi de istorie! Noroc că mulţi dintre ei s-au lăsat destul de repede de jucăria asta şi s-au aruncat cu toate forţele în… politică.

În 1995 am intrat şi eu în scenă, căci după ce l-am rugat pe Vădi să-mi pună o pilă la Mircea Cranta şi acesta m-a primit imediat, am intrat pe grilă sub conducerea

stimatei Fotea. Această doamnă scrisese pe vremea lui Ceaşcă o enciclopedie muzicală, din care lipseau o grămadă de artişti (din cauze politice, pe vremea lui Ceaşcă nu puteai să scrii de artişti români de exemplu, care au fugit din ţară) şi fusese redactor la Radio Bucureşti. Ştiu că se credea foarte cultă doamna şi bnuiesc eu că avea impresia, ca orice om de-atunci cu experienţa dânsei, că noi ăştia micii suntem nişte tăntălăi inculţi, fără pic de perspectivă. Sub oblăduirea ei trebuia să prezentăm mereu playlist-urile înainte de program, pe care ea trebuia să le aprobe. Nu cred că vă puteţi imagina cât ne tortura acest lucru!!! Eu cel puţin venisem dintr-un radio în care eu făceam playlistul şi acum eram pusă în faţa unei situaţii foarte ciudate: muzica generaţiei mele, pe care eu o cunoşteam atât de bine trebuia să fie aprobată pentru a intra în program de către un om care venea dintr-un radio unde ani de zile s-au difuzat numai muzică românească şi teatru radiofonic! Aşa că băgam în playlist-uri o grămadă de trupe de nu auzise neam de neamul ei şi ne distram la culme când începea să strâmbe din nas că trebuie să le scoatem, că sunt melodii inculte şi idioate. Cel mai rău o enervau piesele rock, aşa că aveam grijă să-i trec pe listă Type O'Negative cu „I know you're fuckâng someone else", hehehe.

Turba rău! „Ce vocabular! Ce cuvinte! aşa ceva nu este permis!"

Iar eu veneam dintr-un mediu în care TOTUL fusese permis. N-am avut eu vestitul top intitulat

„Nice fuckin' ballads"? N-am avut metal party-uri şi alte emisiuni precum „Azilul de noapte", în care se înjura orice? Iar dintr-odată, stop, că nu-i plăcea lui Fotea... e-adevărat că nu mă mândresc cu asemenea exprimare (dar nici nu mi-e ruşine!), dar după revoluţie înjurai cu pasiune şi nesaţ, mai ales într-o altă limbă decât cea oficială!

Ce mi-a plăcut însă la dânsa este că avea pretenţia să ne exprimăm corect româneşte şi latineşte. Ţin minte că a supărat-o cumplit că am pronunţat Status Quo cu accent englezesc. Numai că nici trupa cu pricina nu-şi pronunţa

numele altfel, hehe.

Şi „La Starada”, talkshow-ul pe care l-a iniţiat Vădi la Radio 21 era tare cuminte… până am apărut eu, că invitată, mai lucram încă la Uniplus. Odată cu mine s-a stricat şi talkshow-ul lui, noroc că nu-l asculta doamna Fotea, că era emisiune de noapte. Încercam în general să aduc cu mine radioul independent într-o formulă „naşpa” rău, o amestecătură de radio comunist, fosile şi atehnică. De ce zic atehnică? Pentru că iată ce-şi aminteşte şi Vădi: „E foarte ciudat, dar asta demonstrează că se poate. Emiţătorul şi antena radioului erau plasate pe hotel Parc. Studioul era într-o vilă pe Intrarea Filioara (din Ion Slătineanu). Iar legătura până la hotel Parc se făcea pe linie telefonică dedicată (ca pentru internet, nu v-am zis?). De asta se şi auzea ca la telefon în primul an. Aveam un mixer rusesc (cum era şi la Uniplus), multe magnetofoane Kashtan, dar şi un CD-player şi un deck Technics”.

Adică, chelul dacă n-avea tichie nu era sănătoas, hehe. Nimeni n-asculta radioul ăsta, decât dacă chiar n-avea ce face şi-şi dorea experienţe masochiste!

Intrarea lui Edgar Surin în Radio XXI însă a adus postului cel mai modern studio al Bucureştiului din vremea aceea. Prin 1995 a apărut încă un asociat în SC Radio XXI SRL şi anume firma EST SRL, aparţinând (nu ştiu dacă în întregime) lui Edgar Surin. În orice caz, studioul era modern, dar tot ca internetu’ emitea radioul. De-aia nici nu prea se auzea şi se pare că fundaţiei Secolul XXI nu-i displăcea. Păi de ce să se mai şi audă, ce, ne dă la export? Hahaha!

Ce-a mai fost şi cu fundaţia asta! Erau numai PDSR-işti în ea, iar radioul era închinat politic. Ţin minte c-am primit 10.000 de lei penalizare odată, când n-am vrut nici în ruptul capului să-i dau dedicaţie de ziua lui, lui Adrian Năstase. Era sarcină de la partid, iar eu asemenea sarcini nu primesc! Doar n-o să-i cânt osanale lui Năstase în direct, gândeam eu. Aşa că domnu’ Cranta, directorul postului la ora aceea m-a penalizat. Heh! Mare şmecherie, doar eram obişnuită, reblă cum sunt de-o viaţă… Klinger

mă penalizase de N ori pentru fumat în studio, acum Cranta că nu i-am dat dedicaţie lu' şefu'… uite, numai d-astea am păţit şi trebuie să recunosc că n-am scăpat de penalizatu' ăsta nici în ziua de azi. Da' las' că poate mă cuminţesc până la urmă, hehe. Oricum, ţin să mă folosesc de acest prilej pentru a-i ura „La mulţi ani" domnului Adrian Năstase, pentru acea zi de naştere şi pentru restul care au urmat şi care vor mai urma. În fond, aşa-i frumos de ziua cuiva, nu? Dar nu pe post! Uite c-am scris aici, în carte.

Şi mi-am mai luat o penalizare de la Cranta, că am constatat on air într-o zi, că s-a schimbat mobilieru' în studio, deoarece cu o zi înainte fusese Ion Iliescu în vizită. Doamne, Doamne, comuniştii ăştia tot cu vizitele şi cu politeţurile! Dacă am fi zis noi că vrem scaune ca lumea în radio, sigur nu se putea, da' aşa, c-a venit şefu' s-a făcut imediat investiţia! Şi sigur, Cranta nu m-a penalizat direct, m-a aşteptat el la cotitură cu ceva, cred c-a descoperit şi el că fumeasem în studio şi a pus-o pe seama acestui fapt. Dar eu ştiam pentru ce, hehe.

La Uniplus veniseră o grămadă de „ştabi" alde Iliescu, dar n-am schimbat niciodată nimic. Ba în hotel Modern îi şi puneam să facă sport şi să urce 12 etaje per pedes, printre moloz şi cărămizi.

Instrucţie! Oare ar mai veni ăştia azi la radio, în asemenea condiţii? Neah, că acuma nu le-ar da voie PR-ul personal, hihihi.

66 – primul talkshow la Radio 21

Să revin însă la doamna Fotea. Dânsa încerca de multe ori să fie şi drăguţă, mai ales când s-a prins că niciun DJ n-o prea înghiţea. Ţin minte c-am fost odată cu Kid (setterul meu irlandez) în radio şi i-a plăcut la nebunie de el… L-a alintat „porcule"! Altă dată era aşa de drăguţă cu tine, precum un borcan cu gem. Pe 19 ianuarie 1995 însă n-a mai rezistat, şi-a luat concediu 10 zile, după care a plecat definitiv din Radio XXI. Iată ce-şi aminteşte Vădi:

„La mijlocul anului 1995, contrele puse acestei echipe de către DJ a determinat conducerea superioară să conştientizeze praful care se aşezase pe radio. Şi atunci a fost adus un director de marketing tânăr-Tiberiu Olteanu şi numit un nou director de programe-Cristi Dicianu, venit de la Radio Contact. Tot atunci ai apărut şi tu şi, ulterior Nicolae (Nic Cocârlea). Daniela Fotea şi Sofia Şincan s-au simţit atacate şi au părăsit corabia. La ştiri a fost numită redactor şef, Cristina Bazavanazi PR la Europa FMiar la Programe am fost numit eu ca redactor şef, în locul lui Cristi Dicianu care după doar câteva luni s-a dus la ProFM”.

Adevărul este că Fotea plecase din Radio XXI pentru că era sabotată din greu de dracii de copii, adică de noi, hehe. „Cireaşa de pe tort” a fost când ne-am dus la Cranta cu un playlist 90% inventat şi aprobat de madame Fotea. Tăiase toate piesele rock şi lăsase numai piesele inventate de noi, ceea ce a demonstrat clar că n-avea nicio treabă cu un post de radio în FM.

Şi Tiberiu Olteanu şi Dicianu şi-au dat apoi pe rând demisiile când au constatat că atâta timp cât era

Fundaţia Secolul XXI la putere nu se putea face un radio ca lumea. În plus – nu existau nici bani şi nimeni n-avea chef de investiţii. Edgar Surin cumpărase nişte părţi sociale, dar nu era deloc mulţumit de ceea ce primea în schimb. În plus, ca să facă bani el era ocupat cu tot felul de alte afaceri.

Atât Tibi Olteanu, cât şi Dicianu au fost băieţi de gaşcă. Şi amândoi au vrut să inoveze, să schimbe ceva. Dacă de primul nu mai ştiu din păcate nimic, de cel de-al doilea ştiu că se numără printre şefii de la PRO FM. A avut şansa de a se realiza, iar timpul cred c-a şters cu buretele dezamăgirea pe care a trăit-o la începuturile Radio XXI. Ţi minte că odată am organizat o emisiune „Miss Radio XXI” (auzi, ce tâmpenie, miss la radio! Dar cred că tocmai asta m-a şi „fascinat” atunci) şi nu i-a plăcut, nu mai ştiu de ce, dar pot să deduc, haha. După ce că ideea era tâmpită, nici c-am avut vreun ajutor în punerea ei în practică, în afară

de colegii mei (Felix Crainicu, cred şi Nick), care au venit să mai debiteze şi ei câte ceva la microfon. Concurente am avut o grămadă (alte defazate, după ce că eu am organizat tâmpenia aia, ele au venit să şi concureze, hahaha). Dar „circul" a ieşit jalnic, cred că singurii care s-au distrat la emisiunea aia am fost doar noi cei care am prezentat-o. Dar ce să-i faci? Alte emisiuni n-aveam şi încercam şi noi să mai învioram puţin atmosfera şi să aducem puţin dintr-un post independent, pe frecventa prăfuită a radioului.

Revenind la mine, iată că după ce m-am zbătut să ajut la punerea pe picioare a unui post de radio, atunci o luam de la început. Iar sărăcie, iar hei rup... O oră de program era plătită cu 3.900 de lei, impozabili! Realizam programe de după amiaza, dar fără prea mult entuziasm. Mă plictisisem rău de radio, ăsta e adevărul şi din păcate nici nu ştiam ce ar trebui să fac, încotro s-o apuc. Trecând zilele acestea din nou pe-acolo am crezut că o să mă lovească puternic nostalgia, dar mi-am dat seama că plictiseala aceea nu mi-a trecut nici până în ziua de azi. De unele lucruri sau de unii oameni ajungi să te plictiseşti, însă după o vreme se aprinde iar scânteia şi poţi s-o iei de la început. De alţii însă, sau de alte lucruri ajungi să te plictiseşti o dată pentru totdeauna. Aşa m-am plictisit eu de radio. Aproape că nici nu mai conştientizam că vorbesc în faţa unui microfon deschis, cât despre muzică, deja mi-ajunsese până-n gât! Orele de program ajunseseră un calvar, la capătul căruia nici măcar n-aveam satisfacţia unei munci apreciate. Nimeni nu-ţi spunea dacă a fost bine, dacă a fost rău... şi cred că uneori îmi conştientizam autosuficienţa, ceea ce mă deprima. În plus, feedbackul nu era ca cel de la Uniplus, care fusese cel mai ascultat post din Bucureşti. Radio XXI nu era concurentul nimănui, cred că nici în sondaje nu exista.

Pe vremea aceea mai făceam „La Strada", cu Vădi, un talkshow care adunase toţi nebunii din Bucureşti. A născut chiar şi cluburi, cum ar fi cel din Cuza Vodă, la unul Caton, mare filosof în viaţă, care-şi strângea toţi amicii şi ascultătorii la el acasă, să ne-asculte emisiunile împreună.

Până la urma i-am vizitat şi noi, să le vedem feţele şi ţin minte că am rămas foarte surprinşi de ce am văzut acolo: misogini, complexaţi, războinici şi filosofi, o amestecătură cum nu se poate mai ciudată. Stăteau la taclale în faţa unui aparat de radio şi comentau tot ce auzeau. Ciudată invenţie şi talkshow-urile astea, poţi isca adevărate scandaluri sau controverse, poţi manipula minţi, chiar şi atunci când nici tu nu şti exact despre ce vorbeşti, hehe. Ţin minte că de multe ori n-aveam nicio temă şi cu 5 minute înainte de intrarea în emisie făceam un brainstorming rapid, ca s-o găsim. Ne storceam creierii iar uneori eram inspiraţi, alteori, nu.

Pe atunci habar n-aveam de puncte de rating, aşa că nu ne prea dădeam seama dacă suntem ascultaţi sau nu, decât după numărul telefoanelor. Cel mai stresant era atunci când sunau aceeaşi oameni, abonaţi permanenţi la orice temă. Te ţineau câte o oră şi nu spuneau nimic, mai sunau câţiva care înjurau şi în rest de multe ori ajungeai să te întrebi de ce nu eşti la tine acasă, la televizor, ce naiba cauţi tu om normal, noaptea în studio. Până şi portarul dormea dus!

O altă emisiune pe care am pus-o la cale a fost „Natural Born People”, după filmul lui Oliver Stone „Natural Born Killers”. Ma inspirase tare mult acel film şi am decis că trebuie să fac o emisiune care să-i poarte numele. Acum şef de DJ era Vădi, aşa că puteam face ce aveam chef, aveam pile! În orice caz, aceea a fost cred ultima mea încercare de a mai inventa ceva. Căsnicia mea cu radioul era clar pe butuci şi nici măcar un tribunal nu ne-ar mai fi putut împăca vreodată! Pe vremea aceea nu ştiam ce-i aia carieră şi nici că trebuie să-ţi croieşti un drum în viaţă (sinceră să fiu şi acuma mi se pare desuet „îndemnul”). Nimic nu mi se părea imposibil şi puteam în orice secundă să răstorn munţii, care dacă n-ar fi existat, i-aş fi inventat sau dimpotrivă, i-aş fi ignorat, erau prea mici… În scurt timp s-a inventat „powerplay-u’, adică o piesă care se difuza de mai multe ori în acelaşi program (sau pe zi, nu mai ştiu acum exact) şi pe care o alegeau DJ-

ii. N-o să uit niciodată de exemplu piesa Antract „Eşti frumoasă/Dar eşti extraordinar de proastă”, pe care o difuzau toţi, en gros. Mai era şi piesa care face parte din coloana filmului „Pulp Fiction”, refrenul era ceva gen: „Girl, you’ ÎI be a woman, soon” şi ţin minte c-o aveam pe minidisc. Ah, aceasta invenţie m-a înnebunit la început şi m-a torturat, pentru că mi-a fost tare greu să mă obişnuiesc cu telecomanda. Nici acasă, la televizor nu cred c-aveam. Genericele de ştiri şi „virgulele” dintre ştiri, jingles-urile, toate erau pe minidisc şi mi-a trebuit multă vreme să mă obişnuiesc cu aparatul acela îngrozitor.

Sper că s-a desfiinţat între timp, hehe… Ce mi-a plăcut însă era faptul că începuse să se renunţe la casete, ceea ce era o mare bucurie. Nu mai trebuia să stai să cauţi ca tâmpitul piesa şi nici nu mai intra pe post fâsâitul acela specific. Curând s-a introdus şi calculatorul în emisie, ştiu că dădeam jingles şi generice de pe el. Mare invenţie, zău!

În februearie, în urma unei şedinţe cu Cranta ni s-au mărit salariile la 225.000 de lei brut, în cazul meu. Tot atunci, şeful nostru venise cu ideea că trebuie să renunţăm la animaţie, să facem numai emisiuni. Mare prostie! Făceam ce făceam şi ne îndepărtam din ce în ce mai tare de un radio în FM. Între timp toată lumea complota…

Alte emisiuni pe care aveam să le introducem în grila de programe au fost „Short stories” (despre istoria trupelor rock) şi „Schimbul 4”, un program obişnuit de după amiaza. La aşa zişii compeuri nu se renunţase însă, chiar dacă existau Dj. Cu ideile lui Cranta, pe lângă faptul că puneam muzică şi făceam animaţie, trebuia să mai deschidem de câteva ori microfonul, ca să intre cu graţie pe post tot felul de doamne şi domnişoare care debitau „ştiri” selectate din ziare! Şi ce fumuri pe capul lor, n-aţi văzut aşa ceva, parcă ar fi fost decupate din romanele de epoca, cu domnişoare care aveau mereu nevoie de săruri!

N-am înţeles niciodată rostul lor, deşi la un moment dat am început să citesc şi eu ziare la microfon, oricum nu ne-asculta nimeni. Şi cred că asta a fost cea mai mare deziluzie a mea. Mai întâi a căzut Uniplusul, acum eram la

un post care nici măcar nu era bine recepţionat… iar eu nu mai eram dispusă să ridic vreun deget pentru cauze pierdute din vina altora… Noroc cu invitaţii în studio, artişti şi oameni politici. Cei din urmă mă distrau la culme cu minciunile lor şi mulţi spuneau lucruri ilogice de-a dreptul.

67 – Făt-Frumos, Airbus-ul şi audientza

Ţineam un jurnal la vremea aceea şi iată ce mi-am notat: „Eu, Nick şi Vădi am întârziat la şedinţa cu Cranta, aşa că ni s-au luat din programe… prin urmare ne-am dus să bem ceva”, hehe, ne-am

„Răzbunat”. Altă dată m-a rugat Cristina Bazavan să fac eu ştirile. Eram aşadar şi DJ şi ştirist şi-am vrut să le demonstrez cum se fac ştirile, deh, orgoliu de independent! L-am rugat aşadar pe Cristi Balaci, fostul meu coleg de la Uniplus să mă ajute. Prin urmare, în timp ce eu eram în emisie, el asculta toate posturile de radio şi înregistra ştirile. Altă sursă de informaţie n-aveam şi nici să luăm ştirile din ziarele de dimineaţă, la 9 seara, n-aveam chef. aşa că am furat ştiri de la celelalte posturi şi a ieşit un jurnal first class. M-am bucurat mult atunci şi am avut senzaţia că mai iau o gură de aer

„Sănătos”. A doua zi ştirile se făceau tot din ziare… Ţin tare mult să remarc un lucru: noi, la Uniplus chiar ne-am bătut capul să facem ştiri şi să învăţăm, să fim cei mai buni. La radio XXI lucrurile au mers, cel puţin la început, tare liniar… iar lumea nici nu se zbătea prea mult, era fericită cu salariul ăla brut şi nemulţumită că nu se poate face mai mult. Era ca munca la stat, pe vremea lui Ceauşescu. Vorbesc aici de jurnalişti şi de renumiţii „compeuri”, ehhee.

La DJ erau câţiva entuziasmaţi, printre care daţi-mi voie să-i numesc pe Florin Velea (un băiat de zahăr), mai târziu Dan Dima, care a făcut din matinal unul dintre cele mai ascultate programe din Bucureşti, Body (Adi Simion, acum la Mediaservices), cu celebrele party-uri de sâmbătă

noaptea şi cu topurile (de care nu s-a dezlipit nici în ziua de azi), Felix Crainicu (acum la radio Total), copil fain, rocker de-al nostru, Nick (cu talkshow-urile lui), Andreea Billig (acum redactor şef la revista

Pop-corn), Mihai Pahonţu, Anca Niţă, Diana Sârghi şi alţii, îmi cer scuze dacă nu i-am menţionat chiar pe toţi.

Dintre ei am colaborat cel mai bine cu Nick şi cu Felix. Primul avea un umor şi un sarcasm deosebit, acesta fiind şi motivul pentru care l-am recomandat lui Vădi, să-l angajeze, Nick fusese coleg cu mine la Uniplus. Felix era foarte pasionat de muzică, el făcea cam ce făcusem şi eu la

„Dialog Rock", aducea o grămadă de trupe în studio, organiza concerte unplugged în emisiunile lui şi promova o grămadă de artişti. Din păcate nu se bucura de o audienţă foarte mare, deoarece nici postul nu era ascultat.

Dar à-propos de rock: mereu s-a pus problema scoaterii lui din programe, a deranjat pe toată lumea în asemenea hal, încât şi rockerii au ajuns până la urmă la concluzia că asta-i hiba. Pe lângă rock mai făceau şi talkshow-urile parte din rândul inamicilor unui radio ascultat. Aşa că până la urmă soluţia a fost simplă: scoatem rockul, scoatem talkshow-urile şi vorbăria şi gata radioul de top.

La început a fost discotecă cu antenă, pe urmă s-a mai renunţat la beat. În final s-au câştigat ascultători. Un radio fără personalitate avea în curând să cucerească pe toată lumea. Numele DJ-ilor aveau să se topească în necunoscut, totul s-a transformat odată cu trecerea timpului într-o „pată sonoră" care îţi trece pe lângă ureche şi nu te deranjează. DAR a venit Făt Frumos şi-a schimbat lucrurile!!! Aiurea, n-a venit nimeni, nu vă entuziasmaţi, hehe. Reţeta cu lipsa de personalitate (transformată în format) ţine şi azi, deşi PRO FM-ul m-ar putea contrazice, ei sunt de fapt ultima şansă să se mai petreacă oareşce în FM. Uniplusul e acum RADIO STAR (un nume care i-a fost propus şi lui Klinger în 1993, dar am ajuns la concluzia că nu e destul de sonor şi de „catchy"), cu o campanie slabă şi cu un target care mi se pare cel puţin bizar: femei între 25

şi 35 de ani! Ce

„Target” o mai fi şi ăsta, nu ştiu, încerc să-mi imaginez femeile astea care ascultă şi nu văd nicicum

„Poza”… în fine, or şti ăştia cu marketingul…

EUROPA FM se bazează tot pe uniformizare şi lipsă de vedete, adică de personalităţi, în opinia mea. Radio Romantic dă muzică din anii ’70 şi muzică uşoară, tot ca tonomatul. Ar mai fi Contactul, care nu s-a dezminţit, Radio 21 care pune accentul pe evenimente şi restul de radiouri, care nici nu mai contează. Iar în spatele tuturor acestor posturi de radio se află o armată de oameni de marketing, care se dau peste cap să afle cum mai stau cu ratingul şi cu imaginea. Două lucruri lipsesc din tot acest context, bine pus pe hârtie şi bine reprezentat: ideea şi instinctul. Restul e… maculatură.

La data de 31 martie, 1996 s-a prăbuşit un avion Airbus, pe ruta Bruxelles-Bucureşti. A fost pentru prima dată când un post românesc de televiziune filma din elicopter şi acela a fost PRO TV-ul (nu mai ştiu de ce-am remarcat eu tocmai acest aspect). Tot acest post a făcut şi cea mai monumentală gafă! Nişte reporteri isteţi nevoie mare s-au dus la soţia pilotului acasă. Aceasta nu ştia de prăbuţirea avionului, aşa că nemernicii i-au dat ştirea „în direct”, mai precis: „doamnă, unde trebuie să plece soţul dumneavoastră când se întoarce din cursă? În Bulgaria? Şi ar fi vrut să cumpere jucării copilului din Bulgaria, nu? Ei bine, aflaţi că soţul dumneavoastră a murit în accidentul aviatic de la Baloteşti”. (sau era cel de la Baia Mare, nu mai ştiu exact, căci au fost două, la fel de grave). Nu cred că vă puteţi imagina disperarea de pe faţa femeii… gândiţi-vă cum ar fi să primiţi voi o asemenea veste… femeia nu mai putea vorbi, plângea cu sughiţuri, iar deştepţii ăştia cu camera pe faţa ei, nu cumva să le scape vreo lacrimă! A fost crud! Crud şi crunt şi lipsit de etică, dar, dacă vreţi, profesionist…! O naţiune întreagă a privit cum este moartea anunţată în direct la tv şi nu i-a venit să creadă! Mulţi ani s-a vorbit despre acest reportaj. La un moment dat, televiziunea lui Adrian Sârbu a şi anunţat o emisiune

în care se va difuza filmul reportajului. S-au prins însă la timp de pericol şi de ridicol şi au renunţat. Slavă Domnului, că după ce am văzut stupidul reportaj n-am mai văzut şi cum s-a filmat stupidul reportaj… o gafă monumentală şi iată c-a fost un exemplu clar de reacţie violentă a publicului, chiar dacă a fost poate cel mai vizionat şi comentat reportaj din istoria televiziunii româneşti. Atunci ar fi avut motiv să intervină zdravăn CNA-ul, dar se pare că această instituţie ori a avut alte priorităţi, ori n-a vrut să-l supere pe Adrian Sârbu. Nu ştiu ce-a fost, dar de-atunci nu mai au dreptul, în opinia mea, să comenteze. Pe Bobby l-au suspendat c-a citit dintr-o carte „porcoasă", licenţa pentru Cluj era să nu ne-o dea din cauza unor discursuri cu legionari, de-acum 50 de ani, însă acest reportaj l-au trecut cu vederea! Halal să-ţi fel CNA-ule şi e a nu ştiu câta oară când ţi-o spun…

În orice caz, de-atunci nu se mai uită chiar atât de multă lume la PRO TV, după ce la data de 1 decembrie, 1995 toată suflarea României s-a grăbit s-ajungă mai devreme acasă, deoarece se pregătea să emită pentru prima dată PRO TV-ul, adică postul care a dat startul în exploatarea cruntă a emoţiilor umane. Orice lacrimă era surprinsă şi toate nenorocirile din ţara asta au fost prezentate la ştiri. „Să umblam la emoţiile omului", aşa facem televiziune şi spectacol păreau să declare, iar celelalte televiziuni s-au luat după ei. Aproape că s-a petrecut, după uniformizarea radiourilor şi cea a televiziunilor. Se iau unele după altele şi lumea după ele, ehehehe.

68 – Salut! Eu sunt mortul!

Hai să revin însă la radio XXI. Între timp mă duceam la „programe" şi-l boscorodeam de zor pe Cranta, care venea cu idei care mai de care. Eram obosită frântă din cauza radioului şi dezamăgită cât cuprinde. Nu mai aveam chef de nimic şi am început să-mi iau o grămadă de zile libere…

La „La Strada”, emisiunea unde devenisem corealizator cu Vădi, continuam s-avem o grămadă de invitaţi care mai de care: vrăjitoare, profesori de Chi Kung, patroni de pub-uri, oameni care au reuşit în America, cum ar fi Christine Valmy, psihiatrii, radiestezişti, spiritişti, teologi, preoţi şi mulţi mulţi alţii! Ba mi-am luat revanşa şi l-am invitat şi pe domnul Cristian Ţopescu.

După „La Stradă” am realizat un alt talkshow intitulat „Blow Up”, emisiune în care, conform spotului făcut de Mişu Nae (azi la Media Services) încercam s-aruncăm în aer tabuuri şi prejudecăţi. Aici a fost invitat Pruteanu (îngrozitor de plictisitor!) şi aşa am ajuns să iau eu premiul pentru cel mai interesant invitat (nu mai ştiu exact, Cristina Bazavan a fost cu ideea). Din păcate am pierdut premiul pentru cea mai sexy voce (hahaha), pe care l-a luat Vădi!

Dintre invitaţii la „Blow Up” (talkshow pe care îl realizam împreună cu Vlad) îmi aduc foarte bine aminte de o vrăjitoare care a venit însoţită de secretarul ei personal şi care pretindea că are puteri paranormale. Dacă nu erai cuminte puteai să rămâi „ipotent” sau cine ştie ce ţi se mai putea întâmpla. Trebuia doar să se concentreze sub teiul ei din curte! În aceeaşi noapte, invitată a fost şi o ghicitoare în cărţi. aceasta nu era ţigancă şi nici vilă cu tei în curte, Mercedes şi secretar personal n-avea. Nu ştia nici să ghicească ce-i drept, dar făcea o grămadă de bani, căci ştia cum să exploateze sentimentele şi emoţiile „publicului”. Cu alte cuvinte, vrăjitoarele astea două adoptaseră de multă vreme reţeta pe care avea s-o urmeze PRO TV-ul şi îşi creaseră o adevărată afacere bazată pe asta. La „Blow Up” au mai fost Adrian Florea, profesor de Chi Kung, Nicu Covaci, trupe, artişti, actori, taximetrişti, piloţi de avioane etc, etc. În total cred c-au fost peste 70 de ediţii. La ultimele douăzeci mă duceam ca să nu stau acasă. Emisiunea începea la 11 seara şi se termina a doua zi în zori, când de obicei apărea ca o floare, plin de entuziasm Dan Dima, să trezească Bucureştiul.

Tot la emisiunea asta am luat odată o mare ţeapă. Un

ascultător cam ţăcănit, Marian cred că-l chema a dedicat o poezie prietenului lui mort şi îngropat. Apoi a citit o grămadă din poeziile „mortului” şi ne-a rugat să îl ajutăm să editeze un volum de poezii în memoria celui dispărut. Nu mică mi-a fost mirarea când peste câteva zile a apărut la poarta radioului însuşi… mortul, adică tot el. Am crezut că o s-ajung la spital de spaimă. Când ne-am întâlnit mi s-a prezentat „eu sunt Marian, mortul”, iar defectul lui fizic (avea un ochi aproape alb) m-a băgat rău de tot în sperieţi. Mi-am promis să nu-i mai cred pe toţi ăştia de zic poveşti la talkshow-uri, deşi până la urmă Marian ăsta s-a dovedit un tip extrem de simpatic.

Un alt ascultător haios era Mircea, care putea s-o ţină dintr-o poanta într-alata până dimineaţa. Cel mai mult îi plăcea să-l imite pe Ceauşescu. Mi-am făcut mulţi prieteni dintr-ăştia, care mai veneau pe la radio, să stea cu noi la o bârfă.

Între timp CNA-ul ne impusese să înregistram emisia. Din păcate n-am mai păstrat însă nicio casetă din vremea aceea şi tare rău îmi pare.

O altă emisiune pe care o făceam cu Vlad şi care era programată înainte cu o oră de Blow-Up a fost „La carul cu muzici”. Descoperisem noi o enciclopedie muzicală pe CD şi ne-am gândit să ne dăm mai deştepţi decât toată lumea aşa că-i rugam pe ascultători să ne sune şi să ne adreseze orice întrebare legată de muzică le trecea prin cap. Noi, între timp dădeam un search în enciclopedia de pe computer şi în câteva secunde dădeam răspunsul la orice întrebare ni s-ar fi pus. Nu ştiu însă cum se face că încă de la prima ediţie am dat greş. Ne-a întrebat unul care este numele real a lui Freddie Mercury, iar noi tare înţepaţi (Freddy era unul dintre idolii noştri, deci trebuia să ştim pe de rost!) am răspuns: „AAA…”, căci, nu ştiu cum se face dar nu ne mai aminteam pur şi simplu, nici în ruptul capului numele de Frederick Bulsara! A fost o pauză jenant de lungă, care a necesitat şi o piesă pe fundal (a fost un Led Zepp, n-o să-l uit niciodată, hehe). Până la urmă ne-am uitat în

enciclopedie şi i-am răspuns omului. Curând le-am spus şi care este sursa noastră de informare, că prea cereau răspunsuri repede, iar PC-ul se mai întâmpla să se şi blocheze…

Ar mai fi enorm de multe lucruri de povestit despre emisiuni, despre oamenii pe care i-am cunoscut şi despre subiectele abordate. Am trăit în acei ani parcă mai mult decât alţii şi sper că oamenii pe care i-am cunoscut atunci să citească această carte şi să-şi amintească cu mare plăcere de acea perioadă. Oare pe unde or fi ascultătorii noştri de-atunci, ce s-o mai fi ales de ei? Pe mulţi nu i-am văzut niciodată, sunt doar nişte nume în agenda mea sau nişte voci în eterul îndepărtat…

69 – Cum l-am cunoscut pe Şerban Huidu

N-am vorbit foarte mult despre ştiri şi despre alte emisiuni jurnalistice şi cred că este cazul. Din cauza memoriei lui de elefant, a talentului de cronicar şi a faptului că a rămas în XXI mai mult decât mine am să-l las pe Vădi să punceze câteva lucruri:

„De-a lungul anilor, stilul redacţiei de ştiri a trecut prin diverse etape în funcţie de viziunea editorială a diferiţilor redactori şefi. În cele din urmă, după 99, datorită apropierii de un format CHR (Contemporary Hit Radio) pur, ştirile au căpătat o pondere redusă la Radio 21, reducându-se la 6 buletine pe zi. Însă până atunci au fost câteva demersuri jurnalistice de referinţă, cum ar fi: emisiunea de reportaj radio a Cristinei Bazavan „Sens Unic” parcă se numea (şi dura 6 ore, o să vedeţi ce spune şi Cristina despre ea, ceva mai încolo) şi talk-show-ul Mirunei Coca Cozma (astăzi, în Elveţia, jurnalistă la Television Suisse Romande), în care a rămas de pomină înfruntarea pe care a avut-o cu un Adrian Păunescu înfuriat, sau arbitrarea „meciului” Dinescu – Cataramă în care Dinescu a sfârşit prin a muşca microfonul… la propriu! Poate tot aici ar fi de inclus şi cristalizarea la 21 a primului show matinal cu identitate reală din România,

adică „Cronica Cârcotaşilor”. Huidu şi Găinuţă au ajuns să facă un matinal de tip Howard Stern fără să-l fi auzit pe Stern vreodată. Sărind de la una la alta, îmi aduc aminte de o fază genială, când într-o dimineaţă au sunat la o ghicitoare… iar aia a întrebat: Da’ cine e la telefon? ghici! a răspuns Şerban. „Păi, nu ştiu”…Da ce fel de ghicitoare eşti mata’ dacă nu ghiceşti cine te sună?”

Şi pentru că tot am ajuns la subiectul Şerban Huidu, hai să vă povestesc ce-am păţit eu pentru că l-am chemat în programele mele. Şerban fusese adus în radio de cineva, nu-mi amintesc acum exact (probabil Florin Velea), în orice caz a ajuns cu mine în program. Eu pe vremea aceea, sătulă cum eram de radio şi profitând de faptul că domnul Cranta voia mai multe emisiuni m-am folosit de ocazie pentru a nu mai fi nevoită să stau la butoane. Inventasem „Natural Born People” care era de fapt un program de după amiaza pe care-l presăram cu tot felul de bârfe, cancan-uri, ştiri, invitaţi, interviuri, etc. Şerban era începător într-ale radioului, dar extrem de entuziast. Super! Mi-am zis. Ce bine a picat, hai să facem emisiunile împreună. Pe atunci butonării nu prea aveau voie să vorbească la microfon, dar eu l-am lăsat, că mi s-a părut talentat. Încă de pe atunci avea o mare pasiune pentru glumiţe şi efecte sonore, nu ştiu de unde şi le tot aduna şi ne strâmbam de râs cu toţii când le ascultam.

Şerban era şi este în continuare un om vesel şi cu mult bun simţ, ceea ce i-a adus apreciere din partea tuturor. Numai Cranta nu ştiu ce-a avut cu el, că m-a chemat într-o zi la el în birou să mă întrebe, cu o falcă-n cer şi una în pământ „cine-i dragă Huidu ăsta şi ce caută în programele tale?”. I-am explicat că-i băiat bun, pasionat şi că mi-e de mare ajutor. Cumva am reuşit să-l conving, că l-a lăsat pe post.

Când l-am sunat pe Şerban acum câteva luni, după ce nu ne mai auzisem ani de zile m-a întrebat

„Diana, eşti mândră de mine?”. Hahaha. Cică „îţi mai aminteşti la prima emisiune împreună că n-am reuşit să nimeresc piesa de trei ori la rând?” Era vorba de piesa

despre care am mai spus, aceea cu „Girl, you' ÎI be a woman, soon". El s-a tot chinuit s-o găsească şi nici cum nu-i ieşea pasienţa.

Eu o tot prezentam şi el punea altceva (de pe minidisc-ul cu pricina, ce v-am zis c-a fost horror!). Eu, nebună cum eram pe-atunci am început să urlu: „Cine l-a mai adus şi pe ăsta în emisie, că nu-i în stare să nimerească un buton?". Îmi venea să-l strâng de gât, dar a fost simpatic şi l-am „iertat". Ne-am înţeles apoi foarte bine, după care am început să-l las să facă întreg programul de unul singur. În curând Vădi i-a dat programe separate şi l-a susţinut şi după plecarea mea. Acum e suerstar Bravo lui! Sunt curioasă care va fi următoarea lui mutare, după „Cronica".

70 – Radioule, hai să-ţi ghicesc viitoru'!:)

Dacă la Uniplus l-am avut pe Vali Andronescu la producţie, ca mare meşter, la XXI l-am avut pe Mişu Nae, fratele Anei Maria Nae, care era jurnalistă, tot la radio. Mişu era mare pasionat de calculatoare şi de muzică, făcea generice şi spot-uri publicitare. Tot ca Vali era şi el înlocuitorul tuturor, căci atunci când nu puteam să venim la program îl rugam pe el să ne înlocuiască. Uneori îşi lua şi programe separate, de muzică.

Şi la XXI reclamele se făceau tot că la Uniplus, numai că nu prea aveam pentru cine. Puţine firme se încumetau să dea bani unui radio pe vremea aceea, dar ne descurca PDSRu' cu finanţarea până la urmă. De fapt mereu am avut impresia că cei din conducerea radioului, de comunişti ce erau nici măcar n-aveau nevoie de banii „capitaliştilor", hehe. Ţin minte că atunci când a ieşit Constantinescu în alegeri (1996) preşedinte de ţară, postul ar fi trebuit să se regrupeze ca „organ" de opoziţie, haha, nu ştiu cum se putea realiza asta pentru că toţi angajaţii l-au votat pe ţărănist.

În septembrie 1996, Mircea Cranta şi-a dat demisia (a intrat în politică şi în afaceri) şi în locul lui a fost numit Dan Ghibernea. Acesta a fost primul director general al

postului care chiar a vrut să se întâmple ceva cu Radio 21 şi nu să-şi încaseze doar salariul, cel puţin aşa-şi aminteşte Vădi.

La 21 decembrie 96, Radio XXI a fost relansat, aceasta fiind ziua în care a început să urce spre ceea ce a devenit astăzi. Au venit DJ de la posturi independente, printre care şi Alex Macavei, dacă-mi amintesc eu bine şi s-a pus problema unui playlist. Tot eu am fost cea care l-a făcut şi aici, într-un program mult mai puţin profesionist decât cele de astăzi. Dar a dat rezultate. A început să se cumpere apoi şi muzică şi să se investească ceva mai mulţi bani în radio. Frecvenţa era în bandă vest şi începuse lumea să-l asculte prin maşini şi magazine, ceea ce e primul semn de apreciere în cazul unui radio…

Vădi devenise şi el dintr-odată extrem de pretenţios şi voia cu orice chip să-şi lase amprenta şi să schimbe radical totul. De când îşi visa el să lucreze într-un radio într-adevăr independent! apoi mai circula şi un zvon că cică radioul se va vinde pe bani mulţi unei firme mari, franţuzeşti, ceea ce s-a şi întâmplat într-un final. La restructurare s-au tăiat în primul rând piesele rock şi s-a mai renunţat la talkshow-uri. S-au făcut reguli de vorbit pe oră, s-au dinamizat ştirile şi s-a mai renunţat la emisiunile de peste zi. O să râdeţi, dar aceste lucruri acum banale au urcat radioul pân’ la cer, hehehe.

În scut timp a început să intre în sondaje şi să concureze cu posturi precum Contact şi PRO FM. Emisia s-a îmbunătăţit se renunţase la „internet” şi astfel tot mai mulţi bucureşteni ne puteau asculta mai uşor. N-o să vă vină să credeţi, dar Radio 21 şi-a deschis şi câteva filiale în ţară, înfiripându-şi astfel o reţea proprie care avea să se tot lărgească.

Aşa cum am mai spus, prin 1994 sau 1995 dacă nu mă înşel, a apărut încă un asociat în SC Radio XXI SRL, şi anume firma EST SRL, aparţinând lui Edgar Surin. Ei bine, în 1997, EST SRL şi-a schimbat proprietarii, fiind cumpărată de Iliuţă Naghi (Naţional) sau de o firmă a lui. În aprilie 1998, cele 47.5 % părţi sociale deţinute de Est au

fost cumpărate de Europe Developpement International, divizia de radio internaţională a Europe 1 Communication, parte din concernul francez Lagardere.

În februarie 1997 Vădi a fost numit Director General Adjunct la Radio 21, răspunzând în continuare şi de programe. În 1999, grupul Lagardere a câştigat licenţa naţională pentru Europa FM şi până în ianuarie 2000, Europa FM s-a construit în birourile din Radio 21, cu oameni din 21 şi de la Paris. În februarie 2000, Dan Ghibernea a plecat la conducerea Europa FM, care se pregătea de lansare iar

Vădi i-a luat locul, la Radio 21. Prin 2001 l-a făcut pe Alex Macavei, Director de Programe, ceea ce a rămas şi astăzi.

Săriturile acrobatice ale lui Vădi dintr-o funcţie de director într-alta îmi aduc aminte de prezicerile alambicate ale domnului Albu. Acesta din urmă a fost invitatul nostru la emisiunea „La Strada”. Era un domn de peste 60 de ani, orb complet şi care dezvoltase o scriere, un alfabet şi o limbă pe care numai dânsul reuşea să le desluşească. Ei bine acest domn ghicea matematic viitorul, numai că matematica dânsului era construită atât din cifre cât şi din acest alfabet ciudat, el spunea că e dacă veche, amestecată cu diverse influenţe lingvistee (scrisese şi o carte, pe care n-am reuşit niciodată se citesc, oricât de mult mă străduiam de fiecare dată tot nu reuşeam să pricep nimic). Am fost la el acasă cu ajutorul unei prietene comune, Anca, ea-l cunoştea de mult şi ne făcuse prezentările. Ne-a cerut data naşterii, ne-a ascultat, ca să ne poată desluşi inflexiunile vocii, iar peste numai câteva zile horoscopul nostru era gata. N-am să uit câte zile o să am ce ne-a prezis şi ce s-a şi adeverit până în prezent. Lui Vădi i-a spus c-o să aibă un viitor extraordinar, funcţii şi onoruri. Era până şi dânsul extrem de entuziasmat de turnura pe care o va lua destinul lui. Peste întâmplările din viaţa mea a trecut însă destul de repede, chiar superficial. Cine ar fi crezut? La momentul acela nimic din viaţa de până atunci a lui Vădi nu prevestea un destin extraordinar,

ci dimpotrivă. Dar Albu a avut dreptate! Caretea dânsului am descoperit cu stupoare că o mai am şi în ziua de azi, se numeşte ERTFRAGATU KOGAZON DZATRA sau CARTEA VIEŢII DATĂ DE URSITAR POPORULUI

ROMÂN, apărută la Editura Casa E.V.I.O. de tipărituri. Bucureşti, România.

71 – Îmi plac mai mult oamenii, decât companiile care-i angajează

La data de 1 aprilie 2002 Vădi şi-a dat demisia din funcţia de Director General şi imediat a fost numit în locul lui… Ilie Năstase, deja Director General EDI ROMÂNIA SA (compania care operează Europa FM).

Vădi şi-a dat demisia, spune el din cauză că: „Radio 21 mergea extraordinar şi presiunea devenise mult prea mare. Poate că realizând ceea ce îmi propusesem am ajuns să constat şi enorma oboseală acumulată. Nu oboseala de radio, ci oboseala să mai fac ceea ce nu însemna radio. 21 ajunsese primul post al Bucureştiului în august 2001 şi a rămas acolo până când mi-am dat demisia. Ultimul sondaj îl plasă la peste 80.000 de ascultători distanţă de Pro FM şi cu audienţa dublă faţă de Contact. Era pe locul 4 pe naţional, în condiţiile unei reţele minuscule, dar totuşi strângând jumătate din audienţa naţională a mamutului Europa FM. Deschisesem personal cea mai nouă staţie a reţelei, adică Timişoara şi în câteva luni, 21 ajunsese acolo o modă. Erau stăpânii oraşului. Am retrăit la Timişoara stările pe care le-am simţit toţi la începuturi, în 91 – 94.

Era firesc ca postul de radio să devină interesant pentru tot felul de oameni. E mult mai uşor să iei ceva de-a gata decât să munceşti să construieşti. Într-o zi n-am mai suportat mizeriile şi războiul nervilor… incomodam prea multă lume, se pare aşa că le-am pus în braţe toată munca mea de aproape 10 ani şi a echipei de care nu mi-a fost deloc uşor să mă despart şi am plecat spre propria mea afacere, urmând calea bătătorită de foarte mulţi programmeri de radio, care au căpătat oarecare

experienţă consultanţa. Mă gândeam oricum demult la asta. Fie şi prin prisma faptului că îmi oferă libertatea de a privi global lucrurile şi nu punctual, legat fiind de contractul de muncă cu un singur post de radio. Am avut până acum de lucru cu un post de radio croat, cu unul polonez, sunt în legătură permanentă cu o altă companie de consultanţă din Franţa iar în ţară, probabil că drumurile mă vor purta înapoi la începuturi (hmmm… sună bizar înapoi la începuturi) adică spre Uniplus. E o cu totul altă abordare a problemei, acum… În plus, să o iei de la zero, asta e într-adevăr genul de provocare care-mi place. Dacă regret ceva din anii Radio 21, regret drumul spre vârful ierarhiei.

Sper să am şansa să repet experienţa asta”.

Spuneam mai devreme că Vădi îşi dorise foarte tare să lucreze într-un post de radio cu adevărat independent. Până la urmă a reuşit şi nu într-un post oarecare, ci în postul la care şi-a dorit de prima dată să lucreze, iar Dia l-a alungat spunându-i că mai are ceva de lucrat la voce. Acum se pare că şi-a dres-o destul de bine, hehe şi să sperăm că Uniplusul (transformat din Radio STAR în Magic FM) îi va purta noroc.

Nu ştiu dacă a avut dreptate în ceea ce priveşte conflictul lui cu radioul din P-ta Victoriei (acum din str. Horia Măcelariu, nah, halal strada aţi mai ales!:)) şi dacă nu cumva îi voi supăra pe cei de la Radio 21 publicând doar varianta lui Vădi. Dar ce contează? Îmi plac mai mult oamenii, decât companiile care care-i angajează

Dezvăluirile lui Vădi Rus pentru cartea mea nu s-au oprit aici. Dar suntem în 2009 şi adaug: după experienţa de 10 ani la Radio 21 Vădi a făcut din Radio Contact ceea ce este Kiss FM azi, iar din Uniplus ceea ce este Magic FM. Anul trecut şi-a dat din nou demisia şi acum iarăşi este pe cont propriu, dar sunt curioasa la ce post de radio va ateriza, că e altul care nu poate respira fără radio…

Recapitulăm. Printre cei care au lucrat la Radio 21 se numără: Cristi Nicolau, Cristina Bazavan, Cristi Dicianu, Gabi Butnaru, Florin Velea (acum la Guerilla, din tehnic

cred), George Zafiu (acum la Europa FM), Felix Crainicu, Şerban Huidu şi Mihai Găinuşă (acum la Kiss FM, Kiss TV şi Prima TV). Vali Bărbulescu a plecat la Pro Fm şi apoi la MCM şi MTV. S-a apucat şi de cântat. Dan Dima are propria agenţie de ştiri din câte am auzit. A făcut matinalul la Magic FM fiind înlocuit de Mondenii în iarna lui 2008. Anca Niţă (acum la City FM), Suzana Laurenţiu, cea care scria textele matinalului lui Dima a fost la Burda, România. Ana Maria Lembrau şi Mălina Popa au plecat la Proâvnu se ştie dacă mai sunt acolo. Mihai Naie din producţie a lucrat la studioul Media

Services-Sony Music. Andreea Billig a lucrat la Zone Records şi la revista Pop-corn.

Eu am plecat din 21 undeva pe la începutul anului 1998, dacă-mi amintesc bine. Mi s-a pus pata într-o zi şi am considerat de cuviinţă să fac orice altceva în afară de radio. Eram gata să fug cât vedeam cu ochii, să mă avânt în orice, numai să nu mai aud de programe, de playlist-uri, de DJ. Multă vreme nici n-am mai ascultat radioul sau muzică, de niciun fel. Descoperisem calculatorul şi viaţa la 200 de km/oră.

72 – Cum s-au născut Kiss şi Magic FM

Vădi se răcorea până acum 1 an, când iar şi-a dat demisia, la umbra a doua radiouri (chiar 3 dacă socotim şi mai tânărul ONE FM), care cândva au fost number one, pe rând desigur. Uniplus şi Contact au devenit Radio Star (apoi Magic FM) şi Kiss FM, iar drăguţul de el le ocârmuia pe amândouă. Iacătă impresiile lui, după ceva vreme:

„Recitind manuscrisul acestei cărţi am avut revelaţia comprimării timpului. Sunt descrise aici întâmplări din aproape 14 ani de zile. Cu toate acestea, în ultima jumătate de an, s-au petrecut atât de multe în mass media românească şi mai ales în radio încât mă întreb de ce timpul s-a grăbit aşa. Uniplus a devenit Radio Star (mai târziu Magic FM) şi a început lupta pentru publicul feminin adult de peste 30 de ani. Radio Contact şi-a

schimbat proprietarul şi într-o bună zi (5 noiembrie, 2003) a fost redus la tăcere pe nepusă masă, pentru ca în secunda următoare să se nască Kiss FM. Am avut bucuria să mă ocup de ambele „naşteri" şi continui să mă îngrijesc de programele ambelor staţii.

Citeam propriile rânduri scrise în urmă cu aproape 1 an când îmi doream să pot repeta experienţa devenirii altui post de radio. Mă gândeam atunci la un singur post dar probabil că mi-am dorit prea mult şi am primit două. Am avut bucuria ca la lansarea Kiss FM să retrăiesc împreună cu câţiva dintre cei mai buni prieteni momente pe care le mai gustasem cu 7 ani în urmă. Mare parte din echipa pe care o formasem la Radio 21 şi de care eram atât de mândru, m-a urmat la Kiss FM şi alături de alţi oameni de mare valoare am hotărât într-o zi să o luăm toţi de la zero şi să aducem pe piaţa românească un alt tip de radio, aşa cum se face în ţările cu tradiţie şi care în conjunctura actuală se putea face în România.

Dar, înainte de orice, ce era de făcut concret? Să refacem Radio Contact – un brand cu o asemenea vechime şi tradiţie în România, sau să creăm un cu totul alt post? Cum o să ne judece publicul dacă noi ştergem pur şi simplu cu buretele un capitol important al istoriei radioului din România? Cine suntem noi să facem asta? A urmat o cercetare intensă a brandului şi a percepţiei sale în rândul publicului. Surpriza nu a fost deloc mare când am primit rezultatele şi am constat că Radio Contact era un brand aproape mort… Foarte cunoscut, ce-i drept, dar cu o percepţie ultra negativă. Şi era firesc să fie aşa având un format absolut abracadabrant pentru anul 2003, acel „aici avem de toate de la Beatles la Sean Paul"; radioul de tip Magazinul Victoria cu 50 de magazine într-unul singur. Era evident că indicaţiile de la Bruxelles proveneau din partea cuiva care nu mai citise nimic despre radio din 1985 încoace. În ziua de astăzi, nu o librărie cu 1.000 de piese este secretul reuşitei ci una cât mai restrânsă dar cu melodii alese pe sprânceană, aşa numitele killer hits. Nu un target cât mai extins îţi dă şansa unei audienţe mari ci

dimpotrivă, un focus cât mai concentrat şi mai bine ţintit. În marketing, se numeşte Legea Contracţiei şi funcţionează de zeci de ani: aşa Microsoft, Coca Cola, Intel şi alţii au ajuns unde au ajuns. În SUA, s-a ajuns la un asemenea rafinament al research-ului încât unele radiouri (ca legendarul Z100, de exemplu) să-şi definească targetul principal ca: o femeie numită Jenny, 26 ani, caucaziană, funcţionar de bancă, necăsătorită dar având un prieten de aproape 2 ani, locuind în Manhattan, într-un apitament de 2 dormitoare la etajul 10, fără balcon, posesoare de automobil. Desigur ca Jenny este persoana reprezentativă pentru o mare parte a audienţei tipice a acelui post, şi este, în fapt, o reprezentare metaforică a populaţiei ţintă. Am analizat toate soluţiile pe care le aveam şi până la urmă s-a ajuns la concluzia că reformatarea Radio Contact era mult prea dificilă şi reimpunerea lui pe piaţă ar dura prea mult, dată fiind îmbătrânirea brandului şi imaginea învechită. Preferam să investim într-un brand nou de viitor decât să punem perfuzii unei mărci în colaps. Audienţa, de asemenea în cădere liberă de vreo 2, 3 ani încoace. Aşa că s-a hotărât în cel mai mare secret naşterea unui radio absolut nou care va emite pe frecvenţele Contact. Target 20 – 30 de ani, având ca element central al adresării pe adultul tânăr.

Primul pas erau oamenii; condiţia obligatorie – să fie de excepţie. Şi aşa s-au strâns: Cârcotaşiicel mai bun matinal din România, Cristi Niţu, Vali Bărbulescu, Andreea Berghea, Ovidiu Stănescu, Sorin Mocanu, Andu Câmpu, Emanuel Davidde departe cei mai valoroşi Dj i ai momentului, Adrian Popescucel mai bun PR din mass media pe care mi-a fost dat să-l cunosc, Kuky – un producător de mare rafinament, Doctorul Cristian Andrei. Toţi aceştia alături de Dani Klinger pentru partea tehnică, Radu Voicu şi Lăcrămioara Loghin pentru cercetare, eu pentru programe şi mai ales Nora Marcovici coordonatorul proiectului şi astăzi Directorul General al companiei am format nucleul de plecare.

O etapă foarte importantă a fost procesul de

convingere al lui Adrian Popescu să ne urmeze pentru a prelua Departamentul de PR şi marketing. Adrian este cel mai bun PR pe care mi-a fost dat să-l cunosc în mass-media. Cu câţiva ani în urmă, Andrei Gheorghe, la 13 – 14, s-a jucat pe post şi a anunţat că nu poate face emisiunea şi roagă orice coleg de la radiourile concurente să vină să-l ajute. S-a dus Şerban Huidu. A doua zi am avut surpriza să văd cum Adrian (pe atunci PR la ProFM) a reuşit să creeze din nimic, un adevărat eveniment de presă; toate ziarele erau pline pe prima pagină de poze cu Andrei şi Şerban. Atunci mi-am zis că aş da oricât să am ocazia sa lucrez cu un astfel de om. În cele din urmă, după multe discuţii, cafele şi mese luate împreună am reuşit să-l smulgem de la compania producătoare de vinuri unde lucra şi unde îi era, profesional vorbind, mai mult decât bine, şi să accepte să plece la drum cu noi. Cred că nu-i pare rău acum; nimic nu se compară cu viaţa în mass-media şi de altfel avea deja microbul în sânge.

Al doilea pas a fost strategia. Ţin minte discuţii purtate la ceasuri târzii în noapte cu Şerban Huidu (poate cel care a dat cel mai mult entuziasm proiectului Kiss Fm) sau Cristi Niţu despre cum o să numim noul post, ce tip de evenimente o să facem, ce atitudine o să avem, cum poziţionăm staţia, etc. Parfumul acestor lucruri nu se poate uita niciodată. Următorul nivel pe care îl gândisem pentru Radio 21 dar pe care n-am mai apucat să îl pun în practică, putea fi baza de plecare a noului post de radio şi toată lumea a fost de acord. Market research, cercetare de nivel înalt al muzicii şi comportamentului consumatorului, campanie publicitară semnată McCann, pachete de jingles produse în Statele Unite, echipament de emisie ultra performant, PR şi marketing de nivel înalt – am pornit la drum folosindu-ne de toate instrumentele pe care ştiinţa radioului le-a inventat, fără a neglija cele mai mici amănunte. Lansarea a avut loc în direct la Prima Tv, cu desant aerian şi mascaţi care au ocupat studioul Contact înlocuindu-l cu Kiss FM (ideea lui Şerban) şi Cristian Sabagh relatând de la faţa locului. Mascaţii erau DJ-ii Kiss

Fm care aşa şi-au anunţat revenirea în FM. După ce emisiunea de lansare s-a terminat cu o conferinţă de presă difuzată în direct la radio, am intrat în studio să-i felicit pe DJ-i şi am dat peste Vali Bărbulescu care avea căştile pe urechi şi era transfigurat la faţă. Şi le-a dat jos şi ne-a zis: „Aţi înnebunit, mixerul ăsta e mono!”. Am ascultat toţi şi… surprizăântradevăr, mixerul Sounderaft al Contactului obosise atât de tare încât scotea semnal mono. Am simţit cum îmi cade cerul în cap, era ultimul lucru la care cineva se putea gândi, că Radio Contact scosese atâta timp semnal mono din studio. S-a conectat automatul de emisie şi tehnicii au desfăcut mixerul şurubărindu-l toată noaptea pentru ca măcar a doua zi lucrurile să fie în regulă. Graţie lui Adrian Eftimie au reuşit să îl apropie de parametrii normali până la 7.00, când începea primul matinal Kiss Fm dar nu de tot; a trebuit comandat în cea mai mare viteză unul nou.

A urmat un marş sufocant de evenimente şi nopţi nedormite. În acest moment, la nici 5 luni de la apariţie, Kiss FM este un fenomen ale cărui dimensiuni noi deja le cunoaştem şi care ne sperie oarecum văzând în cât de scurt timp am reuşit ceea ce părea imposibil. Primele sondaje de audienţă probabil vor comunica şi marelui public aceste dimensiuni.

Vorbeam însă de comprimarea timpului. Lucrurile nu se opresc aici. Radio 21 şi-a pierdut emisiunea fanion-Cronica Cârcotaşilor, auto promovându-se ca „staţie de distracţie” fără a mai avea însă elementul central al distracţiei şi intrând într-o degringoladă de neoprit nici măcar prin aducerea lui Andrei Gheorghe (în octombrie 2003, deşi rămăsese la limită, nr. 1 pe Bucureşti, pierduse 100 de mii de ascultători faţă de aprilie acelaşi an când Huidu şi Găinuşă erau încă acolo). Mi-aduc aminte cum într-o zi (Kiss FM deja emitea), mă sună Şerban şi îmi spune ca în noul matinal de la 21, moderat de Ciprian Dinu şi băieţii de la Hi-Q (mă întreb cine a avut bizara idée a acestei combinaţii, între timp desfiinţată de altfel) a apărut o rubrică numită Cronica Cârcotaşului. Ne-a umflat râsul

văzând cum acolo cineva pur şi simplu nu îşi dă seama că noţiunea de „cârcotaş” nu mai poate fi disociată astăzi de Şerban şi Mişu. Părea de necrezut dar cineva acolo chiar ne ajuta serios să îi învingem, făcându-ne munca din ce în ce mai uşoară. Pentru că de foarte multe ori, în febra evenimentelor se uită că un număr de oameni, undeva în faţa aparatelor de radio, ascultă… şi judecă.

Într-o altă zonă a clasamentului audienţelor, Fun Radio şi-a schimbat formatul difuzând exclusiv muzică românească – idée nu tocmai fericită acum, ţinând cont de datele de market research pe care le deţin, dar salutară pentru a deschide drumul spre conceptul de radio specializat. Pentru că va veni o zi în care va fi loc şi pentru un jazz radio, un rock radio etc… Radio Total, de asemenea, şi-a schimbat proprietarul şi a ieşit din tripleta 21 Europa FM-Total, îndreptându-se spre un format talk-news. De asemenea un alt post – Naţional FM îşi tot strânge rândurile pentru a ataca piaţa bucureşteană. În scurtă vreme, alte 8 licenţe radio pentru Bucureşti vor fi scoase de CNA la concurs. În plus, a doua licenţă naţională îşi va găsi şi ea un stăpân. Piaţa radio se găseşte într-o foarte mare transformare iar următoarele sondaje de audienţă vor oferi multe surprize. Radioul nu a trecut niciodată prin atâtea prefaceri în aşa de scurt timp iar cartea lui de istorie se scrie astăzi în fiecare zi. Poate tocmai din cauza asta o carte ca cea de faţă este importantă. Ca să fixăm începuturile şi să ne aducem aminte de unde am plecat. Ca să ne aducem aminte de ideile bune sau rele avute de-a lungul anilor. Pentru că nimic nu se poate compara cu o idee în care să crezi cu tărie. Şi câtă vreme oamenii din radiouri nu vor înceta să fie creativi şi nu vor uita că secretul reuşitei este să te raportezi în permanenţă la public („it’s all about the listener”, cum zic americanii), acest segment al mass-media nu va înceta să fie dinamic şi să producă bucurii celor care îl consumă ca pâinea caldă”.

73 – Keep It Simple, Stupid!

Când am reluat legătura cu Cristina Bazavan era PR & Promotion Manager la Europa FM (acum este redactor şef la revista Tabu). Am fost câţiva ani colege la Radio 21. Cred că rar întâlneşti persoane care să vorbească cu atât de mult entuziasm ca ea, despre ceea ce face! Cristina este un adevărat dicţionar de termeni de specialitate, iar dacă o întrebi de rating şi de „mesaj" te-ai ales cu un curs de marketing în toată regula! Interesant la ea este că mereu a îmbinat tehnicile de marketing cu poezia. Nimic mai simplu, nu?!

Dar iată ce povesteşte despre experienţa ei în radio:

Când a apărut primul post privat de radio în România (’90) nimeni nu se gândea la ceea ce înseamnă de fapt radio. Era ceva boem, era o distracţie, era FUN – ca şi numele primului post apărut.

Astăzi, la mai mult de un deceniu distanţă, facem research (cercetăm adică) ca să aflăm gradul de favorabilitate al cântecelor pe care urmează să le difuzam (audithorium), cercetăm gradul de saturaţie al pieselor difuzate (call out) şi estimăm cu formule matematice cu cât ne va creşte audienţa (în reach şi market share) ca urmare a promoţiilor şi campaniilor publicitare. Cercetăm în fiecare an percepţia publicului asupra brandului – de la imagine până la structură şi impact.

Monitorizăm staţiile concurente şi facem analize la fiecare modificare în programele lor sau în liniile comunicaţionale.

Ştim mecanisme complicate de promoţii şi avem studii care ne arată ce preferă publicul în materie de concursuri şi premii în funcţie de vârsta celui care participă la competiţie.

Astăzi, lucrând în radio, am mai multe cifre în minte decât pe vremea când eram studentă la matematică.

Ştiu că încă mai există în România staţii radio care trăiesc în pionierat, dar în toţi aceşti ani am învăţat că radio înseamnă 3M: music, morning, marketing. Şi că totul se rezumă la research şi la vorbele lui Ogilvy spuse odată la nervi: Keep it simple, stupid. („Fă-o cât mai simplă,

tontule”… era vorba de o reclamă).

Mi se pare foarte departe vremea când se venea la radio cu muzica de acasă.

Am ajuns la radio din întâmplare. În noiembrie 1993, la doar 3 luni de la lansarea Radio 21 (pe atunci se numea Radio XXI). Am ajuns să muncesc la radio pentru că aveam nevoie de bani. Eram studentă, veneam din provincie şi voiam „mai mult”. Şi-acum mă întreb cum naiba m-au primit pe mine care n-aveam nicio pregătire în ale radioului… Aveam însă o voce caldă, cu tonuri joase şi mai înregistrasem câteva reclame, tot din dorinţa unui câştig suplimentar.

Am început cu un program de weekend care acum mi se pare inuman de lung (6 ore), atunci mi se părea normal… Nici măcar nu-i mai ştiu numele… Era ceva cu Edgar Surin – numele sponsorului, cel care utilase noul studio de la 21… Singurul lucru de pe vremea aceea de care sunt mândra este European Top 100. Am fost prima şi singura voce feminină care a prezentat topul respectiv în varianta românească. Dar am fost doar o voce, căci n-am avut nicio treabă cu conceptul sau redactarea materialelor, totul venea pe hârtie şi eu citeam. În rest, dacă aş asculta acum înregistrările cu mine de pe vremea aceea, probabil că m-aş desfiinţa din doar câteva vorbe; dar e în ordinea firească a lucrurilor, a progresului.

Am avut însă întotdeauna o privire pe termen lung aşa că mi-am dat seama curând că DJ-iala nu e pentru femei (şi uite că astăzi femeile Dj de radio aproape au dispărut) aşa că m-am apucat de ştiri. (Mai târziu, cu aceiaşi privire pe termen lung mi-am dat seama că nimeni nu s-a ocupat încă în România de comunicarea în radio, comunicarea off ar, pentru ascultători, şi-am mai schimbat o dată direcţia către o rămurică din marketing).

Am învăţat să fac ştiri de la BBC (era o şcoală care ţinea 10 sau 12 săptămâni, cu un examen final pe puncte, la care am obţinut în cele din urmă cea mai mare medie din istoria şcolii – cred că eram cam tocilară!!!), dar asta se întâmpla în ’96.

Până atunci, la Radio XXI, ştirile s-au făcut din ziare. Culmea ironiei! Am învăţat mai târziu că radioul e cel mai rapid dintre mediile de comunicare – ca să faci o ştire n-ai nevoie decât de un telefon, o sursă şi o bucată de hârtie, pe când televiziunea are nevoie de imagini şi editare, iar presa scrisă are handicapul tiparului şi aduce ştirea abia a doua zi.

Până la începutul lui ’96 citeam la radio ştiri din ziare!!! Adică, vă spuneam ştirile „de ieri”, ştirile pe care ar fi trebuit să le aflaţi, tot de la radio, cu o zi înainte.

Vremea de început a radioului a rămas în mintea mea că o dulce poezie. M-am angajat la Radio XXI la sfârşitul lui 93 şi până în aprilie 96 n-am vorbit niciodată cu directorul postului, n-am avut nicio şedinţă, nu m-a chemat niciodată în biroul lui. Şi să fim înţeleşi, vorbesc de directorul unei companii/ instituţii care avea vreo 15 angajaţi cu tot cu femeia de serviciu, nicidecum de conducerea vreunei companii cu sute de oameni unde ar fi fost greu să-i cunoască pe fiecare în parte. Şi era un director care venea zilnic la biroul lui din radio. (Astăzi îmi petrec 20% din timp în şedinţe!!!)

Prima mea întâlnire cu directorul de atunci al Radio XXI a fost după ce el a aflat că am terminat şcoala iniţiată de BBC.M-a chemat să-mi spună că a auzit lucruri bune despre mine, aşa că vrea să mă facă redactor şef la ştiri. Pur şi simplu! Nu m-a testat nici măcar o clipă şi nici diploma sau referinţele profesorului britanic nu mi le-a cerut. Ceva mai târziu am aflat că nu ştia limba engleză, deci n-ar fi avut cum să înţeleagă referinţele scrise de profesor la terminarea şcolii.

Încă îmi mai aduc aminte cu bucurie de prima ştire Radio XXI citată de presă. Ziarul Adevărul a scris despre o ştire de-a noastră şi ştiu că am pus o copie din ziar pe peretele redacţiei!

Un an mai târziu, în 97, redacţia ştiri Radio 21, ajunsese la 9 oameni care, şcoliţi după lecţiile învăţate de BBC şi cu antrenamentul terenului, au ajuns curând să aibă exclusivităţi, comentarii, reportaje speciale, ba chiar

documentare nominalizate la Mediafest. Cei din redacţia de pe vremea aceea lucrează acum la Pro Tv, Acasă TV, Antena 1 şi Europa FM. E o evoluţie firească.

Radio XXI a devenit Radio 21 în decembrie 96 şi de atunci se poate vorbi despre ceea ce înseamnă radio pentru cei implicaţi în aventura din Intrarea Filioara (acolo era atunci sediul lui 21). Îmi aduc aminte că primul lucru pe care l-au făcut directorii care au venit atunci (Dan Ghibernea şi Cristina Zegheru) a fost să aducă bani de acasă ca să zugrăvească!!! Era o mizerie îngrozitoare peste tot, de la holuri şi până la studiouri.

Cu o echipă pe jumătate nouă, pe jumătate veche, Radio 21 a ajuns în 6 luni de la „şi altele" pe locul 3 în Bucureşti şi ştiu că prima mie de dolari intrată din publicitate printr-o comandă venită de la o agenţie a fost sărbătorită cu o mică petrecere. Astăzi Radio 21 încasează din publicitate sute de mii de dolari, anual!!!

Apoi piaţa a început să se aşeze. A venit Pro FM cu primul concept global (format, imagine, comunicare) şi a impus Star Station. Cred şi acum, la mulţi ani distanţă de atunci, că relansarea PRO FM – campania care a anunţat schimbarea formatului postului şi i-a întinerit publicul – ar trebui să se înveţe în şcolile de specialitate. În şcolile de la noi desigur, căci şi proul a luat-o de la alţii „de afară". Dar e normal, ce sens mai are să inventăm roata?! La mai bine de 6 ani distanţă, conceptul Generaţia Pro e încă valabil şi vandabil (vă mai amintiţi cântecul cu „Geta-isor'mea"?!). A trebuit însă să apară Europa FM (proiectul la care am lucrat de când era doar un dosar pentru

C.N.A. Şi încă mai lucrez când scriu aceste rânduri) ca să existe şi reversul medaliei – comunicarea instituţională (în care primează produsul, instituţia şi nu vedeta)

E o discuţie foarte lungă şi foarte tehnică pe tema eficienţei celor două genuri de comunicare, care e mai avantajos şi pentru ce e mai bun un gen sau celălalt, dar dincolo de asta, e un semn că piaţa radio a evoluat şi s-au căutat breşe, formule alternative de comunicare.

Când am intrat în radio eram foarte naivă, dar şi foarte tânără (abia la 5 ani de la prima mea zi în radio mi-am dat seama că unii dintre colegii mei se drogau. Şi-acum îmi mai aduc aminte cât de surprinsă/şocată am fost). Vremea de început a radioului a avut doza ei – mare – de decadenţă. Şi mult mai târziu am înţeles de ce colegul meu din talkshow-urile de noapte – Nick – încerca să mă protejeze de unii şi de alţii.

Cu cât ne-am instituţionalizat şi am crescut mai mult în sondaje şi în încasările din publicitate, am pierdut din familiaritatea echipei sau din „bairamurile prin studio", am pierdut ceva din atmosfera lejeră şi relaxată, dar cred eu că ne-am mai „curăţat". Îmi aduc aminte de un coleg care-şi lua micul dejun – în care era inclusă şi slănina – pe mixer, direct în studio!!! Astăzi unul dintre studiourile din radioul în care lucrez (Europa FM) valorează cu mult mai mult decât toată aparatura care era în 21 pe vremea aia.

La aproape 10 ani de la debutul meu în radio, tot îmi mai place anonimatul conferit de microfonul fără camere de luat vederi şi fără imagini în ziare. E o satisfacţie deosebită să auzi oameni comentându-ţi vorbele pe care le-ai spus mai devreme la radio, fără ca ei să ştie că tu eşti cel/ cea despre care vorbesc. Ei sunt cu mult mai sinceri şi în aprecieri şi în critici, iar tu ai doza ta de notorietate, dar şi de intimitate.

Am întâlnit în toţi aceşti ani o mulţime de VIP-uri sau aşa-zise VIP-uri (pentru unii, chiar şi eu sunt un fel de VIP… hehehe ce ţi-e şi cu sistemele astea de referinţă) şi am învăţat că ai emoţii oricât de mare ai fi (ca vârstă, ca funcţie sau notorietate) în faţa celor care te-au impresionat cu ceva (o vorbă, o melodie, un vers). E confortabil să vezi că şi „ei" sunt vulnerabili.

În cei aproape 10 ani mi-am câştigat însă doza mea de superioritate şi îi privesc un pic de sus pe cei care au abandonat cursa cu radioul, dar şi pe mulţi dintre cei cu care am de-a face zilnic. Şi nu mi-e teamă să o recunosc! Sunt conştientă că astăzi ştiu cu mult mai multe decât bănuiam eu că înseamnă radioul pe vremea când am bătut

la uşile lui Radio 21. Ştiu tehnici subtile de comunicare şi ştiu cum poate ajunge cel mai eficient un mesaj în mintea ascultătorului, dar mai ştiu că ştiu mai multă teorie şi am mai multă experienţă decât mulţi dintre colegii mei cu care mă întâlnesc, negociez, uneori îi enervez şi, adesea, îi domin. E un drept pe care mi-l câştig zi de zi, cu fiecare întâlnire de afaceri, cu fiecare greşeală a celui care se află de partea cealaltă a mesei de negocieri, cu fiecare carte pe care o citesc în plus, cu fiecare oră petrecută încercând să înţeleg de ce cei care au inventat radioul, americanii adică, au reacţionat într-un fel într-un caz sau altul.

În mintea mea s-a amestecat de mult „businessul radio" cu „plăcerea de a vorbi pe post". De altfel, astăzi îmi petrec majoritatea timpului în partea de business a radioului şi doar câteva ore pregătindu-mi emisiunea care are doar o oră de emisie efectivă. Şi dacă încă mai vorbesc la radio, pe post adică, e doar pentru că nu vreau să pierd ritmul şi nu vreau să creez mesaje promoţionale sau publicitare fără să mă supun aceloraşi reguli pe care încerc să le impun.

Dacă lucraţi în radio, ştiţi că e un microb de care scapi cu greu şi vă doresc se va păstraţi entuziasmul şi să perseveraţi în a vă perfecţiona.

Dacă vreţi să lucraţi în radio, gândiţi-vă că înainte de orice (cunoştinţe despre muzică, umor, dicţie, personalitate puternică) aveţi nevoie de mult entuziasm, de multă pasiune, dar deşi mai multă rigurozitate şi disciplină. Cea mai bună/reuşită improvizaţie este aceea gândită mult înainte!!

După zeci, dacă nu chiar sute de ore de emisie, după mii de ore de lucru în partea de business a radioului, ştiu că citim/învăţăm/cercetăm din ce în ce mai mult doar ca să respectăm mai bine vorba spusă la nervi de Ogilvy: Keep It Simple, Stupid!

Şi asta e valabil pentru toţi, fie că lucrăm în radio, fie că ne dorim să lucrăm în radio, fie că rămânem doar ascultători.

074 – Radio Contact „All I Wanna Do Is Make Love To You”.

Urmează o povestioara în 6 parţi, despre defunctul radio Contact.

(De la stânga la dreapta: Cristi Schnebli, Andreea Ionescu, Roxana Niculescu, Raluca Moianu, Alex Macavei)

Atunci când a început să emită, după ce i-au adus belgienii echipamentul, Radio Contact îşi avea sediul în clădirea Institutului de Arhitectură, chiar vis-à-vis de Universitate şi deci şi de Uniplus (pe atunci Fun Radio). Au ieşit în eter cam cu o lună mai târziu decât noi. Printre cei mai apreciaţi DJ-i ai lor mi s-au părut a fi: Gabi Dobroiu (care s-a perindat foarte scurt şi pe la Uniplus, apoi a plecat la PRO FM), Liana Stanciu (acum la Magic FM), Doina Ene (acum la Infopro, dar în „culise”), Raluca Moianu (acum la Gold FM), Cristian Tomescu (care din câte am auzit s-a retras, c-a descoperit că ştie să facă bani), Cristian Schnebli (acum la PRO FM), Alex Macavei (acum director la Radio 21), Cristi Dicianu, Şarpe (Bogdan Popescu, care s-a mai perindat pe la Fun, la Radio Total şi Infopro, Pro FM şi Radio 21), Radu Bârsan (care a părăsit la un moment dat radioul, pentru o firmă producătoare de tutun).

În 1991 sediul radioului s-a mutat în Splaiul Independenţei, la fostul Minister al Chimiei (unde este Kiss FM acum). Atunci au devenit şi ei societate pe acţiuni, până atunci fuseseră sub aripa liberala, căci aparatura venise că donaţie pentru tineretul liberal, aşadar se crease ATLD – Asociaţia Tinerilor Liberali din România. La ei însă angajaţii n-au devenit şi acţionari, ca la Uniplus, excepţie făcând Radu Şoancă şi Peppino (Giuseppe Rossi). Din SA mai făceau parte belgienii şi Călin Popescu Tăriceanu. Apoi Şoancă şi-a vândut acţiunile pe care i le-a preluat Peppino (care în 1990 apăruse la radio ca prezentator de emisiune de jazz şi care este român 100%).

Şi la Contact, la început studioul era dotat doar cu 2 casetofoane, 2 pick-upuri şi un mixer. În timp au apărut şi

la ei CD-urile, minidisk-ul, iar apoi calculatoarele. La fel ca la noi, în 1990 reclamele se puneau fiecare pe casete de 30 de secunde, şi dacă aveai un calup trebuia să le ai pe toate pregătite „cu degetul” exact la începutul spotului audio şi să le schimbi din mers, pentru că nu aveai decât 2 deckuri… şi ei, ca şi noi au făcut şedinţe despre cum se potriveşte caseta cu degetul, hehe.

Adevărul este că pe vremea aceea, în şedinţe abordam teme tare ciudate… despre cum se numără CD-urile, despre cum se semnează în „caietul de antenă”, despre cum se închide uşa la baie şi câte şi mai câte bazaconii!

Tot în 1990, radio Contact a fost atacat de mineri, care după cum ştiţi devastau tot ce prindeau, din ura faţă de intelectuali şi faţă de bucureştenii „capitalişti”. Noroc cu Radu Şoancă, care a apărat postul de mineri. Dacă nu era el, spun cei care au fost acolo putea fi distrus totul, însă a ştiut să le vorbească minerilor pe limba lor postâindu-se în uşă, ca să nu poată intra potopul. După cum ştiţi, toate celelalte ateliere ale arhitecturii au fost devastate, iar dacă vă aduceţi bine aminte, în facultate au avut loc violenţe de coşmar!

Din punct de vedere muzical era frumos că în 1990 – 1991 recunoşteai posturile de radio după piesele leit-motiv, sau mai bine zis super difuzate: la Contact, Gabi Dobroiu difuza Heart cu „All I wanna de is Make Love to You” sau Whitesnake cu „Here I go Again”, iar Uniplusul avea „Valse de Vienne” şi „Comment te Dâre Adieu” pe care le difuza în prostie. La noi cel puţin aceste piese aveau să intre pe lista de „interzise”, însă au fost înlocuite mereu cu altele, de care ne îndrăgosteam şi mai şi!

Clasamentul a fost pentru mulţi ani acesta: Uniplus – number one, iar Contactul pe 2. A apărut apoi PRO FM, care multă vreme a fost a 3-a roata la căruţă. Ştiu că pe vremea aceea mă gândeam uneori: „Doamne, ce groaznic ar fi fost dacă aş fi nimerit la un alt post de radio!”. Şi nu ştiu de ce, mulţi ani n-aş fi vrut nici în ruptul capului să lucrez la alt post decât la Uniplus, cred că eram fanatică,

or something!:)) Şi-ar mai fi ceva de adăugat: de câte ori ne venea vreun nou coleg de la un alt post de radio nu încercam să-l adaptăm, ci îi dădeam doar pur şi simplu, libertate. Curând se adapta singur iar după câteva luni aveai impresia că lucrează la Uniplus de când lumea şi pământul! Aşa s-a întâmplat cu Mircea Radu, cu DJ Z, cu Beatrice Popa şi mulţi alţii.

În altă ordine de idei: vă vine să credeţi că deşi eram ca o familie există şi în ziua de azi vechi oameni de radio care nu s-au văzut niciodată la faţă? De exemplu eu pe Cristi Schnebli nu l-am văzut în viaţa mea până în 2006! Există oameni care fac radio şi în ziua de astăzi şi care nu-l cunosc personal. Pe Liana Stanciu am văzut-o pe vremea „şedinţelor" de la cârciuma din strada Olari, dar nu ne-am dat mâna niciodată (aveam să ne cunoaştem şi să ne vedem mai mult când s-a măritat cu Mitza de la Bere Gratis). Nici pe Doina Ene n-am cunoscut-o personal, deşi o apreciam foarte mult. Aşa că propun să se facă un fel de congres sau un party mare, la care toată lumea să se întâlnească cu toată lumea!:)

Dacă Radio Contact a început în 1990 într-un atelier de 20 de metri pătraţi, în anul 2000 avea deja două studiouri de emisie, un studio de producţie foarte performant şi unul de ştiri unde puteai prelucra pe orice suport (minidisc, CD, DAT…), în total 4 studiouri şi aproape 30 de birouri (adică încăperi).

Reţeaua lor s-a extins foarte bine apoi în ţară, chiar mai bine decât cea a Uniplusului. Nu ştiu de ce, poate şi din cauza intervenţiilor lui Tăriceanu, ei au avut parcă mereu pile şi întotdeauna primeau cele mai bune licenţe de emisie, peste tot, inclusiv în Bucureşti, unde ne-au luat-o înainte în clasament tocmai din cauză că emiteau în banda vest…

La toate terasele şi prin toate magazinele începuse lumea la un moment dat, să asculte Contact, pentru că aparatele de radio în banda est au intrat la naftalina, după care au fost aruncate.

Mai târziu radio Contact se lauda cu licenţe de

emisie în cele mai importante oraşe din ţară, cum ar fi: Cluj, Sibiu, Constanţa, Craiova, Oradea, etc. La sfârşitul lunii noiembrie 2002 se lăudau că

„Reţeaua naţională Radio Contact acoperă în acest moment aproape trei sferturi din populaţia mediului urban din România”. Bravo lor! Aşa s-a construit reţeaua pe care în 2009 o cunoaşteţi sub numele de KISS FM.

La Contact au mai fost Gabriela Vrânceanu Firea (cunoscută mai mult de la TVR şi acum de la Antena 1), Mirecea Radu (care a venit apoi la noi, după care a plecat la TVR şi apoi la Antena 1), Maria Zărnescu, Radu Cazan, Marius Furdui (în prezent director la Europa FM), Andreea Ionescu (care acum are firma ei de design şi decoraţiuni interioare), Roxana Niculescu Coştei, Sorin Mighiat (folkist şi profesor la Arhitectură) şi mulţi alţii.

Update post: Jesus, recintind textul îmi dau seama citi directori a creat Radio Contact asta:) Din cei de la Uniplus foarte puţini mai sunt acum în media, darmite directori! Cu siguranţza ca noi am fost mai mult nişte puşlamale îmbătate de muzica şi poezie:)

75 – Radio Contact. de Andreea Ionescu

Andreea Ionescu (foto) povesteşte despre Radio Contact (unde şi-a petrecut 10 ani din viaţă):

„Aveam 18 ani când am intrat prima oară în studioul Radio Contact, în 1990. Aveam 28 când am trântit uşa după mine. Aşa că pot să spun că îmi povestesc „adolescenţa”, nu?

Cred că a fost un fel de cadou de 18 ani. Tocmai intrasem la ASE (Cibernetică) şi mă pregăteam să dau şi la Arhitectură. În vara aia se făceau cursuri de pregătire chiar în institutul „Ion Mincu”, acolo unde avea sediul şi Radio Contact. Îl ascultam încă din februarie, de când se înfiinţase şi eram fană declarată a lui Gabi Dobroiu (încă mai sunt, chiar dacă nu se mai aude prea des). Când terminam meditaţiile, fugeam la ultimul etaj, într-unul dintre atelierele facultăţii, acolo unde era studioul improvizat. Îl pândeam. Interiorul studioului se vedea

complet de pe culoar, pentru că erau ferestre de sus până jos. Seara, când studioul era luminat, mă ascundeam în semiîntunericul culoarului şi îl urmăream pe Dobroiu cum se bâţâie pe scaun. Avea ticul ăsta: când vorbea, dar numai când vorbea, se bâţâia pe scaun. Acum realizez că şi eu am ajuns să am acelaşi tic ulterior, când am ajuns pe scaunul acela. Şi nu numai eu. Culmea e că pe Dobroiu nu l-am apucat niciodată, nu ştiu cum, am fost mereu în contratimp. Când am intrat eu în radio – se făcuse deja octombrie 1990 – a plecat el. La ProFM parcă. Am avut un mare respect faţă de omul ăsta, a fost singurul DJ român pe care l-am ascultat ca o fană adevărată, îi înregistram intervenţiile şi apoi i le învăţam pe de rost, încercând să fiu la fel de profi ca el şi să vorbesc pe intro-ul piesei, „până când începe cântăreţul”. Heart cu „All I wanna de is make love to you” şi Whitesnake cu „Here I go again” îmi vor aduce întotdeauna aminte de el şi numai de el. Omul ăsta e făcut pentru radio, poate unii îl consideră fumat, dar are talent nativ pentru a vorbi în faţa microfonului şi avea o uşurinţă şi eficienţă în exprimare fantastice. Vorbea firesc, nu se strofoca şi pentru mine a fost un profesor fără voie.

À-propos de stil, nu pot să-l uit pe Cristi Nemţeanu (care de la noi a plecat la Uniplus), „dr. DJ”! Primul DJ amerrricorromân! Asculta multe casete cu înregistrări ale radiourilor americane, le mai şi difuza pe post şi vorbea peste ele încât ajungeai să nu mai ştii care e el şi care e americanu’. Omul ăsta putea să vorbească ore întregi fără să spună nimic, dar accentul uşor american şi starea de bună dispoziţie pe care o răspândea te trimiteau în altă lume. Ăla animator adevărat! De fapt n-avea habar de engleză, vorbea o americană de baltă, dar era fermecător.

Tot pe atunci era şi Cristian Tomescu – un alt nume al vremii care a părăsit repede scena, deşi avea talent cât carul. Probabil că l-a schimbat enorm sentimentul pe care l-a avut când a încasat primul comision. A convins unul dintre primii publicitari (cred că era firma Miralon – ulterior Kodak) să dea banu’ pentru o campanie publicitară şi s-a întors în radio cu 4 cărămizi de bani. A intrat

zâmbind larg şi a zis: eu mă las de radio nene, eu mă fac agent publicitar! Nu mai ştiu nimic de el de când a plecat (în 1991) dar el a fost adevăratul meu profesor şi a fost tipul de profesor pe care mi l-aş fi dorit: dur, necruţător, ironic, haios.

Dobroiu a fost primul realizator al emisiunii Top 30. Din câte ştiu e cea mai longevivă emisiune de radio din 1990 încoace. A preluat-o Tomescu, apoi tot felul de începători printre care şi eu până s-a stabilizat la Cristi Schnebli, care a dus-o 10 ani după care a dat-o şi el mai departe când a plecat la ProFM. „Copilul lui" aşa îi spunea... Apoi el a creat şi copilul cel mare, topul 100 de sfârşit de an. Îl ajutam să realizeze clasamentul de sfârşit de an: eu eram „mouse-ul" lui. Scriam 150 de piese pe fisiuţe de hârtie şi le aşezam frumos una sub alta, pe podea; făceam astfel vreo 5 metri de melodii, pentru că trebuia să le vadă pe toate, iar monitoarele nu prindeau decât cel mult 30 de piese (iar prin '91 nici nu aveam calculatoare...). Apoi le aşeza şi reaşeza, le elimina şi le sorta până rămâneau

100. Şi, mai ales, nu asculta de nimeni, oricâte presiuni se exercitau asupra lui („Băăăi! Să pui „Ai cap de taur" pe primul loc!). După ce le păstorea, le gândea şi răzgândea, se declara mulţumit. Ştiu că într-un an nu am mai apucat să le rescriem la calculator, era 31 decembrie şi a citit topul după fisiuţele alea lipite cu scotch... Mulţi au crezut că e nebun să facă 8 ore de program – atâta durează cele 100 de piese – şi totuşi a devenit una dintre emisiunile tradiţionale radio, având mai mult de 10 ani.

De la Cristi am învăţat o groază de şmecherii legate de muzică, are un talent deosebit pentru o disciplină pe care aş numi-o „comportament psihosocio-muzical al ascultătorilor"; anticipează foarte bine reacţiile oamenilor şi succesul unei piese. În plus mai are o calitate (sau defect?): simte enorm şi vede monstrous!

A fost frumos la preselecţia din 1990. Ca în poveşti: mă plimbam pe culoarele Facultăţii de Arhitectură, tocmai terminasem cursurile de pregătire, când văd o mare de

oameni fremătând. Era concursul de preselecţie pentru animatori la Radio Contact. Acolo i-am văzut pentru prima dată pe mulţi dintre cei care ulterior mi-au fost colegi timp de 10 ani. Ţin minte şi acum că Liana Stanciu se remarcase încă de pe culoare: era într-o scurtă de blană, vorbea tare şi gesticula. Avea părul tuns până la urechi, tot blond, cred că a fost singura perioadă când l-a avut atât de scurt. Era apoi un băiat slăbuţ ca un fir de iarbă şi puţin ciudat, avea obrajii supţi şi cearcăne, iar ochii mari cât toată faţa. Ştiu şi cu ce era îmbrăcat, toate detaliile astea mi le-am rememorat de mii de ori ulterior, pentru că el era cel ce avea să îmi devină soţ peste 8 ani. Poate că aşa arată şi acum Cristi Schnebli, nu ştiu, nu l-am mai văzut de 2 ani.

Dar să revin la preselecţie… a fost una dintre cele mai obiective, după părerea mea. Îmi amintesc că erau în juriu Radu Şoancă, Ami Constantinescu, Ovidiu Cătălinoiu, arhitectul Sorin Minghiat şi alţii. Ne-au pus în faţă nişte texte şi câteva single-uri pe 45 de turaţii, le-am citit, m-au plăcut şi… aşa am început ceea ce avea să fie „cariera mea în radio”. Din 150 de oameni câţi eram acolo au rămas vreo 10.

Nimic nu era greu pe vremea aia… totul era emoţionant, dificil, nou, dar nimic nu era o povară. În 1991 a fost chiar spectaculos… Începuseră discuţiile despre SRL-uri şi Síuri şi învăţam politică şi economie din mers. Între timp intrasem şi la Facultatea de Arhitectură, dar radioul (din fericire) s-a mutat în Splaiul Independenţei, la fostul Minister al Chimiei. Dacă rămânea în şcoală probabil că nu mă mai vedea nimeni pe la cursuri… Aşa, am fost nevoită să mai dau şi pe la şcoală.

Vara lui 91’ a fost una dintre acele „veri de neuitat” dintr-o viaţă de om. Aveam 19 ani şi făcusem gaşcă cu Şarpe (Bogdan Popescu – alt călător prin cartea radiourilor), Cristi Schnebli şi Costică Iancu (devenit după mulţi ani director la Radio Contact Botoşani). Umblam noapte de noapte colindând cârciumile, experimentând senzaţii şi libertatea de a fi mici vedete şi de a se uita

barmanii cu respect la noi. Ei trei au fost „profesorii „mei de socializare. Până atunci fusesem o poetă în adevăratul sens al cuvântului, scriam poezii la liceu şi eram timidă. Cu ei am învăţat să privesc oamenii din jur. Nici acum nu înţeleg de unde aveam atâta putere să umblăm pe jos noapte de noapte prin oraş şi apoi dimineaţa să o luăm de la capăt cu facultate şi cu radio… Ei m-au învăţat să mă uit la oameni, să fumez, să beau, să vomit, să pierd nopţi, să trăiesc senzaţii. Mai târziu unul dintre ei m-a învăţat să iubesc. Şi mă bucur că a fost Cristi acela”. *(va urma:)*

76 – „Păi ce, mă Peppino, faci radio pentru proşti?”

„Peste puţin timp” povesteşte Andreea „a apărut la radio Alex Macavei (prin 1992?). Îmi amintesc şi acum cum a venit cu cei 17 ani ai lui, cei 2 metri înălţime şi cu un trandafir în mână să i-l aducă Doinei Ene, al cărei fan era. Acum are un birou mare cu canapele de piele şi prestanţă de director. Bravo lui! Pe atunci Doina Ene era un nume mare. Fata asta a inventat cred, „dantela lingvistică”. Făcea nişte intervenţii (muzicale) de te ameţea: te lua de departe, te învârtea de vreo 3 ori, te aducea unde voia ea şi apoi te trântea cu capul de pereţi ca să te trezeşti. Totuşi, intervenţiile ăstea rafinate ale ei n-au mai fost la mare căutare pentru şefi, pentru că erau prea lungi şi prea intelectuale pentru audienţă. „Păi ce, mă Peppino, faci radio pentru proşti?” – se certa ea cu şefu’. (Pe atunci încă nu ne era clar ce atitudine trebuie să avem pe post, cui ne adresam, ce target avem, nici nu exista noţiunea asta pe care acum o ştie orice licean. Noi încercam să părem cât mai deştepţi şi mai culţi). Drept urmare o mare cunoscătoare în ale muzicii stă undeva în culise, fără să dea verdicte, dar eu ştiu că judecă şi acum aspru orice greşeală a animatorilor de radio.

Pe „vremea mea” (a se citi anii 1990 – 2000) aşa ni se spunea şi aşa am ajuns să ne şi placă să ne spunem: animatori. DJ-ul era doar cel din discotecă, noi trebuia să

„animăm populaţia”. Chiar şi când veneai beat sau mort de oboseală după o noapte petrecută în discoteca R2 iar la 8 dimineaţa aveai program, vocea ta trebuia să inspire încredere şi să fii vesel. Îmi amintesc cu mare plăcere de oboseala aia plăcută după o noapte nedormită, în care gândurile o luau razna şi ieşea o emisiune mai interesantă decât dacă aş fi fost odihnită. Din când în când adormeam preţ de câteva secunde cu capul pe mixer şi mă trezeam în timp util pentru a schimba piesa şi a face o intervenţie „de succes”. Eram tare mândră de mine dacă reuşeam să fiu spirituală sau găseam un joc de cuvinte. Era la mare preţ omul care avea texte, atunci. Ca şi acum, doar că acum e suficient să fii vesel şi să nu te bâlbâi, atunci conta mai mult substanţa pentru că majoritatea eram studenţi şi căutam noul. Iar dacă te bâlbâiai era important să „te scoţi” cu o glumă sau o exclamaţie haioasă. Cei de astăzi mi se par foarte blazaţi (nu toţi, recunosc), au texte „de întreţinere” şi nu ies cu nimic în evidenţă. Noroc cu un Dobrovolschi sau cu un Nono Semen, sunt oameni care au reuşit să dea culoare FM-ului păstrând ideea de radio comercial, cu reţetă şi play-list. Astăzi mulţi animatori au început să vină la radio „ca la serviciu”, ori chestia asta mie nu mi s-a întâmplat în 10 ani de radio.

În anii aia, acolo, în studiourile pustii, am învăţat singură programe de calculator, dactilografie PC cu cartea în faţă, noapte de noapte. În 92 – 93 când au apărut calculatoarele, noi, cei care ştiam să umblam cu ele eram avangardişti. Pe vremea aia 90% din populaţie nu ştia nici cum arată un fax. Îmi amintesc de celebra expresie a ştiriştilor vremii: „am primit un fax la redacţie prin care suntem anunţaţi că partidul cutare a făcut nu’ş ce”. O ştire din care se deducea că avem şi redacţie şi fax.

Partea frumoasă cu lipsa PC-urilor era că între ’90 şi ’93 de la ascultători veneau numai scrisori. Rămân la părerea că altceva e să vezi emoţia literei scrise. Acum toţi scriu pe mail şi distanţa între oameni se măreşte… Ajunsesem experţi în caligrafie, ştiam când cineva trimite 10 scrisori cu 10 caligrafii diferite ca să urce New Kids on

the Block în top… Top 30 s-a făcut în primii ani exclusiv din scrisori şi pe vremea aia apăruseră fanii NKOTB şi Dépêche Mode. Se băteau în a trimite cât mai multe scrisori pentru a urca în top o formaţie sau alta, se crea o legătură mai strânsă între animatori şi public.

Radu Şoancă a fost unul dintre primii oameni ai radioului, adus de domnul Tăriceanu. E ciudat cum, după atâţia ani de când îl cunosc, mie tot îmi vine să îi spun domnul Tăriceanu. Pentru că faţă de mine, cel puţin, a făcut nişte gesturi de care o să îmi aduc aminte toată viaţa şi pentru care va rămâne un domn. Îl respect până la ultimul meu fir de păr. Mi-a părut rău când a început să se retragă din administrarea radioului. S-a implicat din ce în ce mai puţin şi noi, cei care l-am cunoscut de la început, am regretat asta. Pentru că era (şi bănuiesc că este şi acum) un şef pe care ţi l-ai fi dorit. Diplomat şi domn până la ultimul fir de sprânceană.

Şoancă a fost un bun om de radio. Un tip tare deschis la minte şi foarte alunecos. M-am îndrăgostit de el deşi eu avem 18 ani, iar el 50. M-am îndrăgostit pe bune, cu toată fiinţa mea şi îi scriam netrimise lungi scrisori. Din păcate puţini au înţeles cât de platonică şi sinceră a fost iubirea mea de adolescentă pentru el.

Prima reclamă a radioului a fost cu mine şi cu Şarpe (Bogdan Popescu) şi era la cârciuma Şarrrrpele Roşu de pe „Galaţi colţ cu Eminescu”. De acolo i se şi trage porecla lui Bogdan. Pe vremea aia relaţiile se strângeau foarte repede astfel încât în curând eram prieteni la cataramă cu personalul din cârciumă, acolo unde am băut primul meu pahar de vin dintr-o lunga serie care a durat vreo… 12 ani de zile. Acum nu îmi mai place să beau şi mă suspectez că sunt puţin anormală… Prima beţie sa soldat şi cu prima vomă în veceul lor, unde Costică m-a ajutat să scot din mine ce îmi făcea rău, că eu nu ştiam procedura „digitală”… Eram cu el, cu Şarpe şi cu Cristi Schnebli şi am sfârşit cântând la microfon, acolo în curtea restaurantului „Murfatlar, perla vinurilor din Rrrrromânia!”… Aveau un taraf celebru pe atunci care ne-

a făcut o demonstraţie de improvizaţie de neuitat, cântând un „imn” pentru Radio Contact. Ne-am simţit regi. Şi-apoi ne-am dus fiecare cu metroul acasă, că Traby a venit mulţi ani mai târziu.

Mi-a rămas o nostalgie pentru Traby, de câte ori văd un trabant albastru parcă îmi văd trecutul boem şi „depravat”. Dar nu se compară cu ce văd astăzi în cluburi şi discoteci. Nouă nu ne ardea de drogat sau de orgii pentru că ardeam altfel, TRĂIAM. Depravarea noastră maximă consta în a umbla pe străzi până la 5 dimineaţa (până la primul metrou), a dormi 3 ore şi apoi a o lua de la capăt. Eu zic că era un fel de practică psihologică ce făceam noi acolo: socializam, asistam la crearea unei pături de consumatori de localuri, le studiam comportamentul. Orice local nou apărut era un mare eveniment iar atunci puteai să fii prezent la toate că erau atât de rare…

Cu Traby am socializat ani de zile, am organizat chiar şi primul raliu de maşini Trabant din Bucureşti, am făcut recorduri de încărcare (7 oameni), am „cărat” colegi beţivi (cu care beam cot la cot) şi apoi îi duceam acasă. Nu pot să uit când stătea Bârsan în spate, eu conduceam, iar Cristi Schnebli era în dreapta. Era prin ’96 cred, într-o dimineaţă geroasă ne-ndreptăm spre case… La un moment dat o ploaie caldă de toamnă îl stropeşte pe Cristi în ceafă. Norocul lui a fost că în ultimele ore Bârsan nu băuse decât şpriţ curat, că altfel puteam să vedem tot meniul desfăşurat… Radu Bârsan a fost pentru mine omul contradicţiilor. Avea o nemulţumire în suflet, nu ştiu ce şi de ce, poate un complex şi n-am înţeles niciodată care, pentru că mie mi se pare un om de mare valoare care ar putea face orice şi-ar propune. Omul ăsta are o gândire extrem de ordonată, nu iartă niciodată greşeli de exprimare sau de vorbire şi are o dicţie impecabilă ajunsă proverbială. Fuma Snagov cu fidelitate şi cu ritual şi avea mare respect pentru muzica românească. Vorbesc de muzică, adică de MUZICĂ, da. Formaţii că FFN sau Celelalte Cuvinte, apoi Timpuri Noi se auzeau des la el şi

la Cristi Dicianu în program în perioada în care puteam să dăm ce muzică voiam. (adică până prin 94 cred…). Mari promovatori de muzică românească au fost băieţii ăştia într-o perioadă în care nimeni nu lua în seamă astfel de gesturi. Ei o făceau pentru că într-adevăr credeau în valorile româneşti, nu o făceau pentru imagine aşa cum se bat mulţi azi cu pumnul în piept. Dacă e să vorbim despre asta, Andrei Voiculescu (Europa Liberă) a fost primul pentru că el a fost într-o perioadă în care nu era nimeni altcineva… Îmi amintesc cât de modest şi adevărat a fost când l-am avut invitat într-o emisiune. Mă mir că nu am luat penalizare atunci… Erau la modă penalizările subiective, pentru că nici regulile nu erau clare. Când a apărut Orchestra Direcţia 5 ale căror cântece le ştiam pe de rost pentru că mergeam la repetiţiile lor şi mă încânta sunetul lor curat, i-am invitat în emisiune. A fost prima lor apariţie într-un interviu live timp de 30 de minute, lucru foarte rar la vremea aceea pentru că formaţiile româneşti noi puteau fi numărate pe degete. Am luat 15% penalizare de la Peppino pentru că am depăşit „cu formaţia aia de rahat” 5 minute timpul alocat emisiunii. Nu era nicio altă emisiune după asta, eram tot eu într-un program de animaţie. După circa un an de zile, formaţia era luată sub impresarierea lui Peppino şi se difuza de 12 – 15 ori pe zi.

Ajunsesem Radio Direcţia 5. Eheeeii… flerul se pedepseşte, ca şi faptele bune”. *(va urma)*

77 – Pionierii (radioului) de ieri, directorii de azi

Istoria Radio Contact partea a 4-a. Andreea Ionescu povesteşte:

„Perioada ’96 – 2000 era deja una în care regulile se aşezaseră, recalcitranţii (ca mine sau Şarpe) se cuminţiseră. Şarpe a vrut să-l bată pe Peppino când a plecat prima oară de la Contact (asta se întâmpla în 1992, apoi a avut o revenire prin 1998 după ce a trecut bine pe la Total…). Mulţi au regretat că nu a făcut-o… Cred că e cu adevărat greu să fii director de post de radio într-o perioadă aşa tulbure în care toţi eram plini de viaţă şi de visuri şi nu ne era frică de nimic… De câte ori nu ne-am

propus să îi punem un sac în cap şi să îl liniştim, numai noi, cei care sufeream ca nişte proşti pentru radio ştiam… Dar asta se întâmplă acum cu orice şef din orice domeniu: ar trebui să fie conştient că 80% dintre subalterni îl consideră prost, idiot şi ar vrea să îl bată dacă se poate…

Dar să revin la primul val. Mircea Radu, Gabriela Vrânceanu Firea. Fata asta a ştiut întotdeauna ce vrea. A venit la Contact de la Adevărul şi a ştiut să se descurce. Are un fler înnăscut în a-şi folosi şi cultiva relaţiile, şi, dacă cineva vrea să înveţe ceva în acest domeniu, să o întrebe pe ea. Cred că nu a fost om pe care să nu îl exploateze cu diplomaţie şi rafinament obţinând maximum. Se îmbrăca întotdeauna ca şi cum în seara aceea ar fi fost invitată la un dineu oficial. Asta i-a ridicat imaginea în ochii multora, şi eu i-am admirat mereu ambiţia de provincial care vrea să ajungă cu orice preţ „departe”. Îmi amintesc că spunea pe vremea aia – era ştirista şi venea dimineaţa devreme – că în copilărie şi-a promis că va avea o meserie care să nu o oblige să se trezească devreme iar ea se trezea la 4 că să ajungă la emisiune. Timpul a dovedit că atunci era încă la început de drum iar majoritatea targeturilor şi le-a atins.

Mircea Radu a venit la Contact că Omul-Queen. Era prieten cu Cristi Schnebli. A venit cu o casetă, l-am ascultat cu toţii şi ne-am hotărât că nu are o voce extraordinară, dar are şarm, dicţie şi ştie muzică. Era suficient. N-a stat mult la radio (vreo 2 ani parcă…) dar suficient încât să evolueze mult din punct de vedere jurnalistic. Cei mai mulţi care îl văd la „Din Dragoste” îşi pot imagina cu greu cât de spiritual poate fi omul ăsta, cât de sarcastic şi ironic şi, mai ales, neiertător cu proştii. N-o să uit verile la terasa de lângă Contact care se prelungeau până dimineaţa şi în care ne tăvăleam de râs cu el şi cu mulţi alţii. Cum ar fi Dicianu, Arabu’ (Vali Dragu) şi Bârsan. Ăştia au venit toţi odată încă din 90 şi s-au păstrat ca un grup compact mulţi ani. Erau „new-wave”-işti. Au fost primii din FM care au avut tupeul să citească din Urmuz pe post. Aveu o emisiune vineri noaptea în care aberau în stilul de mai târziu al lui „Midnight killer”. Cu

ăştia chiar râdeai până te dureau maxilarele…” Al dumneavoastră Radu Bârsan” (acum mare om la o mare firmă de ţigări) pe care nu l-am mai văzut de vreo 3 ani, părea făcut pentru radio, chiar dacă el nu a crezut constant în asta. „More than a feeling” o să îmi aducă aminte întotdeauna de el şi de Dicianu. Majoritatea celor care au început din ’90 au ajuns ce şi-au dorit: directori la radiouri, directori în companii multinaţionale, proprii lor directori. Dacă nu la radiouri atunci la firme cu bugete mari.

Îmi amintesc de vremea când ne „tatonam” cu cei din PRO FM („the strong no 2” – pe vremea aia”) şi râdeam de ei că erau în perioada „Star Station”, aveau stele în cap şi steluţe pe creier… Bogdan Stratula arăta cel mai simpatic, avea părul verde cu galben, ras în formă de stea şi recruta discret prin discoteci.

Am trecut şi eu printr-o funcţie de director, sau mai multe. PR Manager, Special Events Manager. Mă pufneşte râsul la ideea că mă mândream cu funcţiile ăstea. Munceam zi şi noapte pentru campaniile de promovare, mai ales pentru cea „De 10 ani”, din 2000 şi care îmi aparţine în totalitate; am făcut atunci munca unei întregi agenţii de publicitate: concept, grafică, outdoor, scenariul şi castingul producţiilor video, semnale audio, copywritingul pe întreaga campanie în presă, producţia autopromo, PR, BTL, conferinţe de presă, DTP, urmărire în tipografie a printurilor, cântece-imn cărora le-am semnat versurile şi pe care le-au compus apoi diferite trupe, pachete de jingle-uri de sezon, şi ar mai fi… Câtă patimă puneam şi cât mă consumam pentru orice greşeală. Acum lucrez pe cont propriu şi n-aş mai suporta să fiu angajatul cuiva. Privesc de departe lumea radioului şi îmi imaginez câte mustrări de conştiinţă au animatorii şi ştiriştii când fac vreo greşeală de dicţie sau gramaticală. Acum ştiu că ascultătorilor li se rupe pentru o greşeală; (totuşi, de la a doua în sus nu te iartă!)

Apoi a fost al doilea val. Raluca Moianu, Maria Zărnescu, Alex Macavei. Când a venit prima oară la radio

Raluca era silfidă ca o trestie şi se îmbrăca tare elegant. Avea maniere de pension şi de casă nobilă. Mie chiar mi-a plăcut de ea. Era uşor să o înveţi pentru că prindea foarte repede şi avea un talent nativ oral. Vorbea uşor. Mulţi dintre cei crea am fost sau suntem animatori am muncit mult ca să avem o dicţie ca lumea şi să iasă cuvintele simplu din gura noastră. La Raluca vorbitul era firesc şi curgător ca apa... Îmi amintesc că prima ei intervenţie a fost în programul meu, era „ucenică" şi am pus-o să facă o intervenţie. A spus ceva fără culoare dar a spus frumos şi atunci am văzut că îi va fi foarte uşor să rămână în lumea asta. Apoi am văzut-o şi plângând, şi luptându-se cu cei din jur, şi înjurând şi suferind şi bucurându-se. Dar cel mai mult mi-a plăcut când era trestioară şi avea ochi de căprioară. Acum, la emisiunea asta, „Scuză-mă", nu e în pielea ei şi nu cred că n-o arde dorinţa de a face altceva. Sau poate îi place, mai bine nu mă pronunţ că nici cu ea n-am mai vorbit de o vreme. Postul de redactor-şef i-a venit brusc când nu avea decât câţiva ani de experienţă radio. A fost preferată pentru că era serioasă, ştia limbi străine şi... nu avea experienţă radio (nu trecuse proba de cunoştinţe muzicale). E mai uşor să formezi pe cineva decât să numeşti pe unul care poate să îţi ia locul oricând. Era cea mai nouă şi abia ieşise de pe băncile facultăţii de biologie-chimie. În timp am văzut că a fost mai bine aşa. Noi eram pătimaşi, subiectivi, pasionali... probabil că niciunul dintre noi nu era pregătit atunci pentru o astfel de funcţie.

Acum 3 ani săream cu coarda elastică, organizam curse de maşini Trabant şi petreceri Radio Contact în clubul Salsa. Făceam PR, promovare şi mă ocupam de campaniile publicitare. Aveam 2 emisiuni „Muzică pe sufletul tău" şi „O fată deşteaptă începe la timp". În timpul care îmi mai rămânea compuneam, divorţam, mă mutam dintr-o casă în alta. Atunci îmi vedeam viaţa ca un zilnic „special event". Acum îmi ajunge să privesc cum ninge afară.

1999 a fost cel mai greu an din viaţa mea. Făceam „Pauzele de dimineaţă", (o emisiune matinală care a ţinut

2 ani vârful de audienţă în FM), eram organizator de evenimente, înfiinţam departamentul de PR. Amenajările interioare în sediul Radio Contact tot atunci le-am făcut, cu proiectare şi urmărire de execuţie. Aveam bani, maşină la dispoziţie, telefon, funcţii. Iar viaţa personală era un vis şi un coşmar la un loc. Ziua eram la radio încercând să fiu profesionistă şi să nu se vadă nicio suferinţă, noaptea dormeam prin parcări, în maşina radioului, pentru că nu ştiam încotro mi-e casa… Cel mai greu mi-a fost la emisiuni, pentru că în cele 3 minute cât dura o melodie plângeam în hohote sau vorbeam la telefon cu soţul sau cu amantul, treceam prin 1.000 de sentimente şi senzaţii, după care trebuia să deschid microfonul, să intervin şi 30 de secunde să fiu fericită, veselă şi exuberantă. Noroc că eram dependentă de adrenalină, altfel n-aş fi rezistat…” *(va urma)*

78 – Radioul comercial te obliga să fii fericit

Istoria Radio Contact – partea a 5-a. Andreea Ionescu povesteşte:

„Era multă ardere în radio. Trăiam fiecare secundă la pătrat. Evenimentele erau mai rapide, timpul exploatat la maximum, nu voiam să pierdem nimic. Nu ştiu dacă nu cumva era şi multă superficialitate… Făcând totul atât de repede, eficient, productiv, ajungeai să nu mai aprofundezi nimic. În vremurile alea, de exemplu, nu eram în stare să stau singură. Nu suportam tăcerea şi liniştea pădurii. Fără un radio înnebuneam. Şi asta nu cred că e bine.

Până la urmă sunt vorbe în vânt, arunci cu vorbe… sau poate mişti oameni, poate îi bucuri cu ceva, poate schimbi ceva… din păcate puţini animatori de astăzi au alt scop în ceea ce fac decât un superficial entertainment. Nu ştiu câţi dintre ei vor ca ascultătorii să se simtă cu adevărat bine, cei mai mulţi vor doar să pară simpatici, să-şi creeze imagine şi atâta tot. Când eşti în spatele microfonului ai putere, poţi schimba mentalităţi, poţi intra în gândurile oamenilor. Un ziar îl citeşti şi te opreşti dacă

ai ceva mai bun de făcut, dar având un radio care merge întruna, aşa cum se întâmplă în majoritatea caselor, maşinilor şi magazinelor, fără să vrei asculţi, digeri, te transformi. Fără să vrem ascultăm toţi aceleaşi reclame, aceleaşi concursuri, aceeaşi bani se învârtesc şi ne cumpără minţile… Să vrei şi nu poţi să te păstrezi pur.

M-am gândit mult de ce e atât de specială munca de prezentator radio şi de ce mi-a adus atâta bucurie. Şi de ce mulţi dintre cei realizaţi pe sticlă vor să aibă şi emisiuni radio… Pentru că la televizor interpretezi un rol, fie că e unul de ştirist, de clovn la un show de divertisment sau de cititor de texte… La radio poţi să fii tu, poţi avea textele tale. Poţi fi supărat şi te poţi plânge de chestia asta, pe post. Dacă eşti suficient de profesionist poţi să te autocompătimeşti atât de bine încât nimeni n-o să fie supărat, în fond e natura românească să se bucure că altuia îi merge prost… Chiar şi atunci când te plângi de ziua pe care ai avut-o poţi să o faci simpatic. Radioul comercial te obligă să fii fericit. Exersând zilnic ajungi chiar să fii aşa. La radio nu ai timp să îţi plângi durerile, orice supărare trebuie să treacă în cele 3 minute cât durează o piesă… Şi apoi e muzica… câţi dintre oamenii nefericiţi ascultă muzici care să le facă bine? La radio mai „scapi” peste play-list câte o piesă care să te „remonteze” sau care să rezoneze cu durerea pe care o ai, important e că făceam terapie muzicală şi nicio suferinţă nu avea timp să-şi facă culcuş în sufletele noastre… Apoi mai e obligaţia de a fi creativ în fiecare secundă. EA te ţine în formă într-un radio. Textele alea ale DJ-ilor care par atât de fireşti şi de banale uneori, sunt născocite, gândite, scremute… create cu trudă uneori.

À-propos de voci celebre care s-au lansat la Contact. Nu pot să nu îl amintesc pe Dorin Niculescu, o voce de „bunic” pe care am descoperit-o prin 1991 – 92 odată cu Corina Dănilă. Căutam voci pentru reclame şi am dat un anunţ la facultatea de actorie. Când a venit Dorin nu ne-a venit să credem ce voce se poate ascunde într-un piept atât de mic. A învăţat multe la Contact, acum e omul care

îţi poate citi o reclamă în 30 de moduri diferite şi fără greşeală. De atunci a prins cam o treime din toate reclamele pe care le auziţi zilnic pe orice post de radio sau televiziune… Corina Dănilă era în an terminal sau tocmai absolvise facultatea. Vocea ei cristalină ne-a impresionat şi a fost, o perioadă bună voce pentru promo-urile Contact.

Îmi amintesc şi de o preselecţie pe care o făceam pentru a angaja un ştirist. Au intrat în „cuşca" antifonată pe rând, vreo 3, au citi textul impus, după care a intrat şi un băiat înalt, pe nume Radu Cazan. Nu a apucat să spună decât „Pete Sampras a învins…". L-am oprit şi i-am spus că e suficient. S-a speriat şi, consternat, a întrebat ce se întâmplă. I-am spus că gata, nu mai e nevoie să continue. L-am mai fiert un pic şi apoi i-am spus că poate începe de a doua zi. Peste câţiva ani l-am auzit la Prima TV. Un ardelean adevărat, Cazan ăsta, cu o voce răsunătoare.

Am învăţat mult la Contact, şi am învăţat şi pe alţii, asta îmi e o bucurie şi mai mare. Nu ştiu dacă ei îmi vor fi vreodată recunoscători, cert e că eu m-am simţit bine împărtăşind din experienţa mea şi din secretele pe care le-am descoperit singură. N-am făcut niciun curs la început (BBC-ul l-am absolvit abia în 1995), au fost doar câteva reguli pe care belgienii ni le-au adus şi, de câte ori eram trimişi acolo furam cât puteam din meserie. Mă pasiona atât de mult subiectul încât nu pierdeam nicio teorie, nicio discuţie, niciun curs (când au apărut) ca să evoluez mai mult. Dar cel mai mult te construiau discuţiile şi certurile de seară până dimineaţă despre nu'ş ce emisiune care era bună sau proastă.

Radioul mi-a oferit cea mai frumoasă adolescenţă întârziată. Generaţia mea, care a terminat liceul exact la revoluţie, a avut ceva energie de consumat… şi ne refulam în muncă… Când am câştigat primii bani eram studentă şi aveam 18 ani, era prima leafă de la Contact şi din viaţa mea. Nu mai ştiu cât era… 25 de mii de lei, a fost nemaipomenit… Apoi banii au venit constant, Contactul a fost unul dintre puţinele locuri în care nu s-a întârziat niciodată cu banii cel puţin cât am fost eu acolo… Şi cu

Furdui (Marius) te distrai, ăsta e un om dintr-o bucată. „Animalul” – că e un munte de om, ştie muzică şi a prins un tren bun cu directoratul la Europa FM. Ne-am dat demisia de la Contact la distanţă de 3 zile unul de altul dar niciunul nu a ştiut de celălalt. Asta ca să se înţeleagă bine ce atmosferă de teroare domnea pe culoarele Contactului… Îţi era frică şi de umbra ta acolo pentru că toţi erau pârâcioşi şi nu ştiai niciodată cine te toarnă. Aşa că, dacă voiai să pleci trebuia s-o faci în linişte şi de unul singur, altfel te trezeai dat afară.

Cel mai dor îmi e de valurile albastre pe care le-am desenat pe pereţii postului şi în toate birourile… şi de mobilierul ăla pe care l-am creat pentru studiourile Contact. Delfinul era o fiinţă pentru mine. Eram hipnotizată când vedeam sigla pe care deja o ghiceam de la multe sute de metri depărtare sau într-o imagine de o secunda pe care o vedeam la televizor. Probabil că asta se întâmplă cu toţi cei care lucrează într-o multinaţională care are o puternică cultură a organizaţiei. Spălare de creier.

Acum delfinul nu mai are niciun conţinut. E doar o siglă simpatică…” *(va urma)*

79 – We have a mission from God!

Radio Contact în viziunea Andreei Ionescu. Ultima parte.

„Ca să fii „cineva” trebuie să faci oamenii mai buni. Asta e misiunea ce contează. Într-o lume a desfrâului ridicat la rang de artă probabil că sună ca o frază de om nebun. Şi totuşi, cei care „au puterea”, cei din spatele microfonului ar trebui să ştie că au o misiune şi nu doar o emisiune. Ar trebui să ştie că nu au dreptul să folosească şansa ce li s-a dat doar ca să se distreze şi să pară simpatici… Ei au misiunea de a face oamenii mai buni. Asta e tot. Din păcate e atât de simplu încât pare stupid. Din păcate oamenii sunt atât de ocupaţi să facă bani, după care sunt atât de ocupaţi să-i cheltuie încât nu mai au timp

să se uite în jur la ceea ce au construit sau distrus în acţiunea lor.

Parcul e salvarea noastră. Copacul, apa. Când toţi aceia care aleargă astăzi haotic în costum prin birouri pline de hârtii şi se înjură pe la semafoare vor realiza cât de puţin importantă e înjurătura pe care o scuipă şi cât de uşoară ar fi viaţa dacă am lăsa să treacă pe lângă noi ura celor din jur, fără să ne luptăm cu ea, atunci ar fi ceva…

Visul meu e să fac un proiect pentru o lume mai bună. Vorba lui Artanu' „ea vrea ca să salveze lumea". O să încerc, dar numai când voi fi suficient de pregătită pentru batjocura şi ironiile oamenilor… Am alergat 10 ani căutând oameni şi, de fapt, căutându-mi misiunea… M-a durut căutarea asta şi am făcut pe mulţi să sufere.

Acum că dau filmul înapoi haotic şi cu opriri întâmplătoare îmi mai amintesc de Roxana Niculescu Coştei. Sau Costel, cum îi spuneam între noi, de răi ce eram. Era un monument de bun simţ şi eleganţă. A venit prin 1992 şi a rămas în continuare redactor şef la ştiri. A rămas chiar şi când am făcut restructurarea redacţiei de ştiri, după un training de 9 săptămâni în care am încercat să îi învăţ tot ce am primit eu la cursul BBC. După care am fost pusă să stabilesc noile ierarhii în departament. M-aş fi putut propune fără probleme în funcţia de redactor şef dar nu mi-a plăcut niciodată munca de reporter şi nici să explorez durerea altora şi să mă mai şi bucur pentru ea. „Bad news are good news" – celebra sintagmă m-a făcut să înţeleg că lumea ştirilor nu e pentru mine. Eu aş fi dat numai ştiri pozitive dacă ar fi fost după sufletul meu, aşa că aş fi fost dată afară imediat. Şi pe ea am văzut-o plânsă de nenumărate ori dar e o fire tare şi puternică şi în primul rând are intenţii bune, iar asta e tot ce contează până la urmă…

Un alt om pe care nu îl voi uita este Sorin Mighiat… încerca să facă educaţie cu Jethro Tull, Deep Purple şi folk autentic (fiind el însuşi un folk-ist de valoare). Cu domnul arhitect mă întâlneam şi la cursuri, la facultate, unde era asistent.

Decada Radio Contact a fost o perioadă a planurilor şi viselor. Da, visam să ajung mai sus, să fiu director de programe sau să-l dea pe Peppino afară şi să fiu eu director plin. Sau oricine altcineva. Probabil mulţi sperau asta. Când am înţeles că mai e mult până acolo, şi când am înţeles că nu mai pot face nimic pentru că radioul era în cădere liberă, când glasul meu şi anticipările mele nu mai erau ascultate de nişte oameni care credeau în continuare în „number 1, radioul cel mai tare etc", am plecat. Am plecat cu scandal şi, probabil am fost ştampilată ca „isterică şi necontrolată". Părerea mea e că nu poţi fi şi spontan şi controlat în acelaşi timp. Pe atunci preferam să îmi fie rău dăcât să îmi pară rău că nu mi-am spus părerea...

Aşa era atunci. Mult foc puneam în toate şi ardeam că artificiile fiecare secundă a vieţii mele. Uneori îmi amintesc cum arăta primul studio de emisie, primul mixer, primul studio de înregistrări (am şi acum fotografia, era un mixer cu 8 canale şi un rec Marantz de care eram foarte mândrii pentru că mergeam cu el şi la reportaje, în stradă; era foarte bun şi mare cât o valiză). Ăla era studioul, adică ceva ce îşi poate face astăzi orice adolescent într-o debara...

Apoi era magnetofonul pe care înregistram ştirile de la România Actualităţi. La începutul anilor '90 România Actualităţi avea monopol pe ştiri şi era singurul post de radio care avea acces la agenţiile de presă. Înregistram buletinele lor, apoi luam ştirile şi le cosmetizam ca să sune cât mai comercial şi mai scurt. Adică le furam pur şi simplu. Reporteri erau, dar evenimente ioc. Mai o conferinţă de presă a unui partid (în care nu se spunea nimic), mai un vernisaj. În perioada în care aveam „Pauzele de dimineaţă", aveam zile când la 12 mă duceam cu scuterul la o lansare de carte, la 12.30 mă întorceam în studio şi dădeam ştirea în direct.

Mă aşezasem să scriu câteva rânduri despre deceniul meu mass-media, şi acum nu mă mai pot opri. Când e vorba de radio, zeci de antene telescopice mi se înalţă şi

sunt receptivă la orice mişca în domeniu. Îmi place să comentez ce aud, sunt cinică şi super critică la adresa animatorilor de azi.

Analizez fiecare gest media pentru că ştiu ce efecte sunt căutate, ce e în culise. Îmi place să ghicesc „ce a vrut autorul" unui event să spună, şi să văd dacă şi-a atins scopul. Ascult, simt, văd. În afară de Gheorghe (Andrei) doar Vintilă (George) mai reuşeşte să mă mişte cu „X şi zero". Sunt „fană" de Gheorghe de când adormeam cu radioul lângă ureche ascultând Midnight Killer. Odată cu apariţia pe sticlă a renăscut. E atât de interactiv încât mă uimesc eu pe mine de câte ori vreau să-l sun şi să îi spun părerea mea. Înainte râdeam de cei ce intrau în direct să-şi spună poveştile. Îi consideram o categorie aparte „cine crezi că sună la radio? Cine nu are ce face…". Nu mai cred asta, de când sunt o simplă ascultătoare de radio trăiesc altfel interactivitatea.

Ce a mai fost frumos: emisiunile cu invitaţi deştepţi, cu trupe simpatice, aniversările, bilanţurile de sfârşit de an, momentele în jurul bradului sau petrecerile cu mici şi sarmale din sala de conferinţe. Intenţii bune. Până la urmă asta e tot ce contează. Şi să fii tolerant. Mi-au trebuit 10 ani ca să înţeleg că nu sunt perfectă şi că nici omul de lângă mine nu este. Când toţi se vor obişnui cu asta viaţa va fi mult mai uşoară şi mai fericită. Trebuie doar să anticipezi greşeli şi să fii pregătit pentru ele.

Oamenii de radio sunt printre PUŢINII care au timp şi putere să facă BINE. Vedetele TV sunt prea ocupate să fie frumoase şi să citească texte, ziariştii nu au interactivitate; prezentatorii radio sunt singurii care pot vorbi liber. De obicei însă, ei se ascund în spatele sintagmei „radioul comercial nu face educaţie, face bani"; realitatea e că atunci când vrei poţi face în fiecare secundă educaţie; cu fiecare melodie pe care o propui spre ascultare, cu fiecare carte pe care spui că o citeşti. Oamenii de radio ar trebui să facă ceva cu ceea ce au, şi nu pot face decât un singur lucru: să facă BINE. Metodele le aleg singuri: manipulare, persuasiune, diplomaţie…

treaba lor, rezultatul contează.

Când eşti la radio nu mai ai dreptul să fii anonim sau să ai gesturi anonime…

Experienţa Radio Contact a fost minunată. Atunci vorbeam oamenilor, dar acum am mai mult timp să mă GÂNDESC la oameni, şi mă bucur pentru asta. Când nu voi avea timp decât pentru mine voi şti că sunt pe un drum greşit… La ozon şi salvarea animalelor planetei se gândesc alţii… la oameni cine se gândeşte?

Szia! Szia!” (2003)

80 – Doina Ene. Radio. ONE LOVE!

„Când am început experienţa Radio Contact, eram deja toba de muzica. Asta pt ca toată adolescenta mi-o petrecusem ascultând muzica cu caietul în faţa şi creionul în mână. Îmi notam tot ce ascultam. Nu suportam să ascult ceva fără să ştiu cine canta şi cum se numeşte piesa. De ce? Poate fiindcă mă pregăteam să devin om de radio. Şi chiar dacă nu s-ar fi ivit aceasta extraordinara oportunitate, cine ştie cum altfel mi-aş fi folosit cunoştinţele muzicale.

Aveam un radio Latvija, cu lămpi, identic cu al domnului Tăriceanu (dragul de el, ce şef!), pe care îl ţinea ca amintire în biroul lui din sediul Radio Contact. Şi ascultam Europa libera, vestitul şi minunatul Radio Veronica şi mai aveam eu unul de care nu ştiu dacă a auzit multă lume: Radio Aman. Senzaţional. Pur şi simplu senzaţional!

Eram mai coapta decât fragezii mei colegi, şi evident, ştiam mult mai multe, lucram deja la stat, fapt care ar fi trebuit să mă facă din start condescendenta. Dar n-a fost aşa. Pt ca eu aveam deja experienţa dar şi multă frustrare pt faptul ca, deşi îmi dorisem din suflet o carieră artistica, nu reuşisem decât să fac ASE-ul, facultatea de cibernetica, şi serviciul era pe măsura studiilor absolvite, adică anost.

Eu aveam norocul de a şti mult mai multă muzica decât ei, ei aveau norocul de a nu fi cunoscut alt loc de muncă, înainte de Radio Contact.

În orice caz, eram atât de fericită ca lucrez într-un

radio, că pot să pun oamenilor muzica, ca le pot împărtăşi muzica, ca în timp ce ascultam împreună o piesă, avem poate aceleaşi trăiri, încât nu mai conta că am vrut să fac orice altceva decât ce făcusem până atunci, dacă tot venise momentul cel mare, şi era extraordinar.

Am început timid, ca să zică aşa, cu o emisiune în 2: eu şi Sorin Minghiat, un artist aiurit şi dulce în acelaşi timp, cu care, în afară de faptul că îmi mai cimentam nişte cunoştinţe muzicale, râdeam de mă tăvăleam, de nişte mici gafe din timpul emisiunii, care se numea „Cutiuţă cu vechituri”. Şi micile gafe erau ocazionate de faptul ca, el făcând butoane, şi asta neîntâmplându-se în fiecare zi, le cam încurca câteodată, mai ales că trebuia să-mi asigure şi mie calea, jingleuri, fond de ştiri, căci eu dădeam şi ştiri, în afara intervenţiilor muzicale.

Cu ştirile astea, era un circ întreg, am realizat eu după ce am intrat singura în emisie: aveam 2 casetofoane şi două pickupuri. Şi evident casete şi viniluri de la belgieni, în marea lor majoritate. O bună bucata de vreme animatorul trebuia să dea şi ştiri. Şi făceam aşa: pe casetofonul din stânga aveam fondul de ştiri, care putea fi lăsat să meargă. Pe casetofonul din dreapta aveam o casetă cu o virgula ce trebuia să intre între ştiri, caseta pe care o derulam pe repede înapoi în timp ce citeam următoarea ştire. După ultima ştire, nu se mai dădea virgula. Scoteam repede caseta cu fondul de ştiri de pe casetofonul din stânga, şi băgam repede o casetă cu un jingle. Vă daţi seama cam cum era? Tare de tot!

Ieşeai transpirat!

Aaasha! Şi a venit momentul să fac program singura. Am avut nişte emoţii cumplite dar m-am descurcat onorabil. Bineînţeles că piesele erau alese de cu o zi înainte, pe vinyl cum altfel? cu ceva comentarii învăţate de-acasă şi cu o noapte nedormita înainte.

C-aşa eram eu, aveam naturelu’ simţitor, şi nici acum nu sunt mult mai altfel, doar că nu mai sunt aşa fraiera! C-am fost foarte fraiera, o să vedeţi!

Trebuie să vă spun ca la începuturi, îmi făceam

comentariile de-acasă. Pe caiet. Îmi alegeam nişte piese, iar pentru cele la care doream să fac o intervenţie, le scriam şi le citeam la microfon. Era destul de obositor să faci zi de zi chestia asta. Şi ceea ce s-a întâmplat la un moment dat, a fost de natura sa mă elibereze de un stress şi să mă forţeze să-mi demonstrez că se poate şi fără să scriu dinainte.

Într-o zi, a dat buzna în studio Peppino şi cu un mai ştiu cine, pt că fusesem parata, şi cel cu care venise era desigur paraciosu'. Râdeau amândoi. „Auzi, Doina, da' tu citeşti?"

„Da". PAI IA NU MAI CITI!" „BINE". Auuu! Alte emoţii!

Când am intrat la programul următor în emisie, nu-mi venea nimic în cap! Mă uitam pe pereţi, mă uitam pe fereastră, doar – doar mi-o apărea vreo ideiuta în minte! Şi, ioc! Da' vreau să zic ca bine că aveam fereastra, şi consider ca în studiourile fără fereastra, eşti pierdut ca animator! Ca dacă nu vezi puţin cer şi un copac ceva, o vrăbiuţă, eşti mort ca inspiraţie!

Şi uite-aşa, o zi n-a prea mers, da' după vreo 3 programe, îmi mergea gura de n-aveam treaba! Şi mai venea Peppino, se uita cumva sub pupitru şi mă întreba „Ma, tu tot citeşti?" „Nuuu!" „Cum dracu', ca vorbeşti la fel!" Adică cam mult şi prea elevat. Asta mi se reproşa mie. Dar nu era deloc aşa. Eu eram doar un pic mai bogata în cuvinte, probabil ca şi în sentimente, în idei. Aveam trecut mai amplu, de! N-aveai cum să mă faci să înţeleg că trebuie să fiu mai banală.

Nici nu puteam. Aşa cum exista o ştacheta peste care un individ n-are cum să treacă, fiind limitat, aşa exista o ştacheta sub care nu poţi să scazi, din respect de sine. N-ai cum.

„Pana n-ai zis tu o duda şi azi, nu te-ai lăsat" asta auzeam destul de des de la Peppino, dar sunt absolut convinsă acum, ca cineva îi baga în cap ca eu sunt altfel, pt ca acel cineva nu putea urca până la mine. Şi dacă greşesc, lăsaţi-mă să-mi imaginez chestia asta, că tot nu

mai încurc pe nimeni! A fost foaaarte frumos atâta timp cât n-am avut playlist! Când veneam cu casetele de-acasă şi mai apoi când ne băteam pe vinyl-urile din studio! Cine-a dat, ce-a dat, ce mi-a mai rămas mie de dat, şi mai ales când a dat cel de dinaintea mea o piesă, ca să treacă cel puţin 1 ½ h ca s-o pot da şi eu! De aici s-a născut şi noţiunea de heavy rotation!

Mai târziu ne-am resemnat la obligativitatea playlistului şi am înţeles utilitatea lui. Acum n-aş mai vedea radio fără playlist. Ar fi total aiurea şi lipsit de orice fel de control. În plus, ar însemna să laşi emisia la latitudinea animatorilor şi nu poţi baga mana în foc ca un dj ştie îndeajuns de multă muzica ok pt radio.

Problema Contactului a fost ca, director de programe, aproape simultan cu introducerea playlistului, a fost numit un om fără cultura muzicala. (Până atunci fusese director muzical Alexandru Sasha Niţă, pe care am deosebita plăcere să-l menţionez aici, un om doldora de muzica, un om care-şi scoate căştile de pe urechi probabil doar când se baga în pat, şi care face playlist la un radio public. Care a plecat urat de tot, cu o acuzaţie pe care nu mi-o mai aduc aminte exact, falsa, şi care l-a lăsat brusc pe drumuri, cu copil abia născut. O mizerie! Vina lui, dacă o fi existat cu adevărat, era oricum mult sub vina generală a multor directori muzicali actuali, care dau interzis muzicii adevărate şi lasă în emisie numai ciurucuri şi intoxica ascultătorii cu nonvaloare!)

Şi, revenind la incompetenta şi incultura muzicala, când aştepţi ca directorul de programe să înveţe muzica, procesul ăsta e clar în defavoarea radioului, pentru ca muzica se învaţă în timp, discernământul în muzica se exersează în timp, şi dacă îţi lipseşte cu desăvârşire vocaţia pt radio şi pasiunea pt muzica, nici măcar timpul nu te ajuta. Iar când ajungi în jobul ăsta, tre’ să fii cam fi brici!

De asta a căzut Radio Contact. Pentru ca nişte oameni nepricepuţi s-au apucat să măcelărească muzica, tăind în carne vie, au dispărut treptat hiturile adevărate,

care au fost condamnate la nedifuzare. ŞI PENTRU CĂ S-A „DESCOTOROSIT” FIX DE CEI MAI VALOROŞI OAMENI!”

081: „Unde e piesa aia cu părinţii? Aia cu părinţii, cu popii mai!”

Doina Ene despre Radio Contact (partea a 2-a):

„Belgienii, să le dea Dumnezeu sănătate, au făcut o şcoală de radio impecabila cu noi, au avut pe cdrom, ce doreai şi ce nu, ce-ţi poftea inima în materie de muzica, piese de piese! Dar când tu nu cantai decât 30% din ele, de unde să se menţină succesul răsunător de care se bucurase la început radioul?

Muzica contează enorm pt un radio! Şi degeaba te uitai în cdrom ca curcă-n lemne, dacă nu-ţi zicea nimic nici interpretul, nici titlul melodiei! Dacă voiai şi voiai să te pui la punct, trebuia să te înarmezi cu multă răbdare şi bunăvoinţă şi să iei piesele la ascultat. Toate. Oricâte ore te-ar fi costat! Dar cine e dispus să facă asta? Numai şi numai oamenii pasionaţi, oamenii dedicaţi, oamenii care ard pt o idee, pt un vis!

Şi numai fiind într-adevăr pasionat de radio, şi atent cu ce-i iese pe gura, şi cum se adresează celui căruia îi datorează audienta, un animator poate deveni vedeta veritabilă a unui radio! Sau aşa ar trebui…

Şi dacă nu m-aş considera unica şi irepetabila în multe privinţe, n-aş susţine asta. Dacă nu m-aş considera o reală pierdere pentru radio, n-aş susţine asta! Domnul Tăriceanu mi-a spus odată un lucru pe care nu l-am uitat niciodată: „Vezi ca intri într-o transă verbala şi nu te mai înţelege nimeni!” Mi s-a părut atât de adâncă remarca asta, chiar dacă nu o consideram adevărată decât intro oarecare măsură, încât am căzut pe gânduri. Culmea însă, nu mi-am însuşit afirmaţia lui ca pe o critică, ci ca pe o caracterizare aşa, foarte interesanta! Ma simţeam de-a dreptul speciala. Şi poate şi eram. Nu mi s-a întâmplat o dată să am pana de inspiraţie. Poate să nu apuc să zic tot ce-aş fi vrut într-o zi anume. Asta da! Da’ zău nu aveam intenţia să fiu complicata, eu credeam ca ajung la oricine

cu ce spuneam. Şi confirmări aveam din plin.

Trebuie să fii original, să ai identitate, să ai fanii tai, oameni care să-ţi aştepte programul. Oameni care să nu mai asculte un radio, pt ca tu nu mai eşti pe frecventa lui! Cel puţin aşa ar trebui să crezi că se va întâmpla! Să te crezi util! Să ajuţi prin cuvintele tale muzica, pt ca ea să-şi atingă scopul, nu să demolezi efectele ei. Să ai un mesaj, o atitudine. Trebuie să educi publicul, să-l orientezi, să-l creşti, nu să-l laşi să se bălăcească în incultura. Şi mă refer aici la bogăţia trăirii. Cred în prezentatorii care nu folosesc radioul ca rampa de lansare, ci ca punct terminus. Nu pot considera radioul o afacere, sau, în primul rând, o afacere!

Eu eram destul de interiorizata şi timida, dar la microfon am devenit vegetaţie luxurianta, cu tot cu fauna aferenta. Acum nu mai găseşti acelaşi entuziasm, aceeaşi dăruire, acelaşi fler la gusturile oamenilor, aceeaşi grija în exprimare, aceeaşi preocupare pt a satisface pretenţiile publicului.

Din păcate, ascultătorii pe care Radio Contact i-a învăţat ce înseamnă muzica, comentariile şi ştirile de calitate, de o anumită ţinuta, au fost constant dezvăţaţi să aibă filtre sănătoase de selecţie. NU MAI EXISTA SCOALA DE RADIO ÎN ROMÂNIA. Pentru ca profesorii au fost scoşi pe tusa… Cel mai apropiat de ceea ce a fost Radio Contact în anii de glorie, este, fără doar şi poate, Guerrilla. E cel mai corect radio, cel puţin din punct de vedere al playlistului. Aproape impecabil! Părerea mea, normal.

Şi mie mi-au fost dragi nişte oameni din radio.

Tocmai pt ca nu erau banali. Tocmai pt că i-am perceput ca pasionaţi de muzica şi convinşi de rolul şi influenta ei asupra oamenilor.

În primul rând l-am admirat pe Gabi Dobroiu! La un moment dat rămăsese numai el în radio. Asta înainte să vină primul val, el făcuse parte din valul zero, ca să zic aşa. Care s-a tirat foarte rapid. Şi ascultam Gabi Dobroiu şi-n sculare şi-n culcare, şi la baie şi la bucătărie, îl sorbeam pur şi simplu. Cred că venea dimineaţa, stătea vreo 3 ore, se mai ducea pe unde avea treaba, iar venea,

pleca de se culca vreo 2 ore, iar venea… şi pe urma stingea lumina şi închidea uşa studioului.

Pe el l-am admirat sincer. Deşi nu l-a mai prins în radio şi nici măcar nu am făcut cunoştinţă, o să rămână în mintea mea ca un reper veşnic valabil de prezentator radio.

Pe Cristi Nemteanu l-am simţit mai aproape pt că l-am şi cunoscut, şi l-am şi văzut la lucru. Şi era mortal! Avea atâta viaţă în el, era un om atât de normal şi atât de special totodată, încât personalitatea lui m-a copleşit!

Pe Nemteanu nu apucasem să-l văd o grămadă de vreme la început, pt că avea program de party în weekend. Îmi plăcea la nebunie ce face, şi mă întrebam cu câţi oare mai e în studio, pt că îţi dădea impresia ca acolo se încingea de fiecare dată cate o mare petrecere şi ţopăie lumea pe mixer! Avea o dinamica extraordinara şi un tonus de invidiat, chiar şi pt un prezentator american! Jurai că-i de acolo!

Când l-am întâlnit, am rămas masca! În studio, aruncate sub fereasetra lângă calorifer, plase cu cartofi şi ceapa, şi la o masă de mixaj care se batzaia din toate încheieturile, un blond în transa, cu căştile pe urechi, aştepta momentul propice să-şi însereze intervenţia! Am rămas înmărmurita… Deci se poate şi aşa! Un om care face cumpărăturile pt casă, fără aere, fără vedetisme, un om modest şi un împătimit al radioului! Aşa ceva mai rar. Mi-a fost drag din ziua aia! mai ales cu două lucruri m-a dat gata: unul ca venise el mândru cu piesa „Because I Love You” a lui Stevie B, pana sa ne-o trimită belgienii (deci frigea!), trasa direct din emisie de la un ştiu ce radio american, cu vocea prezentatorului pe ea, piesa pe care, aşa cum era, Cristi a dat-o pe Radio Contact şi a făcut tot posibilul să acopere vorbele ăluia în engleza cu vorbele lui, făcând momentul de-a dreptul EPOCAL.

Iar al 2-lea a fost când, eu fiind în studio cu el, începe să mă întrebe febril „Unde e piesa aia cu părinţii? „Care piesa cu părinţii mai, ai înnebunit? „Aia cu părinţii, cu popii, mai!” Era vorba de Sadeness a lu’ Enigma, dacă vă

puteţi închipui! auzi, „cu părinţii”! Da’ era corect, în fond, nu? Am ras în hohote! Era nemaipomenit omul şi n-o să-l uit nici pe el, niciodată! Mare păcat ca a dispărut din FM!

La Cristi Dicianu am ţinut mult. Îl respectam pt ca la vârsta la care alţii, acum, n-au habar de capu’ lor, el ştia şi iubea muzica new wave. Şi era simpatic, deşi uneori prea acid. Dar avea şarm. Am făcut ceva petreceri împreună. Cu toţii! Asta pentru că eram foarte uniţi, ne simţeam o familie, şi nu ne-am mai fi lăsat duşi din radio.

Cu el am fost la Bruxelles. Pt ca belgienii aveau bunul obicei de a ne chema în care un training mic, din când în când, cate 2, cate 2. Cum alegerea se făcea de la Bucureşti, unii au plecat mai des, alţii au avut doar one single trip. În aceasta ultima categorie, am intrat eu şi Dino. Mi-aduc aminte ca băteam străzile, minunându-ne de cochetăria şi curăţenia oraşului, şi într-o zi, ploioasa ca mai toate de altfel, l-am convins să ne întoarcem spre motel pe un drum ales de mine. Şi-am mers de ni s-a acrit, nereuşind să ne orientam corect decât târziu. Şi după ce, în sfârşit, am ajuns într-o zonă cunoscuta, mi-a zis el uşor iritat: „Doino, dacă erai gagica-mea, îţi trăgeam o mamă de bătaie…” Din ’98, n-am mai ştiut de el, decât că e la Profm, şi-i merge bine. M-am bucurat. Nu m-am bucurat însă ca a plecat, că a trebuit să plece. Pentru ceva mai bun. Ceva mai bun care nu mai însemna Radio Contact, ci alt radio. Asta nu-mi mai convenea.

Dicianu, Dino, cum îi spuneau prietenii (deci şi eu), a avut un mare rol în recuperarea mea morala. Tin foarte mult la el şi acum. El e unul din adevăraţii oameni de radio. Care merită să facă radio, chiar dacă nu din fata microfonului”.

82 – Schnebli, Furdui, Macavei

Doina Ene despre Radio Contact (partea a 3-a):

„Cu al 3-lea Cristi, Schnebli, o să vă povestesc doar o fază. Cristi prezenta topul, după cum bine se ştie. Eu, în afară de animaţie, făceam şi trafic de reclame. Pentru o anumită perioadă, topul a fost sponsorizat de Pepsi. Eu

însă aveam o campanie Coca-cola, care începuse anterior acestei sponsorizări şi care avea un spot şi în timpul topului, spot pe care, evident, trebuia să-mi aduc aminte să-l scot la fiecare ediţie. Lucru pe care nu l-am reuşit întotdeauna. Prima data, hai, treacă meargă, Cristi m-a iertat. Ne-am rugat noi să nu fi auzit Pepsi gafa şi gata. Eu mi-am luat angajamentul că n-o să se mai întâmple şiersam convinsa că aşa va fi. Şi nu vine bine ediţia următoare celei cu scăparea şi pac! Intra spot Coca-cola in the middle of the chart! „Eneee!!!" aud eu răsunând pe tot etajul. Imediat mi-am dat seama că se întâmplase din nou, am fugit în studio şi m-am aşezat pe vine de neputinţa vinovata şi tardiva remuşcare! El sta tras o palmă peste frunte, în timp ce eu aş fi vrut să nu mă fi născut! După ce i-a trecut furia, atât mi-a zis: „Cocutza! Ce faci Cocutza?" şi m-a tot ţinut în Cocutza, luni bune. Şi Cocutza am botezat şi eu o căţeluşă luata din fata clădirii radioului, în memoria acestui moment antologic. O am şi acum.

Cu Marius Furdui am avut o relaţie „furtunoasă", în sensul că ne mai împungeam din când în când, el fiind un tip foarte riguros şi cu o disciplina pe care eu n-o apreciam întotdeauna, pt că eram ceva mai nesupusa şi contra impunerilor de orice fel, iar faptul ca cineva respecta întocmai nişte reguli, nu făcea decât să micşoreze şansele ca ceva să se schimbe în sensul dorit de mine vreodată.

Până la urmă s-a dovedit a fi un tip cu mult fler, care a fost el cuminte cât a fost, n-a comentat, nu sa burzuluit, da' şi când i-a venit bine şi a primit o propunere pe măsura aşteptărilor, a plecat şi nu sa mai uitat înapoi!

Şi ştia muzica. Ştia '80, ştia '90, era fan italo-disco, un curent foarte prodigios, a adus muzica în radio, ca să nu ne lipsească chiar nimic. Şi ce dacă? A beneficiat de cultura lui muzicala un alt radio!

Alex Macavei e un capitol cu totul şi cu totul aparte. Pe Alex l-am preluat din frageda pruncie. Avea 17 ani. Cred că era prin '92, dacă nu mă-nşel.

Venise la mine cu un prieten, să-mi aducă o floare, fiindcă era fan! Şi să mă întrebe timid dacă nu s-ar putea

să facă şi el radio. Când l-am văzut aşa înalt, finuţ, copil, cu o voce de pe-atunci baritonala şi plăcută, nici n-am mai stat pe gânduri.

Adevărul e ca nici n-am întâmpinat vreo dificultate din partea conducerii. Şi aşa a intrat Alex la lecţii intensive de radio cu mine, şi a fost un elev exemplar şi sârguincios! Mi-aduc şi-acum aminte şi mă-nduioşez, cum l-au podidit lacrimile de ciuda că îi scăpase un blank! Tare cuminte mai era!

Şi-acum, ce credeţi? Înjura! Maca ştie să înjure! L-am auzit eu înjurând! Da' da nici n-ai cum să nunjuri când îţi mănâncă nervii nişte dj care-ţi pleacă după ce i-ai făcut vedete şi când eşti pe val! Ar fi fost şi ciudat să-şi păstreze inocenta şi calmul de-acum 16 ani!

Am avut un rol incipient decisiv în cariera lui. Dar, fireşte, au fost şi alte momente decisive în traiectoria lui, şi a luat hotărârile cel mai bune pentru el, singur, fără ca eu să-l fi mai conciliat cu ceva. Şi asta e meritul lui exclusiv. Sunt sigură că îmi e recunoscător şi mă măguleşte să cred asta. Un alt învăţăcel entuziast a fost Răzvan Popescu. Era mereu senin şi bine dispus, dându-ţi senzaţia că n-are nicio grija şi nu-l poate atinge nimic, în aşa fel încât să-i răpească zâmbetul permanent. Şi totuşi, la un moment dat s-a supărat şi el şi a părăsit Radio Contact. Pt el am fost şi voi rămâne Doinici! „Doiniiici, ce bine-mi pare că te-aud!"

Aşa-mi zice la telefon.

Şi-au mai fost ok mulţi oameni. Din păcate, nu mai ştiu nimic de ei.

În general am avut relaţii bune cu toţi colegii, doar aveam pretenţia că sunt diplomaţia întruchipată. Subliniez, cu colegii!"

83 – Doina Ene: „Am mâncat din pensia mamei, forţând-o şi pe ea să ţină regim de fasole, cartofi, lapte şi multă pâine..."

Doina Ene despre Radio Contact (ultima parte):

„Referindu-mă din nou strict la muzica, regimul bazat pe playlist era destul de rigid. Şi nu asta ar fi fost

problema, dacă în playlist ar fi fost ceea ce trebuie. Dar de prea multe ori simţeam nevoia sa schimbam ceva, măcar câte-o piesa, suferind după cele pe care le dădeam la liber şi le îndrăgeam, şi nu la mai regăseam deloc în configuraţia impusa. Şi nu înţelegeam de ce trebuie să se întâmple aşa. Ca bine nu era. Şi nu cred în teoria ca ceea ce dai pe post nu trebuie să-ţi placă, în primul rând, ţie! Ba trebuie să-ţi placă, să iubeşti chiar!

Şi a fost din ce în ce mai puţin bine şi din ce în ce mai rău. Mai ales din 1996, când domnul Tăriceanu a fost numit ministru al industriei şi a trebuit să renunţe la administraţia radioului.

Eu aveam programe şi în timpul săptămânii, şi în weekend! În timpul săptămânii de la 10 la 14 şi în weekend, de la 8 al 12. Am prezentat o grămadă de weekend-uri country music, mult timp după materiale înregistrate, pe care traduceam, de la biblioteca americană. Făcea rost de ele Alexandru Gheorghias, care prezenta top nostalgic. Apoi am făcut emisiunea de country exclusiv după nişte albume vinyl, donate noua de American Navy cu nu ştiu ce ocazie. Cât începusem să iubesc country music!

Mai aveam un minitop: top matinaltop 5, duminica. Mama, ce – l mai iubeam! Aveam voie să dau ce vreau eu, până când Peppino mi-a zis c-a auzit o piesă de era sa se taie cu lama de ras! Mă rog! Pe urma s-a dus şi topu', fiindcă eu n-am suportat să iau lecţii de la cineva neavizat.

Şi uite-aşa, mai cu bine, mai cu rău, mai cu nişte păreri divergente, mai cu nişte nemulţumiri înghiţite, veleităţi de şefi, peste cei cu care ar fi trebuit să te comporţi ca de la egal la egal, ca doar pornisem de la acelaşi statut, am ajuns în anul 1998. Cu maaare ghinion se pare, pt mine.

În urma unei şedinţe la care eu nici măcar n-am participat, lucru sigur premeditat, am rămas cu un singur program de emisie. Când să-mi iau eu căştile şi să mă duc în studio, a doua zi, hopa! Marius Furdui începuse deja programul pe orele mele de emisie.

„Ce s-a întâmplat?” întreb eu. «Nu ştiu, nu mă întreba pe mine» zice el vădit jenat de situaţie. «Uite acolo pe perete noua grila!»

Ma uit. Un program. Deci uuun program. „Cum aşa? Da’ asta nu se poate! Asta nu poate rămâne fără comentarii!” Mi-am spus eu.

Şi mă duc unde aş fi putut afla şi un răspuns pertinent la întrebarea mea firească „De ce?”

N-am aflat răspuns, m-am enervat, ranita în orgoliul meu de vedeta radio, căreia i se iau ore de microfon, nejustificat, şi-am zis: „Daaa? Atunci nu mai vreau să fac nici programul ăsta! La un program, nu te-aude nimeni!”

„Bine” a fost răspunsul parca abia aşteptat. Nici tu” Stai femeie, nu fii nebuna ca măsura e temporara, stai, ai răbdare, calmează-te!” nici tu alte vorbe de compasiune.

Şi în acel moment se numeşte că mi-am semnat sentinţa la tăcere!

Nimeni, din cei responsabili şi care aveau putere de decizie, nu a catadicsit să-mi sugereze să revin la microfon, dovedind micime sufleteasca şi neînţelegerea importantei pt radio cel puţin, a revenirii mele pe post!

Când Radio Contact a împlinit 10 ani de existenta, l-am rugat pe Peppino cu cerul şi cu pământul să-mi dea măcar programul acela, la care, dintr-o furie fireasca, renunţasem.

Mi-a răspuns sec „N-ai fost inspirata!” Atât şi nimic mai mult. Zâmbind cinic”. N-ai fost inspirata” şi gata. M-a ucis!

Am plâns. Ooo, cât am plâns. Şi mult şi multă vreme. Şi multe nopţi visam că sunt la microfon. Şi mă trezeam vlăguită. Ma simţeam fără sens. Goală. În stare de prostraţie. Ce-o să fac eu fără emisie? Fără aer? Radioul era viaţa mea, sufletul meu! Ascultătorii mei erau parte din viaţa mea simi condiţionau fericirea! Cum să merg mai departe, schiloada de radio? Cine mai eram eu? Nimeni, nu?

Ei, atunci am fost eu fraiera! Că n-am plecat în secunda doi la Radio 21, acolo unde copilul bun, şi

cuminte, şi politicos, şi sensibil, şi talentat, Alex Macavei, m-ar fi primit sigur. Eram încă o voce îndrăgită…

Dar m-am încăpăţânat, într-adevăr total neinspirat de data asta, să rămân, în speranţa ca lucrurile vor reveni la ceea ce consideram doar eu, se pare, normal. Nu doream să plec pentru ca eu mă ataşez, sunt sufletista şi constanta. Mare greşeală! Am învăţat greu şi dureros să mă obişnuiesc cu mine aşa, fără să mai dăruiesc şi să primesc înapoi dovada influentei mele asupra oamenilor.

Am pierdut prieteni, am pierdut cunoştinţe. Toate acestea m-au marcat profund. Mai ales ca, după acest refuz categoric, şi o perioadă în care mi se scurgea sângele din vene, când toţi ceilalţi colegi ai mei intrau în studio, îşi făceau programul ca şi până atunci, iar eu stăteam pe bara, pedesita pe veci, tânjind după emisie, a urmat plecarea din radio şi mai dureroasă. Şi cutremurător de nedreapta.

Mi s-a înscenat ceva ce nu poate fi aşternut pe hârtie, şi mai ales nu vreau să folosesc cuvintele care descriu incalificabilul gest, şi am fost constrânsa să-mi dau demisia. În 2002. Încolţita şi disperata, în zadar am încercat singura, singurica, să mă dezvinovăţesc. Şi nu mi-a luat nimeni apărarea.

Nimeni. Cea care dormea cu cheia sub perna, dacă recunoştea acest lucru, m-ar fi scos. Dar a tăcut mâlc. Cine ştie, cunoaşte.

Pt că era UN SCENARIU SCRIS ESPECIALLY FOR ME. Motivul îmi scapă. Sau îl bănuiesc, dar e atât de aberant şi diabolic, încât nu merita menţionat.

Şi mai ales eram consternata la ideea ca Peppino nu reuşise să ajungă să ţină la mine. Nu eu nu reuşisem să-l fac să ţină la mine, el nu reuşise, pt că era incapacitatea şi eşecul lui, nu al meu, în aceasta relaţie. Aş fi băgat mana în foc că n-o să renunţe la mine, pentru nimic în lume, pt ca mă considera un om de încredere şi fidel. Dar uite ca mă înşelasem amarnic.

Într-atât de şocantă a fost departirea mea de Radio Contact. Păcat! Mare păcat!

A urmat o perioadă în care am agonizat efectiv. Fără serviciu, încercând să muncesc orice, fără succes, şi vânzându-mi toate valorile din casă. Am mâncat din pensia mamei, forţând-o şi pe ea să ţină regim de fasole, cartofi, lapte şi multă pâine.

Înainte de asta am mai lucrat 6 luni la Radio Star, fostul Uniplus şi actualul Magic FM (dar nu ca DJ) şi am dat şi acolo de o atmosferă sinistra. Ma simţeam băgata pe gât şi considerată o ameninţare pt habar n-am cine. Şi nimeni nu făcea măcar minimul efort să mascheze atitudinea asta. A existat o fătucă acolo, Alina, care se presupunea că trebuie să mă înveţe un soft, şi când intenţionam să fur cu ochii, pt ca de învăţat nici că se punea problema, aproape că-şi întorcea monitorul, să nu văd nimic. De vise rele! Aş vrea să uit…

Acum lucrez într-un radio. Un radio în care as putea face altceva decât fac. Un radio în care ar trebui, dacă nu să fiu rugata, măcar să mi se permită să fac ceea ce ştiu cel mai bine, şi mi-ar aduce cel mai mari satisfacţii, pe lângă beneficiul infinit pe care l-aş aduce radioului. Dar încă nu se întâmpla nimic… şi mă sufoc.

Mare dreptate are Diana când zice „interesant mi se pare că Andreea nu e singura care a făcut parte din media şi care acum se retrage în sânul generos şi comod al familiei. Din păcate însă, mai devreme sau mai târziu o va trăda, dacă va avea norocul de a-şi găsi din nou un locuşor în nebunia asta, care nu te mai lasă să te gândeşti la oameni… de ce spun asta? Pentru că meseria asta îţi creează un stil de viaţă şi îţi intră în sânge, e un drog periculos, deoarece te hrăneşte spiritual şi chiar fizic. Odată ajuns să te înfrupţi din el te va urmări toată viaţa şi te va defini. Oricât ai vrea şi chiar dacă existenţa unui copil poate să te manipuleze, un bărbat (sau o femeie) alături de care mergi pe acelaşi drum la un moment dat, nu vor reuşi, în final să suplinească nevoia de tine însuţi…”

N-am soţ, n-am nici copii. Am avut un soţ. Pe urma n-am mai vrut. Nici copii n-am vrut. NU VOIAM SA UIT DE RADIO! Sau, poate n-am vrut să nu pot fi o sotie model, o

mamă model, pt ca mintea şi sufletul meu erau promise radioului, şi nu aş fi suportat să mi se reproşeze că sunt o sotie, sau o mamă mediocra, din cauza unor cai verzi pe pereţi!

Nu mă simt neîmplinita că nu am o familie, mă simt chinuita de neîmplinirea pe plan profesional, fiindcă nu fac radio! Nu vreau culise, vreau pe scena!

Asta înseamnă ca încet încet îmi revin şi asta mai înseamnă că simt din nou gustul luptei, pentru că mi-am amintit că sunt o luptătoare şi n-o să abandonez niciodată visul meu cel mai drag, radioul. Somewhere, somehow, I'll be back!

Şi fiindcă sunt fan înfocat GUERRILLA, iar piesa asta e pe la ei frecvent, ascultaţi ca dedicaţie: Keane – „Better Than This".

84 – Ion Cristoiu credea ca cei mai buni ziarişti sunt cei care n-au nicio legătură cu presa

Nimeni nu scrie mai frumos decât Simona Catrina, ziarastă de când se ştie şi poetă fără operă. La ea până şi mesajele pe e-mail şi SMS-urile sunt parcă versuri fără voie, cel puţin asta a fost mereu impresia mea. O cunosc de pe vremea când lucra la Evenimentul Zilei şi am invitat-o la una dintre ediţiile „Azilului de Noapte", după care ne-am pierdut prin timp, ca să ne reîntâlnim mai apoi pe internet. Pe urma ne-am pierdut din nou şi uite-aşa trec anii…

Atât ea, cât şi Alice Năstase (lucrează împreună la revista TANGO acum) scriu să te ungă pe suflet, când nu mai ai chef de citit articolele din ziare şi reviste mondene, fără zaţ şi culoare. Acesta este motivul pentru care le-am rugat să-şi lase câteva dâre de tuş şi în cartea mea, considerând că nu pot decât s-o înfrumuseţeze şi să-i dea valoare.

Iată pentru început ce **povesteşte Simona Catrina despre experienţa ei media.**

„1992. Citeam zilnic abia-apărutul Evenimentul Zilei. Era ceva fenomenal, ceva ce nu avuseserăm până atunci.

Costa vreo 50 de lei, parcă, şi ştiu că-i lăsam femeii de la tarabă dublu, că să mi-l oprească. Pe vremea aceea eram translator într-o ambasdă şi, deşi treaba asta sună suficient de pompos ca să nu mai râvnesc la altceva în viaţa vieţişoarelor mele, eu mă visăm prosteşte „ziarist”. Colega mea de birou îşi făcea unghiile cu roşu aprins – ţin minte şi acum – (ne plictiseam, era vară şi diplomaţii erau pe coclauri, în vacanţe) – şi îmi zicea că bat câmpii de-i deznod.

Câteva luni mai târziu, am ochit prin holul Facultăţii de Litere (pe care tocmai o terminasem în 1992) un bilet tandru, scris cu pix verde, lipit strâmb pe avizier: „Evenimentul Zilei angajează redactori-traducători, cunoscători a cel puţin două limbi străine”. Pe 9 aprilie 1993, executam knock-knock la Casa Presei, la uşa redacţiei. Mi-a deschis bodyguardul.

Gică Voicu (pe atunci redactor-şef adjunct) m-a angajat cam pe vorbe şi pe bănuieli, după un dialog suprarealist – eu aveam pălărie roşie şi machiaj cam cleopatric şi cred că Voicu mă privea ca pe o nebună. Mă rog. Mi-a spus că am să lucrez de probă o lună, apoi mai vedem. Am mai „văzut” după două zile când, edificat asupra abilităţilor mele, cică, mi-a transmis prin cineva că sunt angajată definitiv.

Înşir toate astea nu dintr-o furie a amănuntelor prosteşti, dar aş vrea să se ştie, de fapt, că nu Ion Cristoiu făcea angajările la Evenimentul Zilei. Adică nu făcea angajările care contau cu adevărat.

În schimb, angaja muncitoare fruntaşe din construcţii, foşti şefi din braserii, care comandau ulterior, la magazia ziarului, „două pungi cu biţi pentru calculator” (absolut autentic, vă jur!), foşti patiseri şi fustangii de calibru. Ba chiar a angajat-o la un moment dat pe Miss România de-atunci, Camelia Ilie (pe post de redactor!), căreia şeful ei de la secţia Cultură, Petre Porea, avea obligaţia să-i rescrie tacticos ştirile, ca să pară fata ziaristă. Paranteză: îl chema în buletinul dumisale Petre Oprea, dar odată i-a apărut numele greşit în ziar – „Porea”

– şi lui i-a plăcut mai mult. şi-aşa a rămas.

Revin la meşteşugul lui Cristoiu de a angaja personaje atipice: el era convins că, dom'le, cei mai buni ziarişti sunt cei care n-au nicio legătură cu presa. Oameni din toate domeniile. Timpul nu prea i-a dat dreptate. Cristoiu a făcut din Evenimentul Zilei un spectacol. Noi, redactorii, purtam la un moment dat treninguri albe cu bulina roşie pe piept – sau să zic pe sâni, ca să fie tabloul complet? Eram 500 de redactori, cu corespondenţi cu tot. Jumătate erau decor, scriau o ştire pe lună, şi aia nepublicabilă.

Deşi m-am învârtit pe-acolo vreo trei ani, personal nu aveam de a face cu Ion Cristoiu. La şedinţele de sumar nu intrau decât şefii. Am fost mai întâi în secţia de Magazin-Externe, la Bulina Albastră (ediţia de după-amiază a Evenimentului). Redactor sec, pret-a-porter. Scriam ştiri despre congolezi care mâncau ace de siguranţă şi americance răpite de extratereştri.

Peste vreun an, când s-a desfiinţat Bulina Albastră, s-au petrecut două fenomene ciudate: unii au fost puşi pe liber, lucru inedit – în general, nimeni nu era dat afară, se ştia. Al doilea: s-au mai atenuat beţiile din redacţie. Tura de noapte de la Bulină nu mai pleca acasă decât a doua zi la 9.00. Dormeau mulţi pe scaune, îi găsea femeia când dădea cu teul, a doua zi. Erau amorţiţi şi pungiţi, îmbibaţi de vodca de la bufet. Redacţia trăsnea de mirosul înţepător al viciului, dar pe de altă parte geniul funcţiona. Nu ştiu cum, dar majoritatea beţivilor patentaţi de la Evenimentul musteau şi de talent.

Eram 300 de oameni în redacţie şi numai un sfert aveau scaune. O fată de la Politică Externă, Camelia Muntean, m-a repezit ca pe o spălătoreasă toantă, când m-am aşezat din greşeală pe scaunul ei. Eu nu aveam. Scriam pe trepte, aşezată direct pe ciment, veşnic murdară de praf pe fund. Cârcăleam cu pixul, apoi dădeam textul la dactilografiat, după care îl corectam tot cu pixul.

La început, puneam titluri lungi şi încâlcite. Adina Mutăr, prima mea şefă de la Evenimentul Zilei (conducea

departamentul Magazin – sau „secţie”, cum îi spuneau atunci) m-a învăţat să pun titluri. Pricepeam repede, dar aveam complexele începătorului. Când aveam o pauză de scris, mă refugiam într-un colţ şi îi priveam pe toţi cu invidie.

Radu Tudor şi iubita lui, Irina Zidaru (de la Servicii Secrete), erau singurii din hala principală a ziarului – unde lucrau vreo 80 de oameni – care beneficiau de masă lată. Acaparau spaţiul şi erau posesivi cu teritoriul, încruntându-se ori de câte ori, în lipsa lor, cineva le muta ascuţitoarea mai la stânga.

Dan Andronic (şef la Politic) nu vorbea cu nimeni. Mi se părea arogant. Dacă ne întâlneam în prag, forţa pasul şi aproape mă îmbrâncea. Nu mi-amintesc să mă fi lăsat vreodată să intru prima, în virtutea codului manierelor cât de cât elegante. Era îndrăgostit de o fată de la secţia Economic – bloduţă, picioare lungi, dar toţi ziceau că-i sărăcuţă la mansardă. Nu ştiu, n-am vorbit cu ea niciodată. Adică ea nu vorbea cu mine. Cine eram eu ca să-mi dea atenţie?

Mai târziu, Dan Andronic s-a însurat cu colega lui de secţie, Anca Alexandrescu – fata lui Horia. Mi se părea firesc, nu ştiu de ce.

Tot şef şi tot pe la Politic (nu mai ştiu acum care, cum şi în ce ordine) era şi Adrian Halpert, redactor-şef la Libertatea de azi. Mama lui, Pusă, era secretar general de redacţie.

Era epoca în care Horia Tabacu făcea ravagii şi contoriza asiduu pietoanele staţionate regulamentar în patul lui, după câte-o beţie antologică.

Alex Revenco, şef la Muzică, avea o secţie ticsită de fete topite după el, după topuri şi după pantalonii de velur mulaţi pe şolduri. Mai avea în departament şi un băiat care venea mereu cu căţelul la serviciu, pentru că nu avea cu cine să-l lase. Toţi ciufuleau animalul şi le era milă de stăpână-su, că se purta ca o mamă eroină. Căţelul bea Coca-Cola până plesnea”.

85 – Bănica Jr. O remorcase de mână pe Cristina Ţopescu, fulgerând telenovelistic: „Iată femeia pe care o iubesc!”

Simona Catrina povesteşte despre începuturile ei în presa:

„În mai 1993, a venit de la Mediafax Gabriel Stănescu, care acum e redactor-şef la Gardianul. Bietul om era exasperat că are de corectat toată ziua ştiri despre ruşi pedofili sau nigerieni canibali. La Investigaţii, rula echipa lui Sorin Roşca Stănescu. El era redactor şef adjunct, iar Sorin Ovidiu Bălan era şef de secţie, pe aceeaşi tarla. Mai bântuiau pe-acolo, cu folos, Gabi Dogaru (acum la Playboy), Oana Măiuga (acum reporter la PRO TV), Al. Racoviceanu (acum la Gardianul).

Partenera lui de anchete, Lidia Popeangă, lucra atunci la Social-Sănătate, secţie condusă cu un zel aproape anacronic de Eugenia Cristea.

Totuşi, atunci am înţeles un lucru interesant: Gică Voicu (acum, directorul ziarului Naţional) era creierul multor acţiuni creative, deşi ceilalţi (în frunte cu adjunctul lui Cristoiu, Daniel Tomescu – actor devenit hocus-pocus jurnalist) se străduiau să-i minimalizeze aportul.

Voicu mă intimida, deşi era destul de (sau prea?) modest. Nu-i plăcea să i se dea „bună ziua”, zicea că dacă ar răspunde zilnic la 300 de bună zile, ar fi ameţit. Se îmbrăca destul de cuminte, şters, era foarte slăbuţ şi la un moment dat mă temeam că o să se îmbolnăvească. Muncea enorm. Ma întrebam dacă observă cineva asta, în afară de mine. Avea idei geniale şi acolo era un păcat să pari mai pe faţă decât şefii. Ştiţi, ca-n bancul cu Cristofor Columb: se zice că era miop şi că tot echipajul văzuse pământul la orizont (America) înaintea lui, dar au tăcut chitic cu toţii, pentru că dacă nu vedea el primul, se supăra.

Aşa stăteau lucrurile şi cu Gică Voicu. Vehicula idei excelente, pe care uita să şi le revendice, la o adică. Pentru că ideile mari îi erau atribuite obligatoriu Marelui şef.

Şi totuşi, la un moment dat, Cristoiu a intuit că

potenţialul lui Voicu poate fi valorificat. În toamna lui 1993, a apărut revista Super Magazin, puiul Evenimentului Zilei. Pesemne făcusem şi eu o impresie agreabilă, pentru că atunci când şi-a croşetat echipa, Voicu m-a selectat şi pe mine. Abia dacă mă cunoştea, vag, după mutră.

El conducea revista, era redactor-şef. Cristoiu era director. Un director care nu-şi citea produsul, ba chiar ne ironiza cu fiecare ocazie. şi îşi crea ocazii frecvent.

Era o revistă extraordinară, în felul ei – mai târziu au copiat-o destui. A fost o premieră în presă, chiar dacă extrem de comercială şi cam colorată. Ţin minte titlul de pe prima pagină, la primul număr. Bănica Jr. O remorcase de mână pe Cristina Ţopescu, fulgerând telenovelistic: „Iată femeia pe care o iubesc!”. Până atunci, fuseseră doar zvonuri. Tirajul? Cam 500.000 de exemplare pe săptămână. Era un delir.

La Super Magazin s-a retras şi Adina Mutăr, care a devenit ceea ce mai fusese până la ivirea lui Gabi Stănescu la Evenimentul: şefă de secţie. Ne aduna materialele zilnic, le corecta, ne lăuda sau ne bombănea, după caz. Erau două secţii: una de Magazin Extern – adică: Cindy Crawford s-a îndrăgostit criţă, Sharon Stone a alunecat în baie – şi una de Viaţă Mondenă, condusă de unul dintre personajele consistente şi boeme de la Evenimentul Zilei, Miron Manega. Un poet total lipsit de pragmatism şi convins până în ziua de azi că va ajunge călugăr într-o zi – cu toate că slăbiciunile vieţii lui contraziceau, sălbatic, perspectiva monahală.

În 1994, în aceeaşi formulă, am făcut şi revista „Paranormal”, care în prima zi de apariţie a declanşat o isterie şi avea un tiraj obraznic: vreo 400.000 pe săptămână. Micuţa deosebire era că acolo am ajuns şi eu şefă de secţie. Corectam materiale bătute la maşină, ajustam stilul unor redactori mai puţin familiarizaţi cu predicatele şi scriam articole nesfârşite despre vampirii din Indonezia, lupii din Seattle, hârţoagele NASA. Ajunsesem expert în reportaje despre spiritism şi tarot. Cu toate ăstea, m-am încăpăţânat să mă consider ziarist. şi

chiar eram, în felul meu.

Tot în 1994, mama mea mi-a devenit colegă. Fusese profesoară de franceză până atunci, însă austeritatea şi stresul insistent al învăţământului, dar şi un talent nativ al redactării, au deturnat-o către presă. Mă învăţase să scriu nuanţat şi poetic, pe vremea când eu aveam 8 – 9 ani şi făceam compuneri cu „A venit toamna. Cooperatorii ară. Avem o ţară frumoasă şi bogată”. Mama mea e Dara Mihaela Codescu şi o iubesc. De vreo şase ani, semnează rubrica „Radar TV” – o cronică acidă a emisiunilor TV – în ziarul Naţional.

Recunosc că simt nevoia, subiectiv, să vorbesc despre asta, în parte pentru că mi se pare semnificativ, în parte pentru că, asemeni mie şi bunei mele prietene Alice Năstase, practica genul de „jurnalism riscant”, acela în care oricând poate suna telefonul, iar la celălalt capăt să fie un vip îmbibat în furie. Cu facu-ţi şi dregu-ţi şi „ne vedem la tribunal”.

Şi chiar ne-am văzut la tribunal, de vreo câteva ori, dar am câştigat, pentru că noi abordam (sau, mă rog, ne străduiam să ne limităm la asta) pamfletul, satira, ironia, dezvăluirea, nicidecum insulta sau calomnia – articol 205 – 206 Cod Penal – of!

Am lucrat, prin urmare, alături de Dara la Paranormal – unde Sabina Tudor era „ufologul” trupei (astăzi, şefa departamentului de politică externă la Naţional), iar Amedeo Vasilescu (astăzi avocat) scria istorii thriller despre decorporalizări şi reîncarnări. şi am continuat să ne rostogolim pe val.

În toamna lui 1996, eu, Dara şi Miron Manega ne-am mutat la trustul Lion Press, patronat de Florin Ciurea, unde am editat revistele „Inima sălbatică” – ei, da, lumea era nebună după telenovele, era o afacere să scrii despre Kassandra şi Luis Fernando ăla!), apoi „Liceenii”, „Nopţi albe – Revista oamenilor singuri”, revista de cultură „Revanşa”…

Eu şi Manega eram şi acţionari, aproape depăşiţi de rolul nostru managerial. Din redactori care scriseseră cu

fundul pe trepte, la Evenimentul Zilei, ajunseserăm un fel de patroni. Câştigam bine, umblam numai cu taxiuri, cheltuiam cu voluptate şi dovedeam astfel că puteai trăi în România şi din rodul căpăţânii.

Pe Alice Năstase o cunosc (Dumnezeule!…) de 15 ani. De când se numea Alice Ionescu. Era şefa noastră de grupă, la Litere, şi într-o seară, la puţin timp după ce s-a mijit anul I, şi-a cărat lucrurile în camera mea de cămin – lângă Opera. Târa cu greu (n-o ajuta nimeni) trei genţi mari şi doi saci de dormit pe care îi botezase Bator şi Ducipal – pentru că unul era mai amărât, celălalt era nou şi bine ţesălat. Era roşu.

Plecase una dintre colege, care se îmbolnăvise de plămâni, iar în locul ei a venit, aşadar, Alice, o fată cu ochi frumoşi şi postere tulburătoare, pe care le-a înşirat tăcută pe pereţii camerei. Celelalte două colege aveau postere cu Tom Cruise şi Pierre Cosso, Alice avea postere cu Nichita Stănescu şi eu aveam postere cu flori mici – eram complexată de ăsta, nu ştiu de ce.

Ea era la Spaniolă, eu la Arabă. Eu maura, ea conquistata, că să zic aşa. Istoria din ghiozdanele noastre era un conflict de interese. (Azi îmi vine să râd).

După facultate, ea s-a căsătorit cu Sorin şi a devenit Alice Năstase. Cred că mai degrabă de-atunci a izbucnit prietenia noastră, paradoxal, deşi eram destul de apropiate şi în şcoală. Dar dintre mormanele de sesiuni şi cursuri, n-am avut timp – şi poate nici chef – să ne descoperim afinităţile. În 1996, Alice era căpitan (n-aţi sărit niciun rând, aţi citit bine) la Biroul de Presă al SPP şi, în paralel, făcea a doua facultate – Psihologie-Sociologie. şi într-un alt „paralel”, începuse să colaboreze incognito cu trustul nostru, Lion Press – traducea şi redacta texte preluate din reviste spaniole. La început credeam că face asta fără chef, numai ca să-şi mai rotunjească veniturile, dar în 1997, când i-am propus să intre definitiv şi oficial în presă, pentru că tot apărea ziarul Naţional, a acceptat. Sorin, soţul ei, era sceptic şi opina discret că am luat-o razna amândouă. Glumea, e un tip prea înţelept ca să încerce să-

şi impună vreodată punctul de vedere la un mod condescendent. A mers pe mâna noastră şi am câştigat cu toţii”.

86 – Simona Catrina: „Am avut momente în care m-am întrebat dacă jurnalistica e o meserie sau un blestem făţuit în aşa fel încât să pară cocaină”.

Simona Catrina despre începuturile ei în presa (*ultima parte*):

„La Naţional, cred (cred, repet) că am devenit cu adevărat jurnalist, aşa cum mă visăm pe vremea când îmi stâlceam maxilarul vorbind arabă de-a surda, fără folos sufletesc, ci numai valutar, la Ambasada Yemenului. În vara lui 1997, am devenit şefa departamentului Magazin la ziarul Naţional (şi azi mai fac unii colegi mişto de magazinul meu şi mă întreabă dacă am adus marfă), Alice a fost înşurubată şefă a departamentului Showbiz, iar Dara, mama mea, s-a apucat de o rubrică despre care habar n-aveam că va dăinui atât peste ani. Noi râdeam şi-i ziceam că „Radar TV” este şi va rămâne ca Teleenciclopedia de la TVR: fără sfârşit.

Cu Dara lucram foarte bine. Însă faptul că suntem mamă şi fiică a fost din start un handicap al colaborării noastre făţişe. Coaliţia ar fi devenit subiectivă şi ne-am ferit de asta, dintr-un instinct inefabil. Poate că e o prejudecată, dar ne-a fost mai bine să ne detaşăm jurnalistic una de cealaltă, chiar dacă aproape în fiecare dimineaţă ne întâlnim ca să ne bem cafeaua împreună.

Deşi aparent ne vedeam fiecare de pupitrul ei, eu şi Alice am devenit inevitabil un echipaj inedit. Redacţia Naţionalului (din strada Iancu de Hunedoara, ulterior de la Casa Presei) era zdruncinată de crizele noastre de râs şi de complicitatea necondiţionată pe care o arboram.

Naţionalul a adunat câteva dintre numele care cândva pictau cartea de vizită a Evenimentului Zilei – inclusiv Adina Mutăr, Mirel Curea, Popeangă şi Răcoviceanu, Daniel Stanciu (de la Sport), Sabina Tudor,

Ana-Maria Gheţi (documentarist), fotograful celebru Fane Jeg (Ştefan Ioniţă). Nu-i mai înşir şi pe cei care, cu o ingratitudine al cărei temei în scapă, au plecat din redacţie la scurt timp după apariţia Naţionalului, părăsindu-l pe Gică Voicu pentru că Ion Cristoiu le găsise funcţii preţioase la Cotidianul (fără viitor, după cum s-a demonstrat ulterior).

De fapt, însuşi Crâstoiu părăsise barca, după vreo şase luni în care fusese editorialistul ziarului. Repet: editorialist. Atât. Multă lume avea impresia că el conducea şi concepea ziarul Naţional. Fals! Ziarul era creaţia exclusivă a lui Gică Voicu şi, în parte, a celor de la Academia Caţavencu (pe atunci acţionari ai trustului – Liviu Mihaiu, Doru Buscu, Sorin Vulpe etc.). Cristoiu nu avea niciun amestec, nici nu trecea prin redacţie, îşi trimitea materialul pe o dischetă. Până când, într-o zi, considerând că nu este tratat la justa lui faimă, a plecat.

Alături de Alice Năstase am testat toate gusturile şi aromele presei scrise. Am scris fără menajamente şi fără linguşeli idioate. Unii ne-au tradus ironia şi onestitatea prin insultă, aşa se face că am încasat amândouă o serie de înjurături şi scuipaţi în cap de la grupul Talisman, în 1998 (chestie soldată cu un teleshow de pomină la TVR), şi o altă colecţie de insulte şi îmbrânceli de la Marcel Puşcaş, soţul Luminiţei Anghel, la Cerbul de Aur 2001. Şi puzderie de telefoane de ameninţare şi bălăcăreli de la alte personaje deranjate de faptul că demascam kitsch-ul, playbackul, impostura, proasta organizare, aranjamentele şi stupizenia.

Am fost împreună la două ediţii Eurovision (Stockholm 2000 şi Tallinn-Estonia 2002), la vreo cinci Mamăi şi doi Cerbi. Am fost în jurii, ne-am preumblat pe la TV, în contexte mai mult sau mai puţin tensionate, pe la radio, la recepţii, lansări, spectacole, gale, concursuri, premii. Am stat veri la rând detaşate la mare, la Costineşti, în complexul Vox Marâs. Am transmis de-acolo materiale încinse de soare şi de un miez incandescent. Vara era un anotimp plin pentru ziarişti, mai ales pentru cei care aveau

resursele de a se muta pe Litoral, acolo unde începea circul muzicalo-monden, se aprindeau spiritele, se stabileau divorţurile şi se oficializau amanţii. Trebuia să observăm totul.

Naţionalul ne-a dăruit… hai să nu-i zic celebritatea în sensul comercial al termenului, dar notorietate i-aş putea spune, la urma urmei.

Puţină lume ştie că Alice Năstase şi cu mine am fost, vreo cinci ani la rând, editorialistele ziarului. Conducerea hotărâse însă că „psihologic, e inoportun ca după plecarea lui Cristoiu editorialul să fie semnat de două femei care până mai ieri comiteau ironii mondene”. Şi poate că aşa era. Editorialele noastre erau semnate, impersonal şi poate nedrept, „Naţional”. Desigur în afară de noi două, au mai scris şi alţii câte-un editorial, când şi când – Aura Alexa, de exemplu. Dar o covârşitoare majoritate ne aparţin. Am scris despre partide, sex, religie, adulter, corupţie, primăvară, părinţi, sărăcie, aventură, armată, dragoste, sport. Am strâns în arhiva ziarului mii de articole de fond care ne-au rămas dragi până azi.

Presa din ultimii ani s-a specializat în renegarea vremurilor colorate, cu găini cu pui vii şi vârcolaci ucişi de reginele magiei obligatoriu albe. Revine, pis-pis, moda articolelor mai subtile, decorate în stil Discovery sau Vanity Fair. Se poartă ironia inteligentă, au revenit semeţe stilourile de damă, cu peniţă proiectată să biciuiască plăcut – admiteţi-mi, vă rog, paradoxul.

De un an şi ceva, eu şi Alice lucrăm la revista Tabu, editată de Academia Caţavencu. Primul tabu dărâmat a fost însuşi faptul că suntem primele femei care au plonjat în redacţia exclusivistă, de bărbaţi, a caţavencilor. Asta după ce, de-a lungul experienţei noastre în presă, ne certaserăm şi ne împăcaserăm cu ei în mod repetat, după anumite altercaţii reciproc (dez) avantajoase.

Avem o revistă aşa cum ne-am tot imaginat-o pe vremea în care tânjeam după independenta jurnalistică. Mai devreme sau mai târziu, ziariştii tind să zboare din cuib. Vor o publicaţie care să-i reprezinte ca persoane, nu

numai ca siglă pe legitimaţie. Am iubit Naţionalul şi continuam amândouă să avem puseuri nostalgice, în acele momente în care satisfacţiile presei cotidiane lipsesc. Dar cred că, în varianta asta de existenţă, nu există drum înapoi. Orice înnăditură ar fi sortită degringoladei.

La un moment dat, după ce am făcut amândouă masteratul în publicitate, ne gândeam să ajungem copywriteri (te) într-o agenţie. Am făcut o fixaţie admirativă pentru Mihaela Nicola, directoarea de la Ogilvy România. Treptat însă, ne-am aşezat din nou pe scaunul de redactor şi aşteptam, cu o răbdare pe care nu mi-o explic, să auzim vremurile cerându-ne ceva concret.

Mi-am dorit să fiu jurnalist şi mi-am urzit fericirea pe ghergheful acestei bresle. M-am însingurat şi m-am aventurat. Am plâns ca proasta şi am râs atât cât m-au ţinut minţile şi inima. Mi-am vizualizat stresul ca pe o aură fatală. Am avut momente în care m-am întrebat dacă jurnalistica e o meserie sau un blestem făţuit în aşa fel încât să pară cocainã.

Peste câteva luni, plec definitiv în Canada”.

87 – Radio & Showbiz: Alice Năstase: „În timp ce chiar năşteam, cu telefonul în mână, am primit oferta de a scoate Tabuul”.

Iată şi mărturiile lui Alice Năstase (acum redactor şef al revistei TANGO):

„Simona a spus esenţialul. Drumul meu în presă a mers paralel cu al ei, ne-am intersectat, am scris şi am vieţuit jurnalistic într-o simbioză despre care mi-e greu să vorbesc acum. Nu vreau să fiu patetică (aş vrea ca vorba „patetic” să fie repusă în drepturile sale româneşti, dar nu ştiu dacă mai e posibil…), Simona a promis că pleacă în Canada şi se va ţine de cuvânt, iar eu sunt incapabilă s-o iert pe de-a-ntregul. Dar nu cred că despre asta voiai să-ţi scriu.

În 1997, chiar în anul în care m-am angajat la

Naţional, eram încă un simplu redactor începător, Marina Almăşan-Socaciu m-a invitat să fac parte dintr-un juriu. Organiza, cred că pentru prima dată, Concursul Cântecului de Dragoste. Habar n-am cum, de ce eu, dar mi s-a prăbuşit cerul în cap. Era o onoare, nu apărusem niciodată la televizor şi-mi tremurau genunchii sub masa ostenită de atâtea prăjituri. Cred că m-am şi bâlbâit puţin când mi-am ţinut spiciuleţul, dar, per total, a fost bine. În redacţie mă urmăreau la televizor şi comentau că arat mai bine pe sticlă decât în realitate.

Probabil că ar fi trebuit să mă supăr, dar eu am luat-o ca pe un compliment. Am scris un articol arţăgos, în tonul Naţionalului, dar nu m-am legat de organizare, poate că nici n-aş fi avut de ce? şi de aici mi s-a tras o lungă colaborare „televizată”.

Când Marina a glisat la o altă emisiune, un format special pentru vară, „Arca Marinei”, am fost împroprietărita cu o rubrică permanentă. Ta-na-nah! Era mare lucru, ziceam eu, dar, din fericire, între timp mă dezmeticisem şi deprinsesem tot mai lacom gustul presei şi, de ce să nu recunosc, al celebrităţii la nivelul pe care ţi-l conferă presa scrisă. Nu eşti niciodată recunoscut pe stradă, dar în branşă, dacă eşti bun, ţi se ştie numele. Mie mi se părea suficient. Nu mai eram speriată.

Prezentam în rubrica din emisiunea Marinei tot felul de ciudăţenii (rubrica se numea „Corabia nebunilor”), oameni care scriau şi cu mâinile şi cu picioarele în acelaşi timp, fiinţe care citeau cu ochii legaţi, indivizi care-şi spărgeau sticle în cap, zănateci care vorbeau rostind cuvintele invers, forţoşi care băteau cuie cu podul palmei… Acum, privind în urmă, mi se pare extraordinar, atunci eram mereu hăituită de sarcinile de serviciu şi de orele suplimentare în care trebuia să-mi pregătesc rubrica. Gheorghe Voicu acceptase la început, apoi îmi aloca spaţiu tot mai restrâns pentru reportajele făcute despre cazurile din emisiune şi, în general, părea să nu-i convină să apar atât de des în numele Naţionalului. Îl înţeleg. Asta a fost politica dintotdeauna a ziarului, să nu promoveze nume, şi

doar nu erau s-o schimbe pentru mine.

M-am împrietenit atunci destul de temeinic cu Adi Ionică, unul dintre redactorii Marinei, cu Eugen Cristea, cu regizoarea Luminiţa Dumitrescu şi, desigur, cu Marina însăşi. Cât timp am prezentat interes jurnalistic mi-am putut păstra relaţia cu toţi patru, după ce am ieşit din sfera lor de interes sau mai împuţinat.

M-am lipit de echipa lor şi am prins două transmutări cu arca în străinătate. Mi-ar trebui un roman foileton ca să povestesc toate peripeţiile. Deplasarea din America a fost o nebunie, continentul m-a năucit şi m-am hotărât brusc să rămân acolo pentru totdeauna. N-am avut însă curajul gestului, am fost convinsă că dacă revin în ţară am să obţin o bursă şi-am să plec, civilizat, la studii. Nu mi s-a mai întâmplat niciodată. Am rămas cu amintirea unei greşeli pe care eram gata-gata s-o fac, cu a unui festival al vinului la Chicago, comis de un sârb hoţ şi mitocan, pe care însă toţi artiştii invitaţi îl descriau în cuvinte frumoase ca să fie invitaţi şi a doua oară. Altfel nu pupai viză de America, puteai să mori în faţa ambasdei.

Când arca a plecat în Israel, Marina dădea semne că n-ar mai vrea să mă ia. Pe mine mă invitase, însă, separat, sponsorul deplasării, Ion Antonescu, patronul de la Marshal. L-am întrebat pe Victor când se pleacă în Israel şi mi-a zis că habar n-are de o asemenea plecare. aşa conveniseră dinainte, presupun. Marina mi-a spus ulterior că îi ascunsese lui Victor vestea plecării ca să-i facă o surpriză. Aşa să fie. După ce ne-am întors din Israel am încheiat colaborarea, nu pentru că aş fi vrut neapărat

— Am regretat –, ci pentru că era mai comod aşa. Oricum Voicu era tot mai deranjat, oricum eu nu reuşeam să mă integrez cu adevărat în echipa Marinei, tot intrusă eram.

În 2001, când eram însărcinată, m-am reîntâlnit la mare cu gaşca Marinei. Ei realizau „Personalul de Costineşti”, noi, Simona şi eu, stăteam, ca de obicei, în complexul lui Nicuşor Năstase şi transmiteam de la mare. Tocam mărunt şuşele şi artiştii tolăniţi pe cearşafuri. (Au

fost veri superbe, pe care mă bucur că le-am trăit). Marina mi-a împrumutat colecţia ei superbă de haine de gravidă. Ea prezentase Ceaiul de la ora 5 pe vremea cât era însărcinată cu băieţelul cel mic, Victoraş, deci avea haine frumoase, cu care apăruse pe ecran. Graţie ei am fost cea mai elegantă burtoasă din oraş. Şi mi-a folosit, fiindcă domnul Voicu nu m-a ferit de deplasări până când am intrat în luna a nouă. Alergam peste tot, am fost şi la Cerbul de Aur când eram în luna a şaptea – amănunt care nu l-a convins pe soţul Luminiţei Anghel să mă scutească de brânciurimergeam seara la recepţii şi făceam reportaje mondene. Am lipsit de la redacţie mai puţin de două săptămâni înainte să nasc. În timp ce chiar năşteam, cu telefonul în mână, am primit oferta de a scoate Tabuul. Când fetiţa mea avea 10 zile am participat la prima şedinţă de redacţie. Am fugit între două sesiuni de alăptat şi am găsit-o plângând de foame. Soţul meu încerca s-o amăgească cu ceai, iar ea nu voia… Am trudit la Tabu împreună cu Simona, chiar în cele mai grele luni ale mele de mamă. Alăptam dimineaţa şi seara, în timpul zilei primea lapte praf. În paralel făceam şi-un masterat, a fost o nebunie. Fata mea s-a născut odată cu revista şi m-am mai liniştit când amândouă s-au făcut mai măricele.

Tabuul mi-a dat multe ocazii să devin mai cunoscută. După ani întregi în care am scris editoriale anonime scriu acum articole pe care nu doar le semnez, dar îmi pun şi poza alături. Apar adesea la televizor. Nu-i puţin lucru. Tabu înseamnă, în acest moment, un pas însemnat în cariera mea, dar mi-e dor de Naţional. Şi o să-mi fie mereu dor de Simona. Cred, fără modestie, că am fost cel mai grozav cuplu jurnalistic al presei mondene”.

(mâine: Ovidiu Nahoi)

88 – Ovidiu Nahoi: „Primele emisiuni din audiovizualul independent au avut loc la Uniplus”.

Un alt personaj care şi-a adunat câteva rânduri pe hârtie, pentru cartea mea este Ovidiu Nahoi, fost redactor-

şef adjunct la Evenimentul Zilei şi şef al departamentului de politică internă – acum redactor şef la Foreign Policy România. Am fost colegi doi ani, dacă mi-amintesc eu bine, am făcut într-o perioadă matinalele împreună (deşi amândoi uram trezitul de dimineaţă, noroc că era vară) şi de câte ori aveam nevoie de o opinie solidă în ceea ce priveşte politica apelam la el. Pe Ovidiu, aşa cum am mai spus l-am admirat întotdeauna şi lucrul cu el mi s-a părut… nimic mai profesionist!

După Uniplus el a mai lucrat ca reporter la ziarele Ora şi Ultimul Cuvânt. Din 1994 a trecut la Agenţia Mediafax, unde a fost rând pe rând reporter, apoi şef al secţiei „Features – Documentare”, apoi redactor şef al „Mediafax Database”. În toată această perioadă a participat la mai multe emisiuni, în calitate de comentator de politică internă, la ProTV, BBC, etc. Din 1995 şi până în anul 2000 a fost colaborator la revista Privirea. În 1999 a primit Premiul special pentru promovarea democraţiei, al Clubului Român de Presă.

Dar iată ce mi-a scris:

„Îmi amintesc cum am transmis în direct de la manifestaţia-maraton din Piaţa Universităţii, primele emisiuni matinale (pe care le pregăteam noaptea întreagă), primele buletine de ştiri cu relatări, interviuri, corespondenţe telefonice şi tot tacâmul, primele talk-show-uri, primele personalităţi publice (din cultură, sport, politică, media, ştiinţă) care se încumetau să ne calce pragul. Zic „se încumetau” fiindcă simţeam eu că veneau cu oarecare reţinere – nişte puşti de douăzeci şi ceva de ani puşi pe făcut jurnalism, asta nu se mai văzuse în România! şi cât de încântaţi plecau aceşti oameni de la noi, şi cum promiteau să revină, neapărat – cei mai mulţi chiar reveneau şi oricum ne rămâneau prieteni, chiar dacă, de cela mai multe ori, nu-i tratam cu prea multă curtoazie. Mai ales dacă erau politicieni…

Dar nici n-aveau cum să se supere, pentru că în radio, totul respira libertate. Nicicând şi niciunde în presa românească – şi am lucrat, slavă Domnului, în destule

locuri – n-am mai regăsit libertatea de atunci. Libertate şi posibilitatea de a greşi – câţi dintre tinerii jurnalişti de azi mai au parte de aceste două lucruri? câţi dintre ei nu intră în redacţii în care libertatea le este de la bun început drastic limitată şi în care nu li se permite nici cea mai mică greşeală? câţi nu pleacă azi în această meserie cu conştiinţa deja ciuntită de diverşi editori obtuzi, pentru care presa-i totuna cu o cârnăţărie?

Pe atunci, noi n-aveam oprelişti – colegi de-ai noştri de-abia muriseră pentru libertate, cine să fi avut curajul să ne limiteze nouă, celor rămaşi, libertatea şi în numele căror principii? Puteam să mai şi greşim uneori, dar aveam o mare dorinţă de a învăţa. Retransmiterea jurnalelor BBC a fost o adevărată şcoală. După aceea, redactorii noştri chiar au mers la stagii de pregătire cu redactorii BBC şi asta a contat foarte mult în evoluţia noastră. Citeam presa străină – cumpăram reviste din banii noştri, fiindcă internetul era de-abia la început. Nu putea fi încă vorba de internet. Orice întâlnire cu un jurnalist străin era pentru noi o adevărată mină de aur. În plus, puteam experimenta totul. Aşa au apărut emisiunile matinale, talk-show-urile, dezbaterile pe teme politice. À-propos, cine mai ştie azi că primele astfel de emisiuni din audiovizualul independent au avut loc la Uniplus?

Mulţi se întreabă cum se face că de la Uniplus au plecat atâţia jurnalişti deveniţi între timp foarte cunoscuţi. Explicaţia se găseşte în entuziasmul, tinereţea dar mai ales în libertatea deplină de atunci. De aceea Mircea Marian de la EVZ este azi unul dintre cei mai respectaţi şi temuţi – ziarişti parlamentari, de aceea Corina Rădulescu şi-a pus semnătura pe remarcabile reportaje de televiziune, de aceea Toţi Marinescu a ajuns şeful ştirilor la Info Pro, de aceea Iulian Toma a editat AdMaker, o revistă de mare ţinută, specializată în publicitate. Constantin Druică, reporter de politică internă la Uniplus a fost directorul unei televiziuni particulare, acum lucrează în domeniull transmisiilor prin satelit.

Tot pe la Uniplus au mai trecut Mircea Radu şi

Bogdan Tomulică, Codruţa Florescu, Monica Galeriu, Matei Vârtosu (acum la PRO FM) şi lista nu-i nici pe departe închisă. Ce s-ar întâmpla dacă toţi aceşti oameni s-ar aduna la un loc? Vă spun eu: ar ieşi cea mai tare redacţie din România. Nu exagerez cu nimic".

89. Radioul prin unde herziene este condamnat la moarte într-un viitor nu prea îndepărtat!

Ce spunea Vădi Ruş (ex. Radio 21, Magic FM, KISS FM) despre piaţa radio. Prin 2003:

„Atunci? Eram atât de neprofesionişti şi încercam să inventăm roata deşi ştiam că era deja inventată, dar poezia era aşa de dulce... Acum? Oamenii s-au dus la şcoală şi s-au format profesionişti în radiourile independente. Asta a atras după sine rigoare dar şi tipare din care devine din ce în ce mai greu să ieşi. S-a pierdut entuziasmul începutului când veneam la radio ca să ne distrăm, să punem muzică la oameni şi să fim cool. Azi se vine la radio pentru că acolo îţi e locul de muncă. Nu mai e nimeni cool sau dacă e, doar pare a fi. Şi tot de acolo îţi vine salariul care nu e deloc mic la oricare dintre posturile mari. Toate radiourile care se bat pentru primul eşalon al topului sunt la ora asta **CORPORAŢII**. Goana după audienţă este goana după creşterea cifrei de afaceri. Acum peste tot în aceste locuri se funcţionează după bugete semestriale sau anuale şi se fac rapoarte peste rapoarte în care dacă schimbi marfa „publicitate" cu marfa „telefoane mobile" sau „şervetele" lucrurile rămân la fel. Evoluţia financiară este evidentă: se fac bani cu radioul, se investesc bani mulţi din afară sau din interiorul României în radio, se cumpără echipamente din ce în ce mai performante, se cheltuie bani din ce în ce mai mulţi pentru promoţiile radiourilor etc Radioul a devenit o afacere profesionistă în România.

Calitativ? Şi aici, răspunsul este da, lucrurile au evoluat. În 21, am avut ocazia să lucrez cu foarte mulţi consultanţi, francezi, americani sau de pe unde mai erau. Toţi au rămas surprinşi să audă radiourile noastre. Nu era

deloc junglă, ba chiar au constatat că suntem la un nivel mult peste pieţe europene importante cum ar fi Grecia, Spania, Portugalia, Norvegia şi încă multe altele. Am avut ocazia să particip la multe seminarii internaţionale şi schimburi de experienţă la nivel european şi chiar american şi am descoperit singur că vorbeam uneori cu oameni care încă nu înţelegeau prea bine ce înseamnă reţeta CHR sau AC sau Gold sau noţiunile de rotaţie sau de music research.

În România, **music research-ul** a fost introdus de mine în martie 2001. În foarte multe ţări din lume radiourile nici nu mai pot concepe că se poate lucra fără music research. Dar cu toate astea în Grecia sau Spania a început să se folosească tot în 2001. L-am cunoscut pe inventatorul acestei metode de cercetare (care de altfel a şi dat impulsul de care mai era nevoie ca 21 să fie propulsat în vârful topului bucureştean) – Steve Caseyprimul program director al MTV. A rămas surprins şi el să afle că în România, în Europa pe dreapta, undeva pe lângă Budapesta, noi cercetăm muzica în timp ce el tocmai venea din Spania unde se luase cu mâinile de cap.

Am cunoscut alţi consultanţi sau oameni de radio care veniseră în România să ne înveţe diverse lucruri şi au plecat mulţumind pentru ce au învăţat ei aici. A pătruns mult know-how în România în ceea ce priveşte industria de radio… şi aici cred că am pus punctul pe Iradioul a devenit industrie în România. Se încearcă să i se dea ascultătorului exact ceea ce vrea, nu contează ce, important e să vrea ceva anume, se urmăresc target-uri specifice, se ţine pasul cu evoluţia tehnicii, radiourile sunt inclusiv pe internet, radiourile au căpătat imagine şi sunt branduri în toată puterea cuvântului.

Dar acum vine şi reversul medaliei… de exemplu nimeni nu mai are timp să crească noi **DJ.** Un tânăr nu mai are nicio şansă să pătrundă în radio în Bucureşti decât dacă vine din provincie şi s-a antrenat pe-acolo. Nimeni nu-şi mai permite să arunce în eter neprofesionişti care ar putea strica „linia” postului. Şi nici timp să îi înveţe, nu are

nimeni. Mă întreb ce se va întâmpla în câţiva ani după ce toată generaţia actuală de DJ se va retrage, în momentul în care le piere cheful să se mai arunce în cap la microfon şi să distreze audienţa sau pur şi simplu îmbătrânesc?

Şi încă ceva… în majoritatea radiourilor, datorită AFACERII în care s-au transformat, se tinde să se uite că veniturile vin de fapt de la aşa numitul „personal artistic”, **oameni care trebuie trataţi ca atare şi nu integraţi în tabele în Excel**. Mai există un pericol… entropia. Lucrurile au evoluat poate prea repede… există pericolul dezintegrării sistemelor actuale. Şi o să vină vremea newcomerilor. Pentru majoritatea trupelor şi vedetelor care ajung mamuţi, vine implacabil vremea declinului. Mă întreb cum va arăta piaţa radio peste vreo 2, 3 ani? Şi cine vor fi atunci liderii. **Uniplusul** a fost şi s-a dus. **Contactul** mai are puţin până sucombează. **PRO FM**-ul a început să se zguduie. Acum e moda **21** şi **Europa FM**, dar nu va mai ţine mult… Ce urmează, doar Dumnezeu ştie”.

Martie 2009:

„De când am scris textul de mai sus s-au întâmplat atât de multe în mass media românească încât mă întreb de unde atâta viteza. Nu ca mă vad Brucanul radioului dar aşa a fost, am avut dreptate. Într-adevăr Contactul a sucombat, Pro Fm a rămas zguduit pana în ziua de azi, moda 21 şi Europa sa dus. A venit vremea newcomerului KissFM care a devenit şi el, la rândul lui, mamut. Europa FM şi Radio 21 s-au adunat şi au reajuns în vârful clasamentului. Kiss revine spectaculos în ultima vreme dar ce să vezi, welcome to ZU. Piaţa fierbe în anii ăştia la vârful topului bucureştean şi colac peste pupăză, e plina criza financiară. Pentru mine cel puţin, în toată aceasta perioada, după Radio Star a urmat Radio Star şi KissFM. Apoi KissFM şi Magic FM. Apoi KissFM, Magic FM şi KissTV. Apoi KissFM, MagicFM, KissTV şi OneFM. Toate în acelaşi timp… Apoi entropia şi-a spus cuvântul; m-am retras din mass media şi aproape a trecut un an de când şi eu observ lucrurile de pe margine şi îmi imaginez viitorul. Să ne uitam în jurul nostru.

Numărul radiourilor FM romaneşti este poate deja prea mare. **Internetul este un univers de radiouri personale sau comunităţi de radiouri**, unele geniale chiar. Iar noile telefoane mobile îţi dau internet non stop, deci toate radiourile din Internet acum îţi sunt la îndemână. În curând şi în maşina ta, aici în România. E doar o chestiune de timp până când se va repeta istoria casetei audio care s-a dat peste cap şi s-a făcut CD. Radioul prin unde herziene este condamnat la moarte într-un viitor nu prea îndepărtat şi toate corporaţiile media de astăzi trebuie să ia asta în calcul cât mai curând posibil. Competiţia viitorului (a se citi viitor = câţiva ani) va fi directa şi între toate radiourile de pe Pământ. Iar generaţia 12 – 24 de astăzi este complet schimbata fata de cea care exista atunci când s-au inventat formatele. Pana şi lumea arata altfel. Radioul nostru, aşa cum îl ştiam, este în plin proces de trecere în cartea de istorie. Se întâmplă sub ochii noştri, chiar în clipa de fată. Tot răul este însă spre bine. Pentru ca atunci, radioul va fi făcut din nou aşa cum a fost el gândit iniţial, înainte ca lucrurile să o ia razna. Adică, de oameni talentaţi şi care tremura de pasiune, pentru alţi oameni, indiferent câţi şi plăcerea acestora. Nu pentru profit. Când scriam textul din prima parte, nu concepeam ca un post de radio modern să fie conceput altfel decât pe principiile unei afaceri. Astăzi, am altă părere. Din punctul meu de vedere, viitorul o să sune bine la **radio 2.0**. Pentru că sunt convins că va fi făcut de oameni, de indivizi care se joacă de-a radioul şi nu de corporaţiile mass-media. Cel puţin pentru o vreme”.

90. Creativitatea trebuie să se întoarcă în radio!

Un alt articol minunat scris acum câţiva ani de Claude Hall şi care se numeşte „The Pitfalls of Dead Vegies” mi se pare a fi actual şi astăzi. Autorul susţine că posturile de radio care nu creează propriile produse nu sunt altceva decât staţii de „muzică de ascensor” şi că muzica interesantă, bine programată este vitală unei staţii de radio. „O vastă majoritate a staţiilor de radio de astăzi” spune el în continuare „dau numai muzică de fundal şi nu

muzică care să-ţi atragă atenţia şi care să creeze senzaţii şi din această cauză se poate spune că a face publicitate la asemenea posturi este o pierdere de bani. Dacă radioul nu-i poate intriga sau interesa pe ascultători în vreun fel atunci numai reclama însăşi poate s-o facă, deşi este foarte dificil. Nici rolul DJ-ului nu este de ignorat aici, el trebuie să atragă atenţia într-un fel sau altul. Dacă nu, mai rămâne varianta de a plăti ascultătorii, mai ales când se fac sondajele de opinie. Aceştia însă vor dispărea odată cu terminarea banilor şi a campaniei.

Un lucru este clar: nicio staţie n-are valoare intrinsecă fără poduse noi. Nici măcar un radio de oldies. Fără produse noi (piese noi) toate staţiile vor difuza piese vechi, expirate, care de obicei sunt prost plasate în playlistul în care de multe ori apar erori, în urma unor studii greşite. După câteva cursuri de research pe care le-am urmat mi-am dat seama cât de infecte şi de copilăreşti sunt aceste studii.

Întorcându-mă la zilele când DJ-ul mai avea un cuvânt de spus în radio trebuie să pomenesc de exemplu de Bill Randle care a avut o influenţă enormă la un radio din Cleveland şi care cu siguranţă a fost una dintre marile personalitţăi ale radioului mondial. Punctul lui forte era să „vândă" muzica. O făcea mai interesantă de ascultat, pentru că ascultătorii ştiau că în programele lui pot asculta cele mai bune melodii noi. S-a bazat atât pe studiile personale asupra unui cântec cât şi pe propria lui abilitate de a descoperi muzica nouă. Vă vine să credeţi de exemplu că a făcut din „Battle Hymn of the Republic" a corului mormon „Tabernacle" o piesă vândută în milioane de exemplare?

Elvis Presley îi datorează succesul de care s-a bucurat la început lui Bill Randle şi ar mai fi o grămadă de artişti pe lista asta. Simon & Garfunkle îşi datorează succesul în cariera unei staţii de radio din Florida, the Statler Brothers unui radio din Kansas City, Cher a fost promovată de KHJ, Los Angeles (Sonny & Cher's „I Got You, Babe"); the Mystic Moods – postului KFOG din San

Francisco. Au fost enorm de mulţi care au fost lansaţi de posturile de radio şi le datorează acestora succesul de care s-au bucurat ulterior.

Pat O'Day a fost DJ, pe urmă director de programe şi apoi general manager la KJR din Seattle, una dintre staţiile majore Top 40 din America. „Iubeam muzica pe care o difuzam şi vorbeam despre ea!" spunea O'Day. „Difuzam o dată pe oră un cântec care ne plăcea şi vorbeam despre el şi despre artist cu mare entuziasm. Spuneam răspicat numele artistului şi îi acordam respectul meritat, dacă voiam să ne umplem undele cu arta lui!"

Autorul articolului povesteşte apoi despre cum a „explodat" Elvis pe toate posturile de radio, pentru ca apoi să se întrebe cum îl vei putea găsi pe noul Elvis în zilele noastre? „Cum o să-l descoperi dacă nu îl cauţi? Dacă staţiile de radio vor căuta în mod activ noi cântece, casele de discuri mai mici cum ar fi un Sun Records vor avea un motiv în plus să existe. Creativitatea trebuie să se întoarcă în radio şi să capete din nou teren. Este îngrozitor să te gândeşti că artiştii acum consacraţi n-ar fi avut astăzi posibilitatea să se facă cunoscuţi, datorită sistemului atât de închis al industriei radio.

Muzica nouă este vitală unui post de radio precum mingea de baschet unui joc de baschet.

Astăzi ai nevoie de un purcoi de bani ca să-ţi promovezi muzica, o investiţie enormă, pe care şi-o permit doar casele mari de discuri. Şi prin urmare ascultătorii nu găsesc noutăţi pe scala radioului, ci doar „legume expirate".

91. După 20 de ani. De radio. În FM

Zilele trecute mi-a scris un fost coleg, pe Facebook, ca la anul, mai exact pe 11 ianuarie ar trebui să organizam o întâlnire de 20 de ani cu cei care au lucrat în primul post de radio independent din România: Unifun Radio (fost Fun, Unifan, Uniplus). Asta mi-a adus aminte ca a trecut atâta amar de vreme de când am început să ne facem de cap la microfon, în FM… ce vremuri! Ce sărăcie! Ce revoluţie! Ce

dileala!

Dar oare cum a început fiecare? Ia să-i întreb. Le-am scris un mail şi iată rezultatul.

Tony Testu (Director de programe Radio Zu)

Prima amintire din radio (Delta RFI): Proba de voce pe care am dat-o în studioul Radio Delta (Delta RFI acum). Ştiam de o săptămână de proba, îl ascultam intensiv pe Florian Pittis şi îmi calibrasem dinamica vorbelor după stilul lui. În ziua de proba eram răguşit. Răguşeala m-a ajutat să-l imit destul de bine pe inimitabil, după ce am ieşit din borcan i-am auzit comentând – „asta seamănă cu Florian Pittis". Am ţinut de răguşeala aia câteva săptămâni cu multă băutură rece până am fost sigur ca voi rămâne în radio. Şi am rămas.

Mircea Oculeanu (Director muzical Radio Guerilla)

Prima mea amintire despre radio: depaaarte, undeva în timp, la Brăila, cu o echipa incredibil de tânără şi entuziasta… a durat un an pana sa obţinem toate aprobarilediscutam de '92 sau '93, nici nu mai ţin minte „se numea Univers FM), nu râdeţi…

Casetofoane, un mixer rusesc – suprafaţa de juma' de hectar – şi un microfon „cam aşa am început! Aa, pe mixerul ăla făceam şi producţie şi emisie, nu vreau să vă povestesc cum…

Nono Semen (Manager programe & playlist PROFM)

Primul meu „descălecat" în radio s-a petrecut la Tg-Jiu la mijlocul anilor '90 când făceam cafeaua pentru băieţii din emisie şi luam dedicaţii prin telefon.

Adică eu le scriam şi le duceam aceloraşi băieţi din

emisie să le citească. eram fericit că fac asta. lucram la radio cu nişte oameni EXTRAORDINARI (Eugen, Nelu Dumitru, Ovidiu, Marcel Radulea). După vreo 2 luni am fost avansat şi am vorbit prima data la microfon „on air”, dar vai, de emoţie nu ridicasem calea.nu s-a auzit nimic

Ramón Cotizo (Director de programe Radio Infopro)

Prima amintire din radio este şi acum vie în memorie. prima emisie „radio costineşti constanta… mi-aş zis ca dacă vorbesc domol cu voce joasă o să fie mai interesant. Pana mi-am luat una după ceafa de la „guru” Florin Helmis care mi-a spus să fiu bărbat. Şi am fost:))

Manuel Dinculescu (Director de programe Radio21 & Vibe FM)

2 camere, o antena înfipta’n cea de bulgari, un dublu deck internaţional, un fotoliu mâncat de ALFA căţelul mascota, foarte mult entuziasm, experienţa zero şi 2 ore de rock… salut este ora 19, ba nu 18 sau chiar 17, sunt BEN şi… atât!!! căci mai mult nu am mai putut zice. 120 minute de chin transpiraţie şi muţenie!!! iulie 1995 / Pantelimon, la capătul lui 14… sau 15 @ vali!!! Radio pirat RAMBO MIX!

Am pornit-o de jos (de fapt de sus, ca studioul din Pantelimon era la etajul 9!) şi a evoluat aşa: 1995 – 1996 la un radio pirat 1996 – 1998 radio Europa nova 1998 – dec 1998 radio delta 1998 –

1999 activ FM 1999 – 2000 radio contact 2000 – 2009 r21 şi din 2008 şi vibe FM

Şerban Huidu (Kiss FM)

Şerban a început să facă radio în emisiunea mea de la Radio 21, cumplit intitulată, într-un acces de cinefilie: „Natural Born People”. Mai multe amănunte am dat într-un

capitol anterior.

La data de 31 decembrie 1992, CNA a emis prima decizie privind acordarea licenţelor de emisie pentru radiodifuziune. În temeiul art. 8 alin. (1) din Legea audiovizualului nr. 48/1992, comunicaţia audiovizuala în domeniul radiodifuziunii se face în baza licenţei de emisie care, în conformitate cu art. 12 alin. (2) din lege, se eliberează de Consiliul Naţional al Audiovizualului în urma unui concurs la care pot participa solicitanţii care au obţinut avizul tehnic prealabil al Ministerului Comunicaţiilor.

Licenţa de emisie se acorda pentru o perioadă de 5 ani în domeniul radiodifuziunii, cu respectarea criteriilor pentru departajarea participanţilor, prevăzute de art. 12 alin. (4) din legea menţionată.

Atunci s-au acordat oficial primele licenţe de emisie unor posturi de radio (care emiteau însă, multe dintre ele, încă din 1990), printre care şi Uniplus Radio, reprezentat de Uniclub Multimedia S.R.L. societate ce îi avea ca acţionari pe DJ-ii postului de radio (vezi foto).

Dar, să vedem cum au început cei care aveau să facă istorie în radio.

Raluca Moianu (Gold FM)

Îmi aduc aminte ca prima oară când am intrat în studioul de emisie (la Radio Contact) m-am speriat de câte butoane avea mixerul, erau prea multe. Mi-am spus că o să învăţ, n-o fi foc, o să mă descurc. La pupitru era în momentul acela Alex Gheorghias care m-a „încurajat” spunându-mi ca „meseria asta nu se învaţă, se fura!”

Andreea Ionescu mi-a predat prima lecţie în materie de mix la radio şi mi-a cedat o oră de program. Mulţumesc Ami.

George Zafiu (în primul rând DJ şi apoi Music Director la Europa FM

Am vrut să fac radio de prima dată când am aflat că exista aşa ceva. Doar că aveam vocea în schimbare şi... aveam nume de băiat. Pe la 16 ani şi jumătate am dat prima proba adevărată. Radio Contact avea staţie locala la Iaşi de mai puţin de o lună şi cauta DJ. Interviul a durat 5 minute şi după încă un sfert de ceas aveam un loc de muncă. Primul. Directorul filialei mi-a explicat că am nevoie de talent şi nu mi-a acordat prea multe şanse. După încă 5 zile am avut primul program. 6 martie 1994, ora 19.00.

Bogdan Stratula (General Manager Radio Zu)

...zile geroase. Imediat după revoluţie. La radio national se dădeau anunţuri cu cereri de colaborare către oameni care posedau arhive de muzica. Mi-am luat caietul în care scria tot ce aveam. M-am dus la poarta radioului national, am spus cine sunt şi ce vreau. După vre o zece minute au coborât Florin Silviu Ursulescu şi Silvia Velicu. S-au uitat pe notile mele. M-au întrebat: Astea sunt toate piesele pe care le ai? Răspund: Nu, discurile. Săptămâne următoare eram pe post cu Sivia Velicu.

Câteva luni mai târziu, Bogdan a ajuns la Uniplus. Era treaba mea să-l instruiesc într-ale radioului. Avea la el 2 casete audio, potrivite la începutul pieselor. Curând aveam să facem împreună Metal party-uri care începeau la 10 seara şi se terminau a doua zi pe la 5 – 6 dimineaţa. În studio veneau fanii emisiunii, care dădeau din plete şi se zbenguiau pe cel mai pur metal ever. Rock'N'Roll baby!

92. Pe 11 ianuarie 2010 aniversam 20 de ani de radio liber

Mai sunt câteva zile şi ne strângem toţi cei care am

contribuit la naşterea primului post de radio liber (şi durabil) în FM-ul romanesc. Zilele acestea suntem ocupaţi cu organizarea. Facem programul, propunem, aprobam. Azi m-am uitat la nişte filmări mai vechi, de când am deschis filialele de la Cluj, de la Suceva, de la Chişinău… ce vremuri! Şi ce mici eram!

Tot astăzi a trebuit să povestesc câte ceva despre cum a fost şi iată ce mi-a venit în minte.

În anii ’90 nu făceam radio, ci ne duceam la radio ca să ne distram şi să punem muzica pe care o aveam pe acasă, s-o asculte şi alţii. Nu erau vedete pe vremea aia şi nu ne chema nimeni la televiziune. Presa era ocupata cu politica şi cu revoluţia. Toţi speram c-o să fie ca-n America şi ne purtam ca atare.

Am reinventat roata şi tot ce făceam avea un succes instant. Dacă aveam chef adunam în 5 minute.
10.000 de oameni în Piaţa Universităţii cu radioul nostru. Politicienii urcau 12 etaje prin moloz ca să ajungă la noi la studio şi nu se plângeau.

Eram cei mai tari şi habar n-aveam. Munceam pentru zero lei şi nu ne pasa.

Dacă m-aş reîntoarce în timp n-aş schimba nimic, a fost perfect, eram ca o trupa care-şi înregistra primul album în garaj.

93. După 20 de ani de radio liber: Unifun în imagini

Ieri ne-am întâlnit la Universitate, ca să aniversam 20 de ani de când nişte nebuni au ales să facă radio. Ce-a ieşit vedeţi în imaginile de mai jos. A urmat petrecerea Unifun (unde presa nu a avut acces). Bucuria revederii, promisiunea că ne vom mai vedea cine ştie când. Am să

scriu mai multe curând. Deocamdată vorbesc imaginile (deoarece e aproape 4 dimineaţa şi mă duc la somn. Noapte bună România! By now).

http://dianasinger.ro/2010/01/12/dupa-20-de-ani-de-radio-liber-sau-unifan-in-imagini/

094.11 ianuarie 2010. Back to the future.

N-am apucat ieri toată ziua sa scriu şi să vă povestesc cum am văzut eu evenimentele zilei de 11 ianuarie, ziua în care s-au împlinit 20 de ani de radio liber în România.

La ora 1 ajung la Universitate. Lume multă la etajul 4, unde şi-a avut sediul primul post de radio liber, din România. Liber şi ilegal, pentru ca de fapt nu existau legi, frecventza am luat-o cu japca, cum am nimerit şi noi ceva banda libera, în est. Nu existau radiouri în banda vest pe vremea aia, ci doar rablete sovietice ampisate în bucătărie, să asculte lumea dimineaţa melodia preferata.

Sala era ticsita cu panouri împodobite cu o sumedenie de poze, scrisori, proteste şi articole din ziar, de acum 20 de ani (ne-am contrazis 3 ore într-o şedinţza anterioara, ca în final să iasă ce-a ieşit).

Lume multă deja, au fost foarte punctuali toţi. Feţe vechi, unele de nerecunoscut, altele neschimbate, de parcă timpul s-ar fi oprit în loc.

N-a durat mult şi ne-am transformat în copiii de 20 de ani care eram cândva. *„Ba, pune mă panou' ăla mai sus. Cicirica, lasa textele şi treci la treaba. Ba da' io nu vorbesc în public, că am emoţii. Da la City veniţi, da? Bai Iuliane, da ce pana mea facem cu băuturile? Frate, da cine-i asta, ca io n-am fost coleg cu el. Matei Vartosuuu? Să dea dreq de l-am recunoscut, cu coama asta!"*

La un moment dat Codruta şi Ligia ne-au invitat pe fiecare la microfon, am zis care ce-a apucat, nimeni nu şi-a pregătit niciun discurs, exact ca acum 20 de ani – improvizam. Şi eram leşinaţi de emoţii. Oare cum pot fi

atât de emoţionaţi în faţa microfonului nişte oameni care au vorbit la radio în direct ani de zile-habar n-am.

Au urmat interviuri pentru presa, poze şi pupaturi. Ne vedem la party, diseară.

Ora 16.00. Ajung la sala unde avea să se ţină party-ul şi-mi dau seama că n-am cum să mai ajung acasă şi nici măcar la City FM, unde am fost cu toţii invitaţi. Îmi dau seama şi ca nu aveam muzica. Apelez la un prieten, să-mi trimită pe mail (mulţumesc Adi!!!). Descarc 2 ore piese de pe vremea lui Pazvante Chiorul, hehe. Într-un final reuşesc, cu netu' vieţii, care mergea precum camila prin noroi!

Pe la 19.30 încep să apară, unul câte unul. O oră mai târziu descopăr ca Octavian Pescaru, pe care îl admiram comentând meciuri la tv e Mamedu, fostul meu coleg. Câteva ore mai târziu aveam să-l întreb extrem de nedumerita*: „Bah, da' de ce dracu' e pokeru sport?"* Bowlingu mai înţeleg, că te mai mişti, da pokeru? *„Boooling"* zice Bogdan Serbu. Aşa se pronunţza corect „Boo-ling"! Pai vezi Mamedule, ca nu ştiu să pronunţz? Degeaba zici că te-am speriat pe vremuri streşindu-te să pronunţi corect englezismele

La 11 seara ne uitam la Realitatea tv unde plecaseră Codruta şi Klinger. După jumătate de oră n-am mai rezistat*": hai bah ca doar e party, nu e cinematograf"*. Ceva mai târziu ai noştri se întorc de la Realitatea, cu 2 prieteni: Şerban Huidu şi fostul nostru coleg, Mircea Radu. Îşi fac toţi poze cu ei.

De amintire. Între timp Galina scrie diplome de „fondator FM". Pe spatele lor fiecare cere autografe de la colegi, ca-n oracol, pe vremea liceului, ca cine ştie când ne revedem.

Pe la 2 noaptea filosofez în gândul meu: „bah, da' eu chiar nu sunt un animal social. Nu-mi plac petrecerile. Im place să stau acasă, la fel de mult cum îmi place şi o excursie în Madagascar. Dar petrecerile nu-mi plac neam.

Constat abia acum ca nu mi-au plăcut niciodată. Mai ales când lumea te întreabă de ce nu dansezi, de ce nu te distrezi. Da' am dansat vreodată? De distrat însă m-am distrat, vă garantez. Deşi din când în când mai venea directorul restaurantului să mă roage să dăm muzica mai încet. „Aşa boxe n-a avut nimeni nici la nunta, doamna Diana", spunea el

Am plecat toţi acasă după 3 şi jumătate dimineaţa. A doua zi fiecare a scris un thank you note, pe mail. Al meu e aici, pe blog. Mulţumesc mult dragi colegi, iar acum Back To The Future. „Bah, shit, e crizaaa!"

http://dianasinger.ro/2010/01/13/1 l-ianuarie-2010-back-to-the-future/